

INDOKOLÁSOK TÁRA

111. szám

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETÉ
2025. december 17., szerda

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a globális minimumadóval kapcsolatos információk cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás kihirdetéséről szóló 2025. évi XC. törvényhez	1325
Végső előterjesztői indokolás az államháztartási tárgyú törvényeknek a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1265 tanácsi irányelv általánosításával összefüggő módosításáról szóló 2025. évi XCI. törvényhez	1326
Végső előterjesztői indokolás a magánjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XCII. törvényhez	1330
Végső előterjesztői indokolás a vállalkozói adminisztratív terhek csökkentésére irányuló egyes törvények módosításáról szóló 2025. évi XCIII. törvényhez	1355
Végső előterjesztői indokolás a fogyasztóvédelmi tárgyú törvényeknek a mikro-, kis- és középvállalkozások támogatását és jogharmonizációt célzó módosításáról szóló 2025. évi XCIV. törvényhez	1369
Végső előterjesztői indokolás a felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2025. évi XCV. törvényhez	1372
Végső előterjesztői indokolás az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XCVI. törvényhez	1379
Végső előterjesztői indokolás az agrárminiszter feladatairól szóló 2025. évi XCVII. törvényhez	1385
Végső előterjesztői indokolás a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2025. évi XCVIII. törvényhez	1410
Végső előterjesztői indokolás a távollévők között kötött pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződések rövidítése	1412
Végső előterjesztői indokolás a pénzügyi közvetítőrendszer érintő törvények módosításáról szóló 2025. évi C. törvényhez	1418
Végső előterjesztői indokolás a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2025. évi Cl. törvényhez	1448

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet, valamint a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 398/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletehez	1451
Végső előterjesztői indokolás a fogyasztói hitel nyújtásával, közvetítéssel kapcsolatos eljárásra, a hiteltanácsadásra és a foglalkoztatottak szakmai ismereteire vonatkozó szabályokról szóló 399/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletehez	1451
Végső előterjesztői indokolás a látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatásról szóló 490/2020. (XI. 11.) Korm. rendelet módosításáról szóló 400/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletehez	1452
Végső előterjesztői indokolás az útdíjrendszerrel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 402/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletehez	1452

Végső előterjesztői indokolás a használatidíj-rendszer és az útdíjrendszer üzemeltetésének és fejlesztésének koordinálásáról szóló 403/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletéhez 1453

Végső előterjesztői indokolás a használatidíj-rendszerben és az útdíjrendszerben ellátott egyes közfeladatok átadásáról szóló 404/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletéhez 1453

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet száraztésztakról szóló előírása tekintetében történő módosításáról szóló 50/2025. (XII. 16.) AM rendeletéhez 1454

Végső előterjesztői indokolás a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet mézre, gyümölcslevékre, gyümölcsdzsemekre, valamint tartós tejtermékekre vonatkozó módosításáról szóló 51/2025. (XII. 16.) AM rendeletéhez 1454

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a globális minimumadóval kapcsolatos információk cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás kihirdetéséről szóló 2025. évi XC. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A globális minimumadóval kapcsolatos információk cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás alapján a globális minimum-adószintet biztosító kiegészítő adókról és ezzel összefüggésben egyes adótörvények módosításáról 2023. évi LXXXIV. törvény 44. § (3)–(5) bekezdése szerinti globális minimumadóval kapcsolatos információk cseréje válik lehetővé a Megállapodásban részes, Európai Unión kívüli illetékes hatóságok között. A Megállapodás olyan további eszközt ad a magyar adóhatóság kezébe, amely lehetőséget nyújt a megfelelő kockázatértékelés elvégzéséhez és a multinacionális vállalat csoporttagjai globális minimumadó-kötelezettségének értékeléséhez. A Megállapodás alapján a multinacionális vállalatoknak lehetősége nyílik a globális minimumadóval kapcsolatos adatszolgáltatás központosított teljesítésére.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Ezzel a rendelkezéssel az Országgyűlés felhatalmazást ad a globális minimumadóval kapcsolatos információk cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Ez a rendelkezés a Megállapodásnak az Országgyűlés által törvényi formában való kihirdetését rögzíti.

3. §

Ez a rendelkezés a Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegének és annak hivatalos magyar nyelvű fordításának helyét határozza meg a törvényen belül.

4. §

Ez a rendelkezés rögzíti, hogy a Megállapodás végrehajtása során az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény szabályai alkalmazandók.

5. §

Hatálybaléptető rendelkezések.

6. §

A törvény végrehajtásáért felelős miniszter kijelölése.

1. melléklet

Ez a rendelkezés azon államok felsorolását tartalmazza, amelyek viszonylatában a Megállapodás alkalmazandó.

2–3. melléklet

Ezek a rendelkezések a Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét, valamint a hivatalos magyar nyelvű fordítását tartalmazzák.

A Megállapodás fő rendelkezései a következők:

1. cikk: Fogalommeghatározások
2. cikk: Információcsere a GloBE információs adatszolgáltatás keretében
3. cikk: Az információcsere ideje és módja
4. cikk: Együttműködés a helyesbítések, a megfelelés és a végrehajtás terén
5. cikk: Titoktartás és adatvédelmi biztosítékok
6. cikk: Egyeztetések
7. cikk: Módosítások
8. cikk: Általános feltételek
9. cikk: A Koordinációs Testület Titkársága

Végső előterjesztői indokolás

az államháztartási tárgyú törvényeknek a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1265 tanácsi irányelv átültetésével összefüggő módosításáról szóló 2025. évi XCI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvény célja a Tanács (EU) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. április 29-i 2024/1265 irányelvben (a továbbiakban: Irányelv) meghatározott követelmények hazai végrehajtását szolgáló szükséges jogszabályi keretek megállapítása. A törvény az Irányelvben foglaltak hazai jogrendszerbe való átültetése érdekében módosítja a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCIV. törvénynek (a továbbiakban: Gst.) a Költségvetési Tanácsra vonatkozó rendelkezéseit, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvénynek (a továbbiakban: Áht.) a központi költségvetés tervezésére vonatkozó rendelkezéseit. Emellett az Áht. módosítása jogalkalmazást elősegítő szövegpontosítást is tartalmaz. Továbbá a Gst. módosításával törvényi szintre emelkedik azon veszélyhelyzeti rendeleti szabály, amely alapján a helyi önkormányzat a Kormány előzetes hozzájárulásával köthet naptári éven túli futamidejű, működési célú adósságot keletkeztető ügyletet a közvetlenül vagy közvetetten, legalább kisebbségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság felé fennálló tartozása kiegylítésére.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §, 5. §, 7. §, 21. §

A módosítás törvényi szintre emeli azon veszélyhelyzeti rendeleti szabályt, amely alapján a helyi önkormányzat a Kormány előzetes hozzájárulásával köthet naptári éven túli futamidejű, működési célú adósságot keletkeztető

ügyletet a közvetlenül vagy közvetetten, legalább kisebbségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság felé fennálló tartozása kiegyenlítésére.

A módosítás a törvény korábbi módosításából adódó belső hivatkozásokat pontosítja.

2–3. §

A törvény az államháztartás központi alrendszerére vonatkozó éves és többéves költségvetési tervezés átláthatóságának, megbízhatóságának és fenntarthatóságának biztosítása és az Irányelvben foglaltak hazai jogrendszerbe való átültetése érdekében módosítja a Költségvetés Tanácsra vonatkozó rendelkezésekét.

A törvény alapján a Költségvetési Tanács feladatai – függetlenségének megtartásával – kibővülnek a makrogazdasági és költségvetési előrejelzések utólagos értékelésével és véleményezésével, annak érdekében, hogy a központi költségvetés továbbra is objektív és szakmailag helytálló adatokra épüljön. Ezen előrejelzések értékelése lehetőséget ad arra, hogy az esetleges hibák vagy eltérések időben korrigálhatóak legyenek, így a rendelkezések alapján a költségvetési tervezés folyamata is megbízhatóbbá válik.

A törvény az Irányelvben foglaltak hazai jogrendszerbe való átültetése érdekében biztosítja továbbá, hogy a költségvetési előrejelzések és a pénzügyi szabályok összhangban legyenek az államadósság-szabályokkal és az országspecifikus költségvetési célkitűzésekkel is. A középtávú költségvetési tervezés és a fenntarthatóság összhangjának értékelése segít abban, hogy hosszú távon is stabil és fenntartható gazdaságpolitikai döntések születhessenek. A közzétételi kötelezettség biztosítja, hogy a kormányzat és a közvélemény egyaránt nyomon követhesse a költségvetési előrejelzések eredményeit, valamint a Kormány döntéseit és azok indoklását, amely elősegíti az átlátható és felelős költségvetési gázdálkodást, miközben biztosítja azt is, hogy a Kormány a költségvetési szabályok és a fenntarthatósági követelmények betartásával alakítsa ki gazdaságpolitikáját.

A törvény továbbá megerősíti, hogy a Tanács a feladatai ellátása során megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, valamint a feladatai ellátása során nem utasítható.

4. §

A rendelkezés a Költségvetési Tanács makrogazdasági és költségvetési előrejelzések utólagos értékelésével kapcsolatban rendelkezik arról, hogy a Költségvetési Tanács kérelmére a Kormány az ahhoz szükséges információkat a rendelkezésben megállapított határidőig a Költségvetési Tanács rendelkezésére bocsátja.

6. §

A § jogharmonizációs záradékot fogalmaz meg.

8. §, 14. §

A törvény az Irányelvben foglalt környezeti célok elősegítése érdekében, a központi költségvetésre vonatkozóan megállapítja, hogy a Kormány annak indokolásában is köteles bemutatni az állami kezességek, garanciák és állami viszontgaranciák állományát, különös figyelmet fordítva az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal kapcsolatos vállalásokra.

A törvény a költségvetés tervezése során hosszú távon figyelembe veendő állami adókedvezményekkel kapcsolatban rögzíti, hogy a központi költségvetésnek az Országgyűlés részére történő benyújtásakor az adóbevételek és közvetett támogatások hatását is be kell mutatni, különös tekintettel azok környezeti és éghajlati hatásaira.

A törvény továbbá a rendelkezésekkel összhangban, azok alkalmazásának kezdő időpontjával kapcsolatban rögzít átmeneti rendelkezéseket.

9. §

A módosítás arra irányul, hogy ha az önkormányzat visszafizetési kötelezettségének nem tesz eleget, akkor a kincstár hatósági átutalási megbízással szedhesse be azt.

10. §

A módosítással nemcsak a beszedési megbízás, hanem a hatósági átutalási megbízás esetén is lehetővé teszi annak elhalasztását.

11. §

A beszedési megbízás 90 napon belüli nem teljesülése mellett a hatósági átutalási megbízás nem teljesülése esetére is köztartozásnak minősül a követelés és kamata, amit az állami adóhatóság adók módjára hajt be.

A törvény célja, hogy teljesítse a 18/2024. (XI. 11.) AB határozat és a kapcsolódó közigazgatási perben a Kúria által kimondott elvárást, miszerint az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás beszedésével összefüggésben a Magyar Államkincstárnak hatósági hatáskörben kell eljárnia.

A törvény alapján a nettó finanszírozás mellett az önkormányzati szolidaritási hozzájárulásból adódó tartozás is a beszámítás alá tartozik.

A módosítás szabályozza a szolidaritási hozzájárulás késedelmes teljesítése esetén irányadó eljárást és a késedelmi kamat mértékét, számításának módját.

12. §

A törvény annak érdekében, hogy a zárszámadási folyamat során az Országgyűlés számára biztosított tájékoztatás teljeskörű és megalapozott legyen, előírja, hogy a középtávú tervezés és a Költségvetési Tanács által utólagosan végzett értékelés is bemutatásra kerüljön. Ez alapján az Országgyűlés pontosabb képet kaphat a költségvetési folyamatok előrejelzéseiről, valamint a makrogazdasági helyzet változásairól, és azok hatásairól is. Ezen értékelések figyelembevétele segítheti a törvényhozást a költségvetési döntések átláthatóságának és megalapozottságának további biztosításában, valamint a közpénzek hatékonyabb és felelősebb felhasználásának ellenőrzésében.

13. §

A módosítás 2026. január 1-jétől megteremti a központi kezelésű előirányzatok körében is a tételes kötelezettségvállalás bejelentési kötelezettséget a központi költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok mellett a kincstár által működtetett Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató Rendszerbe.

15. §

A § jogharmonizációs záradékot fogalmaz meg.

16. §

A rendelkezés jogalkalmazást elősegítő szövegpontosítást tartalmaz.

17. §, 18. §, 20. § és 1. melléklet

Az Alaptörvény közteherviselésre vonatkozó szabályai alapján a jogszabályokban előírt fizetési kötelezettségek és közterhek megfizetése mindenki számára kötelező, így a szolidaritási hozzájárulást minden önkormányzat köteles megfizetni.

A bíróság ítélete nem a szolidaritási hozzájárulást, hanem befizetésének módját, eljárását érinti. A szabályozás a bíróság döntésének eleget tesz.

Így a jelen módosítás arra irányul, hogy a nettó elszámolás megszűnjön. A törvényjavaslat alapján 2026. január 1. napjától minden esetben külön kerül kifizetésre az állami normatíva, és a szolidaritási hozzájárulás minden esetben külön kerül beszedésre.

A módosítással a szolidaritási hozzájárulás teljesítése nem a nettó finanszírozás keretében, hanem havonta meghatározott határidőig az önkormányzat rendelkezése alapján a Kincstár által megjelölt számlára utalással történik. Amennyiben a megjelölt határidőig az önkormányzat a tárgyhavi fizetési kötelezettségét nem teljesíti, azt a Kincstár havonta hatósági átutalási megbízás benyújtásával szedi be az önkormányzatoktól.

A törvény alapján az államháztartásért felelős miniszter az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás önkormányzatonkénti összegét, a teljesítendő részösszegeket, azok teljesítésének határidejét és a határidőben nem teljesített részösszegek tekintetében a Kincstár által benyújtandó hatósági átutalási megbízás benyújtásának időpontját is tartalmazó miniszteri rendeletet ad ki.

Figyelemmel arra, hogy a Kormány döntése alapján a törvény szabályozásától eltérően a 10 000 és 30 000 fő lakosságszám közötti önkormányzatok is emelt összegű hivatali támogatásban részesülnek, így a törvény kötelezetét tartalmaz arra, hogy az emelés összegét a köztisztviselők illetményemelésére fordítsák.

A gyermek átmeneti otthonában részesülő gyermeknek teljeskörű ellátást kell nyújtani, amennyiben szülője nélkül helyezik el. A teljeskörű ellátás tartalma a jogszabályok alapján megegyezik a szakellátásban lévő gyermeknek járó teljeskörű ellátással. A gyermek akár egy évig is az átmeneti otthonban tartózkodhat, így számára ez idő alatt minden biztosítani kell. A gyermek átmeneti otthonában ellátott gyermek mindegyike veszélyeztetett gyermek. Ezért indokolt a gyermek átmeneti otthonában biztosított átmeneti ellátás esetén a szorzószám módosítása.

19. §

A törvény mellékletei módosítására vonatkozó rendelkezések.

22. §

A rendelkezés a törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

23. §

A § az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelést szolgálja.

24. §

A § jogharmonizációs záradékot fogalmaz meg.

2. melléklet

A gyermek átmeneti otthonában részesülő gyermeknek teljeskörű ellátást kell nyújtani, amennyiben szülője nélkül helyezik el. A teljeskörű ellátás tartalma a jogszabályok alapján megegyezik a szakellátásban lévő gyermeknek járó teljeskörű ellátással. A gyermek akár egy évig is az átmeneti otthonban tartózkodhat, így számára ez idő alatt minden biztosítani kell. A gyermek átmeneti otthonában ellátott gyermek mindegyike veszélyeztetett gyermek. Ezért indokolt a gyermek átmeneti otthonában biztosított átmeneti ellátás esetén a szorzószám módosítása.

3. melléklet

Az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás megfizetésének átütemezése miatt a 2025. és 2026. években a szolidaritási hozzájárulás többletének pontos megállapítása érdekében mindenkor évre azonos mértékű összeget indokolt figyelembe venni az iparúzési adó többlet szolidaritási hozzájárulás többletével csökkentett összegének megállapításakor.

**Végső előterjesztői indokolás
a magánjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XCII. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

1. A tisztegtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosítása

A tisztegtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) tervezett módosítása alapvetően a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlati tapasztalatain alapul, célja pedig a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó szabályok módosítása.

2. A szellemi tulajdonjogi tárgyú törvények módosítása

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény módosítása

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Szt.) módosításának célja a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) hatásköri szabályainak kiigazítása.

A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény módosítása

A kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek oltalmáról, valamint az (EU) 2017/1001 és az (EU) 2019/1753 rendelet módosításáról szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2411 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2023/2411 rendelet] meghozatalának célja alapvetően az, hogy megteremtse a kézműves és ipari termékekkel kapcsolatos földrajzi jelzések oltalmának egységes, uniós rendszerét.

Az (EU) 2023/2411 rendelet emellett biztosítja az összhangot az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására 1958. október 31-én létrehozott, és 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított Lisszaboni Megállapodás (a továbbiakban: Lisszaboni Megállapodás) eredetmegjelölésekéről és földrajzi jelzésekéről szóló 2015. május 20-i genfi szövegével (a továbbiakban: genfi szöveg). Az Európai Unió (a továbbiakban: EU) 2019. november 26. napján csatlakozott a genfi szöveghez, ezért – a nemzetközi kötelezettségnek való maradéktalan megfelelés érdekében – szükségessé vált, hogy a mezőgazdasági termékek, élelmiszerök, borok és szeszes italok mellett a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek egységes elismerése és oltalma is EU szerte biztosítva legyen.

A Javaslat célja, hogy a hazai jogszabályi környezetet hozzáigazítsa az (EU) 2023/2411 rendelethez. Ennek körében a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) módosítása szükséges, amelynek Hetedik Része tartalmazza a földrajzi árujelzők oltalmával kapcsolatos nemzeti szabályokat, míg Nyolcadik Része állapítja meg a nemzetközi lajstromozásra vonatkozó rendelkezéseket. Érdemi változás a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek nemzeti lajstromozási eljárására vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése, az uniós oltalom megszerzésének nemzeti szakaszában irányadó eljárási szabályok lefektetése, valamint a nemzetközi bejelentések szabályainak frissítése az Uniónak a Lisszaboni Megállapodás eredetmegjelölésekéről és földrajzi jelzésekéről szóló genfi szövegéhez történő csatlakozását követő fellépéséről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1753 európai parlamenti és tanácsi rendelettel [a továbbiakban: (EU) 2019/1753 rendelet] való összhang megteremtése érdekében.

A kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek nemzeti oltalma 2026. december 2-ig megszűnik, a függőben lévő bejelentésekkel pedig nem benyújtottaknak kell tekinteni, kivéve, ha az érdekelt tagállamok 2026. december 2-ig tájékoztatják az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalát (a továbbiakban: EUIPO) arról, hogy melyik, jogi oltalom alatt álló megnevezéseket kívánják az (EU) 2023/2411 rendelet alapján lajstromoztatni és oltalomban részesíteni. A kérelem alapján az érintett tagállam – az EUIPO lajstromozási eljárásának befejezéséig és a határozatának jogerőre emelkedéséig – időben meghosszabbíthatja a nemzeti oltalmat.

3. A hibás termékekért való felelősségről és a 85/374/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2024. október 23-i, (EU) 2024/2853 európai parlamenti és tanácsi irányelv áltültetése és más magánjogi törvények módosítása

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) már nem tartalmaz rendelkezéseket a törvényszéki végrehajtásra vonatkozóan, a törvényszéki végrehajtás 2020. január 1. napjával megszűnt. A törvényszéki végrehajtási ügyek végrehajtását a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vette át. Továbbra is jogalkalmazói problémaként jelentkezik ugyanakkor az adóhatóságnak még át nem adott ügyek esetében, hogy ha az adós egy ilyen ügyben meghal, már nem lehet a Vht. alapján jogutódlást megállapítani és elhunyt adóossal szemben az adóhatóság sem tud végrehajtási ügyet átvenni. Ezért számos ügy adóhatóság részére történő átadása akadályba ütközik, a követelés behajthatatlan. A Vht. arra tartalmaz rendelkezést, hogy egyes behajthatatlan követelések tekintetében az állam a követeléséről lemond és ezekben az esetekben a végrehajtási eljárás megszüntethető. Ugyanakkor az állam a bűnfügyi követelések tekintetében nem mond le az igényérvényesítés jogáról, azok behajtását meg kell kísérelni.

Bűnfügyi követelések esetében ugyanakkor nem lehet polgári nemperes eljárás keretei között dönten az új kötelezettszemélyéről, mert kizárálag büntetőeljárás keretei között lehet dönten arról, hogy van-e olyan személy, akit szemben az ilyen követelés érvényesíthető. A döntés büntetőeljárási rendszeren belül való megtartása nem csak abból a szempontból fontos, hogy az új kötelezettszemélyét bíróság állapítsa meg, hanem az is garanciális jelentőségű, hogy a vagyonelkobzás feltételeit a büntetőbíróság újraértekelje. Különösképpen a vagyonelkobzás akadályai tekintetében van jelentősége a bírósági mérlegelésnek, felmerülhet ugyanis olyan eset, hogy az elhunyt személyteljes szemben elrendelhető volt a vagyonelkobzás, de annak jogutódjával szemben már nem. Ez a rendszer nem helyettesíthető azzal, hogy a bírósági végrehajtási jog szabályai szerint állapítják meg a jogutódlás lehetőségét.

Az állam büntetőjogi igényének el nem enyészését eredményező megoldás az ilyen esetekre az, ha a végrehajtást folytató szerv tájékoztatja a kötelezettszemélynek megállapítása szükségességről a büntetőügyben eljáró szervet (például a vagyonelkobzást elrendelő bíróságot vagy az ügyészszéget). A büntetőügyben eljáró szerv a büntető anyagi és eljárásjogi szabályok alapján tud a jogutóddal (vagy más személyteljes) szemben önállóan eljárni. Ha a jogutódlás már a jogerős döntés meghozatala előtt bekövetkezett, akkor az egyszerűsített felülvizsgálat szabályai, ha az alany változás a jogerős döntés után következett be, akkor a vagyonelvonásra irányuló eljárás szabályai alkalmazhatók. Az új kötelezettszemélyteljes megállapítása esetén a végrehajtás az adóhatóság részére átadhatóvá válik, új kötelezettszemélyteljes pedig a végrehajtási eljárás jogoszerűen megszüntethető. A Vht.-ban elhelyezendő átmeneti rendelkezés a kifejtettek szerint nyújt lehetőséget ezeknek az ügyeknek a rendezésére.

A közjegyzői tevékenységgel kapcsolatban és a közjegyzőket érintő eljárások tekintetében a gyakorlati jelzésekre, valamint a Kormány digitalizációs törekvéseire tekintettel módosításra kerül a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről Hágában, az 1961. október 5. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 11. törvényerejű rendelet, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény és a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény. A módosítás a digitalizációs törekvések mellett tekintettel van a közjegyzőket és a Magyar Országos Közjegyzői Kamarát is érintő, az utóbbi években jelentkező ár-érték arányokban beállt változásokra.

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.) módosításai a jogi segítségnyújtási rendszer fejlesztését célozzák a gyakorlati visszajelzések alapján.

A hibás termékekért való felelősségről és a 85/374/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. október 23-i, (EU) 2024/2853 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2024/2853 irányelv] áltültetésének végrehajtása érdekében szükséges módosítani a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépéssel összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekéről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.), az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Üztv.), valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) rendelkezéseit. A módosítás hozzájárul ahhoz, hogy a modern technológiák esetén is alkalmazhatóak legyenek a termékfelelősségi szabályok, miközben továbbra is biztosítva van a fogyasztók magas szintű védelme.

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) módosításai a gyakorlati visszajelzések alapján egyrészt a törvény szabályainak belső összhangját, illetve az igazságügyi szakértőre vonatkozó előírások jogrendszeri koherenciáját biztosítják, másrészt az igazságügyi szakértők adminisztratív terheinek további csökkentését célozzák.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény alapján a Kormány tagjainak feladatai közé tartozik, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjék a feladatkörükbe tartozó jogszabályok hatályosulását, és szükség szerint folytassák le a jogszabályok utólagos hatásvizsgálatát, ennek során vessék össze a szabályozás megalkotása idején várt hatásokat a tényleges hatásokkal. A Pp. tekintetében a polgári bíráskodás tapasztalatait elemző munkacsoport elemezte a gyakorlati tapasztalatokat. Az ennek eredményeként megfogalmazott javaslatok szerinti Pp. módosításokat tartalmazza a magánjogi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat).

A polgári perjogi szabályok rendszerében rendezni indokolt a jogalkalmazási jelzésekre tekintettel a félbeszakadás következetében „időtlen” státuszba került, a hatályos szabályozás szerint megszüntethetetlen és érdemben elbíráthatatlan perek problematikáját. Ez egyszerű akadályozza számos rendezésre váró jogvita feloldását, másrészről korlátozza a jogkeresők észszerű határidőn belül befejeződő bírósági eljáráshoz való alapvető jogát, amit az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kifejezetten deklarál. Az Igazságügyi Minisztérium által felállított, a polgári bíráskodás tapasztalatait elemző munkacsoport – amely tudományos szakemberek, bírák, ügyvédek, jogtanácsosok, közjegyzők részvételével vizsgálta az anyagi jogi és perjogi szabályozás módosítást igénylő jogintézményeit – ezért kiemelten foglalkozott e megoldásra váró tárgykörrel.

Jellemzően a „sokrésznevű” perekben – láncolatos érvénytelenségi perek, társasházi perek, közös tulajdon megszüntetése iránti perek – alakulhat ki az a sérelmes helyzet, hogy például a természetes személy peres fél halála esetében a felek egy részének nem áll érdekében a per folytatása és lezárása. Természetes személy peres fél halála esetén az eljárás félbeszakad a jogutód perbelépéseiig vagy perbevonásáig. A per ugyanakkor nem tud folytatódni, ha a jogutód személye ismeretlen, ha a jogutód személye ismert, de a jogutód nem kíván önként perbe lépni, vagy ha az alperesi jogutód a felperes nem kívánja perbe vonni, pedig erre a hatályos szabályozás szerint neki van joga. Így bekövetkezhet, hogy az elhunyt fél jogutódjának, örökösének személye ismeretlen marad, vagy az örökös nem kíván perbe lépni, illetve az ellenérdekké fél nem kívánja perbe hívni őt. A lezárhatalanság problémája számos – sok esetben még 2018 előtti, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) hatálya alatt indult peres eljárást is érint. Ezek az eljárások az érintett peres felek és perben nem álló személyek nyilatkozatai hiányában, sem bírói közrehatásra, sem a továbbra is perben álló felek közrehatására nem folytathatók érdemben, és meg sem szüntethetők. Ugyanakkor perben álló harmadik személyeknek (például alperesi pertársnaknak) érdekében állna a per folytatása (például vitás tulajdoni viszonyok rendezése, ami az ingatlan-nyilvántartási bejegyzések közhitelességét is érinti), de nincs joguk a folytatás érdekében intézkedni. Egyéb esetekben pedig nincs az eljárás folytatása iránti igény, az eljárás azonban ennek ellenére nem tud befejeződni.

A „perelévülés” jogintézményének a bevezetése az eljárás félbeszakadásával összefüggésben ugyanakkor alkalmas eszköz a probléma kezelésére. Ennek lényege, hogy ha az érintett felek nem teszik meg a szükséges intézkedéseket a félbeszakadt eljárás folytatásának érdekében, akkor az eljárás törvényben meghatározott időtartam elteltével ipso iure megszűnik. Ez a jogintézmény nem példánélküli, a hatályos szabályozásból is ismert, mivel a szünetelő eljárás is meghatározott időtartam elteltével törvény erejénél fogva megszűnik, ha az érintett felek nem teszik meg a szükséges intézkedéseket annak folytatása érdekében. Mindemellett ugyanakkor szükséges a feleknek is szélesebb körben lehetőséget teremteni arra, hogy kezdeményezhessék a jogutód perbevonását az eljárás folytatása, a jogvita észszerű időn belül történő elbírálásának megvalósulása érdekében. A hatályos szabályozásban mindenkorán az alperesi pertársnak nem volt lehetősége a meghalt vagy megszűnt alperes ismert jogutódjának perbevonása iránt intézkedni. A módosítások ezt ugyanakkor lehetővé teszik az alapvető jognak (az észszerű időn belüli elbírálás követelményének) megfelelő érvényesülése érdekében.

4. A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény módosítása

Az Európai Unió tagállamai viszonylatában irányadó iratkézbesítési rendeletnek [a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet, a továbbiakban: (EU) 2020/1784 rendelet] és a bizonyításfelvételi rendeletnek [a tagállamok bíróságai között a polgári és kereskedelmi ügyekben

a bizonyításfelvétel tekintetében történő együttműködésről szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1783 európai parlamenti és tanácsi rendelet, a továbbiakban: (EU) 2020/1783 rendelet] az irattovábbítás módját szabályozó, kizárolag elektronikus irattovábbítást előíró rendelkezései 2025. május 1-től alkalmazandók, amelyre tekintettel a korábbi, irattovábbítást szabályozó belső végrehajtási szabályok módosítása szükséges a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvényben (a továbbiakban: Nmjtv.).

Ennek megfelelően a korábbi európai uniós rendeleti szabályban előírtakra tekintettel az Nmjtv.-be beillesztett, a kérelmek magyar bíróságok általi fogadásának módjára vonatkozó rendelkezéseket törölni szükséges minden rendelet vonatkozásában.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az utóbbi években jelentős változás állt be az ár-érték viszonyokban, ami indokolja a közjegyzők által készített vagy hitelesített okiratok, valamint a közjegyzői leváltáros által kiadott hiteles másolatok, továbbá az ezekről készített hiteles fordítások felülhitelesítésére meghatározott díjak módosítását.

2. §

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 183. § e) pontja (a továbbiakban: Kjtv.) alapján az igazságügyért felelős miniszter rendeletben állapítja meg a közjegyzői kar számára a közjegyzői díjszabást. A díjszabásról szóló rendelet egységes alkalmazása érdekében szükséges szabályzatot alkotni minden ügytipusra kiterjedően.

3. §

A módosítás a Kjtv. 2026. január 1-jén hatályba lépő 20. § (3) bekezdése szerinti áthelyezési kérelemmel összefüggésben átmeneti rendelkezéssel rendezi a 2026. január 1-je előtt megüresedett és 2026. január 1-jén üres, valamint az országos kamara részéről a 2026. január 1-je előtt jelzettek szerint megüresedő közjegyzői álláshelyek esetében követendő eljárásrendet.

4. §

A digitalizációs törekvésekkel összhangban indokolt kimondani a nyelvi jogosítvány megszerzésére irányuló vizsgával kapcsolatban az elektronikus út szükségességét, tekintettel arra, hogy a közjegyzők, illetve a közjegyzőhelyettesek olyan természetes személyek, akiknek hivatali kötelessége az elektronikus ügyintézési eszközök minden napos használata. 2025. január 1-jét követően a közjegyzői kinevezésre irányuló pályázatok esetén is kötelező az elektronikus ügyintézés, így a közjegyzők és közjegyzőhelyettesek számára a különböző kérelmek benyújtásával kapcsolatban egységes ügyintézés kialakítása is célszerű.

A vizsgát szervező Igazságügyi Szolgálatok Jogakadémiaja részéről az elektronikus út biztosított.

5. §

Átmeneti rendelkezés. A Vht. már nem tartalmaz rendelkezéseket a törvényszéki végrehajtásra vonatkozóan, a törvényszéki végrehajtás 2020. január 1. napjával megszűnt. A törvényszéki végrehajtási ügyek végrehajtását a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vette át. Továbbra is jogalkalmazói problémaként jelentkezik ugyanakkor az adóhatóságnak még át nem adott ügyek esetében, hogy ha egy ilyen ügyben az érintett adós meghal, már nem lehet a Vht. alapján jogutótlást megállapítani és elhunyt adóossal szemben az adóhatóság sem tud végrehajtási ügyet átvenni. Ezért számos ügy adóhatóság részére történő átadása akadályba ütközik, a követelés behajthatatlan. A Vht. arra tartalmaz rendelkezést, hogy egyes behajthatatlan követelések tekintetében az állam a követeléséről

lemond és ezekben az esetekben a végrehajtási eljárás megszüntethető. Ugyanakkor az állam a bűnügyi követelések tekintetében nem mond le az igényérényesítés jogáról, azok behajtását meg kell kísérelni.

Bűnügyi követelések esetében ugyanakkor nem lehet polgári nemperek eljárás keretei között dönten az új kötelezettszemélyről, mert kizárálag büntetőeljárás keretei között lehet dönten arról, hogy van-e olyan személy, akivel szemben az ilyen követelés érvényesíthető. A döntés büntetőeljárási rendszeren belül való megtartása nem csak abból a szempontból fontos, hogy az új kötelezettszemélyét bíróság állapítsa meg, hanem az is garanciális jelentőségű, hogy a vagyonelkobzás feltételeit a büntetőbíróság újraértékeli. Különösképpen a vagyonelkobzás akadályai tekintetében van jelentősége a bírósági mérlegelésnek, felmerülhet ugyanis olyan eset, hogy az elhunyt személlyel szemben elrendelhető volt a vagyonelkobzás, de annak jogutódjával szemben már nem. Ez a rendszer nem helyettesíthető azzal, hogy a bírósági végrehajtási jog szabályai szerint állapítják meg a jogutódlás lehetőségét.

Az állam büntetőjogi igényének el nem enyészését eredményező megoldás az ilyen esetekre az, ha a végrehajtást folytató szerv tájékoztatja a kötelezettszemélynek megállapítása szükségességről a büntetőügyben eljáró szervet (például a vagyonelkobzást elrendelő bíróságot vagy az ügyészszéget). A büntetőügyben eljáró szerv a büntető anyagi és eljárásjogi szabályok alapján tud a jogutóddal (vagy más személlyel) szemben önállóan eljárni. Ha a jogutódlás már a jogerős döntés meghozatala előtt bekövetkezett, akkor az egyszerűsített felülvizsgálat szabályai, ha az alany változás a jogerős döntés után következett be, akkor a vagyonelvonásra irányuló eljárás szabályai alkalmazhatók. Az új kötelezettség megállapítása esetén a végrehajtás az adóhatóság részére átadhatóvá válik, új kötelezettség hiányában pedig a végrehajtási eljárás jogszerve megszüntethető.

6. §

Az Szt. 155/H. §-át érintő módosítás célja, hogy az SZTNH hatáskörét kiterjessze az üzleti titok védelméről szóló törvény szerinti védett ismerettel (know-how) kapcsolatos nyilvántartás vezetésére, összhangban a piaci szereplők részéről felmerülő gyakorlati igényekkel.

Jelenleg az SZTNH által vezetett önkéntes műnyilvántartás jogszabályi keretei a szerzői jogi művek és a kapcsolódó jogi teljesítmények nyilvántartására szolgálnak. A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet a mű szerzője vagy a szerzői joghoz kapcsolódó jogosult terjesztheti elő. Az SZTNH által kiállított tanúsítvány azt igazolja, hogy a kérelmező az adott műpéldány szerinti alkotást sajátjaként ismerte el, ezáltal a tanúsítvány a szerzőség vélelmezésére alkalmas bizonyítási eszközöként is szolgálhat.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a gazdasági szereplők egyre gyakrabban szeretnék az önkéntes műnyilvántartást üzleti titkaik, védett ismereteik dokumentálására is igénybe venni. Ez azonban túlmutat a jelenlegi, önkéntes műnyilvántartással kapcsolatos szabályozási keretek célján, mivel e megközelítés eredményeként jellemzően szerzői jogi védelem alatt nem álló alkotások is bejelentésre kerülhetnek. Ennek következtében indokolttá vált egy, kifejezetten a védett ismeret rögzítésére irányuló dedikált, nem közhiteles nyilvántartási rendszer bevezetése, és az SZTNH hatáskörének törvényi szintű kiegészítése.

A védett ismeretekkel kapcsolatos nyilvántartás bevezetése elősegítheti, hogy a gazdasági szereplők megfeleljenek az üzleti titok védelméről szóló törvényben meghatározott „védett ismeretként” való minősítés feltételeinek, különösen a titokban tartás és a nyilvánosságra kerülés megakadályozása tekintetében.

A védett ismeret adott időben fennálló birtoklásának megfelelő dokumentálása nagy hozzáadott értéket jelenthet a know-how jogosultság tekintetében felmerülő esetleges jogvitákkal összefüggő bizonyítás elősegítése kapcsán. Ez különös jelentőséggel bírhat gazdasági és adójogi szempontból, például adókedvezmények, állami támogatások, vállalatértékelés vagy finanszírozás igénybevétele során. A megfelelő nyilvántartás hiányában ugyanis a védett ismeret létrejöttének és tartalmának – különösen az időbeliség szempontjából releváns – igazolása nehézségekbe ütközhet, amely érdemben akadályozhatja az érintett szereplők jogos érdekeinek érvényesítését.

A módosítás e probléma feloldása érdekében teszi lehetővé azt, hogy az SZTNH által nyújtott új szolgáltatás keretében a know-how rögzítésére szolgáló nyilvántartás jöjjön létre, amely önkéntes alapon biztosítja ezen üzleti információk megfelelő jogi dokumentálását, és ezáltal hozzájárul a gazdasági környezet kiszámíthatóságához és jogbiztonságához.

7. §

Az Szt. 115/K. §-át érintő módosítás célja annak jogszabályi szinten való egyértelműsítése, hogy az SZTNH közreműködik a szellemi tulajdonjogok hatékony érvényesítésének elősegítésében. A módosítás nem új hatáskör létrehozását célozza, hanem a szabályok pontosításával az SZTNH által már ténylegesen megvalósított hatáskörgyakorlást hozza összhangba az SZTNH tekintetében irányadó hatásköri szabályokkal.

Az SZTNH számos, a szellemi tulajdonjogok érvényesítését szolgáló, valamint a jogérvényesítés hatékonyságának növelését célzó feladatot lát el. E körben többek között szerepet játszik az online jogszertések elleni jogérvényesítés előmozdításában, tudatosságövelési és oktatási tevékenységet végez, részt vesz különböző nemzetközi, uniós és hazai jogérvényesítési projekteken, valamint számos hazai és nemzetközi együttműködést folytat a jogérvényesítés területén.

Ezen túlmenően az SZTNH stratégiai célként tekint az alternatív vitarendezés – különösen a mediáció – bevezetésére a hatáskörébe tartozó iparjogvédelmi (illetve ezeken túlmutató egyéb szellemi tulajdonjogokkal összefüggő) viták rendezésére. A mediáció lehetővé tenné, hogy az érintett felek az iparjogvédelmi jogaikat érintő vitákat gyorsabb, költséghatékonyabb és konszenzuson alapuló eljárásban rendezzék, hozzájárulva ezzel a jogérvényesítés rugalmasabb és hatékonyabb rendszerének kialakításához.

A fentiekre figyelemmel indokolt az SZTNH jogérvényesítési hatáskörének, kifejezett törvényi szinten történő rögzítése és összhangba hozatala az SZTNH által már ténylegesen megvalósított hatáskörgyakorlással.

8. §

A Gazdasági Versenyhivatal terhelő, Tpvt. 43/G. § (3) bekezdése szerinti titoktartási kötelezettség fenntartása okafogyottá válik, ha maga a bejelentő vagy panaszos hozza nyilvánosságra azt a tényt, hogy a Gazdasági Versenyhivatalnál bejelentéssel élt. A nyilvánosságra hozatal tényéről a Gazdasági Versenyhivatalnak minden kétséget kizáró bizonyossággal kell rendelkeznie, kétség esetén a titoktartási kötelezettség alól nem mentesül.

9. §

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (a továbbiakban: Ket.) az ügyintézési határidőbe be nem számító időnek minősült a hatósági megkeresés vagy a döntés postára adásának napjától annak kézbesítéséig terjedő időtartam [a Ket. 33. § (3) bekezdésének k) pontja] mellett a jogsegélyeljárásnak az időtartama is [Ket. 33. § (3) bekezdés b) pontja]. A Ket. megkülönböztette a belföldi és a nemzetközi jogsegélyeljárást, míg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) a belföldi jogsegély fogalmát nem tartotta meg, hanem azt a megkeresés alá sorolta (Id. az Ákr. 25. §-át). Az Ákr. 25. §-ához fűzött Nagykommentárt idézve: „[a] megkeresés célja és szerepe tehát párhuzamba állítható a jogsegély korábbi fogalmával. Így továbbra is a megkeresésre vonatkozó szabályozás a hatóságok, illetve az állami szervek és egyes, külön meghatározott személyek egymás közötti viszonyát szabályozza, tehát az ügyfél nem címzettje ezeknek a rendelkezéseknek. Mivel az Ákr. nem jelöli meg pontosan a címzettek körét, így ezek a rendelkezések – egyes eltérésekkel – a külföldi hatóság vagy személy megkeresése esetében is alkalmazhatók.”

Mindezekre tekintettel célszerű és indokolt, hogy a Ket. szabályozásához hasonlóan a jogalkotó azt az időszakot is kieső időként kezelje, amíg a megkeresett hatóság, szerv eleget tesz a Gazdasági Versenyhivatal megkeresésének, tekintettel arra, hogy a megkereséssel érintett információ szükséges ahhoz, hogy a vizsgáló vagy az eljáró versenytanács a tényállás feltárását tovább folytathassa, és ezen idő a megkeresett hatóságtól függ.

Az eljáró versenytanácsnak az eljárás alá vont vállalkozás egyezségi eljárásban való részvételre történő felhívásától kezdve az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárás további irányát az eljárás alá vont nyilatkozatától függően, azt megvárva tudja meghatározni. Ez a későbbi eljárásvezetést meghatározó tényező mindaddig fennáll, amíg az egyezségi eljárás nem zárul le sikeresen és az eljárás alá vont egyezségi nyilatkozatot nem nyújt be, illetve az egyezségi eljárás meghiúsulása esetén az eljáró versenytanács nem tájékoztatja az eljárás alá vontat a meghiúsulás tényéről. Mindezekre tekintettel célszerű a Tpvt. 63. § (8) bekezdésének kiegészítése, amely alapján ezen időszakok a versenyfelügyeleti eljárás keretében kieső időként kezelendők, hiszen csak egyik vagy másik kimenetel tudatában képes az eljáró versenytanács újra az ügy érdemi végkimenetelét meghatározni, és annak irányára túlnyomórészt az eljárás alá vont vállalkozás együttműködésétől függ.

10. §

Az elektronikus kapcsolattartás és ügyintézés elterjedésére, a hivatali-, illetve cégek keresztül megvalósuló kommunikáció azonnaliságára tekintettel a telefon és fax útján történő szóbeli közlés meghaladottá vált, így szükséges a Tpvt. 65/A. § (6) bekezdésének módosítása.

11. §

A szemle és a helyszíni kutatás alanya nem csak az eljárás alá vont vállalkozás lehet, a Tpvt. 65/C. §-a azonban csak az ügyfélre vagy érintett ügyfélre terjed ki. A Tpvt. speciális és az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény általános szabályaira tekintettel a védekezés céljából készült iratokat megillető védelmet nem csak az ügyfél, hanem a nem ügyfél kutatással vagy szemlével érintett számára is biztosítani kell, a hatályos szabályozás alapján azonban e két személyi körre eltérő rendelkezések alkalmazandók. Az egységes szabályozás kialakítása érdekében javasolt kiterjeszteni a Tpvt. 65/C. § hatállyát ezen utóbbi személyi körre is.

12. §

A Tpvt. 30. § (3) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítését vizsgáló utóvizsgálatokra vonatkozó Tpvt. 77. § (6) bekezdés b) pontban foglalt előírása alapján bírság kiszabására csak olyan esetben volt lehetőség, amikor a Versenytanács a bírságkiszabás mellett a Tpvt. 31. § szerinti intézkedést is alkalmazott, vagyis előírta az összefonódás megszüntetését, vagy elrendelte a kötelezettség végrehajtását. Ez a rendelkezés szűkítette a Versenytanács döntési lehetőségeit, kizárva azokat az eseteket, amikor megítélése szerint a kötelezettség nem – vagyis nem megfelelő vagy nem határidőben történő – teljesítése mellett elegendő szankciónak tartaná a bírságkiszabást. A Tpvt. 77. § (6) bekezdés b) pontjának kiegészítése azt a célt szolgálja, hogy ha az összefonódás kapcsán kötelezettség előírására került sor, és ennek teljesítését később a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében ellenőrzi, az eljáró versenytanács a nem teljesítés megállapítása esetén döntése szerint alkalmazhassa a 31. § szerinti intézkedést, és bírságot is szabasson ki, akár együtt, akár külön, de önmagában a kötelezettség nem megfelelő teljesítése is megállapítható. A rendelkezés továbbá összhangba kerül a nem összefonódáshoz kapcsolódó kötelezettségek lehetséges utóvizsgálati kimeneteleivel, ahol szintén van lehetőség önmagában a kötelezettség nem teljesítésének megállapítására, és emellett opcionálisan bírság kiszabására [lásd Tpvt. 77. § (6) bekezdés e) pont].

13. §

A Tpvt. 78. § (1) bekezdés c) pontja összefonódások kapcsán előírt kötelezettség vonatkozásában kizárolag annak nem teljesülése esetére biztosította bírság kiszabását. A rendelkezés, tekintettel a Tpvt. 78. § (1a) bekezdésében alkalmazott előírásra is, nem fedte le azokat az eseteket, amikor bár a kötelezettség végső soron teljesült, de nem az előírt határidőben. Ez a joggyakorlatban kialakult értelmezés alapján azt eredményezte, hogy a nem határidőben való teljesülés esetén kizárt volt a bírság kiszabása, holott a törvény más esetekre nézve – kötelezettségvállalás esetén, illetve jogszertés megállapítása mellett előírt kötelezettség esetén – lehetővé tette bírság kiszabását a teljesítés határidejére vonatkozó előírás megsértése vonatkozásában is. A módosítással lehetőség nyílik az összefonódásra vonatkozóan a határozatban előírt kötelezettség nem határidőben való teljesítése esetén is bírság kiszabására. A módosítás továbbá a Tpvt. 78. § (1a) bekezdéssel való összhangot is szolgálja.

14. §

A Tpvt. 81. § módosításának célja a nem ügyfél szemlével vagy kutatással érintettet megillető jogvédelem hatékonyságának növelése az önálló kifogástétel lehetőségével. A szemlével vagy kutatással érintett kifogásának kezelésére javasolt az eljárás alá vont által tett kifogás kezelésével azonos szabályokat megállapítani, különös tekintettel arra a körülményre, hogy az eljárás alá vont általában jogosult a vizsgálati eljárás szabálytalanságának kifogásolására, amely érintheti a másnál lefolytatott szemlét vagy helyszíni kutatást is.

15. §

A Tpvt. 63. § (8) bekezdés 17–18. pontjához kapcsolódó átmeneti rendelkezés.

A Tpvt. 63. § 18. pontja visszaható hatállyú alkalmazásról rendelkezik, ugyanakkor ez nem érinti hátrányosan a versenyfelügyeleti eljárásban résztvevő ügyfelet. Az egyezségi eljárás kizárálag az eljáró versenytanács ebben való részvételre felhívása alapján indulhat meg. Az egyezségi eljárás eredményességeből az ügyfél számára is kedvező, pozitív következmények származhatnak, míg eredménytelensége esetén eljárási jogai nem sérülnek. E jellemzőkből adódóan az egyezségi eljárás időtartamának ügyintézési határidőbe be nem számító időként való elismerése a folyamatban lévő ügyekben az ügyfelek számára hátrányosabb jogalkalmazást nem eredményez.

16. §, 22. §

Az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2023. október 27. napján került közzétételre az (EU) 2023/2411 rendelet, amely létrehozta a kézműves és ipari termékeket illetően a földrajzi jelzések oltalmának egységes rendszerét. E rendszer révén egyetlen bejelentési eljárás alapján, az EU egész területén érvényes, széles körű oltalom szerezhető.

Az (EU) 2023/2411 rendelet kihirdetésével egyidejűleg, az azokban foglalt rendelkezésekhez szükséges a hazai jogszabályi környezet hozzáigazítása.

A Vt. Hetedik Része rendelkezett eddig az agrárterméknek nem minősülő termékek – azaz a kézműves és ipari termékek – földrajzi árujelzőinek oltalmával kapcsolatos nemzeti szabályokról. Az (EU) 2023/2411 rendelete alapján a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinak nemzeti oltalma 2026. december 2. napján megszűnik, a függőben lévő bejelentéseket pedig be nem nyújtottaknak kell tekinteni, kivéve, ha az érdekeltek tagállamok 2026. december 2-ig tájékoztatják a Bizottságot és az EUIPO-t arról, hogy melyik, jogi oltalom alatt álló megnevezéseket kívánják e rendelet alapján lajstromoztatni és oltalomban részesíteni. A kérelem az uniós lajstromozási eljárás befejezéséig és a határozat jogerőre emelkedéséig meghosszabbíthatja a nemzeti oltalmat. Ennek megfelelően a Vt. Hetedik részébe foglalt rendelkezések az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvény 1. § 1. pontjában meghatározott agrártermékekre, továbbá az (EU) 2023/2411 rendelet alapján földrajzi jelzésként oltalomban részesülő kézműves és ipari termékekre nem alkalmazhatóak. A kézműves és ipari termékek nemzeti földrajzi árujelzőinek lajstromozására irányuló eljárás vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezése szükséges, a nemzeti oltalommal kapcsolatos egyéb rendelkezések hatállyan tartása azonban továbbra is indokolt.

17. §

A 116/L. § módosításai nyomán az (EU) 2019/1753 rendelet alapján tagállami hatáskörbe tartozó, a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinak genfi szöveg szerinti nemzetközi lajstromozását érintő ügyekben az SZTNH jár el. Magyarországon az arra jogosultak – az SZTNH útján – az EUIPO-nál kérhetik az uniós oltalomban részesülő földrajzi jelzés nemzetközi lajstromozását. A nemzetközi bejelentést az SZTNH-hoz kell benyújtani, amely három hónapon belül megvizsgálja az (EU) 2019/1753 rendelet feltételeinek való megfelelést és határozatot hoz. Helyt adó határozatát a jogerőre emelkedést követően megküldi az EUIPO részére.

18. §

Vt. XVII/C. Fejezete – az (EU) 2023/2411 rendelet végrehajtása érdekében – rögzíti a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinak uniós oltalmára vonatkozó szabályokat: kijelöli az SZTNH-t mint az uniós lajstromozási eljárás nemzeti szakaszában eljáró hatóságot, továbbá meghatározza a nemzeti szakasz eljárási szabályait.

116/M. §

A rendelkezés célja, hogy a XVII/C. Fejezetben alkalmazott egyes kifejezések tekintetében meghatározza az értelmezésük során irányadó uniós rendelkezéseket.

116./N. §

Az oltalom alatt álló elnevezések, valamint az átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelzők védelmet élveznek a bitorlás törvényben meghatározott eseteivel szemben. A Vt. szabályai csupán a bitorlás esetén lehetséges jogkövetkezmények tárgyában adnak eligazítást, míg a bitorlás megvalósulása tárgyában nem a Vt., hanem az (EU) 2023/2411 rendelet tartalmazza az irányadó (hivatkozott) rendelkezéseket. Az átmeneti nemzeti oltalom alapján a kérelmező is felléphet bitorlás miatt, azonban az EUIPO döntéséig az elindított eljárást fel kell függeszteni, tekintettel arra, hogy az uniós oltalom – az átmeneti nemzeti oltalom védelme mellett – az EUIPO döntése keletkezeti.

116/O. §

Az (EU) 2023/2411 rendelet tagállami döntésre bízza azon nemzeti hatóság kijelölését, amely a kézműves és ipari termékek földrajzi árujelzőinek lajstromozására szolgáló eljárás nemzeti szakaszának lefolytatására illetékes. Az (1) bekezdésében rögzítésre kerül, hogy a szóban forgó illetékes hatóság – a korábbiakban a kézműves és ipari termékek nemzeti árujelzőivel kapcsolatban már eljáró hatóságként – az SZTNH. A (2) bekezdés célja, hogy a Vt. egyéb fejezeteiben alkalmazott egységes szerkezetben felsorolja mindenazon ügyek körét, amelyekben az SZTNH jár el a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek uniós oltalmával összefüggésben. Végül a (3) bekezdésben foglalt rendelkezés tisztázza, hogy az itt felsorolt eljárásokban a Vt.-ben meghatározott általános eljárási szabályok irányadóak, ideértve a lajstrom, illetve hatósági tájékoztatás szabályait is.

116/P. §

A rendelkezés (1) és (2) bekezdése az (EU) 2023/2411 rendeletet tükrözően, az ott megengedett tagállami döntés mentén rögzíti, hogy a kézműves és ipari termékek oltalmára irányuló uniós bejelentést az SZTNH-hoz (mint a lajstromozási eljárás nemzeti szakaszának lefolytatására illetékes nemzeti hatósághoz) benyújtott bejelentéssel kell megindítani, és a bejelentés benyújtásával kapcsolatos követelmények tárgyában a rendelet szabályai irányadók. Ezt követően a (3)–(6) bekezdés hézagpótló – a rendeletben nem szereplő, tagállami jogalkotásra bízott – szabályokat tartalmaz. Az (EU) 2023/2411 rendelet 65. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok díjat számíthatnak fel a rendeletben előírt eljárások nemzeti szakasza – különösen a bejelentések, a felszólalások, a termékleírás módosítására irányuló kérelmek, a törlési kérelmek és a fellebbezések feldolgozása során felmerülő – költségeinek fedezésére. Ennek alapján a (3) bekezdés megállapítja, hogy a bejelentésért az iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló jogszabályban meghatározott bejelentési díjat kell fizetni, és – az (5) bekezdéssel kiegészítve – rögzíti a díjfizetéssel kapcsolatos további szabályokat; a (4) bekezdés pedig a bejelentéssel kapcsolatos esetleges hiányosságok esetén követendő hiánypótlási eljárásról rendelkezik. A (6) bekezdés általános érvénnyel utal a Vt. IX. fejezetében megállapított speciális nemzeti eljárási szabályok alkalmazhatóságára.

116/Q. §

A rendelkezés megállapítja a szabályszerű bejelentés meghirdetésének szabályait. A bejelentés meghirdetése annak érdekében szükséges, hogy minden, az elnevezést használó, bejelentőn kívüli gazdasági szereplő a kérelemmel kapcsolatban felszólalást nyújthasson be.

116/R. §–116/S. §

Az (EU) 2023/2411 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése szerint a nemzeti hatóság a bejelentés előírt vizsgálatát követően lefolytatja a nemzeti felszólalási eljárást. A Javaslat erről szóló szabályai kapcsán általában kell megjegyezni, hogy bár a rendeletben használt kifejezésnek megfelelően a 116/R–116/S. §-ok „Nemzeti felszólalási eljárás” cím alatt szerepelnek, az SZTNH a felszólalás elbírálása tekintetében nem folytat elkülönített felszólalási eljárást az uniós lajstromozásra irányuló eljárás nemzeti szakaszában. Amint azt a 116/S. § (5) bekezdése is rögzíti, a nemzeti hatóság a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek lajstromozására irányuló eljárás nemzeti szakaszában az ügy érdemében hozott határozatával dönt a felszólalás tárgyában (is), a Vt. 61/B–61/H. §-aiban szabályozott felszólalás esetén követendő nemzeti eljárás rendjének megfelelően.

Ugyancsak a nemzeti lajstromozási eljárásokban követendő eljárás részletes szabályaihoz hasonlóak a 116/R–116/S. §-ban meghatározott hézagpótló eljárási rendelkezések. Az (EU) 2023/2411 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése alapján a nemzeti felszólalási eljárásban a bejelentés közötételektől számított legalább két hónapos határidőt kell biztosítani a felszólalás benyújtására. Ennek megfelelően a 116/R. § (1) bekezdése a bejelentés meghirdetésétől számított három hónapos határidőt enged. A felszólalás benyújtására való jogosultság, valamint a felszólalás alapjául szolgáló okok tekintetében a rendelet szabályai irányadók.

Az (EU) 2023/2411 rendelet 65. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok díjat számíthatnak fel a rendeletben előírt eljárások nemzeti szakasza – különösen a bejelentések, a felszólalások, a termékleírás módosítására irányuló kérelmek, a törlési kérelmek és a fellebbezések feldolgozása során felmerülő – költségeinek fedezésére. Ennek alapján a 116/R. § (3) bekezdése megállapítja, hogy a felszólalásért az iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló jogszabályban meghatározott díjat kell fizetni.

A nemzeti felszólalási eljárás sajátossága az (EU) 2023/2411 rendelet 15. cikkének (2) bekezdésében az alaki szempontból elfogadható felszólalás esetében előírt kötelező konzultáció. Ennek megfelelően a 116/S. §

tartalmazza a felek között az ügy békés rendezése érdekében lefolytatandó egyeztetéssel kapcsolatos eljárás részletes szabályait.

116/T. §

Az elnevezés oltalomra való alkalmasságáról – az uniós jogi aktusokban foglalt követelményeknek megfelelően – a termékleírásban, illetve annak lényegi elemeit tartalmazó egységes dokumentumban és a kísérő dokumentációban foglaltak alapján dönt a tagállami hatóság. Az SZTNH kedvező döntését tartalmazó határozat meghozatalát követően kerülhet sor a bejelentés benyújtására az EUIPO-hoz, ami a nemzeti hatóság feladata. Ezek után kezdődhet meg a bejelentés lajstromozására szolgáló eljárás második, uniós szintű szakasza.

A bejelentésnek az EUIPO-hoz történő benyújtásától fogva a földrajzi árujelző átmeneti nemzeti oltalomban részesül, amelyre figyelemmel a kérelem megalapozottságát tartalmazó hatósági határozatot, illetve a kérelem alapjául szolgáló termékleírást mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni.

116/U. §

Az uniós jogszabályok értelmében a tagállamok a földrajzi árujelzők számára a bejelentés EUIPO-hoz történő benyújtásának napjától az EUIPO határozatának meghozataláig, vagy a bejelentés visszavonásának napjáig oltalmat biztosíthatnak saját területükön. A törvény, elve ezzel a lehetőséggel, az SZTNH kedvező döntése esetén megadja az érintett földrajzi árujelző számára az átmeneti oltalmat. A rendelkezés értelmében az átmeneti nemzeti oltalom ugyanazon cselekményekkel szemben nyújt védelmet, mint az EUIPO határozatával keletkező oltalom, az egyetlen különbség, hogy az átmeneti oltalom kizárolag Magyarország területén nyújt védelmet.

Az átmeneti nemzeti oltalommal keletkező joghatások megadott időponttól keletkeznek, ezért a SZTNH-nak közhites nyilvántartást kell vezetnie az átmeneti nemzeti oltalom keletkezésének napjáról, illetve a kérelem alapját jelentő termékleírásról. A rendelkezés értelmében az átmeneti nemzeti oltalom keletkezésének napjáról a bejelentőn kívül értesíteni kell az ellenőrző hatóságot is, annak érdekében, hogy értesüljön az átmenetileg keletkezett szellemi tulajdonjogról. Az uniós jogszabályok szerint az átmeneti oltalom keletkezésének napját követően benyújtott védjegybejelentések esetén el kell utasítani azokat a kérelmeket, amelyeknek a tárgya olyan megjelölés, amely sértheti az (átmeneti) oltalom alá került nevet és ugyanolyan jellegű termékre vonatkozik, mint az elnevezés.

116/V. §–116/X. §

Az (EU) 2023/2411 rendelet 21. cikke alapján a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek lajstromozása az EUIPO feladata. A lajstromozási eljárás uniós szintű szakaszát követően ugyanakkor még sor kerülhet arra, hogy a lajstromozott földrajzi jelzés tekintetében a tagállami hatóságnak kell eljárnia. Ilyen eset a termékleírás módosítása, illetve a földrajzi jelzés oltalmának törlésére irányuló eljárás. Hasonlóan a lajstromozást követően kerülhet sor a földrajzi jelzés bitorlásával kapcsolatos bírósági eljárásra is a 116/X. § körében.

Az uniós joggal összhangban a termékleírás módosítására irányuló kérelmet nyújthat be a bejelentő, akinek a nevében a földrajzi jelzést lajstromozták, vagy a földrajzi jelzést használ előállító. A termékleírás módosításai két kategóriába sorolandók: a termékleírás uniós módosítása és ezzel összefüggésben az esetleges kiegészítő felszólalási eljárás, a termékleírás standard – a termék származása szerinti nemzeti hatóság hatáskörébe tartozó – módosítása.

19–20. §

A Javaslat átmeneti rendelkezése alapján, a nemzeti eljárás alapján már oltalomban részesült földrajzi árujelző jogosultja a Javaslatban foglalt jogvesztő határidőig nyújthat be kérelmet a SZTNH-hoz az uniós oltalomban részesítés érdekében.

A Javaslat átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a Lisszaboni Megállapodás alapján lajstromozott, Magyarországról származó, az (EU) 2023/2411 rendelet hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó, de az említett rendelet szerint oltalomban még nem részesült nemzetközi eredetmegjelölések esetében. A jogosultak, a jogosultakat képviselő szervezetek, illetve az SZTNH a Javaslatban foglalt jogvesztő határidőig kérhetik ezeknek az eredetmegjelöléseknek a genfi szöveg szerinti lajstromozását, vagy törlésükét a nemzetközi lajstromból.

21. §

A Javaslat felhatalmazza a Kormányt, hogy kijelölje az ellenőrző hatóságot, valamint meghatározza a hatóság ellenőrzési feladatának ellátáshoz szükséges szabályokat.

23. §

A kézműves és ipari termékek földrajzi árujelző lajstromozására irányuló nemzeti eljárást felváltja az EU – nemzeti és uniós szakaszból álló – lajstromozási eljárása, valamint az eredetmegjelölések oltalma iránti nemzetközi bejelentéstétel kikerült a tagállami hatáskörből. Ennek megfelelően a földrajzi árujelzők nemzeti lajstromozási eljárása, valamint a nemzetközi lajstromozásra vonatkozó rendelkezések hatállyukat vesztik.

24. §

A joggyakorlat során előfordul, hogy a jogi segítségnyújtás intézményét rosszhiszeműen, joggal való visszaélést megvalósítva alkalmazzák.

A Jst. már jelenleg is tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek rögzítik, hogy a jogi segítők mely esetekben tagadhatják meg a jogi szolgáltatás nyújtását. Egyes esetekben a megtagadás csak akkor lehetséges, ha ehhez a jogi segítségnyújtó szolgálat előzetesen hozzájárult.

Egyes ügyfelek esetében előfordulhat, hogy jogszabályba ütköző vagy jogszabály megkerülésére irányuló kéréseket fogalmaznak meg, vagy számukra a szolgáltatás nyújtását lehetetlenné teszi az, hogy a jogi segítő rajta kívül álló okból a féllel nem tud együttműködni.

Egyebek mellett ezen fenti okok azok, amelyek miatt a jogi segítők megtagadhatják a jogi szolgáltatás nyújtását.

A Jst. módosítása rögzíti, hogy a jogi segítségnyújtó szolgálat a támogatást megvonja a féltől, ha legalább három jogi segítő a fél számára a jogi szolgáltatás nyújtását megtagadja vagy az ügyvédi tevékenységről szóló törvény alapján a jogszabályba ütköző vagy jogszabály megkerülésére irányuló utasításra tekintettel, vagy azért mert a szolgáltatás nyújtását lehetetlenné teszi az, hogy – a jogi segítőn kívül álló okból – a féllel nem tud együttműködni. Ez utóbbi megtagadáshoz a jogi segítségnyújtó szolgálat előzetes hozzájárulása szükséges.

Ez a módosítás biztosítja, hogy a jogi segítők az erőforrásaiat hatékonyabban tudják beosztani, ugyanakkor azt is garantálja a módosítás, hogy a támogatás megvonására valóban csak indokolt esetben kerülhessen sor.

25. §

A Jst. 70. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogi segítő – ha annak e törvényben foglalt feltételei fennállnak – a szolgáltatási szerződésben megjelölt időszakban és szakterületen köteles a fél számára jogi szolgáltatást nyújtani, kivéve, ha a közreműködést mint ügyvéd is köteles lenne megtagadni az ügyvédi tevékenységről szóló törvény alapján, vagy a reá vonatkozó etikai szabályzat értelmében.

A fenti megtagadási okok az ügyvédi tevékenységről szóló törvény és az etikai szabályzat alapján alapvetően kétfélék lehetnek. Egyrészt ide tartoznak az ügyvédi tevékenységet korlátozó okok, vagyis az érdekellentétes helyzetek alapján történő megtagadások, másrészt azok a megtagadások, amelyek oka a félnek az ügyvédi tevékenységről szóló törvény alapján a jogszabályba ütköző vagy jogszabály megkerülésére irányuló utasításai.

A módosítás a Jst. 70. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt megtagadási eseteket azok elkülöníthetősége érdekében a fentiek szerint külön szabályozza az aa) és ab) alpontban.

26. §

A Jst. 27. § új (3) bekezdéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a támogatás megvonására vonatkozó új szabályt csak az új rendelkezés hatálybalépését követően engedélyezett támogatásokra kell alkalmazni.

27. §

Szükséges a törvény kiegészítése a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról szóló 2016. május 11-i (EU) 2016/800 parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelésre utaló jogharmonizációs záradékkal.

28. §

Technikai módosítás a Ptk-ra mutató hivatkozás megváltozása miatt.

29. §

Az ár-érték viszonyokban beállt jelentős változás miatt szükséges a közjegyzői irodák működési költségei finanszírozásának a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) részéről történő megsegítése. Ennek érdekében indokolt megemelni azt az arányt, amely a megfizetett eljárási díjaknak a MOKK és a fizetési meghagyásos eljárásban eljáró közjegyzők közötti felosztására vonatkozik.

30. §

A Pp.-nek az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvénnyel beiktatott új 147/A. §-a alapján, ha a bíróság a számára törvényben megállapított intézkedési határidőt túllépi, a határidő lejártát követő naptól kezdve naponta, a késedelem első napján érvényes, a minimálbér 1,5 százalékának megfelelő mértékű vagyoni elégtételt nyújt hivatalból a felek részére.

Az e rendelkezéshez kapcsolódó, a Pp. 630. § (18) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezés egyértelművé teszi, hogy ezeket a szabályokat kizárolag peres eljárásban megvalósuló határidő-túllépés esetén kell alkalmazni.

Ugyanakkor a jogrendszeri koherencia és az egységes jogalkalmazás érdekében indokolt rögzíteni a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvényben is, hogy a hagyatéki eljárásban a Pp. határidő-túllépésre vonatkozó szabályai nem alkalmazhatóak.

31. §

Az új technológiák alkalmazása újfajta gondolkodásmódot tesz szükségessé. Ezen eszközök hatékony kihasználásához elengedhetetlen az innovatív szemléletmód, amelyet jelenleg még szokatlannak érezhetünk, ám néhány év elteltével már minden napossá válhatnak – például, hogy egy mesterséges intelligencia ír levelet az ember helyett.

A nyelvi modellek adatigénye kihívást jelent minden kis nyelvű ország számára, így Magyarország számára is, egy speciális területet felölelő, de kis nyelven alapuló MI alkalmazás számára még szükséges a nyelvi merítési lehetőség. Egy DIMOP forrásból finanszírozott, bárki számára díjmentesen hozzáférhető, mesterséges intelligencia alapú keresőszolgáltatás részére szükségesek az anonimizált bírósági határozatok. A kereső rendszer a Nemzeti Jogsabálytár oldalán lesz elérhető, bárki számára, ingyenesen biztosít jogi kereső szolgáltatást. Mivel a rendelkezésre álló magyar nyelvi adatok mennyisége viszonylag korlátozott (az angolhoz vagy a spanyolhoz képest), a mesterséges intelligencia modellek fejlesztéséhez minél több, jól strukturált adatra van szükség. Az adatvagyón mennyisége és minősége meghatározó a rendszer fejlődése és az eredményessége szempontjából.

A módosítás célja, hogy valamennyi, az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) kezelésében lévő, anonimizált bírósági határozat feldolgozható formában az Igazságügyi Minisztérium rendelkezésére álljon. A digitális forma egyértelműen meghatározásra kerül. Hosszú távon azok az adatok, amelyek nem kerülnek MI eszközökkel feldolgozásra, el fognak veszni. Ha sem az Igazságügyi Minisztérium MI alapú rendszerében, sem az OBH-nál nem történik hasznosításuk, csupán archiválásra kerülnek, hosszú távon megszűnik az értékük. Az adatéhség mérséklése érdekében minden lehetséges adatot be kell vonni a keresőrendszer fejlesztési folyamatába, így az összes OBH-nál lévő anonimizált bírósági határozatot is.

Folyamatban lévő nemzetközi gyakorlatok a bírósági döntések MI alapú feldolgozására:

Franciaországban az országos „open data” program indult a bírósági döntések nyilvánosságra hozatalára (Judilibre).

Spanyolországban a Legfelsőbb Bíróság informatikai központja (CENDOJ) algoritmikus és mesterséges intelligencia alapú módszerekkel végzi a jogesetek anonimizálását és feldolgozását annak érdekében, hogy azok kutatható és újra felhasználható formában hozzáférhetők legyenek.

Portugáliában a portugál Igazságügyi Minisztérium gépi tanuláson alapuló anonimizálási pilot projektet valósít meg a bírósági döntéseken (kiemelten a közigazgatási és adóügyekkel foglalkozó bíróságokon), különös tekintettel az open data-kompatibilis publikáció támogatására.

Olaszországban az EU-AI Act-hez igazodóan 2025. szeptember 17-étől új mesterséges intelligenciáról szóló törvény lépett hatályba, amely iránymutatást ad az igazságszolgáltatási alkalmazások számára is. Emellett a JuLIA EU-projekt olasz partnerei vizsgálják a bírósági AI-alkalmazások gyakorlatát és korlátait, külön hangsúly fektetve a döntések keresésére és a nyílt adatok elérhetőségére.

32. §

A Javaslat a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 163. §-a szerinti közzétételi esetköröket kiegészíti annak érdekében, hogy a Bszi. 163. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti ügyekben a Kúria által meghozott döntéseknek az elvi megállapításairól a jogkereső közönség – az eljárásban részt vevő felek és sértettek jogainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett – tájékoztatást kapjon. Ennek érdekében a Bszi. 163. § új (2a) bekezdése előírja ezekben az ügyekben a kúriai döntés számának és a jogértelmezést magában foglaló elvi tartalmának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében való közzétételét.

33. §

Szükséges a törvény kiegészítése a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/800 parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelésre utaló jogharmonizációs záradékkal.

34. §

A Bszi. 163–166. §-a tartalmazza a bírósági döntések közzétételi szabályait, az (EU) 2024/2853 irányelv 19. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamok a nemzeti joggal összhangban közzéteszik az (EU) 2024/2853 irányelv alapján hozott jogerős határozatokat. Az (EU) 2024/2853 irányelv átültetését szolgálják a Bszi. rendelkezései, erre figyelemmel szükséges a Bszi. jogharmonizációs záradékkal való kiegészítése.

35–36. §

A módosítás alapján a jogegységi panasz tanács elnevezés helyett a jogegységi tanács elnevezés kerül alkalmazásra, mivel ez a tanács nemcsak a jogegységi panaszokat bírálja el, hanem az előzetes döntéshozatali indítvány alapján indult jogegységi eljárás során is eljár.

37. §

Szükséges a törvény kiegészítése a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról szóló 2016. május 11-i (EU) 2016/800 parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelésre utaló jogharmonizációs záradékkal.

38. §

A Javaslat átmeneti rendelkezést tartalmaz arra az esetre, ha a Bjt. 234. §-a hatálya alá tartozó katonai bíró a Bjt. 25/F. § szerinti továbbfoglalkoztatását kéri, de a katonai bírói tisztség alóli felmentésre vonatkozó Javaslatot már az OBH elnökének fel kellett terjesztenie a köztársasági elnökhöz, mielőtt a továbbfoglalkoztatási kérelem előterjesztésére vonatkozó határidő megnyílt volna, és így a felmentésre vonatkozó javaslattal együtt nem volt még felterjeszthető a Bjt. 97. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a bírói tisztségre való kinevezésről szóló javaslat. Az átmeneti rendelkezés arról rendelkezik, hogy ilyen esetben az OBH elnöke – a 97. § (3) bekezdésétől eltérően – a bírói tisztségre való kinevezésről szóló önálló Javaslatot terjeszt a köztársasági elnök elő azzal, hogy az e felterjesztés alapján történő kinevezés a katonai bírói tisztség megszüntetésével egyidejű bírói kinevezésnek minősül.

39. §

A Javaslat technikai módosítást tartalmaz, pontosítva a bírósági titkár és bírósági fogalmazó munkaköri csoportban foglalkoztatott igazságügyi alkalmazott jogviszonyának jellegét, továbbá egyértelművé téve azt, hogy e jogszabályi rendelkezést kell alkalmazni minden bárki álláshelyre pályázó igazságügyi alkalmazott esetén, akinek a jogviszonya igazságügyi szervnél 2025. január 1-jét megelőzően létesült és a pályázat benyújtásakor bírósági titkár.

40. §

A Javaslat egy új 235. §-sal egészíti ki a Bjt.-t, amely arra az esetre tartalmaz átmeneti rendelkezést, ha a Bjt. 234. § hatálya alá tartozó katonai bíró a Bjt. 25/F. § szerinti továbbfoglalkoztatását kéri. Tekintettel arra, hogy ezek a rendelkezések sarkalatosak, a Javaslat a Bjt. sarkalatosságra vonatkozó 237. § (1) bekezdését pontosítja.

41. §

A Javaslat a legfőbb ügyszék, az ügyszerek és más ügyszésgyi alkalmazottak jogállásáról és az ügyszi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvénynek (a továbbiakban: Üjt.) a főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztségre vonatkozó rendelkezéseit vizsgálja felül. A módosítás megszünteti az ezekre a tisztségekre vonatkozó szabályozásnak a külön fejezetben történő elhelyezését, és az előírásokat az Üjt.-nek az egyéb vezetői tisztségekre vonatkozó megfelelő rendelkezései között helyezi el. A főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztséget a jövőben kizárolag ügyszék töltheti be, mind a főtitkár, mind a főtitkár-helyettes a Legfőbb Ügyszégen szolgálatot teljesítő magasabb vezető állású ügysznek minősül. Nem változik a főtitkár és főtitkár-helyettes javadalmazására vonatkozó szabályozás, a főtitkár a Kúria főtitkárával, a főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos havi illetményre és más javadalmazásra jogosult.

Az Üjt. a vezetői tisztségek megbízás útján való betöltésének eseteit különböző szakaszokban szabályozza. A Javaslat a vezetői tisztségek megbízás útján történő betöltésének szabályait kiegészíti és egy szakaszban rögzíti.

A fegyelmi eljárások egyesítésének és elkülönítésének lehetőségét a gyakorlat eddig is ismerte, de az egységes jogalkalmazás és jogbiztonság érvényesülése érdekében az Üjt.-ben ezt rögzíteni szükséges. E szerint az ügyszessel szemben elrendelt fegyelmi eljárások egyesíthetők és az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárás elkülöníthető. Az egyesítéssel és az elkülönítéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

42. §

A Javaslat a legfőbb ügyszék, az ügyszerek és más ügyszésgyi alkalmazottak jogállásáról és az ügyszi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvénynek (a továbbiakban: Üjt.) a főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztségre vonatkozó rendelkezéseit vizsgálja felül. A módosítás megszünteti az ezekre a tisztségekre vonatkozó szabályozásnak a külön fejezetben történő elhelyezését, és az előírásokat az Üjt.-nek az egyéb vezetői tisztségekre vonatkozó megfelelő rendelkezései között helyezi el. A főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztséget a jövőben kizárolag ügyszék töltheti be, mind a főtitkár, mind a főtitkár-helyettes a Legfőbb Ügyszégen szolgálatot teljesítő magasabb vezető állású ügysznek minősül. Nem változik a főtitkár és főtitkár-helyettes javadalmazására vonatkozó szabályozás, a főtitkár a Kúria főtitkárával, a főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos havi illetményre és más javadalmazásra jogosult.

Az Üjt. a vezetői tisztségek megbízás útján való betöltésének eseteit különböző szakaszokban szabályozza. A Javaslat a vezetői tisztségek megbízás útján történő betöltésének szabályait kiegészíti és egy szakaszban rögzíti.

A fegyelmi eljárások egyesítésének és elkülönítésének lehetőségét a gyakorlat eddig is ismerte, de az egységes jogalkalmazás és jogbiztonság érvényesülése érdekében az Üjt.-ben ezt rögzíteni szükséges. E szerint az ügyszessel szemben elrendelt fegyelmi eljárások egyesíthetők és az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárás elkülöníthető. Az egyesítéssel és az elkülönítéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

43. §

A Javaslat a legfőbb ügyszék, az ügyszerek és más ügyszésgyi alkalmazottak jogállásáról és az ügyszi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvénynek (a továbbiakban: Üjt.) a főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztségre vonatkozó

rendelkezéseit vizsgálja felül. A módosítás megszünteti az ezekre a tisztségekre vonatkozó szabályozásnak a külön fejezetben történő elhelyezését, és az előírásokat az Üjt.-nek az egyéb vezetői tisztségekre vonatkozó megfelelő rendelkezései között helyezi el. A főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztséget a jövőben kizárolag ügyész töltheti be, mind a főtitkár, mind a főtitkár-helyettes a Legfőbb Ügyészségen szolgálatot teljesítő magasabb vezető állású ügyésznek minősül. Nem változik a főtitkár és főtitkár-helyettes javadalmazására vonatkozó szabályozás, a főtitkár a Kúria főtitkárával, a főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos havi illetményre és más javadalmazásra jogosult.

Az Üjt. a vezetői tisztségek megbízás útján való betöltésének eseteit különböző szakaszokban szabályozza. A Javaslat a vezetői tisztségek megbízás útján történő betöltésének szabályait kiegészíti és egy szakaszban rögzíti.

A fegyelmi eljárások egyesítésének és elkülönítésének lehetőségét a gyakorlat eddig is ismerte, de az egységes jogalkalmazás és jogbiztonság érvényesülése érdekében az Üjt.-ben ezt rögzíteni szükséges. E szerint az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárások egyesíthetők és az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárás elkülöníthető. Az egyesítéssel és az elkülönítéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

44. §

A Javaslat a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvénynek (a továbbiakban: Üjt.) a főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztségre vonatkozó rendelkezéseit vizsgálja felül. A módosítás megszünteti az ezekre a tisztségekre vonatkozó szabályozásnak a külön fejezetben történő elhelyezését, és az előírásokat az Üjt.-nek az egyéb vezetői tisztségekre vonatkozó megfelelő rendelkezései között helyezi el. A főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztséget a jövőben kizárolag ügyész töltheti be, mind a főtitkár, mind a főtitkár-helyettes a Legfőbb Ügyészségen szolgálatot teljesítő magasabb vezető állású ügyésznek minősül. Nem változik a főtitkár és főtitkár-helyettes javadalmazására vonatkozó szabályozás, a főtitkár a Kúria főtitkárával, a főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos havi illetményre és más javadalmazásra jogosult. Új rendelkezés, hogy a módosítás szabályozza, hogy a főtitkárt és a főtitkár-helyettet e tisztsége megszűnésekor, áthelyezése esetén – amennyiben legalább egy évig a főtitkári, illetve főtitkár-helyettesi tisztséget betöltötte – legalább főosztályvezető-helyettes ügyész, illetve legalább legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész illetmény illeti meg.

45. §

A Javaslat a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvénynek (a továbbiakban: Üjt.) a főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztségre vonatkozó rendelkezéseit vizsgálja felül. A módosítás megszünteti az ezekre a tisztségekre vonatkozó szabályozásnak a külön fejezetben történő elhelyezését, és az előírásokat az Üjt.-nek az egyéb vezetői tisztségekre vonatkozó megfelelő rendelkezései között helyezi el. A főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztséget a jövőben kizárolag ügyész töltheti be, mind a főtitkár, mind a főtitkár-helyettes a Legfőbb Ügyészségen szolgálatot teljesítő magasabb vezető állású ügyésznek minősül. Nem változik a főtitkár és főtitkár-helyettes javadalmazására vonatkozó szabályozás, a főtitkár a Kúria főtitkárával, a főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos havi illetményre és más javadalmazásra jogosult.

Az Üjt. a vezetői tisztségek megbízás útján való betöltésének eseteit különböző szakaszokban szabályozza. A Javaslat a vezetői tisztségek megbízás útján történő betöltésének szabályait kiegészíti és egy szakaszban rögzíti.

A fegyelmi eljárások egyesítésének és elkülönítésének lehetőségét a gyakorlat eddig is ismerte, de az egységes jogalkalmazás és jogbiztonság érvényesülése érdekében az Üjt.-ben ezt rögzíteni szükséges. E szerint az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárások egyesíthetők és az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárás elkülöníthető. Az egyesítéssel és az elkülönítéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

46. §

A módosítás az idegennyelv-ismereti pótlék újraszabályozása körében rögzíti, hogy a törvényi feltételek fennállása esetében ez a pótlék is csak megállapítható, adható, hasonlóan a képzettségi és a kiegészítő pótlékhöz.

47. §

Az ügyész számára adható cafetéria-juttatás esetében a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény változása folytán szükséges a törvényi hivatkozás módosítása.

48. §

A módosítás aktualizálja, pontosítja a nem a bankszámlára történő átutalással kiadott juttatások körét.

49. §

A Javaslat a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészeti életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvénynek (a továbbiakban: Üjt.) a főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztségre vonatkozó rendelkezéseit vizsgálja felül. A módosítás megszünteti az ezekre a tisztségekre vonatkozó szabályozásnak a külön fejezetben történő elhelyezését, és az előírásokat az Üjt.-nek az egyéb vezetői tisztségekre vonatkozó megfelelő rendelkezései között helyezi el. A főtitkári és a főtitkár-helyettesi tisztséget a jövőben kizárolag ügyész töltítheti be, minden a főtitkár, minden a főtitkár-helyettes a Legfőbb Ügyészségen szolgálatot teljesítő magasabb vezető állású ügyésznek minősül. Nem változik a főtitkár és főtitkár-helyettes javadalmazására vonatkozó szabályozás, a főtitkár a Kúria főtitkárával, a főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos havi illetményre és más javadalmazásra jogosult.

Az Üjt. a vezetői tisztségek megbízás útján való betöltésének eseteit különböző szakaszokban szabályozza. A Javaslat a vezetői tisztségek megbízás útján történő betöltésének szabályait kiegészíti és egy szakaszban rögzíti.

A fegyelmi eljárások egyesítésének és elkülönítésének lehetőségét a gyakorlat eddig is ismerte, de az egységes jogalkalmazás és jogbiztonság érvényesülése érdekében az Üjt.-ben ezt rögzíteni szükséges. E szerint az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárások egyesíthetők és az ügyéssel szemben elrendelt fegyelmi eljárás elkülöníthető. Az egyesítéssel és az elkülönítéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

50. §

A módosítás a tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak illetménytáblája tekintetében rögzíti, hogy a vezető a 6. melléklet szerinti illetménytáblában a csoportvezető vagy osztályvezető besorolási kategóriába kell besorolni. A módosítás indoka, hogy az alsóbb szintű ügyészségeken nincs főosztályvezetői tisztség, így azt mellőzni kell a 6. melléklet szerinti illetménytáblából.

51. §

A módosítás alapján a jövőben ügyészségi szolgálati jogviszonyt létesítők esetében a jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során nem vehető figyelembe a más foglalkoztatási jogviszonyban (szolgálati viszonyban, munkaviszonyban), valamint 1992. január 20-át követően szövetkezetnél munkaviszony jellegű jogviszonyban töltött idő, hanem kizárolag az ügyészségnél, a bíróságnál, az államapparátusban szolgálati viszonyban töltött idő, valamint az ügyvédi tevékenység és a közjegyzői szolgálat időtartama vehető figyelembe.

A fizikai alkalmazott alapszabadságának megállapításakor az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött idő számításának szabályai tartalmukban nem változnak, csak a szabályok elválasztásra kerülnek a jubileumi jutalomra jogosító idő számításától, ezért a szabályok az Üjt. 154. § (4) bekezdésében kerülnek elhelyezésre.

52. §

A Javaslat által módosított Üjt. 154. § (3) bekezdése alapján a jövőben ügyészségi szolgálati jogviszonyt létesítők esetében a jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során nem vehető figyelembe a más foglalkoztatási jogviszonyban (szolgálati viszonyban, munkaviszonyban), valamint 1992. január 20-át követően szövetkezetnél munkaviszony jellegű jogviszonyban töltött idő, hanem kizárolag az ügyészségnél, a bíróságnál, az államapparátusban szolgálati viszonyban töltött idő, valamint az ügyvédi tevékenység és a közjegyzői szolgálat időtartama vehető figyelembe. Ugyanakkor az új szabályok hatálybalépése előtt létesített ügyészségi szolgálati jogviszony esetében indokolt, hogy még a régi szabályok érvényesüljenek. Erről rendelkezik az átmeneti szabály.

53. §

Szükséges a törvény kiegészítése a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/800 parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelésre utaló jogharmonizációs záradékkal.

54. §

A módosítás az alsóbb szintű ügyészségen foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak illetménytábláját tartalmazó 6. mellékletben módosítja a vezetők besorolási kategóriájának megnevezését: az osztályvezető helyett a csoportvezető elnevezést, a főosztályvezető helyett az osztályvezető elnevezést alkalmazza, mivel az alsóbb szintű ügyészségeken ezek a vezetők dolgoznak. Módosul továbbá az illetménytábla akként, hogy az ügyészségi-tanácsos II. kategóriában is az illetmény alsó határa a mindenkor garántált bérminimum lesz.

A módosítás a 6/A. melléklet címét és magát az illetménytáblát is módosítja. A melléklet címe azért kerül kiegészítésre, mert az az Országos Kriminológiai Intézetben (a továbbiakban: OKRI) foglalkoztatott tisztviselőt, írnokot és fizikai alkalmazottat is a Legfőbb Ügyészségen foglalkoztatott alkalmazottakra vonatkozó besorolási kategóriákba kell besorolni, és az e szerinti illetményre jogosultak. Módosul továbbá az illetménytábla akként, hogy az ügyészségi-tanácsos IV. kategóriában is az illetmény alsó határa a mindenkor garántált bérminimum lesz.

55. §

Hivatalvesztés (elbocsátás) miatt a szolgálati jogviszony nem csak a jogerős, hanem az azonnal végrehajtható fegyelmi határozat esetén is megszűnik. A Javaslat megteremti az összhangot az Üjt. 34. § h) pontja és az Üjt. 95. § (1) bekezdése között, amely alapján, ha az ügyész a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése előtt az ügyészségi szolgálati viszonyát megszünteti, a határozat azonnal végrehajthatóvá válik.

A Javaslat az Üjt. 58. § (2) bekezdésében is egyértelműsít, hogy a főtitkár a Kúria főtitkárával, a főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos beosztásúnak minősül.

A Javaslat pontosító rendelkezést tartalmaz arra figyelemmel, hogy a vezetői tisztség nemcsak kinevezéssel, hanem megbízással is betölthető.

A cafetéria-juttatás igénybevételéhez szükséges nyilatkozat megtételére nyitva álló határidő tárgyév január 15-ről január 31-re módosul, biztosítva ezzel a felkészülést az irányadó jogszabályok módosulásának leképezésére és az ügyész megalapozott nyilatkozatának megtételére.

A Javaslat alapján az Üjt. 95. § (1) bekezdése szerint a fegyelmi határozat azonnal végrehajthatóvá válik abban az esetben is, ha a vezetői megbízás visszavonása után az ügyész nem fogadja el a felajánlott álláshelyet, és a legfőbb ügyész kötelezően felmenti. Ez az eset is egyenértékű az ügyész általi megszüntetéssel, hiszen a felajánlott álláshely visszautasítása az ügyész akaratát tükrözi, a legfőbb ügyész általi felmentés kötelező formai aktus.

Az Üjt. 96. § (3) bekezdése szerint, amennyiben a fegyelmi büntetés hatálya lejár, úgy minden nyilvántartásból törölni kell a fegyelmi büntetést, ezáltal egy későbbi fegyelmi eljárásban már nem értékelhető az ügyész fegyelmi előelete. A módosítás szerint kizárolag a személyi nyilvántartásból kellen törölni a fegyelmi büntetést. Ezzel a módosítással egyértelművé válik, hogy a korábbi fegyelmi büntetésekre is lehet hivatkozni súlyosító körülményként, a munkáltató egy új fegyelmi eljárásban értékelni tudja a korábbi fegyelmi büntetéseket.

56. §

A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott esetében is rögzíteni szükséges, hogy hivatalvesztés (elbocsátás) miatt a szolgálati jogviszony nem csak a jogerős, hanem az azonnal végrehajtható fegyelmi határozat esetén is megszűnik. A Javaslat megteremti az összhangot az Üjt. 130. § (1) bekezdés h) pontja és az Üjt. 95. § (1) bekezdése között, amely alapján, ha a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése előtt a szolgálati viszonyát megszünteti, a határozat azonnal végrehajthatóvá válik.

Az OKRI-ban foglalkoztatott tiszttiszelőt, írnokot és fizikai alkalmazottat is a Legfőbb Ügyészégen foglalkoztatott alkalmazottakra vonatkozó besorolási kategóriákba kell besorolni, és az e szerinti illetményre jogosultak. A Javaslat az ennek érdekében szükséges módosításokat végzi el.

A Javaslat, tekintettel arra, hogy az Üjt. XIII/A. Fejezete hatályon kívül helyezésre kerül, pontosítja az Üjt. sarkalatosságra vonatkozó rendelkezéseit, valamint további pontosító rendelkezést tartalmaz az Üjt. 153. § (2) bekezdése tekintetében, amely arról rendelkezik, hogy a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezései közül melyek nem alkalmazhatók az ügyészeti alkalmazottakra.

57. §

A Javaslat a vezetői tisztségek megbízás útján történő betöltésének szabályait egy szakaszban rögzíti, ezért szükséges a külön szakaszokban elhelyezett előírások hatályon kívül helyezése.

A Javaslat az ügyész részére – az ügyészszégi éves költségvetésben biztosított előirányzatuktól függően, a cafetéria rendszeren kívül – adható egyéb juttatások közül hatályon kívül helyezi azokat, amelyek a gyakorlat által nem kerültek alkalmazásra.

A Javaslat megszünteti a főtitkári és főtitkár-helyettesi tisztségekre vonatkozó szabályozásnak a külön fejezetben történő elhelyezését, és az előírásokat az Üjt.-nek az egyéb vezetői tisztségekre vonatkozó megfelelő rendelkezései között helyezi el, ezért a XIII/A. Fejezetet szükséges hatályon kívül helyezni.

58. §

Az Üjt. 148. § b) pontja arra vonatkozó rendelkezést tartalmaz, hogy a fegyelmi büntetés hatálya alatt álló tiszttiszelő, írnok magasabb fizetési osztályba nem sorolható és a fegyelmi büntetés hatálya miatt elmaradt magasabb fizetési osztályba történő besorolása a mentesülés vagy mentesítés időpontjában esedékes, az előresorolás időpontját – a fegyelmi büntetés hatálya miatti szünetelés figyelmen kívül hagyásával – az eredeti időponttól számítva kell megállapítani. Tekintettel arra, hogy a tiszttiszelők és az írnokok javadalmazására vonatkozó szabályozást Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvényben foglalt Üjt.-módosítás átalakította, már nem kerül sor fizetési osztályba sorolásra. Minderre tekintettel szükséges a rendelkezés hatályon kívül helyezése.

59–60. §

Az (EU) 2024/2853 irányelv hatályon kívül helyezi a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelvet (a továbbiakban: 85/374/EGK tanácsi irányelv), valamint modernizálja a termékfelelősségi szabályokat, ezért szükséges a Ptk. termékfelelősségről szóló szabályainak áttekintése és módosítása.

A termékfelelősségi szabályok modernizálásának célja, hogy a jogi keret a körforgásos gazdaság üzleti modelljeihez, a digitális kor termékeihez igazodjon, továbbá egyenlőbb versenyfeltételeket teremtsen az európai uniós és uniún kívüli gyártók számára, valamint a károsultak gyártókkal szembeni igényérényesítését megkönnyítse.

Az (EU) 2024/2853 irányelv nem érinti a sérelemdíj iránti igényeket, erre figyelemmel a sérelemdíj a Ptk. szabályai szerint érvényesíthető.

A 85/374/EGK tanácsi irányelv szabályai a 2026. december 9-e előtt forgalomba hozott termékekre továbbra is alkalmazandók, így az (EU) 2024/2853 irányelv átültetését szolgálják a Ptk. rendelkezései, erre figyelemmel szükséges a Ptk. jogharmonizációs záradékkal való kiegészítése.

61. §

Jogharmonizációs záradék.

62. §

Átmeneti rendelkezés. Az (EU) 2024/2853 irányelv hatálybalépése előtt forgalomba hozott vagy használatba vett hibás termékért való felelősségi szabályokra a Ptk. hatályos termékfelelősségi szabályait kell alkalmazni.

63. §

Jogharmonizációs záradék.

64. §

A Szaktv. 16. § (2) bekezdése alapján, ha az igazságügyi szakértő más szakmai kamarának is tagja, és az érintett szakmai kamara által szervezett oktatáson vagy szakmai továbbképzésen vesz részt, részvételét a miniszter rendeletében meghatározottak szerint, a szakmai továbbképzése keretében teljesítendő kreditpontjaihoz hozzászámíthatja.

Ugyanakkor egyes igazságügyi szakértői szakterületeken működő igazságügyi szakértők esetében nem a szakmai kamara végzi a szakmai továbbképzést. Ez a helyzet áll fenn például az orvosok esetén, ahol az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek és az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítéssel rendelkezők folyamatos továbbképzéséről szóló 64/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet alapján az Országos Kórházi Főigazgatóság szervezi a továbbképzést.

A fentiekre figyelemmel az igazságügyi szakértő szakterületének megfelelő képzési, továbbképzési területen jogszabályi felhatalmazással rendelkező szervezet vagy szerv által szervezett oktatás, továbbképzés akkreditációját is lehetővé teszi a módosítás.

65. §

A módosítás a névjegyzéket vezető hatóság és az igazságügyi szakértők jogi oktatását és vizsgáját, valamint szakmai továbbképzését végző szerv közötti információátadást szabályozza. Az automatikus, informatikai rendszerek között megvalósuló adatátadásnak köszönhetően az igazságügyi szakértőket e körben nem terheli indokolatlan adminisztrációs kötelezettség, az igazságügyi szakértő képzési kötelezettségei teljesítésének egyszerűsödik az adminisztrációja.

66. §

A Javaslat rögzíti, hogy képzés, továbbképzés, oktatás és vizsga díját az igazságügyért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

67. §

A Szaktv. 67. § (4) bekezdése alapján, ha az igazságügyi szakértő igazságügyi szakértői kamarai tagsága a tagdíj nemfizetése miatt megszüntetésre kerül, az igazságügyi szakértői kamara elnöksége az erre vonatkozó véglegessé vált határozatát megküldi a névjegyzéket vezető hatóságnak. Ugyancsak a Szaktv. 67. § (4) bekezdése arról is rendelkezik, hogy a névjegyzéket vezető hatóság az igazságügyi szakértőt a miniszter rendeletében meghatározott eljárás keretében törli a névjegyzékből.

Tekintettel arra, hogy a Szaktv. 13. § (1) bekezdés i) pont ib) alpontja szerint az igazságügyi szakértőt törölni kell a névjegyzékből, ha kamarai tagsága a kamarai tagdíj fizetésének elmulasztása miatt megszűnt, nincs szükség miniszteri rendeletben szabályozott külön eljárásra és eljárásrendre a névjegyzékből ez okból történő törlés esetére, mivel az egyéb törlési okok esetében sincsenek külön eljárási szabályok. A fentiekre figyelemmel a módosítás elhagyja a Szaktv. 67. § (4) bekezdésének második mondatát.

68. §, 1. melléklet

A Szaktv. 69. § (1a) bekezdés e) pontja alapján a névjegyzéket vezető hatóság az igazságügyi szakértőt 6 hónapra eltiltja a tevékenység végzésétől és egyúttal az eltiltás idejére kezdeményezi a Kamaránál a kamarai tagságának felfüggesztését, ha az igazságügyi szakértő a Szaktv. alapján fennálló képzési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, és annak felhívásra, a jogkövetkezményekre történő írásbeli figyelmeztetés után sem tesz eleget. A Szaktv. 13. § (1) bekezdés c) pontja szerint pedig, az igazságügyi szakértőt törölni kell a névjegyzékből, ha – egyebek mellett – ezt a mulasztását a kamarai tagság felfüggesztése időtartamának lejártáig nem pótja. A névjegyzéket vezető hatóságnak tehát figyelemmel kell kísérnie az igazságügyi szakértő képzéseinek alakulását. Minderre tekintettel a módosítás a Szaktv. 1. melléklete szerinti nyilvántartott adatokat kiegészíti a jogi oktatásra

és vizsgára, valamint a szakmai továbbképzésre vonatkozó adatokkal. Ezek az adatok nem nyilvánosak és nem közhitelesek.

69. §

A módosítás rögzíti a Szaktv. 11. § (2) bekezdésében, hogy az 1. mellékletnek a jogi oktatásra és vizsgára, valamint a szakmai továbbképzésre vonatkozó adatai nem minősülnek közhitelesnek.

A Szaktv. három helyen rendelkezik a névjegyzékből történő adatszolgáltatással kapcsolatos rendeleti szintű jogszabály-alkotásról. A 11. § (1) bekezdésében szerepel, hogy a névjegyzék vezetésének és a névjegyzékkel összefüggő adatszolgáltatás szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg. A Szaktv. 139. § (1) bekezdés h) pontja is a Kormányt hatalmazza fel e körben rendelet alkotására. Erre tekintettel a módosítás megteremti az összhangot a Szaktv. rendelkezései között azzal, hogy a Szaktv. 25. § (1) bekezdésében és a Szaktv. 31. § (1) bekezdésében a névjegyzékkel összefüggő adatszolgáltatás szabályai tekintetében a miniszteri rendelet helyett a Kormány rendeletére utal.

A Szaktv. 51. § (1) bekezdése értelmében a névjegyzéket vezető hatóságot az igazságügyi szakértői működéssel kapcsolatos feladatainak ellátása, az ezzel összefüggő igazgatási és nyilvántartási tevékenységének végzése, a szakértők továbbképzése, továbbá jogszabály által a hatáskörébe utalt, egyéb feladatok ellátása érdekében a szakértő által készített szakvélemény elkészítése után járó képzési hozzájárulás illeti meg.

A normavilágosság és az egyértelmű szabályozás érdekében a rendelkezésben egyértelművé teszi a módosítás, hogy a képzési hozzájárulás díjjegyzékenként fizetendő.

70. §

A módosítás a szükségtelenné vált átmeneti rendelkezést helyezi hatályon kívül.

71. §

A Pp. 31. §-a rendelkezik arról, hogy hatásköri vagy illetékekességi összeütközés esetében mely bíróság jogosult az eljáró bíróságot kijelölni. A törvényszék eljár a polgári perek mellett munkaügyi perekben is mint munkaügyi bíróság. A törvényszék mint munkaügyi bíróság a munkaügyi perben speciális tanácsban – munkaügyi perek elbírálására kijelölt bíró és két ülnök – jár el, a Pp. különös eljárási szabályai alapján, így a törvényszéken belül is kialakulhat hatásköri összeütközés. Minderre figyelemmel szükséges a Pp. 31. § (2) bekezdés b) pontjának kiegészítése azzal, hogy az ítélotábla jelöli ki akkor is az eljáró bíróságot, ha a hatásköri összeütközés a területén lévő törvényszéken belül a törvényszék és a törvényszék mint munkaügyi bíróság tekintetében merül fel.

72. §

A Pp. 47. § (2) bekezdésében megjelenő új szabály, hogy az alperes ismert jogutódját a félbeszakadás tartama alatt a többi alperesi pertárs is perbe vonhatja, ha az eljárás az alperes halála vagy jogutódlással történő megszűnése miatt szakadt felbe. E szabály a perelévülés jogintézményének az eljárás félbeszakadásával összefüggő bevezetéséhez kapcsolódik. A perelévülés alkalmazásának lényege, hogy ha az érintett felek nem teszik meg a szükséges intézkedéseket a félbeszakadt eljárás folytatásának érdekében, akkor az eljárás törvényben meghatározott időtartam elteltével törvény erejénél fogva megszűnik. Ez a jogintézmény nem példánélküli, a hatályos szabályozásból is ismert, mivel a szünetelő eljárás is meghatározott időtartam elteltével ipso iure megszűnik, ha az érintett felek nem teszik meg a szükséges intézkedéseket annak folytatása érdekében. Mindemellett ugyanakkor szükséges a feleknek is szélesebb körben lehetőséget teremteni arra, hogy kezdeményezhessék a jogutód perbevonását az eljárás folytatása, a jogvita ézszerű időn belül történő elbírálásának megvalósulása érdekében. A hatályos szabályozásban mindenidig az alperesi pertársnak nem volt lehetősége a meghalt vagy megszűnt alperes ismert jogutódjának perbevonása iránt intézkedni (lásd hatályos Pp. 47. §). Ennek lehetővé tételeit azonban több szempont is indokolja. A perelévülés bevezetésével (a per meghatározott idő elteltével törvény erejénél fogva megszűnik) indokoltan és célzottan feléled az alperesi pertárs saját jogon alapuló keresetindítási joga, mert az eljárás megszűnése miatt a jogvita érdemben nem kerül elbírálásra, azaz nem áll be az anyagi jogerőhatás. Ez az eredmény a per érdemi elődöntésében érdekelte alperesi pertárs szempontjából kedvező, mert az eljárás félbeszakadása akadályozza a per érdemi elbírálását, a per megszűnése esetén azonban

saját jogon (felperesként) kezdeményezheti a jogvita érdemi elbírálását (például rendezetlen tulajdonviszonyok eldöntése érdekében). Ez a lehetőség azonban korlátozott. Ha például az adott igényérvényesítési tárgykörrel kapcsolatban jogszabályban meghatározott keresetindítási határidő került előírásra, ez a körülmény meghiúsíthatja egy akár több évvel későbbi időpontban az alperes számára, hogy saját jogon pert indíthasson. Adott esetben az alperesi pertárs korábban éppen azért nem élt perindítási jogával, mert időközben a később félbeszakadt per felperese már pert indított. Önmagában tehát az eljárás félbeszakadás miatti megszűnése nem minden esetben biztosíthatja az érdemi elbírálást annak a pertársnak, akinek jogos érdekében áll a per folytatása, abban az érdemi döntés elérése. A hatályos Pp. már tágított az alperesi pozíció tartalmán, amikor szabályozásra került a keresethez csatlakozás jogintézménye. Ez utóbbi esetben – kényszerű alperesi pertársaság esetén – a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig a keresethez bármelyik alperes csatlakozhat, aki a kereset teljesítését nem ellenzi. E szabályozáshoz hasonlóan félbeszakadás esetén az érdekeltek alperesi pertársnak indokolt perbevonási lehetőséget biztosítani az eljárás folytatásának, illetve érdemi – ézszerű időn belüli – befejezésének előmozdítása érdekében.

73. §

A perköltségviselésre vonatkozó speciális szabály bevezetése a perelévülés jogintézményének az eljárás félbeszakadásával összefüggő bevezetéséhez kapcsolódik. A perelévülés alkalmazásának lényege, hogy ha az érintett felek nem teszik meg a szükséges intézkedéseket a félbeszakadt eljárás folytatásának érdekében, akkor az eljárás törvényben meghatározott időtartam elteltével ipso iure megszűnik. A Pp. 119. § (1) bekezdés a) pontja szerinti félbeszakadási ok (a fél meghal vagy megszűnik) esetében a felperes és a Pp. 47. § (2) bekezdésének jelen módosítás szerinti kiegészítésével a jövőben az alperesi pertárs is aktívan kezdeményezheti a meghalt vagy megszűnt fél (akár alperes) perbevonását. A Pp. 119. § b)-d) pontja szerinti félbeszakadási okok (törvényes képviselet hiánya) esetében ugyancsak bármelyik fél (a felperes és az alperes vagy alperesek is) kezdeményezheti ügygondnok kirendelését az eljárás folytatása érdekében. Ha a felek nem érdekeltek abban, hogy az eljárás folytatódjon, és nem teszik meg a szükséges és lehetséges intézkedéseket ennek érdekében, vagy ténylegesen nincs mód annak folytatására (például a jogutód személye külön eljárás lefolytatásával sem állapítható meg), akkor a felek az eljárás törvény erejénél fogva bekövetkező megszűnése esetén felmerült perköltségeiket maguk viselik. Ilyen esetben a Pp. 102. § (1) bekezdés utolsó mondata alapján a megfizetés alól mentességet biztosító költségkedvezmény hiányában a meg nem fizetett illetéket és az állam által előlegezett költséget a felek egyenlő arányban fizetik meg.

74. §

A módosítás bevezeti a perelévülés jogintézményét (a szünetelés szabályozásához igazodóan) az eljárás félbeszakadása esetében is. A perelévülés alkalmazásának lényege, hogy ha az érintett felek nem teszik meg a szükséges intézkedéseket a félbeszakadt eljárás folytatásának érdekében, akkor az eljárás törvényben meghatározott időtartam elteltével ipso iure megszűnik. Ez a szabály ugyanakkor csak a Pp. 119. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban szabályozott félbeszakadási okok esetén alkalmazható. A Pp. 119. § (1) bekezdés a) pontja szerinti félbeszakadási ok (a fél meghal vagy megszűnik) esetében a felperes és a Pp. 47. § (2) bekezdésének jelen módosítás szerinti kiegészítésével a jövőben az alperesi pertárs is aktívan kezdeményezheti a meghalt vagy megszűnt fél (akár alperes) perbevonását. A Pp. 119. § b)-d) pontja szerinti félbeszakadási okok (törvényes képviselet hiánya) esetében ugyancsak bármelyik fél (a felperes és az alperes vagy alperesek is) kezdeményezheti ügygondnok kirendelését az eljárás folytatása érdekében. Ezekben az esetekben a felek saját magatartásán is múlhat a félbeszakadás megszüntetésének lehetősége, saját maguk is előmozdíthatják az eljárás folytatását. A Pp. 119. § (1) bekezdés e) pontja szerinti esetben (a bíróság működését elháríthatatlan esemény – például háború, természeti katasztrófa – akadályozza) azonban a feleken kívül álló okból van akadályoztatva a bíróság működése, ezért ebben az esetben az eljárás megszűnése időműlás okán, mint objektív jogkövetkezmény nem alkalmazható.

Az eljárás vagy annak érintett része tizennyolc hónap félbeszakadás elteltével szűnik meg. E másfél éves időtartam meghatározásával kapcsolatban indokolt rámutatni, hogy például természetes személyek halála esetén a jogutód (örökös) személyének megállapításához hagyatéki eljárás lefolytatása szükséges, illetve bírósági eljárás indulhat végrendeleti öröklés esetén a tekintetben is, hogy a hagyaték egyes elemei kit illethetnek, ezért indokolt megfelelő hosszúságú időtartamot biztosítani a jogutód személyének megállapítására, azzal, hogy figyelemmel kell lenni arra is, hogy az eljárás szükségtelen hosszúságú félbeszakadással ne húzódjon el. Előfordulhat az is – a részleges félbeszakadás jogintézményére tekintettel [lásd Pp. 120. § (6) bekezdés] –, hogy nem az egész eljárás, csak annak

egy része szakad félbe, értelemszerűen a perelévüléssel kapcsolatos szabályokat ebben az esetben csak az eljárás érintett része vonatkozásában kell alkalmazni.

Ha azonban a jogutód vagy a törvényes képviselő személyének megállapítása iránt folyamatban lévő hatósági, bírósági vagy egyéb eljárás hosszabb ideig tartana, mint a perelévülésre főszabály szerint megállapított időtartam (tizennyolc hónap), akkor az érintett feleknek módja van ennek tényét még a félbeszakadás tartama alatt az eljáró bíróság részére bejelenteni. Ebben az esetben az eljárás félbeszakadása csak e másik eljárás jogerős vagy végleges befejezését követő három hónap elteltével szűnik meg. Azért indokolt lehetőséget biztosítani nem csak a feleknek, hanem egyéb érdekelteknek is a bejelentésre, mert ha például a cselekvőképtelennek váló fél törvényes képviselének biztosítása iránti eljárás folyamatban van, akkor adott esetben nincs olyan fél a perben, aki a cselekvőképtelen fél érdekeit képviselhetné. Ilyen esetben a bejelentést akár a törvényes képviselő kirendelése iránt intézkedő gyámhatóság is megteheti.

A szünetelés szabályozásához hasonlóan kimondásra kerül, hogy ha az eljárás félbeszakadás miatti megszűnésére az elsőfokú ítélet meghozatalát követően, annak jogerőre emelkedése előtt kerül sor, akkor az elsőfokú ítélet hatályát veszi, illetve a per során hozott jogerős részítélet és közbenső ítélet hatályát az eljárás félbeszakadás miatt bekövetkező megszűnése nem érinti. A jogerős érdemi határozat hatályát tehát az eljárás megszűnése értelemszerűen nem érinti. Ha a félbeszakadás miatti megszűnésre például felülvizsgálati eljárásban kerül sor, akkor csak a felülvizsgálati eljárás szűnik meg, a felülvizsgálati kérelem veszti hatályát, de ez a jogerős határozat hatályát természetesen nem érinti.

A bíróság az eljárás félbeszakadás miatt bekövetkező megszűnésének tényét – szükség szerint az elsőfokú ítélet hatályvesztését is – végzésben állapítja meg, amely végzés ellen külön fellebbezésnek van helye. Előfordulhatnak olyan vitás helyzetek, különösen a főszabálytól eltérő megszűnési okra (a jogutód vagy a törvényes képviselő személyének megállapítása iránt folyamatban lévő hatósági, bírósági vagy egyéb eljárás) tekintettel, amelyek miatt feltétlenül indokolt a jogorvoslati jog biztosítása az eljárás megszűnését megállapító határozattal szemben is – függetlenül attól, hogy maga a megszűnés törvény erejénél fogva következik be – mert kérdéses lehet a megszűnés ténye vagy időpontja.

75. §

A gyakorlatban jelentkező problémaként vitás lehet, hogy a törvényszéki hatáskörbe tartozó per polgári pernek vagy munkaügyi pernek minősül-e. Ennek eldöntése a per elején azért fontos, mert a munkaügyi perben speciális tanács – munkaügyi perek elbírálására kijelölt bíró és két ülnök – jár el, a Pp. különös eljárási szabályai alapján.

A polgári per és a közigazgatási per vagy egyéb közigazgatási bírósági eljárás viszonylatában felmerülő hasonló problémát a Pp. 174. § (1) bekezdése már rendezi akként, hogy áttételnek van helye akkor is, ha a jogvita elbírálása közigazgatási perben vagy egyéb közigazgatási bírósági eljárásban eljáró bíróság hatáskörébe tartozik.

Erre tekintettel a Javaslat kiegészíti a Pp. 174. § (1) bekezdését azzal, hogy akkor is áttételnek van helye, ha a „hatásköri összeütközés” a törvényszék és a törvényszék mint munkaügyi bíróság között áll fenn.

76. §

A rendelkezés megállapítása összefügg az eljárás félbeszakadásával kapcsolatban bevezetésre kerülő perelévülés jogintézményével. Az eljárás félbeszakadás miatt történő megszűnésének megállapításával összefüggésben rendelkezni kell a meg nem fizetett közjegyzői díj viseléséről is. A szabályozás koherenciája érdekében e speciális szabály megállapítása is szükséges.

77. §

Szükséges a felülvizsgálat engedélyezése kérdésében történő döntéshozatalra biztosított határidő negyvenöt napban történő meghatározása, hogy a kérelmek befogadhatóságának érdemi vizsgálatára megfelelő idő álljon rendelkezésre.

78. §

A személyi állapotot érintő perek közös szabályai alapján főszabály szerint ezekben a perekben beavatkozásnak nincs helye, de a Pp. ez alól lehet kivételt. Kivételei szabályt már jelenleg is tartalmaz a Pp. 481. § (1) és (2) bekezdése, amely szerint, minden a szülői felügyelet megszüntetése, minden a visszaállítása iránti perben a szülő bármelyik fél oldalán beavatkozhat a perbe, továbbá a szülői felügyelet visszaállítása iránti perben, ha azt nem az a szülő indítja, akinek felügyeleti jogát megszüntették, ezt a szülőt a perben külön bejelentés nélkül is a felperes mellett beavatkozó jogállása illeti meg.

A Pp. 481. § (1) bekezdése szerint, azt a személyt, aki a gyermek nála történő elhelyezését kéri, a perben tanúként kell meghallgatni. A tanúi jogállás ugyanakkor nem teszi lehetővé, hogy ez a személy a tanúvallomáson kívül a perben egyéb nyilatkozatot tegyen, illetve a tanúi jogállás azt sem teszi lehetővé, hogy a bíróság ezzel a személyvel is közölje a féllel közlendő határozatokat, pedig az eljárás e személy jogait is érinti, és a bíróság határozata rá vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz. E helyzet orvoslása érdekében a Javaslat rögzíti, hogy azt a személyt, aki a gyermek nála történő elhelyezését kéri, a perben külön bejelentés nélkül is a felperes mellett beavatkozó jogállása illeti meg. Beavatkozóként már jogosult lesz eljárási cselekmények megtételére, továbbá a bíróság köteles lesz a féllel közlendő valamennyi határozatot és iratot e személyel is közölni. A Javaslat arra az esetre is tartalmaz rendelkezést, ha az érintett beavatkozóként a perben nem kíván részt venni; ekkor a bíróság köteles őt személyesen meghallgatni.

79–80. §

A Pp. 622. § (1) bekezdése alapján, meghatározott feltételek esetén a bíróság fél indítványára vagy hivatalból végzéssel elrendelheti, hogy a fél és más perbeli személy, a tanú, valamint a szakértő meghallgatására, továbbá a szemle lefolytatására elektronikus hírközlő hálózat útján kerüljön sor. A Pp. ez esetben a meghallgatás kifejezést kiterjesztően alkalmazza, ugyanakkor az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében szükségessé vált a jogintézmény szabályozásának pontosítása. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy az elektronikus hírközlő hálózat alkalmazása – indítványra vagy hivatalból – annak érdekében rendelhető el, hogy a tárgyaláson és a személyes meghallgatáson lefolytatásra kerülő eljárási cselekményen a fél és más perbeli személy, azok képviselője, a tanú, valamint a szakértő jelenléte ilyen módon, azaz elektronikus hírközlő hálózat útján kerüljön biztosításra, továbbá a szemle lefolytatására is sor kerülhessen ezen a módon. A Javaslat azt is egyértelművé teszi, hogy nemcsak a felek és más perbeli személyek, hanem a képviselőjük jelenléte is biztosítható elektronikus hírközlő hálózat útján. A Javaslat alapján továbbá az elektronikus hírközlő hálózat igénybevételének elrendelését nem csak a fél indítványozhatja, hanem más érintett is.

Tekintettel arra, hogy a Pp. 627/A. § (2) bekezdése szerint az egyszerűsített telekommunikációs jelenlét esetén a Pp. 622–627. § rendelkezéseit meghatározott eltérésekkel alkalmazni kell, a Pp. ezen módosított rendelkezései az egyszerűsített telekommunikációs jelenlét esetén is érvényesülnek, ezeket a rendelkezéseket az egyszerűsített telekommunikációs jelenlét esetén is alkalmazni kell.

81. §

Átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a perelévülés jogintézményének eljárás félbeszakadásával összefüggő bevezetésével kapcsolatban. Tekintettel arra, hogy a korábban félbeszakadt eljárások a jövőben törvény erejénél fogva megszűnnek és sok esetben még 2018 előtti, a régi Pp. hatálya alatt indult peres eljárások is érintettek, szükséges ezek jogi sorsát rendezni.

A Pp. 630. § új (19) bekezdése a hatályos Pp. hatálya alá tartozó azon ügyekre vonatkozóan mond ki speciális átmeneti szabályt, amelyek 2025. január 1. napját megelőzően szakadtak félbe. Ezek vonatkozásában az eljárás félbeszakadás miatt bekövetkező megszűnések főszabály szerinti időpontja 2026. július 1. napja. Azért főszabály szerinti ez az időpont, mert ha a felek a hatályba lépő rendelkezések alapján eddig az időpontig a jogutód vagy a törvényes képviselő személyének megállapítása iránti hatósági vagy egyéb külön eljárást kezdeményeznek és ez az eljárás 2026. július 1. napján még folyamatban lesz, akkor az eljárás megszűnések időpontja a vonatkozó rendelkezések szerint módosulhat.

A Pp. 630. § új (20) bekezdése a régi Pp. hatálya alá tartozó ügyekre vonatkozóan mond ki speciális átmeneti szabályt. Ezek az ügyek is folyamatba helyezhetők a hatályba lépő új rendelkezések alapján, azonban ezen

ügyek vélelmezhetően nagy számára, valamint a jelentős időműlásra tekintettel a bíróságoknak nem kell minden egyes ügyben megállapítania az eljárás megszűnésének tényét, hanem csak kérelemre kell ezekben az ügyekben intézkednie, kérelem hiányában azonban ezek az ügyek a megszűnési időpont bekövetkezésével határozathozatal nélkül „megszűntként” lezárhatóak. Ugyancsak az időműlásra és a sok esetben megállapíthatatlan következményekre tekintettel (számos további fél meghalhatott, megszűnhetett, esetleges perköltségviselés megállapítása sok esetben újból megoldhatatlan helyzeteket teremtene) ezekben az ügyekben a meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség törvény erejénél fogva az állam terhén marad.

82. §

Az (EU) 2024/2853 irányelv átültetését szolgálják a Pp. rendelkezései, erre figyelemmel szükséges a Pp. jogharmonizációs záradékának a kiegészítése.

83. §

A másodfokú bíróságok eltérő gyakorlatot folytatnak a határozathirdetésen meg nem jelent felek részére történő kézbesítés tekintetében. A Javaslat – amellett, hogy egységesíti a joggyakorlatot – gyorsítja a már kihirdetett és írásba foglalt másodfokú határozatok kézbesítését, ami a peres felek érdeke is.

84. §

A Pp. a házastársak békülésének előmozdítása érdekében lehetővé teszi, hogy a felek kérelmére három alkalomnál több esetben is sor kerülhessen a szünetelésre. Ugyanakkor a gyakorlati tapasztalatok alapján ezek, a harmadik szünetelést követő újabb szünetelési időszakok ritkán vezetnek eredményre, de alkalmasak arra, hogy elhúzzák a pert. Minderre tekintettel a Javaslat hatályon kívül helyezi a Pp. 458. § (4) bekezdését, aminek eredményeképpen a jövőben a házassági bontóperben is legfeljebb három alkalommal kerülhet sor szünetelésre.

85–86. §

Az Európai Unió tagállamai viszonylatában az (EU) 2020/1784 rendelet szabályozza a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítésének rendjét, az (EU) 2020/1783 rendelet pedig a polgári és kereskedelmi ügyekben történő bizonyításfelvétel rendjét, amely rendeletek hazai végrehajtási szabályai az Nmjtv.-ben találhatóak.

A korábbi iratkézbesítési rendeletet (1393/2007/EK rendelet) 2022. július 1-jén váltotta fel annak átdolgozása, az (EU) 2020/1784 rendelet, amely főszabályként az áttevő-átvevő intézmények útján történő – lényegében elsődleges – iratkézbesítési mód során az elektronikus irattovábbítást irányozza elő. Miután az új rendelet alkalmazásának megkezdésekor az elektronikus irattovábbítási rendszer (Bizottság által fejlesztett decentralizált informatikai rendszer/referenciaalkalmazási szoftver) még nem készült el, az iratok továbbításának módjára valamint az iratok átvételére vonatkozóan a régi iratkézbesítési rendeletet kellett alkalmazni (a 1393/2007/EK rendelet 4. és 6. cikkeit, az új rendelet átmeneti rendelkezései alapján). Ezeknek a cikkeknek azon végrehajtási szabályai, amelyek megalkotását a rendelet írta elő (a tagállamok közlik a Bizottsággal, hogy a kérelmeket milyen módon fogadják és azokat milyen nyelven lehet megküldeni a részükre) az Nmjtv. IX. fejezetében [77. § (6) bekezdésében] kerültek elhelyezésre.

Miután a korábbi rendelet irattovábbítás módjára vonatkozó szabályait már nem kell alkalmazni (elektronikusan kell megküldeni minden kérelmet és dokumentumot), e rendelkezést módosítani szükséges. Ezzel egyidejűleg a nyomtatványok nyelvére vonatkozó rendelkezést akként szükséges módosítani, hogy az a jelenleg (2025. május 1-től) alkalmazandó rendeletre utaljon csupán.

Az (EU) 2020/1783 rendelet alapján szintén szükséges a végrehajtás rendelkezés módosítása, miután e rendelet is az elektronikus irattovábbítást írja elő, azonban szintén nem az alkalmazásának megkezdése napjától, hanem 2025. május 1-től, amikor a decentralizált informatikai rendszer már elérhető. Ezen időpontig a korábbi rendelet kérelmek továbbítására vonatkozó szabályait kellett alkalmazni, jelenleg azonban már kötelező az iratokat elektronikusan továbbítani, ezért e végrehajtás rendelkezés módosítása is szükséges.

87. §

Technikai módosítás.

88. §

A módosítás szükséges jogharmonizációs záradékkal egészíti ki a törvényt.

89. §

Tekintettel arra, hogy a Javaslat alapján a Bszi.-ben a jogegységi panasz tanács elnevezés helyett a jogegységi tanács elnevezés kerül alkalmazásra, ezt a változást a Javaslat átvezeti a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben is.

90. §

A módosítás a Vht. e törvény szerinti módosításához kapcsolódik, ahhoz szükséges, hogy a bűnügyi jellegű követelések végrehajtására irányuló eljárásokat be lehessen fejezni akkor is, ha az adós meghal vagy megszűnik. A Javaslat a már lefoglalt vagyon védelme érdekében csak a vagyonelvonásra irányuló eljárás befejezését követően teszi lehetővé a végrehajtás megszüntetését.

91. §

Az (EU) 2024/2853 irányelv 4. cikk 17. pontja határozza meg az üzleti titok fogalmát, amelyet az Üztv. 1. §-a határoz meg, így az (EU) 2024/2853 irányelv áltültetését szolgálják az Üztv. rendelkezései, erre figyelemmel szükséges az Üztv. jogharmonizációs záradékának kiegészítése.

92. §

Tekintettel arra, hogy a Javaslat alapján a Bszi.-ben a jogegységi panasz tanács elnevezés helyett a jogegységi tanács elnevezés kerül alkalmazásra, ezt a változást a Javaslat átvezeti a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvényben is.

93. §

Szövegpontosító rendelkezés.

94. §

Kodifikációs pontosítás.

95. §

Hatályba léptető rendelkezés.

96. §

Sarkalatosságra vonatkozó rendelkezés.

97. §

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
a vállalkozói adminisztratív terhek csökkentésére irányuló egyes törvények módosításáról szóló
2025. évi XCIII. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közhogyi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A jelen törvénymódosítás alapvető célja a gazdasági szereplők adminisztratív terheinek jelentős csökkentése, valamint az eljárások egyszerűsítése és átláthatóbbá tétele.

A munkaerőpiaci szabályozás korszerűsítése a foglalkoztatási és álláskeresési eljárások egyszerűsítésével, a munkáltatókra háruló adminisztratív terhek enyhítésével, valamint a rugalmasság növelésével támogatja a munkaerőpiaci aktivitást és a foglalkoztatás bővítését.

A felnőttképzés területén a módosítások célja, hogy csökkenjenek a képző intézmények adminisztratív kötelezettségei, miközben megmarad a képzések szakmai színvonala és minőségellenőrzése. A párhuzamos minőségbiztosítási eljárások megszüntetésével és a rugalmasabb képzésszervezési lehetőségek biztosításával a képzési rendszer jobban igazodik a gyakorlati igényekhez.

A szabadalmaztatási eljárások egyszerűsítésével és gyorsításával a módosítások növelik a szellemi tulajdon védelmének hatékonyságát, miközben csökkentik az eljárások során a bejelentőket terhelő kötelezettségeket, támogatva ezzel az innovációt és a technológiai fejlődést.

Az adatszolgáltatási kötelezettségek racionalizálásával a vállalkozások adminisztratív terhei mérséklődnek. A módosítások hozzájárulnak a gördülékeny, átlátható és megbízható adatkezeléshez, amely a modern gazdaság működésének egyik alapfeltétele.

Az egyes közhagyományi nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény és a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosítása az elektronikus ügyintézés eltérő szabályait állapítja meg a közhagyomány előtt folyó eljárásokban. A módosítás a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény szabályaitól való eltérésékről rendelkezik, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény szabályával, valamint a digitális téren történő ügyintézés és szolgáltatás-nyújtás felhasználóbarát alapokra helyezésével összhangban.

A törvénymódosítás a befektetési arannyal történő kereskedelmi tevékenység 2025. szeptember 1-jével bevezetett szabályozási rendszere esetében megteremti a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) vonatkozásában – a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 9/B. § (1) bekezdésével összhangban – a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenységet végzők esetében a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: SZTFH) felügyeleti hatáskörét, továbbá a befektetési arannyal folytatott kereskedelemlők szabályozott rendszerének biztonságos, átlátható és értékálló működése érdekében a gyakorlatban történő alkalmazást elősegítő rendelkezések tartalmaz a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) és a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: SZTFH tv.) tekintetében.

A Kormány, felismerve az életkezdés nehézségeit, új program elindításáról döntött, melynek célja a fiatalok első saját otthonhoz jutásának támogatása. A Kormány által elérni kívánt célok további támogatását szolgálja annak törvényi szintű lehetővé tétele, hogy a FIX 3% hitelprogram feltételeinek megfelelő lakások létrehozását célzó beruházások kiemelt beruházássá nyilváníthatók legyenek.

A Nemzeti Építőgazdasági Nyilvántartással összefüggő rendelkezések hatálybalépésének elhalasztása szükséges 2028. január 1. napjára a hosszabb felkészülési idő biztosítása érdekében.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–2. §

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításának célja, hogy csökkentse a munkáltatók adminisztratív terheit és egyszerűsítse a kötelező dokumentációs folyamatokat. Ennek érdekében a foglalkoztatási igazolás tartalmát a módosítás kibővíti oly módon, hogy a munkavállalók által igénybe vett, 30 napnál hosszabb ideig tartó fizetés nélküli szabadságokra vonatkozó adatokat is tartalmazza. Ennek eredményeként a munkáltatóknak nem kell külön nyilatkozatot tenniük ezekről az időszakokról, mivel az adatok így, egyetlen dokumentumban elérhetők lesznek. A módosítás nemcsak a dokumentációs terhek csökkentését szolgálja, hanem az álláskeresési ellátás megállapításához szükséges információk gyors és egyszerű hozzáférését is biztosítja, ezáltal megkönnyítve az ügyintézést az álláskeresők számára is.

A módosítás továbbá lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági őstermelők részére is az állami adóhatóság állítson ki igazolást a társadalombiztosítási járulék alapjáról és befizetéséről, biztosítva, hogy az őstermelői tevékenység alapján egyszerűen igazolhassák az álláskeresési ellátásra való jogosultságot, ezzel egységesítve és egyszerűsítve az eljárást.

A módosítás célja, továbbá hogy a csekély súlyú, főleg adminisztrációs kötelezettségek elmulasztása vagy nem az előírt módon történő teljesítése esetén a hatóságnak legyen lehetősége ezt mérlegelni és figyelmeztetni a szerződő foglalkoztatót a kötelezettségei megfelelő teljesítésére. A törvény módosítását indokolja, hogy a jelenlegi szabályozás bizonyos esetekben túl szigorú szankciót ír elő és ezáltal a jogalkotó céljával, vagyis a foglalkoztatás elősegítésével ellentétes hatást ér el. A foglalkoztatást elősegítő támogatásokat ugyanis a járási és kormányhivatalok hatósági szerződés formájában nyújtják, melynek keretében a támogatott foglalkoztatások számos kötelezettséget vállalnak, melyek súlyukat tekintve igen eltérőek.

3. §

A szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény módosítása esetében a Tervezet az előírtnál nagyobb összegű felügyeleti díj visszafizetésének módját pontosító rendelkezést állapít meg.

4–5. §

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 46. § (7a) bekezdése alapján – meghatározott kivételekkel – a bejelentett követelések felszámoló által történő nyilvántartásba vételének feltétele, hogy a hitelező a követelése tökeösszegének 0,5%-át, de legalább 5000 forint és legfeljebb 40 000 forint költségátalányt határidőben a felszámoló pénzforgalmi számlájára befizesse.

A Cstv. 46. §-ának hatályos szabályozása [(7b) és (7c) bekezdése] emellett előírja, hogy a befizetett költségátalány felhasználását a felszámolónak iratokkal, számlákkal alátámasztva kell igazolnia a jelentésében, illetve ha a felszámolási eljárás során a költségátalány nem került teljes mértékben felhasználásra, a felszámolónak a zárómérlegben kezdeményeznie kell a hitelezők részére történő visszafizetést. Ez utóbbi szabályokat ugyanakkor 2022. július 28-tól 2026. december 31-ig – előbb a 263/2022. (VII. 27.) Korm. rendelet alapján, jelenleg pedig az Ukraina területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzeti rendeletek törvényi szintre emeléséről szóló 2025. évi L. törvény 76. §-a alapján – nem kell alkalmazni.

A költségátalány összegét a felszámoló jelenleg kizárolag a vagyonutatási és vagyonvisszaszerzési tevékenységével összefüggő költségek kiegyenlítésére használhatja fel.

A költségátalány Cstv. szerinti szabályozása nem felel meg az átalány jellegnek, mivel ugyan tételes bontás nélkül egyösszegben adja meg a törvény, de mégis tételes beszámolási kötelezettséget ír rá elő.

A módosítás egyrészt kibővíti a költségtalány felhasználásának körét a felszámoló szervezet fenntartásával kapcsolatos általános költségek, így különösen munkabér, közüzemi díjak, számitástechnikai és elektronikus eszközök fenntartásával kapcsolatos kiadások, valamint az amortizációs költségekre is, másrészről a veszélyhelyzeti szabályokat a Cstv.-be átemelve – a hasonló hivatásrendek szabályaival egyezően – megszünteti a tételes elszámolás kötelezettségét.

A Cstv. 46. § (7a) bekezdése – a hatályos szabályozáshoz képest – kiegészíti azt a felhasználási kört, amire a felszámoló a költségátalány összegét felhasználhatja. A törvény szerinti felhasználási kör – azaz a vagyonkutatási és vagyonvisszaszerzési tevékenységgel összefüggő költségek kiegyenlítésére, illetve a felszámoló szervezet fenntartásával kapcsolatos általános költségek, így különösen munkabér, közüzemi díjak, számítástechnikai és elektronikus eszközök fenntartásával kapcsolatos kiadások, valamint az amortizációs költségek – ugyanakkor már lefedi a költségátalány teljes összegét, ezáltal a felszámolási eljárás során a (7a) bekezdés szerint befizetett összeg teljes mértékben felhasználásra kerül. Erre figyelemmel nem marad olyan összeg, amelynek visszafizetését a felszámoló a zárómérlegben kezdeményezhetné a hitelezők részére, ezért kerül sor a törvényben a 46. § (7c) bekezdésének hatályon kívül helyezésére.

6. §

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása jogtechnikai pontossítás. Továbbá a rendelkezés a szociális intézménynél, illetve szolgáltatóknál foglalkoztatottak munkájának elismerése céljából lehetőséget biztosít arra, hogy a Kjt. illetményre vonatkozó szabályaitól kormányrendeletben el lehessen térni, ha az a közalkalmazottra nézve kedvezőbb. A módosítás felhatalmazó rendelkezést állapít meg.

7. §

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény módosításának célja, hogy csökkentse a hazai vállalkozások adminisztratív terheit, és ösztönözze innovációs tevékenységüket. A gyorsabb és hatékonyabb szabadalmaztatási folyamat hozzájárul a vállalkozások piaci lehetőségeinek bővítéséhez és a magyar gazdaság versenyképességének erősítéséhez. A javasolt módosítás értelmében a jövőben a szabadalmi oltalom a jelenlegihez képest lényegesen rövidebb határidőkkel is megadható, amennyiben a bejelentő az eljárás során együttműködő magatartást tanúsít. Ez azt jelenti, hogy az Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) megkereséseire a bejelentő határidőben válaszol, és maradéktalanul teljesíti az esetleges felhívásokban foglalt követelményeket.

A bejelentő a szabadalmi bejelentés benyújtásával egyidejűleg kérheti a szabadalmi bejelentés 18 hónapnál korábbi időpontban történő közzétételét és a bejelentés érdemi vizsgálatát erre irányuló kifejezett kérelem útján vagy önmagában a vizsgálati díj megfizetésével. Ilyen esetben az SZTNH a bejelentési naptól számított 3 hónapon belül elvégzi a bejelentést követő vizsgálatot, valamint az alaki vizsgálatot, az újdonságkutatást, továbbá közzétételre készíti elő a szabadalmi bejelentést. A gyorsított eljárás esetében a szabadalmi bejelentés a benyújtását követő 3. hónap elteltével közzétételre kerül.

A közzétételt követően az SZTNH soron kívül megkezdi a bejelentés érdemi vizsgálatát és a szabadalom megadása tárgyában születő döntés előkészítését. Amennyiben a bejelentő az eljárás során együttműködő, az esetleges hivatali felhívásra határidőn belül, megfelelően válaszol, a bejelentést követő 6. hónap elteltével a szabadalom megadása kérdésében az SZTNH meghozza végleges döntését. Ha az SZTNH az érdemi vizsgálat keretében nem kell nyilatkozattételi vagy hiánypótlási felhívást kibocsátani, akkor akár a bejelentés napjától számított 4 hónap elteltével sor kerülhet a szabadalom megadása kérdésében hozott döntés kibocsátására.

Ezáltal jelentősen csökkenhet a szabadalmi engedélyezési eljárás időtartama, lehetővé téve azt, hogy a vállalkozások – amennyiben úgy döntenek – találmányukra a lehető leghamarabb szabadalmi oltalmat szerezhessenek.

A bejelentők további adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az érdemi vizsgálatot, mind a szabadalom megadása iránti, mind a gyorsított szabadalmi eljárás esetén külön kérelem nélkül végzi el az SZTNH, amennyiben az érdemi vizsgálat díját megfizették.

8. §

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. és 11. mellékletének módosítását indokolja, hogy az adott adóéven több gépjárművet használó magánszemélyek, illetve egyéni vállalkozók a jelenlegi szabályozás szerint valamennyi gépjármű vonatkozásában csak ugyanazon költségelszámolási módot választhatják. A módosítás ezzel szemben lehetővé teszi, hogy különböző meghajtású gépjárművek esetében eltérő költségelszámolási módot válasszon az adózó. A választás ugyanakkor nem gépjárműenként illeti meg az adózót, hanem a belső égisű

motorral rendelkező járművek csoportja esetében egységesen ugyanazon elszámolási mód, a hibrid, továbbá az elektromos gépjárművek csoportja vonatkozásában pedig akár egy másik, de szintén egységesen ugyanazon elszámolási mód választható.

9. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításának a célja, hogy figyelembe lehessen venni a korábbi években tett, SZJA 1% feljánlásával kapcsolatos, érvényes nyilatkozatokat, cél továbbá az adminisztrációs egyszerűsítés érdekében, az adózók kötelező értesítések mellőzése olyan esetekben, amikor az adózó nyilatkozatát figyelembe vette ugyan az adóhatóság, de az adózónak nincs felajánlható adója.

10. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) módosítása az alábbiak miatt indokolt.

A rendelkezés a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézménynél, szolgáltatónál, hálózatnál foglalkoztatottak munkájának elismerése céljából lehetőséget biztosít arra, hogy a Kjt. illetményre vonatkozó szabályaitól kormányrendeletben el lehessen térni, ha az a közalkalmazottra nézve kedvezőbb.

A családközpontú, nevelőszülőkre építő gyermekvédelmi rendszer megerősítése több mint egy évtizede zajló, több intézkedésből álló folyamat. A Gyvt. újabb, a nevelőszülői díjazási rendszer átalakítását célzó módosításával egyszer növelhető a nevelőszülői hivatást vállalók száma, másrészt a nevelőszülők motiváltabbá tehetőek, hogy egy gyermeknél többről is gondoskodjanak. Ezáltal pedig növekszik a gyermekek nevelőszülői családokban történő elhelyezésének esélye.

A nevelőszülői díj az 1 gyermek nevelését vállaló nevelőszülő esetén a minimálbér 100%-ára, a 2 gyermek nevelését vállaló nevelőszülő esetén a minimálbér 140%-ára, a 3 vagy annál több gyermeket vállaló nevelőszülő esetén gyermekenként a minimálbér 60%-ára emelkedik.

Ezzel egyidejűleg a nevelőszülőt a nála elhelyezett speciális, különleges vagy kettős szükségletű gyermek után megillető többletdíj mértéke a minimálbér 7%-áról annak 15%-ára emelkedik.

A módosítás célja, hogy a rendőrség adott esetben rendőri jelenlettel is biztosíthassa a javítóintézet rendjének a fenntartását annak érdekében, hogy az intézményekben biztosított legyen a törvényes működés biztonsága. A módosítás lehetővé teszi továbbá, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet állományába tartozó büntetés-végrehajtási biztonsági felügyelő a javítóintézetben a javítóintézeti rendész feladatkörében eljárhasson. A szóban forgó intézményekben tapasztalható fegyelmi és rendészeti problémák indokolttá teszik adott esetben a rendőr jelenlétéét, aki megelőző, különösen bűnmegelőzési és védelmi funkciót lát el, valamint a büntetés-végrehajtási biztonsági felügyelő jelenlétéét, aki rendészeti jellegű feladatot lát el, hozzájárulva az intézményben dolgozók és a gyermekek testi épségének védelméhez, valamint a gyermekvédelmi, pedagógiai munka zavartalanágához.

A törvényes intézményi működés garanciájaként a törvény rögzíti, hogy a hivatásos állományú rendőr és a büntetés-végrehajtási biztonsági felügyelő szolgálatellátása nem irányulhat a javítóintézet rendjének fenntartásával össze nem függő tevékenységre, továbbá deklarálja, hogy a szolgálatellátás infrastrukturális feltételeit a felek között létrejött együttműködési megállapodásban kell kialakítani.

A módosítás a javítóintézet rendjének fokozottabb biztosítása érdekében a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának egyetértéséhez köti a javítóintézet biztonsági rendszere kialakítását, a jóváhagyásához a házirend elfogadását. A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka véleményezi a javítóintézet igazgatójának kinevezését, kinevezésének visszavonását. Garanciális szabályként kerül rögzítésre továbbá, hogy a javítóintézet biztonsági rendszerét a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka ellenőrizheti.

A gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek és fiatal felnőttek munkaerőpiaci esélyeinek előmozdítása érdekében az othont nyújtó ellátás részeként – amennyiben a gyermek, fiatal felnőtt egyébként megfelel az annak megszerzéséhez előírt feltételeknek – az állam támogatást biztosít a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek, fiatal felnőttek közötti jármű vezetői engedélyének megszerzéséhez.

A módosítás célja, hogy a gyermekotthonokban megszervezésre kerülő iskolaörség alternatívájaként a rendőrség adott esetben rendőri jelenlettel is biztosíthassa a gyermekotthon rendjének a fenntartását annak érdekében, hogy az intézményekben biztosított legyen a törvényes működés biztonsága. A szóban forgó intézményekben tapasztalható fegyelmi és rendészeti problémák indokoltá teszik adott esetben a rendőri jelenlétet, amely megelőző és védelmi funkciót lát el, hozzájárulva az intézményben dolgozók és a gyermekek testi épségének védelméhez, valamint a gyermekvédelmi, pedagógiai munka zavartalanágához. Az iskolaörség megszervezése és a rendőri szolgálat bevonásának lehetősége a gyermekvédelmi ellátás biztonságos és kiszámítható működését szolgálja.

A törvényes intézményi működés garanciájaként a törvény rögzíti, hogy a hivatalos állományú rendőr szolgálatellátása nem irányulhat a gyermekotthon rendjének fenntartásával össze nem függő tevékenységre, továbbá deklarálja, hogy a szolgálatellátás infrastrukturális feltételeit a felek között létrejött együttműködési megállapodásban kell kialakítani.

A gyermekvédelmi gondoskodásból nagykorúság miatt kikerült gyermek és az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt készségeinek, képzettségének megfelelő alkalmazására vonatkozó kötelezettség kerül előírásra az állami szervek vagy az állami többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok számára, ezzel is segítve a fiatal felnőttek önálló életének megkezdését.

A törvény rögzíti, hogy kormányrendeletben részletezettek szerint az állam támogatást biztosít a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek, fiatal felnőttek közötti jármű vezetői engedélyének megszerzéséhez. A törvény tartalmazza, hogy a gyermekvédelmi fenntartó és a támogatás lebonyolításában közreműködő Magyar Államkincstár a támogatásban részesülő gyermeknek, fiatal felnőttnek és a fenntartónak a közötti jármű vezetői engedély megszerzéséhez nyújtott állami támogatás igényléséhez, megállapításához, folyósításához és elszámolásához feltétlenül szükséges adatait kezeli. Az adatkezelés időtartamát a törvény 5 évben határozza meg, számvilága az esetleges utólagos ellenőrzéseknek, elszámolási kérdések rendezésének az időigényével.

11. §

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény módosítása biztosítja, hogy az EESZT-ben is rögzítésre kerüljenek a beteg által az egészségügyi szolgáltató számára megadott telefonos vagy email elérhetősége. Ezáltal a beteg a szolgáltató számára is könnyebben elérhetővé válik, valamint központi szolgáltatások esetén az EESZT működtetője is tud a részére üzeneteket továbbítani.

12–13. §

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény biztosítja, hogy a központi időpontfoglalási rendszer útján is meg lehessen adni a telefonszámot/e-mail elérhetőséget, ezáltal azt a központi időpontfoglalási rendszerben az eljáró szerv az EESZT-ben is rögzíteni tudja azt egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény szerinti célra.

Az Alkotmánybíróság 12/2025. (X. 20.) AB határozata 2025. december 31-ével megsemmisítette a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 39/A. § (1) bekezdésének „kizárolag ugyanannál a foglalkoztatónál” szövegrészét. Az új jogszabályhely az AB határozatában foglaltaknak való megfelelést szolgálja. Az AB határozat [30] bekezdése szerint „azon jogalkotói érv, miszerint „azt a kieső jövedelmet szükséges az egészségbiztosításnak pótolnia, amelynek a megszerzésére az ellátásra való jogosultság megnyílásakor is lehetősége lenne”, csak abban az esetben fogadható el alkotmányosan, ha a jogalkotó kellő garanciákkal biztosítja, hogy az ellátás összegének megállapítása során ne érje (anyagi) hátrány azokat a biztosítottakat, akik újabb foglalkoztatási jogviszonyt létesítenek.” Ha a megszűnt biztosítási jogviszonyokból származó jövedelmet főszabályként, valamennyi kérelem elbírálása során figyelembe kellene venni, az a magasabb jövedelemért váltó biztosítottak számára anyagilag hátrányos lenne, hiszen az alacsonyabb jövedelem arányosan csökkentené az ellátást. Figyelembe véve az Alkotmánybíróság döntésében meghatározott elveket, az ellátás összegének megállapítása során csak akkor nem éri anyagi hátrány a biztosítottakat, ha a már megszűnt foglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem figyelembevétele egyedi kérelemre történik. Az ügyfél önrendelkezési lehetősége biztosítja azt a garanciát, hogy a foglalkoztatási jogviszony váltással beálló jövedelem

csökkenéstől vagy emelkedéstől függetlenül se érje anyagi hátrány azokat, akik az ellátásra való jogosultság megnyilását megelőzően újabb foglalkoztatónál létesítettek biztosítási jogviszonyt.

14–15. §

A fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés vélegességről szóló 2003. évi XXIII. törvény módosításának célja, hogy egyszerűsítse a magyar jog alapján működő fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszer valamint üzemeltető kijelölése iránti eljárás során benyújtandó dokumentumok körét, kihasználva az elektronikus nyilvántartások adta lehetőségeket. A módosítás előírja, hogy amennyiben a kérmező a céggjegyzékben nyilvántartott cég, a kijelölt hatóság a céggivonatot elektronikus úton, közvetlen lekérdezéssel szerzi be a cégnyilvántartásból, összhangban a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény előírásával.

16–17. §

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosítása alapján a jövőben nem kell minden esetben a hatóság részére bejelenteni a nyitva tartás változását, elegendő a változást csak kormányrendeletben meghatározott esetekben megtenni. A módosítás jelentős adminisztratív terhet vesz le az üzletek üzemeltetőiről, ugyanakkor garanciaként továbbra is elő lesz írva a fogyasztók nyitvatartási időről való tájékoztatása.

A módosítás a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések pontosítását szolgálja. A befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: SZTFH) engedélyével végezhető, ugyanakkor a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 9. § (2) bekezdése meghatározott rendelkezéseket fogyasztóvédelmi rendelkezéseknek tekinti. Erre figyelemmel szükséges kimondani, hogy a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység vonatkozásában egyes fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértése esetén az SZTFH fogyasztóvédelmi hatóságként jár el.

A Kertv. 9/A. §-ának újraszabályozásához kapcsolódó módosítás, amely egyértelműen rögzíti, hogy a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység kizárolag üzletben folytatható.

A kereskedelmi tevékenységek folytatásának általános feltételei körében az üzlet üzemeltetése kapcsán előírt, a kereskedelmi hatóság által kiadott működési engedély előírása a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység körében nem indokolt, mivel e tevékenység végzése eleve engedélyköteles tevékenységgé vált a Kertv. módosítása által. Az engedélyező szerv, azaz az SZTFH az engedély megadása során komplex mérlegelési szempontok alapján dönt, melynek keretében az üzlet működésének megfelelőségét is vizsgálja. Erre figyelemmel annak érdekében, hogy a kereskedők adminisztrációs terhei ne emelkedjenek, a Tervezet úgy rendelkezik, hogy befektetési arany kereskedelme esetén az üzlet az SZTFH által kiadott engedéllyel – tehát nem működési engedéllyel – üzemeltethető.

Természetesen, ha a kereskedő a befektetési arany mellett más, üzletköteles terméket is értékesít, akkor a működési engedélyét a hatályos szabályok alapján továbbra is meg kell szereznie.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 39. §-ára figyelemmel – tekintettel az engedélyezési eljárás összetettségére és időigényére – szükséges a sommás eljárás kizárása.

A Kertv. 9/A. §-ának újraszabályozásához kapcsolódó módosítás. A hatályos szabályozás értelmében az üzletek nyitva tartásának idejét a kereskedelmi hatóság részére az üzlet létesítésére vonatkozó bejelentésben és a működési engedély iránti kérelemben kell bejelenteni. A befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység végzése azonban az SZTFH engedélyéhez kötött tevékenység, így ebben az esetben az üzlet nyitvatartási idejét az engedélyezési eljárásban eljáró szervhez, azaz az SZTFH-hoz kell a kérelemben bejelenteni.

A fentiekben túlmenően a módosítás továbbá a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység meghatározásának, és ezzel összefüggésben a tevékenység végzésének feltételrendszerére vonatkozó felhatalmazás pontosítását célozza.

Meghatározásra kerül a befektetési arany kereskedelemről vonatkozó kereskedési forma, azaz a Tervezet előírása szerint a befektetési arany forgalmazása kizárolag üzletben folytatható tevékenység. A Tervezet emellett szabályozza

azt is, hogy befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenységet kizárolag részvénytársasági vagy korlátolt felelősségű társasági formában működő jogi személy végezhet.

A befektetési arannyal folytatott kereskedelelem szektorának transparens és értékálló módon, a bizalmat biztosító működése érdekében a Tervezet rögzíti, hogy melyek befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység végzésének törvényi feltételei, és melyek azok az esetek, amikor valamely korábbi szabályszegéssel miatt az engedélyes új engedélyt nem kaphat. Ehhez kapcsolódik az az előírás is, amely a tevékenységet végző gazdasági társaság esetében megköveteli a tényleges tulajdonos, illetve vezető tisztségviselő jó hírnévvel történő rendelkezését.

Figyelemmel arra, hogy az engedélyes a készletéről, illetve annak forgalmáról olyan nyilvántartást köteles vezetni, amely személyes adatot is tartalmaz, a Tervezet előírja, hogy az engedélyes által vezetett nyilvántartás – a személyes adatnak nem minősülő adatokon túl tartalmazza a természetes személy eladó vagy vevő természetes személyazonosító adatait, személyazonosságát igazoló hatósági okmány számát, valamint – külföldi állampolgári kivételével – adóazonosító jelét.

A gyakorlatban előfordulhat olyan eset, hogy az engedélyes nem tart készleten befektetési aranyat, csak konkrét vásárlás esetén szerzi azt be az öntödéből; így szükséges kiegészíteni a tervezett szabályozást azzal, hogy ebben az esetben milyen adatokról kell nyilvántartást vezetnie.

Figyelemmel arra, hogy nem kizárt, hogy az engedélyesek az üzletükben a befektetési aranyon kívül más termékeket – tipikusan pl. nemesfémét vagy az ezekből készült tárgyakat – is értékesítseknak, az egyértelmű jogalkalmazás érdekében a Tervezet rögzíti, hogy ezen termékek kereskedelmi tevékenységére a Kertv. általános szabályai és a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglaltak az irányadók. Ezen termékek vonatkozásában tehát a kereskedőnek pl. működési engedéllyel kell rendelkeznie, külön vásárlók könyvét kell vezetnie, és tevékenységét is a kereskedelmi hatóság ellenőrizni.

A Kertv. 2025. szeptember 1-jével hatályba lépett módosításának kiegészítése, pontosítása. A Tervezet a befektetési arany kereskedelmével kapcsolatos engedélyezési, ellenőrzési, szankcionálási hatósági feladatak egyértelmű meghatározása érdekében megerősíti, hogy felügyeleti hatóságként az SZTFH köteles eljárnai a jogszármányosítási eljárásban a kereskedőnek pl. működési engedéllyel kell rendelkeznie, külön vásárlók könyvét kell vezetnie, és tevékenységét is a kereskedelmi hatóság ellenőrizni.

Az SZTFH visszavonja annak az engedélyesnek az engedélyét, aki két éven belül három jogszármányosítási eljárásban meghatározott mértékűnél nagyobb pénzbírságot kellett kapnia az engedélyesnek azzal, hogy engedélyének visszavonására kerüljön sor.

A befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység végzésére engedéllyel rendelkezőkről az SZTFH nyilvántartást vezet. A Tervezet a nyilvántartás tartalma és az abból való törlés kapcsán fogalmaz meg pontosító jellegű szabályozást.

A törvény a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység végzésére engedéllyel rendelkezők számára felügyeleti díj fizetési kötelezettséget ír elő, és megállapítja annak törvényi szabályozási kereteit.

A Kertv. 9/A. §-ának újraszabályozásához kapcsolódó módosítás, mely egyértelműen rögzíti, hogy a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi tevékenység kizárolag üzletben folytatható. A törvény a befektetési arannyal folytatott kereskedelmi piac átláthatóságának és ellenőrizhetőségének erősítése érdekében ezen a területen is bevezeti az ún. on-line blokkolás intézményét, mely az engedély nélküli, interneten történő értékesítéssel szemben hatékony hatósági fellépés eszköze. A törvény előírja az SZTFH, mint felügyeleti hatóság számára, hogy rendelje el a hozzáérhetetlenné téTELÉT annak az elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett adatnak, amelynek hozzáérhetővé tétele vagy közzététele jogosulatlan befektetési arannyal történő kereskedelmi tevékenységet valósít meg. Az SZTFH döntésének kötelezettsége – annak a döntésben történő megjelölése nélkül – valamennyi elektronikus hírközlési szolgáltató, valamint a döntésben megjelölt kereső- és gyorsítótár-szolgáltató. A hozzáérhetetlenné téTELÉT végrehajtását a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság az elektronikus hírközlésről szóló törvény alapján szervezi és ellenőrzi.

Az SZTFH elnöke részére rendeletalkotásra megfogalmazott felhatalmazó rendelkezések pontosítása.

18. §

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítását indokolja, hogy bár a törvényi rendelkezésekben jelenleg is az vezethető le, hogy közhiteles céginformációt kizárolag a cégbíróságktól és a céginformációs szolgáltattól lehet igényelni és kapni, szükséges ezt normatív módon is rögzíteni: közhiteles nyilvántartási információt csak a cégbíróság vagy a céginformációs szolgálat adhat, más, piaci szolgáltató által biztosított, a cégjegyzék adatára vonatkozó adatszolgáltatás nem közhiteles. Ebből következően piaci szolgáltató által biztosított adatszolgáltatásra nem alkalmazhatók a cégmásolat, cégvonat, cégbizonyítvány fogalmak sem. A rendelkezés nem érinti a közjegyzők számára külön törvényben biztosított tanúsítvány kiállítási jogkört.

19. §

Az egyes közjegyzői nemperek eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) módosítását indokolja, hogy a közjegyzői nemperek eljárásokban az elektronikus kapcsolattartást főszabály szerint egységesen a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.), másrészt a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) szabályozza. Ennek okán a módosítás alapján, ha az elektronikus kapcsolattartásra nem köteles fél vagy jogi képviselőnek nem minősülő képviselője (a továbbiakban együtt: fél) ügyintézési rendelkezését a közjegyző a rendelkezési nyilvántartásból megismeri, vagy a fél a beadványt elektronikus úton terjesztette elő, akkor a Pp. elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályait azzal az eltéréssel alkalmazza, hogy a fél külön bejelentés nélkül elektronikus kapcsolattartást választónak minősül az ügyintézési rendelkezése alapján.

Ha a fél az elektronikus kapcsolattartást ügyintézési rendelkezésben választotta a Pp. 606. §-a alapján nem térhet át papíralapú kapcsolattartásra. Ha az elektronikus kapcsolattartást már nem választja, akkor erről a Dáptv. szerinti rendelkezési nyilvántartásba bejegyzett ügyintézési rendelkezést tehet. Figyelemmel arra, hogy a Pp. elektronikus kapcsolattartás választása esetére kétoldalú kötelező elektronikus kapcsolattartást ír elő, külön szükséges arról rendelkezni, hogy az ügyintézési rendelkezés és a hivatalos elektronikus elérhetőség rendelkezési nyilvántartásba való bejegyzése a fél oldalán elektronikus ügyintézési kötelezettséget nem teremt, abban az esetben, ha az ügyintézési rendelkezéssel elektronikus kapcsolattartást választó fél a közjegyzőnek papír alapon, például postai úton nyújt be beadványt, akkor a Pp. 618. § (1) bekezdése vele szemben nem alkalmazható, de a közjegyző a féllel továbbra is elektronikus úton tart kapcsolatot, számára elektronikus úton kézbesít.

Annak érdekében, hogy a fél ügyintézési rendelkezése az eljárásban érvényesüljön a közjegyző a kézbesítés előtt köteles lekérdezni az ügyintézési rendelkezések nyilvántartását (a továbbiakban: rendelkezési nyilvántartás) és elektronikus úton kézbesít, ha félnek van erre vonatkozó hatályos ügyintézési rendelkezése.

Ha a fél elektronikus kapcsolattartási elérhetőségehez és a rendelkezési nyilvántartás lekérdezéséhez szükséges adatok nem állnak rendelkezésre, akkor a közjegyző a félnek papíralapon kézbesít, és egyidejűleg tájékoztatja, hogy csak akkor tud számára elektronikus úton kézbesíteni, ha az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségehez és a rendelkezési nyilvántartás lekérdezéshez szükséges adatait a közjegyzőnek bejelenti.

A közjegyzői irodában, személyesen átadott és átvett iratokra az elektronikus kapcsolattartás szabályait nem kell alkalmazni.

20. §

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 22. § (1) bekezdés c) pontjának módosítása azért indokolt, mert az azonnali intézkedésre feljogosított felelős személy folyamatos személyes jelenléte túlzott adminisztratív és munkaerő-terhet jelent a vállalkozások számára. A jogalkotói cél azonban egy, – az Európai Parlament és a Tanács 2017/625/EU rendeletével összhangban álló, ugyanakkor – a működés során felmerülő kockázatokkal arányosabb, rugalmasabb szabályozással is megvalósítható. A szaktudással rendelkező felelős személy folyamatos fizikai jelenléte helyett a mikrovállalkozások esetében elegendő az is, ha a felelős személy szükség esetén elérhető és rövid időn belül meg tud jelenni a helyszínen, vagyis folyamatosan rendelkezésre áll.

21. §

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) módosítása a Kjnp. módosításához kapcsolódóan és az ott ismertetett célokra tekintettel indokolt, hogy az elektronikus kapcsolattartás speciális szabályai a hagyatéki eljárásban is érvényesüljenek, ehhez pedig szükséges a Hetv. módosítása is, mivel annak 2. § (1) bekezdése főszabály szerint kizára a Kjnp. alkalmazását a hagyatéki eljárásban. Indokolt továbbá a Hetv. 11. §-a szerinti valamennyi rendelkezés hatályon kívül helyezése, mivel az ott szabályozott elektronikus kapcsolattartási szabályokat a Pp. háttérszabályként rendezi. A módosítás a jogalkalmazási bizonytalanság megszüntetése érdekében egyértelművé teszi, hogy a végintézkedést tartalmazó irat nem selejtezhető, valamint a Hetv.-n belül a Ptk. rövidítést a módosítás következtében annak első előfordulási helyén vezeti be.

A Hetv. 11/A. §-t érintő módosítás a selejtezhető iratok körét érinti és kimondja, hogy meghatározott iratok, így a végrendeletet, az öröklési szerződést, a halál esetére szóló ajándékozást, az öröklésről való lemondást, a várt öröklésről való rendelkezést, valamint ezek módosítását, visszavonását, felbontását vagy megszüntetését tartalmazó okirat öt év után sem minősül selejtezhető iratnak.

A törvény módosítja a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény 28/A. §-a szerinti hagyaték esetében az igénybejelentés határidejét 1 évről 3 hónapra, valamint rögzíti a módosítással kapcsolatos átmeneti rendelkezést.

22. §

Egyes elhanyagolt, alulhasznosított dél-budai ingatlanok esetében a fővárosi önkormányzat vagyonkezelési jogának megszüntetése szükséges annak érdekében, hogy a kerületi önkormányzat hozhasson döntést az érintett terület hasznosításáról, az állammal együttműködve. Ennek érdekében a fővárosi önkormányzat vagyonkezelési jogának megszüntetéséről rendelkezik a módosítás. A módosítás továbbá átmeneti rendelkezést állapít meg az elszámolási kötelezettség előírásával összefüggésben.

23. §

A vagyonkezelési jog megváltoztatásához kapcsolódó hatályon kívül helyező rendelkezés.

24. §

A módosítás biztosítja, hogy a Kormány rendeleteiben meghatározott magánszemélyek részére – az államháztartás központi vagy önkormányzati alrendszerébe tartozó jogi személy munkáltató tekintetében – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti támogatói okirat kiállítása nélkül lehessen az Otthontámogatást nyújtani. A módosítás egyértelműsít, hogy a jogosulatlan igénybevétel okán visszafizetendő Otthontámogatás ez esetben is adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

25. §

A módosítás lehetővé teszi, hogy a Kormány rendeleteiben meghatározott magánszemélyek részére nyújtott Otthontámogatás nyújtásának és ellenőrzésének céljából a Magyar Államkincstár, a munkáltató és a fenntartó a módosításban tételesen megjelölt adatkört kezelje. Az adatkezelés időtartama az Otthontámogatás nyújtásához és az igénybevétel ellenőrzéséhez szükséges időtartamot öleli fel. Otthontámogatás címén nyújtott támogatás nyújtására az államháztartás központi vagy önkormányzati alrendszerébe tartozó jogi személy munkáltató tekintetében támogatási jogviszony létrehozása nélkül kerüljön sor, ideértve a munkáltató részére ezen támogatás fedezetének állam általi biztosítását is. A módosítás rögzíti továbbá, hogy jogosulatlan igénybevétel esetén a visszafizetendő Otthontámogatás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

26–27. §

A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény hatályos előírásai alapján a felnőttképzési államigazgatási szerv ellenőrzi, hogy a felnőttképző a felnőttképzési tevékenységét bejelentés alapján, illetve engedély birtokában a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelően végzi. Tekintettel arra, hogy a hatósági kontroll a felnőttképzési államigazgatási szerv gyakorolja hatósági ellenőrzésen keresztül, felesleges párhuzamosság

a felnőttképző intézmény minőségirányítási rendszerének külső értékelése. A jogalkalmazói tapasztalatok alapján a felnőttképző intézmények belső minőségirányítási rendszerei önállóan is képesek biztosítani a képzési tevékenység szakmai színvonalát, erre figyelemmel a jövőben a felnőttképző önkéntes alapon kérheti a minőségirányítási rendszer külső értékelését, felkészülve ezzel a hatósági ellenőrzésre. A módosítás hozzájárul a felnőttképzők adminisztratív terheinek csökkenéséhez, miközben fenntartja a minőségirányítási rendszer hatékonyságát és a képzések szakmai színvonalát.

28–29. §

A fémkereskedelemről szóló 2013. évi CXL. törvény 5. §-ának módosításával a havonta teljesítendő adatszolgáltatást negyedévenként kell teljesíteni a jövőben, tekintettel arra, hogy a fémkereskedők napi adatszolgáltatása alapján a fémkereskedő által eladott/átadott és vásárolt/átvett anyagok mennyisége naprakészen számon tartható. Erre tekintettel a növekedési és csökkenési jogcímekről elegendő negyedévenként adatot szolgáltatni a hatóság felé.

30–31. §

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény módosításának célja, hogy a közérdekű munka büntetés végrehajtása során ne legyen általánosan kötelező a foglalkoztathatósági szakvélemény beszerzése, csak abban az esetben, ha a közérdekű munkára kötelezett olyan egészségkárosító kockázatokkal (ún. expozícióval) járó munkakörben kívánják foglalkoztatni, amely indokolja a munkavállaló egészségi alkalmasságának külön vizsgálatát. A foglalkoztathatósági szakvélemény kötelező beszerzése a közérdekű munka végrehajtása során jelenleg általános előírás, amely azonban jelentős adminisztratív terhet és a végrehajtás késedelmeit eredményezheti, különösen olyan esetekben, amikor a munkavégzés nem jár egészségügyi kockázattal.

A módosítás javítja a közérdekű munka végrehajthatóságát, csökkenti a felesleges adminisztratív terheket, uyanakkor nem veszélyezteti az érintettek egészségét. A törvény meghatározza azokat az eseteket, amikor nem kell beszerezni a foglalkoztathatósági szakvéleményt, uyanakkor garanciális szabályként kimondja, hogy az elítélt saját költségén abban az esetben is kérheti a szakvélemény elkészítését, ha azt nem kellene beszerezni.

32. §

Az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény módosítása a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Pmt.) 1. § (1) bekezdésének módosításához kapcsolódó kodifikációs pontosítás.

33–34. §

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 5. § b) pontjának újraszabályozásához kapcsolódó módosítás. A Pmt. 1. §-a módosításával a Tervezet a nemesfémmel vagy az ezekből készült tárgyakkal kereskedők köréből kiemelve, külön pontban határozza meg a befektetési arannal folytatott kereskedelmi tevékenységet végző személyek körét.

A Pmt. 5. § b) pontjának módosítása – a Kertv. módosításához igazodóan – a nemesfémmel vagy az ezekből készült tárgyakkal kereskedők köréből kiemelve, pénzmosási szempontból is megteremti a befektetési arannal folytatott kereskedelmi tevékenységet végzők esetében az SZTFH felügyeleti hatáskörét.

A Pmt. 5. § b) pontjának újraszabályozásához kapcsolódó kodifikációs pontosítás.

A Pmt. 69. § (1) bekezdés e) pontjának kiegészítésével a Tervezet a befektetési arannal folytatott kereskedelmi tevékenység esetében a felügyeletet ellátó SZTFH részére megteremti azt a lehetőséget, hogy a pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás-megelőzéssel összefüggő jogszabálysértések esetén a befektetési arannal folytatott kereskedelmi tevékenységet végző személyek engedélyét visszavonhassa vagy őket a tevékenység végzésétől legalább egy, de legfeljebb tizenkét hónapra eltilthassa.

A Pmt. 5. § b) pontjának újraszabályozásához kapcsolódó kodifikációs pontosítás.

A Pmt. 77. § (3a) bekezdésének módosításával a Tervezet a korábban miniszteri rendeleti felhatalmazási tárgykörökét átemeli SZTFH elnöki rendeleti körbe.

A Pmt. technikai jellegű szövegcserés pontosítása Pmt. 5. § b) pontjának újraszabályozásához kapcsolódóan.

35–36. §

Az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény módosításának célja, hogy egyszerűsítse a benyújtandó dokumentumok körét, kihasználva az elektronikus nyilvántartások adta lehetőségeket. A módosítás lehetővé teszi, hogy a vámhatóság a kötelezettségvállalási engedély kiadása során a céggjegyzékben nyilvántartott cégek esetében közvetlenül, elektronikus úton, a cégnyilvántartásból szerezze be a közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldányt vagy az ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintát, összhangban a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljársáról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény előírásával.

37. §

A Budapest és az agglomeráció fejlesztésével összefüggő állami feladatokról, valamint egyes fejlesztések megvalósításáról, továbbá egyes törvényeknek a Magyarország filmszakmai támogatási programjáról szóló SA.50768 számú Európai Bizottsági határozattal összefüggő módosításáról szóló 2018. évi XLIX. törvény módosítását indokolja, hogy a Gellért-hegy megújítása projekt tekintetében állami tulajdonban álló ingatlanok a törvény erejénél fogva közfeladat ellátásához szükséges vagyonként ingyenesen a Várkapitányság Nonprofit Zrt. vagyonkezelésébe kerülnek. A Citadella Nonprofit Kft. feladatait átmeneti rendelkezés szabályozza, hogy a folyamatban lévő beruházások és fejlesztések tekintetében elláthassa továbbra is az építetői, fejlesztői és beruházói feladatokat.

38–39. §

A Pmt. 1. § (1) bekezdésének módosításához kapcsolódó kodifikációs pontosítás; az SZTFH elnöke új feladatainak megjelenítése a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvényben (a továbbiakban: Sztfh. tv.).

40. §

A törvény a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény keretei közé bevezeti az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős lótér fogalmát, amely folyamatos működésével és rendelkezésre állásával részt vesz a védelmi és biztonsági érdekből végzett felkészítésben. A rendelkezések megállapítják az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős lótérre vonatkozó szabályokat. A lótér kijelölésének kiemelt feltétel, hogy az közreműködik a Magyar Honvédség, rendvédelmi szerv, fegyveres biztonsági őrség vagy más, az állam védelmi és biztonsági feladataiban közreműködő szerv állományának felkészítésében, képzésében vagy kiképzésében. Garanciális szabály, hogy az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős lótér esetében folyamatos működésének követelményeit meg kell határozni. Rögzítésre kerül, hogy a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve jelöli ki az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős lótteret. A rendelkezés az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős lótér kijelölésének részletes szabályaira, valamint a működésének feltételeire vonatkozó végrehajtási szabályok megállapítására ad felhatalmazást a Kormány részére.

41–42. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény (a továbbiakban: Inytv.) módosítását az alábbiak indokolják. Az ingatlanügyi hatóság az ingatlan-nyilvántartás vezetésével összefüggésben kezeli a természetes személy lakcímadatait. Az adatkezeléssel összefüggésben az Inytv. több rendelkezést is tartalmaz. Az Inytv. 31. § (1) bekezdés a) pontja szerint a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személy és a cégnyilvántartásba bejegyzett jogi személy kivételével a jogosult a változás bekövetkeztétől számított harminc napon belül köteles bejelenteni természetes személy esetén a 8. § (1) bekezdés b) pontja szerinti természetes személyazonosító adatának, lakcímének és állampolgárságának a megváltozását, és kérelmezni az adatváltozás bejegyzését. Az Inytv. 62. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy az ingatlan-nyilvántartás a kérelmező által a kérelemben a 46. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában meghatározottak szerint

megadott személyhez tartozó adatok alapján, a további személyhez tartozó adatokat közigazgatási hatósági döntés meghozatala nélkül átveszi a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból. A személyiadat- és lakcímnyilvántartásból átvett, személyhez tartozó adat – többek között – a lakcímadat is. A módosítás célja, hogy mindezeken túl a törvény általános felhatalmást adjon az ingatlanügyi hatóság számára a természetes személy lakcímadatának kezelésére.

Az Inytv. 18. § (2) bekezdése pontosításra kerül, tekintettel arra, hogy az Inytv. 34. § (2) bekezdésében meghatározott eseteket kivéve nem indokolt, hogy bíróság a bírósági elrendelés benyújtásánál korábbi időpontot határozzon meg a bejegyzés ranghelyeként. Továbbá a módosítás a benyújtás időpontjánál korábbi ranghely (eredeti ranghely) megadásának lehetőségét kiterjeszti a hatóságokra is, szintén az Inytv. 34. § (2) bekezdésével összefüggésben.

A módosítás az eredeti állapot visszaállításának lehetőségét valamennyi jog vonatkozásában megteremti a bíróságok és hatóságok számára.

A társasházi építményi jog jogosultjának halála esetén, feltéve, hogy a társasházi építményi jognak nincs más jogosultja, a társasházi építményi jogot alapító szerződés eltérő rendelkezése hiányában az adásvételi szerződés megszűnik, a társasházi építményi jog pedig az adásvételi szerződés megszűnéséből eredő, a társasházi építményi jog kötelezettséjével szembeni követelés biztosítékául fennmarad. A társasházi építményi jog megszűnik, ha a társasházi építményi jog kötelezettséje az adásvételi szerződés megszűnéséből eredő elszámolási kötelezettséget teljesítette. Tekintettel arra, hogy a bejegyzett jog törlésével kapcsolatos általános szabályok ezen speciális esetre nem alkalmazhatók, eltérő ingatlan-nyilvántartási rendelkezések megalkotása vált szükségessé.

A módosítás szövegpontosító rendelkezéseket tartalmaz a perbejegyzés alapjáról szolgáló bírósági eljárásban érvényesülő jogorvoslatok kapcsán: a fellebbezés lehetősége kiterjesztésre kerül a perbejegyzést elrendelő végzés mellett a perbejegyzés elrendelése kezdeményezésének elutasítására is, továbbá a felfüggesztett ingatlan-nyilvántartási eljárások folytatásának elrendelése mellett az ez iránti kezdeményezés elutasítására is.

Az olyan közműhálózatok esetében, amelyeknél az érintett ingatlanok vonatkozásában a közérdekű használati jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése bármely okból elmaradt, a közművek helyzetének rendezésével kapcsolatos eljárás részletszabályait 2027. december 31-ig szükséges megállapítani. Az Inytv. a 2025. január 15-e előtt létesített közműhálózatokra állapítja meg a jogszabályalkotási kötelezettséget.

A módosítás lehetővé teszi, hogy törvény vagy az Inytv. végrehajtási rendelete eltérjen az Inytv. azon rendelkezésétől, amely szerint a földkönyvi adatszolgáltatás során a tulajdonilap-másolat valamennyi adata nem szolgáltatható. A módosítás oka, hogy számos hatósági eljárás során a hatóságok nem tulajdonilap-másolat lekéréssel tájékozódnak az eljárassal érintett ingatlanokról, hanem földkönyvi adatszolgáltatás keretében, azonban szükségük van a tulajdonilap-másolat teljes adattartalmára.

43. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépéseihez összefüggő átmeneti rendelkezésekkel, valamint egyes, az ingatlan-nyilvántartással, területrendezéssel, településrendezéssel kapcsolatos és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVI. törvényben elhalasztásra kerül a közérdekű használati jog bejegyztetésének határideje a 2025. január 15-e előtt létesített közműhálózatokkal összefüggésben.

44–46. §

A magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) módosítása új esetkörrel bővíti a magáncélú kiemelt beruházássá nyilvánítható építési beruházások körét. E szerint az építési beruházás kiemelt beruházássá és a kiemelt beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügy kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánítható – abban az esetben is, ha az építési beruházás központi költségvetési vagy európai uniós támogatás felhasználása nélkül valósul meg, továbbá a Méptv. 193. § (1) bekezdés g) pontja szerinti feltételek nem teljesülnek –, ha

- a) az építési beruházás fő célja a FIX 3% hitelprogram feltételeit teljesítő lakásokat tartalmazó, egybefüggő területen elhelyezkedő egy vagy több lakóépület megépítése,
- b) a kiemelt beruházás keretében legalább 250 lakás valósul meg és
- c) a b) pont szerinti egy vagy több lakóépületben megvalósuló lakások legalább 70 százaléka megfelel a FIX 3% hitelprogram lakásokra vonatkozó feltételrendszernek.

A FIX 3% hitelprogramhoz kapcsolódó kiemelt beruházássá nyilvánítás kezdeményezésénél az építettő nyilatkozik – több építettő esetén az építettők együttesen nyilatkoznak – közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban arról, hogy a beruházás a Méptv. 193. § (3a) bekezdése szerinti feltételeknek maradéktalanul megfelel. Az építettő a nyilatkozatát és az ahhoz csatolt dokumentumokat a kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős miniszterhez nyújtja be az általa vezetett miniszterium honlapján közzétett postai vagy elektronikus levelezési címre. A kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős miniszter a nyilatkozat – véleményével kiegészítve – megküldi az építésügyi szabályozásért és építéshatósági ügyekért felelős miniszter részére.

A beruházás kiemelt beruházássá nyilvánítását követően a mindenkor építettő – több építettő egyetemlegesen – felelős a Méptv. 193. § (3a) bekezdése szerinti feltételeknek legkésőbb az építési engedély véglegessé válásának napjától számított három éven belüli teljesítéséért. E határidő a lakások kevesebb, mint 50 százalékának értékesítése esetén egy évvel meghosszabbodik.

A Méptv. 193. § (3a) bekezdése szerint kiemelt beruházássá nyilvánított beruházás esetén az építettő 30 napon belül köteles tájékoztatni a kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős minisztert, valamint az építésügyi szabályozásért és építéshatósági ügyekért felelős minisztert az építési engedélyezési eljárás megindításáról. A beruházás kiemelte nyilvánítása és a beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítása megszűnik, ha az építettő a beruházást kiemelte nyilvánító rendelkezés hatályba lépésének napjától számított hat hónapon belül nem vagy nem úgy nyújtja be a kiemelte nyilvánított beruházásra vonatkozó építési engedély iránti kérelmét az építésügyi hatóság részére, hogy az legalább 250 lakás megvalósítására irányul.

A módosítás beszámoló benyújtási kötelezettséget is előír a Méptv. 193. § (3a) bekezdése szerint kiemelt beruházássá nyilvánított beruházás esetén az építettő részére. A beszámolót a kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős miniszter részére – a Méptv. 194/A. § (6) bekezdés szerinti tartalommal – első alkalommal a beruházásra vonatkozó építési engedély véglegessé válását követő év március 31. napjáig, második alkalommal pedig a kiemelt beruházássá nyilvánított beruházás tekintetében a használatbavételi engedély véglegessé válásának napját követő 120 napon belül kell benyújtani. A kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős miniszter a beérkezett beszámolókat a beérkezéstől számított nyolc napon belül továbbítja a Gazdasági Versenyhivatal részére. Amennyiben az építettő a beszámolót nem nyújtja be határidőben, a kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős miniszter a mulasztást követő harminc napon belül köteles erről tájékoztatni a Gazdasági Versenyhivatalat.

A beruházás kiemelte nyilvánítását követően a feltételek határidőn belüli nem teljesítésének, vagy a bejelentési, beszámolási, tájékoztatási kötelezettség megsértésének észlelése esetén, bárki panasszal élhet a Gazdasági Versenyhivatalnál, illetve a Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárást indít, ha annak – a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényben rögzített – feltételei fennállnak. Ha a versenyfelügyeleti eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal jogosítést állapít meg, a versenyfelügyeleti eljárást lezáró határozatában elrendelheti a jogosító magatartás megszüntetését és megtiltja annak folytatását, illetve bírságot szabhat ki, melynek összege a FIX 3% hitelprogram feltételeinek megfelelő, értékesített lakásoknak az építési engedély szerinti lakások számához viszonyított 70%-os arányszám elmaradása esetén a tényleges arányszám alapján, sávosan progresszív rendszerben kerül meghatározásra. A Méptv. 194/A. § (12) bekezdése rögzíti a bírság kiszabása során a Gazdasági Versenyhivatal által figyelembe vehető szempontokat. A bejelentési, beszámolási, tájékoztatási kötelezettség megsértése esetén a bírság tételes összegű és több alkalommal is kiszabható.

A fentieken túlmenően a módosítás a 2. mellékletében felsorolt nemzeti emlékhelyek helyrajzi számait, valamint megnevezéseit egységesít.

A Nemzeti Építésgazdasági Nyilvántartással összefüggő rendelkezések hatálybalépésének elhalasztása szükséges 2028. január 1. napjára a hosszabb felkészülési idő biztosítása érdekében.

Átmeneti rendelkezés, amely lehetőséget ad a rendelkezés hatálybalépéskor hatályos építési engedéllyel rendelkező, azonban kiemelt beruházássá még nem nyilvánított építési beruházásoknál, valamint a hatálybalépésekor folyamatban lévő hatósági eljárásoknál is – ha a Méptv. 193. § (3a) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelnek –, hogy azokat kiemelt beruházássá nyilvánítsák. Mindezeken túl az átmeneti

rendelkezésekben rögzítésre kerül, hogy a magyar építészetről szóló törvény kiemelt beruházások körét meghatározó rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 257/2025. (VIII. 11.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 257/2025. (VIII. 11.) Korm. rendelet] alapján magáncélú kiemelt beruházássá nyilvánított beruházások a Méptv. 193. § (3a) bekezdése szerinti kiemelt beruházásnak minősülnek, és a módosításokat ezek esetében is alkalmazni kell. Abban az esetben, ha az építettő bejelentési, illetve tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó valamely határidő a módosítások hatálybalépésének napján már letelt volna vagy abból kevesebb, mint 30 nap volna hátra, e kötelezettségeket a módosítások hatálybalépését követő 30 napon belül kell teljesítenie. Amennyiben az építettő által korábban, a 257/2025. (VIII. 11.) Korm. rendelet alapján tett nyilatkozat nem felelne meg a Méptv. 194/A. § (1) és (2) bekezdésében foglalt új formai, illetve tartalmi követelményeknek, úgy az építettőnek 60 nap áll rendelkezésre, hogy e hiányosságokat utólag pótolja, ha azonban az építettő e kötelezettségének a 60 napos határidőn belül maradéktalanul nem tesz eleget, a beruházás kiemelt beruházássá nyilvánítása és a beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítása a törvény erejénél fogva megszűnik.

47–48. §

Az Ukraina területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzeti rendeletek törvényi szintre emeléséről szóló 2025. évi L. törvény módosításának célja annak egyértelművé tétele, hogy a 37. § (4) bekezdés a banki ügyletekre nem alkalmazandó.

49. §

A törvény technikai deregulációval hatályon kívül helyez olyan törvényeket, amelyek csak végrehajtott rendelkezéseket tartalmaznak.

50. §

A törvény technikai deregulációval hatályon kívül helyez olyan kormányrendeleteket, amelyek csak végrehajtott rendelkezéseket tartalmaznak. A törvény hatályon kívül helyezi továbbá a 257/2025. (VIII. 11.) Korm. rendeletet, tekintettel arra, hogy a Méptv. módosítása a 257/2025. (VIII. 11.) Korm. rendelet szabályainak törvényi szintre emelését valósítja meg.

51. §

Hatályba léptető rendelkezés.

52. §

Sarkalatossági záradék.

53. §

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
a fogyasztóvédelmi tárgyú törvényeknek a mikro-, kis- és középvállalkozások támogatását és
jogharmonizációt célzó módosításáról szóló 2025. évi XCIV. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A magyar fogyasztók védelmének erősítése és a vállalkozások támogatása egyaránt központi kérdés a gazdaság működése szempontjából. A vállalkozások terheinek csökkentése által a törvény célja a vállalkozások és a fogyasztók közötti piaci egyensúly biztosítása, ami a vállalkozások hatékonyabb működésének elősegítése által a fogyasztók védelmének további erősítését is szolgálja.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 2. § 10. pontjának módosítása a békéltető testületi eljárás igénybevételi lehetőségét nyitja meg a mikro-, kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: KKV) számára azokban az esetekben, amikor kvázi fogyasztói minőségen, végső felhasználóként vásárolnak egy terméket, vagy vesznek igénybe szolgáltatást. Az intézkedés eredményeként a jogviták a bírósági útnál egyszerűbb, gyorsabb, költségkímélő módon rendezhetők a KKV-k számára.

A további módosítás azon szabályozási cél teljesülése érdekében szükséges, hogy a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó más entitások ne kerüljenek ki a fő szabályhoz képest speciális szankcionálási szabályok alól.

2. §

Az Fgytv. 45/A. § (3) bekezdés új h) pontja a fogyasztóvédelmi hatóság hatáskörébe utalja a kártyás fizetés díjmentességének az ellenőrzését a hatékonyabb hatósági eljárás és jogalkalmazás érdekében. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvény alapján – európai uniós jogi előírásoknak megfelelve – nem lehet a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatáért díjat, költséget vagy egyéb fizetési kötelezettséget felszámítani, így a vállalkozás nem számíthat fel díjat például a kártyás fizetésért. A gyakorlatban visszatérő probléma az ellenőrző hatóság meghatározása. A kérdés megnyugtató megoldását jelenti az Fgytv. olyan irányú módosítása, amely ezekre az esetekre vonatkozóan megteremti a lehetőséget a fogyasztóvédelmi hatóság kormányrendeleti kijelölésének.

3. §

Az Fgytv. 47/A. új (5a) és (5b) bekezdése a próbavásárlást követő gyakorlati nehézségekre ad választ a hatékonyabb hatósági tevékenység érdekében. A módosítás eredményeként a fogyasztóvédelmi hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal az adóhatósághoz hasonló jogszabályi felhatalmazást kap a próbavásárlás során beszerzett termék értékesítésére vagy megsemmisítésére és a vételár eljárási költségekkel való érvényesítésére, ha az eladó a termék visszavételét és a vételár visszafizetését megtagadja, vagy a termék visszavétele, illetve a vételár visszautalása az eladó érdekkörében felmerült egyéb okból meghiúsul.

4. §

A külföldi vállalkozások szankcionálását érintő módosítással összefüggő kiegészítés, a nettó árbevétel meghatározására.

5. §

Az Fgytv. új 47/C. § (6) bekezdésének újraszabályozása, valamint új (6a) és (6b) bekezdéssel való kiegészítése a méltánytalanul szankcionált helyzetek kiküszöbölését teszi lehetővé különös méltánylást érdemlő esetben, vagy az önhiba egyéb hiánya indokolja, hogy a hatóság eltekintsen a bírság kiszabásától. A legsúlyosabb esetekben a fogyasztók magas szintű védelme érdekében ugyanakkor továbbra sem lesz lehetőség a kimentésre (pl. emberi életet, testi épséget, egészséget sértő, veszélyeztető jogosítás, gyermek- illetve fiatalkorúakat védő előírások megszegése esetén).

6. §

Átmeneti rendelkezés beiktatása annak egyértelműsítése érdekében, hogy a súlyosabb szankcionálási előírások a hatálybalépésüket követően megvalósult jogosítések esetében alkalmazandóak.

7. §

Az Fgytv. 29. § (8) bekezdésének módosítása révén a békéltető testületi eljárásban a nyilatkozattételre nyitva álló határidő módosításával a kisebb, jogi részleggel nem rendelkező vállalkozások számára több idő nyílik az érdemi álláspont kialakítására, valamint a módosítás biztosítja, hogy az összetettebb ügyekben is észszerű idő álljon a vállalkozás rendelkezésére a válaszirat megküldésére. A módosítás a békéltető testületi eljárást hatékonyabbá teszi, hiszen csökkenthető azoknak az eseteknek a száma, amikor a vállalkozás válasziratának hiánya gátolja az eljárás sikerességét.

Az Fgytv. 38/G. § (1) bekezdésének módosítása a közérdekkal keresetekkel kapcsolatos tájékoztatás közzétételét írja elő, amely intézkedés a fogyasztók számára az információk könnyebb elérhetőségét szolgálja az által, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság honlapján a folyamatban lévő és elbírált képviseleti keresetek mellett a folyamatban lévő és elbírált közérdekkal keresetekről is tájékoztatás történik majd.

A 3. pont szerinti módosítás a 2. §-hoz kapcsolódó jogtechnikai pontossítás.

Az Fgytv. 47/C. § (1) bekezdés a) pontjának módosítása megszünteti a külföldi székhelyű vállalkozások kivételezését az igazságosabb szankcionálás és nagyobb visszatartó erő érdekében. Az indokolatlan különbségtétel megszüntetésével, ha az éves nettó árbevétel mértéke ezt indokolja, esetükben is az általános bírságmértéket kell alkalmazni.

Az Fgytv. 47/C. § (5) bekezdés c), d) és e) pontjának módosítása a KKV-k figyelmeztetéssel történő szankcionálásának szélesebb körű lehetővé tételeit és az igazságosabb szankcionálást szolgálja az által, hogy több, jelenleg bírsággal szankcionálandó jogosítás esetén biztosít lehetőséget bírságteher nélkül orvosolni a hiányosságot, szabálytalanságot. A KKV-k jogosítéseiivel kapcsolatban az elvárhatóság szintje az erőforrásait, infrastruktúrájukat tekintve nem azonos a nagyvállalatokéval, ezért – a fokozatosság elvével összhangban – esetükben indokolt szélesebb körben biztosítani a figyelmeztetés alkalmazásának lehetőségét a kötelező bírságolás helyett.

A 6. pont szerinti módosítás a fogyasztóvédelmet érintő információk könnyebb elérhetőségét szolgálja az elektronikus kereskedelmet érintő súlyos jogosítések megállapító döntések közzététele által. A módosítás megteremti a jogszabályi hátterét annak, hogy az elektronikus kereskedelmi szolgáltatással összefüggő súlyos jogosítést megállapító, a fogyasztóvédelmi hatóság, a Gazdasági Versenyhivatal által hozott véglegessé vált döntések, illetve a bíróság által hozott jogerős döntések a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság honlapján kerüljenek közzétételre.

8. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés, amely a 2. §-hoz kapcsolódóan szükséges.

9. §

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Ftv.) módosításai a 2005/29/EK és a 2011/83/EU irányelvnek a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának tisztességtelen gyakorlatokkal szembeni hatékonyabb védelem és a hatékonyabb tájékoztatás

révén történő növelése tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. február 28-i (EU) 2024/825 európai parlamenti és tanácsi irányelv áltültetését szolgálják.

Az Ftv. 2. §-ának módosítása az irányelv által meghatározott fogalmakat ülteti át a nemzeti jogba, kiegészítve és a jogalkotás formai követelményeihez igazítva a szakasz. A törvénybe beépül az áru, a digitális elemeket tartalmazó áru, az elismert kiváló környezetvédelmi teljesítmény, a fenntarthatósági címke, a fogyóeszköz, a funkciionalitás, a környezetbarát jellegre vonatkozó állítás, a környezetbarát jellegre vonatkozó általános állítás, a szoftverfrissítés, a tanúsítási rendszer és a tartósság fogalma.

10. §

Az Ftv. 6. §-ának módosítása a megtévesztő kereskedelmi gyakorlat megállapításának szempontjait egészíti ki az irányelvben megjelenő környezeti jellemzőkkel és a körforgásos jelleghez kapcsolódó egyéb szempontokkal, ilyen például a jövőbeli környezetvédelmi teljesítményre vonatkozó, környezetbarát jellegre vonatkozó állítás megfogalmazása anélkül, hogy azt egyértelmű, objektív, nyilvánosan elérhető és ellenőrizhető kötelezettségvállalások kísérnék.

11. §

Az Ftv. 7. § (9) bekezdése a termékek összehasonlítását végző vállalkozások tekintetében határozza meg a megtévesztő kereskedelmi gyakorlat szempontjából releváns jelentős információk körét.

12. §

Az Ftv. jogharmonizációs célú módosításainak 2026. szeptember 27-én történő hatálybalépéséhez kapcsolódóan átmeneti rendelkezés beépítése szükséges a kellő felkészülési idő alkotmányos követelményének való megfelelés érdekében. A nemzetközi és belföldi ellátási láncokban, valamint a raktárakban és az üzletek polcain a határidő napján várhatóan hatalmas mennyiségi, 2026. szeptember 27. előtt jogoszerűen legyártott és becsomagolt, hosszú minőségmegőrzési idejű termék (pl. vegyiáru, konzervek, nonfood cikkek) áll majd rendelkezésre. Ezeken a termékeken még a korábbi csomagolás szerepelhet (pl. olyan, belső vállaláson alapuló fenntarthatósági jelzések, amelyek az új lista 36. pontjának már nem felelnek meg). Ezek esetében nem várható el a gyártóktól és forgalmazóktól a termékek forgalomból való kivonása, átcsomagolása, így a jogszabályi célok és a fenntarthatósági elvek együttes érvényesülése érdekében átmeneti rendelkezés biztosítja a kötelezettek számára aránytalan gazdasági kár és az Európai Unió alapelvéivel összhangban nem álló termékpazarlás elkerülését.

13. §

Jogharmonizációs záradék.

14. §

Az Ftv. mellékletében szereplő, tisztegtelen kereskedelmi gyakorlatok listája újabb 12 ponttal egészül ki a jogharmonizációs kötelezettség teljesítése érdekében.

15. §

Kodifikációs pontosítások a felsorolások meglévő elemeihez és bővüléséhez kapcsolódóan.

16. §

Kodifikációs pontosítások a felsorolások meglévő elemeihez és bővüléséhez kapcsolódóan.

17. §

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztegtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény 2. § (2) bekezdés g) pontjának módosítása a szezonális termékek beszerzési ár alatti értékesítésére nyitva álló határidőt módosítja a hatékonyabb gazdálkodás és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében. A módosítás alapján ezeket a termékeket a jellemző fogyasztási

időszakuk végét megelőző utolsó nyitvatartási napon is lehet majd nem teljesértékű termékként beszerzési ár alatt is értékesíteni.

18–20. §

A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény módosítása az időközben aktualitását vesztett, nem működő Központi Piacfelügyeleti Információs Rendszer jogrendszerből történő kivezetése érdekében szükséges. Emellett a Közösségi Gyors Tájékoztatási Rendszert felváltotta az Európai Bizottság veszélyes termékek bejelentésére létrehozott információs rendszere, amelynek Nemzeti Kapcsolattartó Pontja részt vesz a termékbiztonsággal kapcsolatos ügyekben illetékes piacfelügyeleti hatóságok európai hálózatában.

21. §

A hatályba léptető rendelkezések alapján a módosítások 2026. január 1-jén lépnek hatályba. Ez alól kivételt képez a súlyosabb szankcionálási előírások esetében szükséges hosszabb felkészülési idő biztosítása, valamint az Ftv. jogharmonizációs célú módosítása, mert a 2005/29/EK és a 2011/83/EU irányelvnek a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának a tisztességtelen gyakorlatokkal szembeni hatékonyabb védelem és a hatékonyabb tájékoztatás révén történő növelése tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. február 28.-i (EU) 2024/825 európai parlamenti és tanácsi irányelv áltültetésének határideje 2026. március 27-e, a rendelkezéseket 2026. szeptember 27-től kezdődően kell alkalmazni.

22. §

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás a felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2025. évi XCV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

E törvény célja, hogy nemzeti kultúránk értékei minél szélesebb körben segítsék a nemzeti összetartozás érzésének megszilárdulását, támogatva a kulturális értékteremtést, hozzájárulva a tehetségek gondozásához, az innovációhoz, hazánk kulturális értékeinek és alkotásainak a Kárpát-medencében, a diaszpórában és a nemzetközi életben való megjelenéséhez. E célkitűzés megvalósítását a nemzeti, a határon túli és a diaszpóra magyarságára is kiterjedően a kultúrstratégiai intézmények segítik és látták el, a törvényben meghatározott ágazatok tekintetében.

A törvényjavaslat a magyar felsőoktatás nemzetközi versenyképességehez kapcsolódó, azt erősítő intézkedéseket vezet be, egységesíti a külföldi és hazai oktatók címadományozásához kapcsolódó fogalomhasználatot és további, az egyetemek működését támogató szabályozásokat tartalmaz.

A törvényjavaslat – a gyakorlati tapasztalatok alapján szükségessé vált módosításokon felül – a felnőttképzés minőségi javítását szolgáló olyan intézkedések megalapozását jelentő módosításokat tartalmaz, mint a képzési és vizsgasikerességi mutatók közzétételének, valamint az egyéni tanulási számla rendszer kialakításának előkészítése.

A szakképzési vonatkozású rendelkezések pontosságát a szakmai vizsgáztatás rendszere ellenőrzésének, valamint átmeneti időszakának egyes szabályait, meghatározzák a digitális bizonyítványok kiadásával kapcsolatos egyes eljárási szabályokat, továbbá lehetővé teszik a szakképzésben dolgozók, tanulók hozzáférését a Nemzeti Köznevelési Portálhoz.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény módosítása pontosítja a Nemzeti Kulturális Alap finanszírozásával kapcsolatos szabályozást.

2. §

A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény módosítása a kötelezettségvállalások korlátait megemeli.

3. §

Szövegcserés módosítások, valamint technikai szövegpontosítás, a jogrendszer koherenciája érdekében. A kedvezményezettek köre a módosítás által nem szükül, a hatályos szabályok alapján a kedvezménnyel érintetteket a módosítás hátrányosan nem érinti.

4. §

Titkos örökbefogadásnál a gyermek kvázi új személyazonosságot kap: a vér szerinti szülők és az örökbefogadók egymás adatait nem ismerhetik meg, az anyakönyvben is az örökbefogadók szerepelnek szülöként.

Erre figyelemmel is a gyermek új TAJ-számot kap. Mindez azonban ahhoz is vezet, hogy a gyermek korábbi egészségügyi adatai az EESZT-ben nem lesznek elérhetők sem számára, sem a törvényes képviselői, sem az egészségügyi ellátóhálózat számára.

5. §

A javaslat hatályon kívül helyezi azt a rendelkeést, amely alapján a gyámhivatal a sérült, vagy hat éven felüli gyermek esetében megtagadhatja a szülő örökbefogadáshoz való hozzájárulását, ezzel elősegítve, hogy a speciális szükségletű, sérült gyermekek, valamint a hat éven felüli gyermekek számára is reális lehetőség nyíljön a családban történő elhelyezésre.

6. §

A korábbi TAJ-hoz tartozó adatok automatikus átfordítása az új TAJ-hoz a titkos örökbefogadást veszélyeztetné: a régi TAJ adatai alapján elérhetők lennének az ellátási adatok, azok között viszont lehet olyan, amelyen a vér szerinti szülő adata is látszódhat.

Orvosszakmai szempontból ugyanakkor abszolút hátrányos a kérdés: nem érhetők el az egészségügyi előzmények, így pl. az ezekből rendelkezésre álló allergiás, megbetegedési adatak, bármiféle olyan egészségügyi kérdés, amely esetében a pusztta tájékoztatás nem elégséges.

Ez hátrányos mind a szülő, mind a gyermek, mind pedig az ellátó orvos szempontjából.

Erre figyelemmel a javaslat a következő megoldást tartalmazza:

- az örökbefogadást megelőzőleg a területi gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek EESZT-ben rendelkezésre álló dokumentációját anonimizálva adja át az örökbefogadóknak,
- az anonimizált dokumentumon nem látható sem a gyermek korábbi neve, sem a vér szerinti szülei adatai,
- az így anonimizált dokumentum adatait az örökbefogadást követően a szülő átadja a gyermek kezelőorvosának, aki az adott ellátás előzményeként – a miniszteri rendeletben meghatározott módon – rögzíti.

7. §

Felhatalmazó rendelkezés.

8. §

Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ szervezetén belüli tagintézmény jogi személyisésgű szervezeti egységgé alakítására vonatkozó rendelkezés.

9. §

A törvény rendelkezései közé beillesztésre kerül annak biztosítása, hogy a Hatóság jogosultsága legyen az indokolatlanul benyújtott támogatási kérelem esetében a támogatásról szóló döntés felülvizsgálata vagy hatályon kívül helyezése.

10. §

Átmeneti rendelkezés.

11. §

Szövegcserés módosítás.

12. §

A javasolt módosítás törvényben meghatározott módon biztosít lehetőséget a felsőoktatási intézmény számára a tiszteletbeli professzor, valamint a vendégprofesszori cím adományozására.

13. §

Felhatalmazó rendelkezés a Felsőoktatási Digitalizációs Szakértői Testület működésével kapcsolatban.

14. §

Jogalkalmazást könnyítő kiegészítés. Ennek keretében a törvény kimondja, hogy közzeladatot ellátó közérdekkü vagyonkezelő alapítványi fenntartású felsőoktatási intézmény által átvett önkormányzati költségvetési szervi formában működő egészségügyi szolgáltató és közzeladat esetén ugyanazokat a pénzügyi és számviteli szabályokat kell alkalmazni, mint az Országos Kórházi Főigazgatóság fenntartásában, költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltató vagy közzeladat esetén költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltató vagy közzeladat átadása során.

15–16. §

Szövegpontosító és hatályon kívül helyező rendelkezések.

17. §

A gyermekvédelmi nevelőszülő és a gyermek között gyakran szoros érzelmi kötődés alakul ki, amely a gyermek érzelmi stabilitása és fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű. Indokolt ezért, hogy azok a nevelőszülők, akik hosszabb időn – legalább két éven – keresztül folyamatosan gondoskodtak a gyermekről, és szeretnék neveltjükötőt örökbefogadni az örökbefogadható gyermeket szülőkhöz való illesztésekor első helyen kerüljenek kiválasztásra.

18. §

A gyermek külföldre történő örökbe adása a kormányrendeletben meghatározott eljárás lefolytatásával engedélyezhető meghatározott esetekben.

19. §

Jogtechnikai pontosítás.

20. §

Jogtechnikai pontosítás.

21. §

A belső képzés fogalmát érintő technikai pontosítást jelentő módosítás.

22. §

A felnötteképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény 2. §-ának 5b. ponttal való kiegészítése a képzés formáit rögzíti, és részletezi. A képzés megvalósulhat távoktatás, zárt rendszerű elektronikus távoktatás, vagy kontaktóra keretében, ugyanakkor a kontaktórás képzés esetén a törvény jelzi, hogy a kontaktóra megvalósulhat jelenléttel vagy online formában. A rugalmas képzési formáknak köszönhetően eltérhet a képzés kezdete – befejezése dátum a képzési csoport és a képzésben részt vevő személy tekintetében. Így a képzés befejezése függ a képzés formájától, és attól is, hogy a képzés teljesítése kapcsolódik-e jogszabályban, vagy a képzési programban meghatározott követelményhez. Mindezek alapján, ha a képzés befejezése meghatározott követelményhez kötött, akkor a követelmény teljesítése a képzés befejezésének napja, ennek hiányában kontaktórás képzés esetén a képzés utolsó kontaktórájának időpontja, távoktatás és zárt rendszerű elektronikus távoktatás esetén a tananyag elsajátítására megállapított határidőn belül a résztvevő által a tananyag egyéni elsajátításának a napja. Az értelmező rendelkezések pontosítása egyértelműsíti a dátumokhoz kapcsolódó kötelezettségek teljesítési időszakát is. Így a tanúsítvány kiállítására rendelkezésre álló időt a képzésben résztvevő által teljesített időponttól kell számítani.

Emellett bevezetésre kerül az egyéni tanulási számla fogalma, amely a jövőben olyan képzés ösztönző rendszer kialakítását jelenti, amely támogatja az élethosszig tartó tanulás megvalósulását.

23. §

A rendvédelmi szervek hivatásos beosztásai betöltéséhez kapcsolódó képzések egyedi személyi és tárgyi feltételek biztosítását követelhetik meg, amelyek megléte külön vizsgálandó.

24. §

Nem zárható ki, hogy a programkövetelmény nyilvántartásba vételére, módosítására és törlésére benyújtott javaslatok és a felnötteképzésért felelős miniszter általi felülvizsgálat tárgya ugyanazon programkövetelményre terjedjen ki, ugyanakkor el kell kerülni a párhuzamos eljárásokat. Ennek érdekében a felnötteképzésért felelős miniszter általi felülvizsgálat megkezdésétől annak befejezéséig programkövetelmény nyilvántartásba vételére, módosítására és törlésére benyújtott javaslatok eljárása felfüggesztésre kerülnek.

25. §

A rendelkezés egyértelműsíti a tanúsítvány kiállításának feltételét.

26–27. §

A rendelkezés célja a felnötteképzésben végzett képzésben résztvevők képesítő vizsgán, szakmai vizsgán való sikereségének elemezhetősége, elősegítve az állampolgárok képző választását.

28. §

Az egyéni tanulási számla rendszer kialakításával összefüggő rendelkezés.

29. §

Felhatalmazó rendelkezés.

30. §

Átmeneti rendelkezések.

31. §

Jogtechnikai pontosítások az alábbiak szerint:

2. § 1. pont a) alpointja: a rendelkezés tisztázza, hogy az ott szereplő feltételek konjunktív feltételek.
- 2/A. § (3) bekezdése: a rendelkezés pontosítja, hogy a szakképesítésre felkészítő szakmai képzésre megállapított rendelkezés a finanszírozási formától függetlenül érvényes.
- 11/A. § (2) bekezdése: technikai pontosítás.
- 11/A. § (5) bekezdése: a felnőttképzők zökkenőmentes működésének elősegítése érdekében biztosítja, hogy a programkövetelmények módosítása, törlése után még 14 napig indítható a legyen a régi programkövetelmény alapján képzés.
12. § (1) bekezdés a) pontja: a hatállyos jogszabályok alapján magyar, angol és német nyelven lehet kiállítani tanúsítványt, ez a rendelkezés biztosítja, hogy a képző egységes megnevezést használjon ugyanazon képzés tekintetében függetlenül a tanúsítvány kiállításának időpontjától.
12. § (1) bekezdése: a képzés befejezésének értelmező rendelkezéséhez kapcsolódó módosítás.
15. § (1a) bekezdése: a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatalos szolgálati jogviszonyban betölthető szolgálati beosztásának betöltéséhez előírt szakképesítésre felkészítő szakmai képzések személyi és tárgyi feltételeihez kapcsolódó pontosító rendelkezés.
21. § (1) bekezdése: a képzési és vizsgasikerességi mutatókhoz kapcsolódó technikai pontosítás.
28. § (2) bekezdése: a képzési és vizsgasikerességi mutatókhoz kapcsolódó rendelkezések.
28. § (3) bekezdése: a szakképesítésre felkészítő szakmai képzések egységes angol, német megnevezését szolgáló módosítás.

32. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

33–35. §

A módosítás technikai jellegű. A HUN-REN Magyar Kutatási Hálózatról szóló 2024. évi XCI. törvény 76. § 1. pontja a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózati bírósági nyilvántartásba vételéről szóló határozat jogerőre emelkedését követő naptól módosítja a KFltv. vonatkozásában is a HUNREN megnevezését, egyértelművé téve, hogy ettől a naptól kezdődően a HUN-REN rövidített név alatt az újonnan létrejött HUN-REN Magyar Kutatási Hálózatot kell érteni. Jelen módosítás ezt a pontosítást vezeti végig a KFltv. valamennyi releváns rendelkezésén.

36–38. §, 1. melléklet

A diplomás pályakövetési rendszer egyéni szintű, adminisztratív adatokra épülő, hosszú távú nyomon követési rendszerként kiemelt szerepet játszik a hazai felsőoktatási, szakképzési és munkaerőpiaci politika megalapozásában. Lehetővé teszi a felsőoktatás eredményességének, a végzettségek munkaerőpiaci hasznosulásának, valamint a képzési kínálat és munkaerőpiaci kereslet illeszkedésének átfogó vizsgálatát. A tervezet 24. § (2) bekezdésben rögzített adatok összekapcsolása által lehetővé válik a végzett hallgatók foglalkoztatási, kereseti, szociális és vállalkozói státuszának rendszerszintű, megbízható elemzése. A (3) bekezdés biztosítja, hogy az adatátadás térítésmentesen, a közérdekű adatfelhasználás elvei mentén történjen, valamint megerősíti az adatkezelés jogoszerűségét és biztonságát, az adatok általánosításával és a személyazonosítás kizárással. A Nemzeti Adatvagyon Ügynökség bevonása garanciát nyújt az adatösszekapcsolás technikai és jogi biztonságára, valamint a rendszeres és eseti kutatási célú adatbázisok előállítására. A diplomás pályakövetési rendszerből származó információk nélkülvilágítottak a felsőoktatási és szakképzési intézmények működésének értékeléséhez, a pályaorientációs tevékenységek támogatásához, valamint az intézményi és állami finanszírozási rendszerek megalapozásához, különös tekintettel a közzeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok által fenntartott felsőoktatási intézményekre, ahol a DPR adatokon alapuló indikátorok a finanszírozás meghatározó elemei. A publikus adatok az Interneten mindenki számára elérhetők, támogatva ezzel a pályaorientációt, a felsőoktatási szereplők számára a stratégiai tervezést és az oktatáspolitikai célok megvalósítását.

Az Onytv. 3/A. mellékletének kiegészítése a közhiteles adatokra vonatkozó pontosításokkal.

39. §

A rendelkezés célja, hogy biztosítsa az ellenőrzés érdemi lebonyolításához szükséges időkeretet. Az általában (akár 10-nél is) több képzési területen működő akkreditált szakképzési vizsgaközpontok ellenőrzési eljárásához a képzési területek jelentősen különböző személyi és tárgyi feltételei okán számos eltérő képzési terület ellenőrzésére szakosodott, speciális tudású szakértő bevonása és szakértői véleményük feldolgozása szükséges, amely indokolja az általánostól eltérő, hosszabb ügyintézési határidő meghatározását.

40. §

A javaslat célja, hogy a tanulmányi rendszerben őrzött digitális bizonyítványok alapján az elveszett bizonyítványokat a tanulók vagy a volt tanulók a tanulmányi rendszeren keresztül életük folyamán mindig elérhessék. Ez a megoldás biztosítja azt is, hogy az időbélyegző a bizonyítványon folyamatosan felülhitelesítésre kerülhessen. A digitális bizonyítványok elektronikus felületen történő elérhetőségének folyamatos biztosításával szükségtelenné válik az, hogy egy megszűnt intézmény esetén egy központi szerv gondoskodjon a megszűnt intézmény által kiállított bizonyítványok pótlásáról. Nem kell kérelmet benyújtani egy szervhez a bizonyítvány kiállításáért.

41. §

Meghatározásra kerül, hogy a digitális bizonyítvány díszpéldányok és tartótokok kiadását és forgalmazását a szakképzésért felelős miniszter kormányrendeletben kijelölt állami tulajdonú gazdasági társaság közreműködésével végzi.

42. §

Az új rendelkezés célja megteremteni annak lehetőségét, hogy a szakképző intézményben közismereti tantárgyat tanuló, aktív tanulói jogviszonnyal rendelkező tanulók, és közismereti tantárgyat oktatók is elérjék és használhassák a tanulmányaikhoz, illetve a feladatellátásukhoz szükséges, akár szerzői jog által is védett tartalmakat a Nemzeti Köznevelési Portálon.

43. §

A módosítás meghosszabbítja a szakmai vizsgáztatással összefüggő átmeneti időszakot annak érdekében, hogy a vizsgák előkészítése és megszervezése rendjének folyamatossága mellett a szakképző intézmények fokozatosan és megfelelően integrálódhassanak az új vizsgáztatási intézményrendszerhez.

44. §

A rendelkezés egyértelműsíti, hogy az engedéllyel már rendelkező vizsgaközpontok esetében a három éven belüli kötelező ellenőrzés időszaka a szakképzési államigazgatási szerv által történt nyilvántartásba vételt követően indul.

45. §

Szövegcserés rendelkezések, amelyek meghatározzák a díszpéldányok tárolására szolgáló tartótok első példányának ingyenességét és az ezen dokumentumok kiadásában és forgalmazásában közreműködő szervezet kijelölését, továbbá egyértelműsítik, hogy a szakképzési államigazgatási szerv által végzett felülvizsgálati eljárásban a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletnek az eljárás időszakában hatályos rendelkezései szerint kell eljárni.

46. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés, mert a vizsgaszervezési engedély eleve időbeli hatály megjelölése nélkül kerül kiadásra.

47-48. §

A Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény preamblema és további rendelkezése pontosítása.

A Kormány az egyes előadó-művészeti szervezetek finanszírozásával összefüggő feladatakról szóló 1426/2024. (XII. 23.) Korm. határozat 4. pont a) alpontjában felhívta a kultúráért felelős minisztert, hogy a kultúrstratégiai intézmények szerepének növelése érdekében vizsgálja meg a Csokonai Nemzeti Színház, valamint a Kolozsvári Magyar Opera kultúrstratégiai intézményként történő nevesítésének lehetőségét. Az előadó-művészet terén a debreceni Csokonai Nemzeti Színház nevesítésével a kultúrstratégiai intézmények köre egy vidéki székhelyű nemzeti minősítésű színházzal, míg a Kolozsvári Magyar Opera révén egy külhoni magyar nyelvű színházzal bővülhet. Az előadó-művészet körében a táncművészeti kultúrstratégiai feladatainak ellátása érdekében a Nemzeti Táncszínház, az eddig hiányzó alkotóművészeti ágazat képviseletében a Ludwig Múzeum, míg a népfőiskolák képviseletében a Népfőiskola Alapítvány (Lakitelek) bevonása történik meg a kultúrstratégiai intézmények körébe.

49. §, 2–3. melléklet

A magas szintű oktatási tevékenység segítése érdekében indokolttá vált a közfeladatok közgyűjteményi tevékenységgel történő kiegészítése.

A Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány ellátandó közfeladatai kibővülnek a korai fázisú élettudományi innovatív vállalatok fejlesztésével és versenyképességük növelésével.

50. §

Tormay Károly Egészségügyi Központ Gödöllő járóbeteg szakellátási feladatok átadásáról szóló szabályokhoz kapcsolódó szövegpontosító rendelkezés.

51. §

A módosítás célja a Diákváros megvalósításához szükséges további lépések előkészítése tekintettel arra, hogy az érintett ingatlanok a Tudás-Tér Alapítvány tulajdonába kerültek. A Budapest Diákváros megvalósításáról szóló 2021. LXXX. törvény (a továbbiakban: 2021. LXXX. törvény) 1. melléklete szerinti ingatlanok a törvény szerint miniszteri tulajdonosi joggyakorlás alá tartoznak. Azonban a 2021. évi LXXXI. törvény a hivatkozott ingatlanok vonatkozásában úgy rendelkezik, hogy azokat Tudás-Tér Alapítvány tulajdonába kell adni. Az ingatlanok tulajdonba adása megtörtént, ezért indokolt a 2021. LXXX. törvény egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése.

52. §

A HUN-REN feladatainak kiegészítése szolgáltatási szerződés alapján.

53. §

Az Ukraina területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelettel – 2022. november 1. napjával – a Kormány Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A veszélyhelyzet fennállása alatt alkotott az egyes kulturális intézmények működését érintő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 469/2022. (XI. 21.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezése vált szükségessé.

54. §

Hatályba léptető rendelkezések.

55. §

Sarkalatossági záradék.

Végső előterjesztői indokolás az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XCVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) módosításának célja a villamosenergiaágazatot érintő egyes jogharmonizációs kötelezettségek teljesítése és a gyakorlati jogalkalmazás során felmerült, jogalkotást igénylő problémák kezelése.

A módosítás célja, hogy a villamos energiáról, valamint a távhőszolgáltatásról szóló törvényben is előírásra kerüljön az engedélyezés feltételeként, hogy a kérelmező az adózás rendjéről szóló törvény alapján köztartozásmentes adózónak minősüljön.

A törvényjavaslat a szélerőművek létesítését is megkönnyíti azzal, hogy orvosolja azokat a gyakorlati problémákat, amelyek a 2024 elején újraindult szélerőművi beruházások során merültek fel.

Az 1991. évi koncessziós törvény a csővezetékes termékszállítást és tárolást a koncesszióköteles tevékenységi körök közé sorolta, mely tevékenységi körön belül a bányatörvény hatálya alá, a bányászati tevékenységhez szervesen kapcsolódó kőolaj, földgáz és gáztermék csővezetéki szállítása és föld alatti tárolása, valamint az erre szolgáló bányászati létesítmények tartoznak. A bányászati törvény 1993-tól deklarálta az államnak azt a jogát, hogy a kőolaj, földgáz és gáztermék csővezetéki szállítását és földalatti tárolását mint állami monopóliumnak minősülő bányászati tevékenységet az állam időlegesen másnak koncessziós szerződéssel engedheti át.

A nemzeti vagyontörvény hatálybalépését követően az ágazati törvény önállóan nem rendelkezhet a liberalizált tevékenységi körökről, így szükséges törvénymódosítással megteremteni annak lehetőségét, hogy kikerülhessen a koncessziós jogadományozás köréből a kőolaj vagy kőolajtermék szállítóvezeték létesítése és üzemeltetése.

A kőolaj biztonságos és hatékony áramlását lehetővé tevő, ellátásbiztonságot növelő energiaipari infrastruktúra fejlesztése és új kőolaj-vezetékek megépítése érdekében szükséges, hogy a kőolaj, kőolajtermék, továbbá az egyéb szénhidrogén-gáz szállítóvezetékek létesítése és üzemben tartása is liberalizált tevékenység legyen, azaz ezen tevékenységek folytatását is koncessziós pályázat kiírása, illetőleg koncessziós szerződés megkötése nélkül lehessen gyakorolni hatósági engedély alapján. A szabályozói cél a rugalmasabb hatósági engedélyezési eljárás keretében is érvényre juttatható.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A távhőszolgáltatással kapcsolatos engedély kiadása a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által megtagadható, ha az adózás rendjéről szóló törvény alapján a kérelmező nem minősül köztartozásmentes adózónak.

2. §

A kiegészítés célja a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: a 2019/944 irányelv) 24. cikk (1) bekezdésének átültetése.

3. §

Az (1) bekezdéshez: rendszerhasználók csoportja által menetrendadás teljesítéséhez kapcsolódóan megköthető megállapodás nevesítése.

A (2) bekezdéshez: az (EU) 2018/2001 irányelvnek, az (EU) 2018/1999 rendeletnek és a 98/70/EK irányelvnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2413 parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban RED III irányelv) 1. cikk 1. bekezdés d) pont szerinti „innovatív megújulóenergia-technológia” és h) pont szerint „közös elhelyezésű energiatárolás” fogalmak áltültetése.

4–5. §

Az átvételi kötelezettség és prémium típusú támogatás alá eső villamosenergia-termelés támogatására vonatkozó pénzeszköz alapját képező villamosenergia-mennyiségi meghatározására irányadó rendelkezések pontosítása.

6. §

A 2019/944 irányelv 24. cikk (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az (EU) 2023/1162 bizottsági végrehajtási rendeletnek való megfelelés érdekében a hálózati engedélyesek adatgazdálkodással kapcsolatos feladatkörének kiegészítése, a 2019/944 irányelv 23. cikk (4) bekezdés alapján a megkülönböztetésmentes bánásmód követelményének teljesülését nyomon követő megfelelési vezető kinevezésére vonatkozó kötelezettség kimondása, valamint az energetikai adatszolgáltató platformnak az adatgazdálkodási feladatak teljesítésében való részvételét megalapozó szabályok elfogadása.

7. és 9. §

A javaslat célja, hogy emelkedjen az elosztók tevékenységének transzparenciája azáltal, hogy a hálózatfejlesztési terv készítésének kötelezettségét kiterjeszti az elosztó hálózatot üzemeltető elosztókra is. A módosítással elérni kívánt cél az, hogy az elosztók proaktívan, átlátható módon tervezék a villamos energia hálózat fejlesztését, és így támogassák a fogyasztói csatlakozások gyorsabb megvalósítását, a megújuló energiaforrások integrációját, általánosságban az elektrifikációt és a klímasemlegességi célokot.

8. §

A hálózati csatlakozási igény teljesítéséhez szükséges hálózatfejlesztési munkálatok több igénybejelentő általi saját beruházásban történő elvégzésének esetére vonatkozó kiegészítő szabályok.

10. §

Jogalkalmazást segítő pontosítás.

11. §

Az új rendelkezés célja a vasúti vontatási és nem vontatási célú villamos energia önálló, a pályahálózat-működtetőtől független beszerzését lehetővé tevő jogszabályi keret alapjainak a megteremtése.

12. §

A villamosenergia-vásárlási szerződés megkötését megelőző egyeztetésekkel kapcsolatban a kollektív fellépési lehetőség nevesítése a felhasználók tárgyalási pozíciójának erősítése és a 2019/944 irányelv 12. cikk 5. bekezdésében szereplő szabályozási keret kialakítása érdekében.

13. §

Az értelmezési bizonytalanság elkerülése érdekében az „önhiba” kifejezéssel javasolt a Vet. 60. § (4) bekezdés c) pontot kiegészíteni.

A hálózati csatlakozási szerződésbe foglalt, a rendszerhasználó által a csatlakozási ponton igénybe vehető csatlakozási teljesítmény igénybevételére megszerzett joggal kapcsolatos egyes rendelkezések pontosítása és a Vet. kiegészítése a rendelkezési jogról való lemondás szabályaival.

14. §

Az (1) bekezdéshez: pontosítás.

A (2) bekezdéshez: az energiaközösségek által a tagjai részére nyújtható szolgáltatás-típus nevesítése. A rendelkezés nem érinti annak az elvnek az érvényesülését, hogy az energiaközösség bármilyen tevékenységet végezhet, amit jogszabály nem tilt.

15. §

A kiegészítés célja a 2019/944 irányelv 24. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott, az adatokhoz való hozzáférésre jogosult felekre háruló túlzott adminisztrációs költségek elkerülésével kapcsolatos elvárás átültetése.

16. §

Köztartozásmentesség feltételének előírása az engedélyköteles tevékenységekkel kapcsolatban.

A megújuló alapú villamos energia termelésére vonatkozó engedély jogosultjait (erőművek) érintő stratégiai döntéseket (beruházás, működési és értékesítési tranzakciók, leszerelés) nagymértékben meghatározza az engedélyezett időtartamot követő működtetésre vonatkozó jövőkép kiszámíthatósága. Hazánk ellátásbiztonságára érdekében a műszakilag megfelelő állapotú, vagy bizonyos beruházások elvégzését követően tovább-üzemeltethető erőművekre vonatkozó stratégiai döntések meghozatalát az engedély időtartamának meghosszabbítására vonatkozó hatályos jogszabályok minimális módosítása támogatja. Indokolt ezért a kérelem benyújthatóságának legkorábbi időpontjára vonatkozó szabály alól mentesség biztosítása a megújuló forrásból történő energiatermelés tekintetében azzal, hogy mind a kérelemhez csatolandó a független műszaki szakértő véleményben, mind a MEKH határozatában további feltételek előírására van lehetőség.

17. §

Az (1) bekezdéshez: A jelenleg hatályos rendelkezések csak az energetikai innovációs tevékenység külföldről történő átvételének lehetőségére vonatkoznak, a Magyarországon más, nem villamosenergia-ipari ágazatból történő átvételre nem. A módosítás nagyobb mozgásteret enged az innovációs teljesítmény meghatározása szempontjából.

A (2) és (3) bekezdéshez: a hatályos (5) bekezdés a határidő hosszabbítását és a határozat visszavonását egy helyen szabályozza, ezeket tartalmi szempontból célszerű elkülöníteni. Kötelező visszavonás helyett az adott helyzetben történő mérlegelés, annak alapján a visszavonás vagy egyéb jogkövetkezmény alkalmazása javasolt a fokozatosság elve alapján (visszavonja helyett: visszavonhatja). További pontosítás annak egyértelmű tétele, hogy az engedély akkor is visszavonható, ha az energetikai szabályozási tesztkörnyezetben való részvétel okafogyottá vált, például időközben a szabályozási akadály megszűnt. Kimondásra kerül, hogy az innovátor az energetikai szabályozási tesztkörnyezetben való részvételre irányuló engedélyét érintő jogszabályváltozás esetén köteles a változás tevékenységre gyakorolt hatását értékelni és annak megfelelően a fenti engedély módosítását vagy visszavonását kérni. A módosítás bővíti továbbá a Hivatal szankcionálási lehetőségeit azokra az esetekre vonatkozóan, amikor nem engedélyes vagy nyilvántartásba vételi kötelezettséggel járó tevékenység végzője a jogosítő, hanem az innovátor.

18. §

Pontosítás az idegen telken történő építkezést, valamint a telek és a felépült építmény használatát biztosító jog megjelölésével kapcsolatban.

19. §

Szélerőművek lapátjai bizonyos esetekben – az erőmű sajátos kialakításának következtében – átlóghatnak a szomszédos ingatlanra. Ezen probléma egységes kezelésének érdekében világos megoldásokat kínál a módosító rendelkezés. Ez alapján az érintett felek írásbeli megállapodása szükséges, ennek hiányában az építésügyi hatóság

határozza meg az átnyúlás feltételeit, megfelelő kártalanítás mellett. Bizonyos – a jogszabályban meghatározott – esetekben nem kell a szomszédos ingatlantulajdonos egyetértő hozzájárulása, azonban ebben az esetben is kártalanításra jogosult. Szélerőművek lakóövezettől távol valósulhatnak meg, így ipari, mezőgazdasági vagy egyéb, nem lakóövezet esetén történő átlögás, ami a műszaki kialakítás miatt 40–60 méterre közelítheti meg a felszínt, nem vagy csak minimálisan zavarhatja az ingatlan elsődleges hasznosítási célját, így érdemi tulajdonkorlátozás nem valósul meg, vagy csak arányosságát tekintve minimálisan.

20. §

A gázszerelők hatósági nyilvántartásának mintájára a Vet. kiegészítése a villamos biztonsági felülvizsgálói munkálatokra vonatkozó keretszabályokkal.

21. §

Az adatszolgáltatási platform díjra vonatkozó rendelkezések.

22. §

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal feladatainak kiegészítése az adatgazdálkodási szabályok betartásának felügyeletével a 2019/944 irányelv 23. cikk 4. bekezdésben foglaltaknak való megfelelés érdekében.

23. §

A módosítás lehetővé tesz, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal részére a köztartozással érintettek adatait átadja, segítve ezzel a Hivatal ellenőrzési feladatait, illetve az ágazatban engedélyköteles tevékenységet végző piaci szereplők számára a köztartozásmentességnak a feltétele egységesen megvalósuljon.

24. §

Az (1) bekezdéshez: felhatalmazás biztosítása a Kormány részére a hálózatfejlesztési tervezési végrehajtási szabályainak, illetve azok teljesítésének elmaradása miatt kilátásba helyezett jogkövetkezmények, továbbá a vasúti felösvezetékről vételezett villamos energia önálló beszerzését lehetővé tevő részletszabályok megalkotására.

A (2) bekezdéshez: felhatalmazás biztosítása a Kormány részére az energetikai adatszolgáltató platformnak az adatgazdálkodással kapcsolatban ellátott feladatok és az (EU) 2023/1162 bizottsági végrehajtási rendeletnek való megfeleléshez szükséges tevékenységre vonatkozó részletszabályok, továbbá a 13. § (1) bekezdés szerinti pénzeszköz alapját képező villamosenergia-mennyiség meghatározására.

A (3) bekezdéshez: felhatalmazás biztosítása az energiapolitikáért felelős miniszter számára az (EU) 2023/1162 bizottsági végrehajtási rendeletnek való megfeleléshez szükséges részletszabályok megalkotására.

A (4) bekezdéshez: felhatalmazás biztosítása az iparügyekért felelős miniszter számára a villamos biztonsági felülvizsgálat tevékenység feltételeit meghatározó szabályok elfogadására.

Az (5) bekezdéshez: felhatalmazás biztosítása a Hivatal elnöke részére az adatszolgáltatási platform díj, továbbá az elosztók hálózatfejlesztési terv készítésére vonatkozó kötelezettség részletszabályainak megállapítására.

25. §

Átmeneti rendelkezés a köztartozásmentességi feltétel alkalmazásához annak érdekében, hogy az ágazatban az engedélyköteles tevékenységet végző piaci szereplőkkel szemben egységes követelmények érvényesüljenek.

26. §

Az elosztók által készítendő hálózatfejlesztési tervre vonatkozó új szabályokhoz tartozó átmeneti rendelkezés.

27. §

Átmeneti rendelkezés az adatszolgáltatási platform díj megállapításával kapcsolatban.

28. §

Átmeneti rendelkezés az energetikai adatszolgáltató platformnak az adatgazdálkodással kapcsolatban a hálózati engedélyekkel való együttműködésre vonatkozóan.

Átmeneti rendelkezés a törvény hatálybalépését megelőzően üzembe helyezett csatlakozások esetében a rendszerhasználó által a csatlakozási ponton igénybe vehető csatlakozási teljesítmény igénybevételére rendelkezésre álló határidővel kapcsolatban.

29. §

Jogharmonizációs klauzula kiegészítése.

30. §

Jogtechnikai pontosítások, valamint az energetikai szabályozási tesztkörnyezetre vonatkozó rendelkezések kiegészítése a RED III irányelv 1. cikk 5. bekezdés b) ponttal megállapított 15. cikk 2a. bekezdésében foglaltaknak történő megfelelés céljából.

31. §

Deregulációs célú hatályon kívül helyezés.

32. §

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény hatályos 10. § (3) bekezdése a jogalkalmazás során azt eredményezi, hogy az építési, létesítési engedélyeken túl terület- és településrendezési döntések, környezetvédelmi határozatok sem születhetnek, holott kizárolag az építés, létesítést engedélyező határozat szempontjából indokolt a termőföld végleges más célú hasznosítást engedélyező döntést előfeltételként előírni, hiszen a gyakorlatban a környezetvédelmi engedélyre, a végleges más célú hasznosítás engedélyezésére, terület és településrendezési eszközök módosítására irányuló eljárások párhuzamosan zajlanak. Ezért a javaslat egyértelműsíti, hogy például a település és területrendezési eszközök módosítására irányuló eljárások és a környezetvédelmi eljárások, függetlenül a más célú hasznosításával járó engedélyezési eljárástól, elkezdődhessenek.

33. §

Helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni a szélerőművi beruházásokat is, amennyiben azok nem haladják meg az 1,5 hektárt, tekintettel arra, hogy a szélerőmű a leghelygazdaságosabb megújuló energiát hasznosító erőművi technológia, és ennek köszönhetően minimálisan zavarja a mezőgazdasági művelést.

34. §

Átmeneti rendelkezés.

35. §

A szélerőművek létesítésekor felmerülő ideiglenes más célú hasznosítás esetében – ha a vezeték nyomvonala termőföldet érint, így ott ideiglenes földmunkálatokat kell végezni – a kérelemhez kötelezően csatolni szükséges a földterület tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozatát. A nyilatkozatot a javaslat alapján megadottnak kell tekinteni a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 12. § (2a) és (2b) bekezdésében felsorolt esetekben.

36. §

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosításának célja termelői vezeték, magánvezeték és közvetlen vezeték építésének lehetővé tétele állami vagy önkormányzati tulajdonban álló idegen ingatlanon is, figyelemmel a Vet. 132. §-ában foglalt rendelkezésekre. A naperőművi beruházások kivitelezéséhez kapcsolódóan nagy számban merül fel vezeték jog alapításának szükségesége is, a módosítás ezért egyrészt a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia hatékony piaci integrációja előtt álló szabályozási akadályt kíván kezelní. Másrészt a nemzeti vagyonra vonatkozó szabályok módosítását az is indokoltá teszi, hogy a magánérdekből

megvalósuló villamosenergia-ipari beruházások esetében a villamos energia közcélú hálózatba való eljutását biztosító termelői vezeték, a felhasználó vagy a vételező ellátására szolgáló magánvezeték és a közcélú hálózatra csatlakozó erőművet vételezővel összekötő közvetlen vezeték telepítése és üzemeltetése a teljes felhasználói közösség érdekeit szolgálja. A Vet. 4/A. § (1) bekezdése kimondja, hogy a felhasználók biztonságos és zavartalan villamosenergia-ellátása kiemelt közerdekk.

37. §

A nemzeti vagyonról szóló törvény az állam kizárolagos gazdasági tevékenysége között szabályozza a csővezetékes termékszállítás és -tárolást, mely tevékenységi körrel kapcsolatban kimondja, hogy ezen tevékenységi körön mint gyűjtőfogalom keretén belül egyes további tevékenységtípusok folytatását koncessziós pályázat kiírása vagy koncessziós szerződés nélkül kizárolag a törvény lehetővé.

A csővezetékes termékszállítás és tároláson belül a bányatörvény hatálya alá, a bányászati tevékenységhez szervesen kapcsolódó szénhidrogén szállítóvezetékek létesítésének és üzemben tartásának joga tartozik, melynél nem szükséges a koncessziós kötelezettség fenntartása, mivel ezek a szállítóvezetékek már meglévő tevékenységhoz kapcsolódóan (pl. olajfinomító termékének szállítása) vagy geopolitikai cél teljesítése érdekében épülhetnek, így a rugalmásabb hatósági engedélyezési eljárás keretében is biztosítható, hogy ezen tevékenységek megfelelően kerüljenek ellátásra.

38. §

A természeti rendszerek megőrzésének elvéhez igazodva zöldterület övezetből, mezőgazdasági terület övezetből és erdőterület övezetből új beépítésre szánt területet, vagy különleges beépítésre nem szánt területet alapvetően kijelölni nem lehet. Ettől kizárolag szélerőmű vagy szélerőműpark esetén lehet eltérni, mivel ezek elhelyezése szorosan függ az adott földrajzi hely szélviszonyaitól, és az érintett települések méretükben adódóan sok esetben nem tudnak megfelelő csereterületet biztosítani. Ezen esetekben vármegyén belül kell biztosítani a csereterületet. Ezzel a lehetőséggel kizárolag könnyített térségen lehet élni.

39. §

Meghatározza a szélerőművek toronymagasságának maximumát a könnyített térségek esetében.

40. §

Átmeneti rendelkezés.

41. §

A hivatkozások technikai jellegű aktualizálása.

42. §

Hatályba léptető rendelkezések.

43. §

Sarkalatossági záradék.

44. §

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló 2025. évi XCVII. törvényhez****ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS**

Hazánk gazdaságának egyik legfontosabb ágazataként az agrárszektornak is folyamatosan reagálnia kell a világban zajló gazdasági és társadalmi változásokra és kihívásokra. Ennek megfelelően az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló törvény megalkotásakor célként – a termőföld védelmét, a földforgalmat, a halgazdálkodást, valamint a vadgazdálkodást szabályozó törvények gyakorlati alkalmazása során szerzett tapasztalatokat és a jogalkalmazók által jelzett javaslatokat figyelembe véve – az eljárások adminisztrációs terheinek csökkentése, illetve az agrárium versenyképességének elősegítése állt a középpontban.

Mindezekre figyelemmel a törvénymódosító csomagban – a szakmai módosítások elvégzése, más törvényekkel való szabályozási összhang meghatározása, továbbá a technikai jellegű pontosítások végrehajtása érdekében – 17 törvény kerül módosításra.

1. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény módosításának célja a vadászattal és vadgazdálkodással összefüggésben felmerült egyes szakmai és társadalmi igényeknek az egységes jogalkalmazás elősegítése érdekében történő egyértelműsítése, kiegészítése, valamint a még hatékonyabb hatósági jogalkalmazás és feladatellátás elősegítése.
2. A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosításai közül kiemelendő a termőföld művelési ágának megfelelő mezőgazdasági tevékenységhez szükséges igénybevételek földvédelmi szempontú megkönnyítése oly módon, hogy az ne adjon lehetőséget a visszaélészerű joggyakorlásra, továbbá a cél-kitermelőhely, anyagnyerő hely és külfejtéses bányászati tevékenység céljára igénybe vett területek újrahasznosítására vonatkozó szabályozás felülvizsgálata, illetve ezen területek jövőbeli gazdaságos és jellegüknek megfelelő hasznosítása érdekében egy önálló nyilvántartás vezetésének előírása. Az egyre gyakrabban előforduló aszályos időszakokra tekintettel a módosítás javaslatot tesz továbbá a mezőgazdasági vízellátás hatékonyságának növelésére. Ennek érdekében a vízkivételt biztosító és a mezőgazdasági vízellátást, öntözést szolgáló vízilétesítmények, továbbá az ezekhez kapcsolódó műtárgyak létesítése esetében – különösen a csapadékvíz összegyűjtésére szolgáló víztározók építése, üzemeltetése, bővítése során – a termőföld igénybevétel földvédelmi szempontból megkülönböztetett elbírálás alá fog esni, ami meghatározott esetekben magában foglalja az ingatlanügyi hatósági engedély alól mentességet is.
3. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosítása az erdészeti egyenruhával kapcsolatos módosítást tartalmaz.
4. A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosítása lehetővé teszi, hogy Nemzeti Földalapba tartozó földrészlet az oktatási, hitéleti és szociális feladatok mellett (az illetékes önkormányzattól átvállalt feladatként) a bevett egyházak és azok belső egyházi jogi személyei számára temető létesítése vagy üzemeltetése céljából téritolementesen tulajdonba vagy vagyonkezelésbe kerülhessen.
5. A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény módosítása a szőlő aranyszínű sárgaság szőlőbetegség terjedésének lassításához szükséges szabályok törvényi szinten történő megállapításához szükséges módosításokat, valamint jogtechnikai jellegű szövegpontosítást tartalmaz.
6. A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény módosításának a célja, hogy a földtulajdonosi haszonbérlet alhaszonbérletbe adása esetén a korábbi halgazdálkodásra jogosult személy előnyben részesüljön az alhaszonbérleti szerződés lejártával az új szerződés megkötésekor, amivel szavatolni lehet a vízterület további horgászati célú hasznosítását. A rendelkezések további célja a horgászokmányok digitalizációjával összefüggésben az adminisztratív terhek csökkentése, valamint az ágazati nyilvántartások összekapsolása a halgazdálkodási hatóságok hatékony és szakszerű feladatellátásának támogatása érdekében.
7. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosítása – igazodva ahhoz a tendenciához, amely az állam és a társadalom kapcsolatának digitális térbe helyezését, a modern kormányzati digitális felületek és szolgáltatások létrehozását célozza – javaslatot tesz arra, hogy a földeket érintő adásvételi és haszonbérleti szerződések közlése, valamint az elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlása esetén az elfogadó

jognyilatkozat megtétele az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben, elektronikus úton történjen. A módosítás tartalmazza továbbá a helyi önazonosság védelméről szóló törvény és a magyar építészetről szóló törvény szerinti elővásárlási jogok gyakorlására vonatkozó különös eljárási szabályokat. A törvény előírja továbbá, hogy a 100%-os állami tulajdonú gazdasági társaságok kizárolagos tulajdonában álló mező- és erdőgazdasági földek, valamint a rendelkezésben meghatározott művelés alól kivett területek és ezekhez kapcsolódó vagyoni értékű jogok az állam tulajdonába és a Nemzeti Földalapba kerülnek.

8. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény módosítása egyrészt az állatjárványügyi veszély elhárításaként az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt állatleölés végrehajtása kapcsán az állattartókra vonatkozó kedvezményes birtokmaximumot érintő szabályokról rendelkezik, másrészt tartalmazza a rizstelepkekre – mint a mezőgazdasági termelés speciális ágazatának, a rizstermesztésnek az alapegységeire – vonatkozó szabályozás pontosítását, kiegészítését. A módosítás tartalmazza továbbá a földeket érintő adásvételi és haszonbérleti szerződések esetében szükséges ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben történő közzétételre és az elfogadó nyilatkozatok benyújtására vonatkozó eljárási részletszabályokat, valamint rendelkezéseket állapít meg az alhaszonbérlet egy speciális és tipizált esete, a földhasználat csere vonatkozásában.

9. A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület tevékenységével érintett egyes állami tulajdonú ingatlanok vagyonkezelésének rendezéséről szóló 2019. évi XXXI. törvény módosítása az Egyesület vagyonkezelésében álló földrészletek tulajdonba adására tesz javaslatot, ezzel elősegítve az Egyesület által ellátott állami feladatok legteljesebb körű és hatékony ellátását.

10. A födeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény módosítása a kegyeleti jogok érvényre jutásának biztosítása érdekében a közös tulajdonban álló földrészleteken található – akár jelölt, akár jelöletlen – sírhely szerinti területnek az állam kizárolagos tulajdonában álló önálló ingatlanként történő leválasztását egyszerűsítő szabályozásra tesz javaslatot.

11. A szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény módosítása a rendeltetésszerű művelés alatt nem álló ültetvények kivágásával kapcsolatos rendelkezéseket állapít meg, a szőlő aranyszínű sárgaság szőlőbetegség terjedésének lassítása érdekében.

12. A közzeladatot ellátó közérdekkű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény módosítása a továbbbhosznosításra vonatkozó rendelkezéseket állapít meg.

13. A Jövő Nemzedék Földje Alapítványról, a Jövő Nemzedék Földje Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról és az ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XV. törvény módosításával a Jövő Nemzedék Földje Alapítványnál biztosítottá válik a Nemzeti Földalapba tartozó földek közzeladathoz rendelt vagyonkezelése.

14. Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LX. törvény módosításának indoka a Gazdálkodói Talajvédelmi Program bevezetésére vonatkozó rendelkezés hatálybalépésének elhalasztása, tekintettel arra, hogy a Program bevezetésének előkészítése során bebizonyosodott, hogy a követelményrendszer meghatározásához, valamint a gazdálkodói társadalom megfelelő felkészítéséhez további idő szükséges.

15. Az agrárgazdaságok átadásáról szóló 2021. évi CXLIII. törvény módosítása az agrárgazdaságok gördülékenyebb átadása, az ügyintézés egyszerűsítése, valamint az egységes jogértelmezés érdekében vált szükségessé. A gazdatársadalom generációs megújulását célzó törvény 2023. január 1-jén lépett hatályba, és a mezőgazdasági őstermelők, valamint a mező-, erdőgazdasági tevékenységet és kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozók gazdaságainak átadásához kíván elsősorban adminisztratív segítséget nyújtani az új jogintézményként bevezetett gazdaságátadási szerződés által.

16. Az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvény módosítását – a törvény kihirdetését követően elfogadott –, a borokra, a szeszitalokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzőkről, valamint a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekéről, az 1308/2013/EU, az (EU) 2019/787 és az (EU) 2019/1753 rendelet módosításáról, továbbá az 1151/2012/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint végrehajtási rendeletei teszik szükségessé.

17. Az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény módosítása technikai jellegű rendelkezést tartalmaz a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításával összefüggésben.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közigyűjtemény szervezet szabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 15. §-a módosításának célja annak egyértelmű rögzítése, hogy egy adott vadászterület vadászati jogára kizárolag egy haszonbérleti szerződés köthető érvényesen. A gyakorlatban előforduló jogértelmezési bizonytalanságok, valamint párhuzamos haszonbérleti jogviszonyok lehetőségének kizárása érdekében indokolt a jogszabály pontosítása. A Vtv. 27/C. § (1a) bekezdésére figyelemmel vadaskert alhaszonbérbe adása esetén a vadaskert önálló vadászterületnek számít, így a szabályozás itt is irányadó. Egy vadaskert vadászati jogára ennek megfelelően csak egy alhaszonbérleti szerződés köthető érvényesen.

2. §

A módosítás egyértelműsíti, hogy a Vtv. 16. § (3) bekezdése alkalmazásában a vad ellenértéke a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet szerinti vadgazdálkodási értéknek felel meg. A vadgazdálkodási érték a jogszabályban rögzített, minden vad tekintetében egyértelműen és pontosan meghatározható összeg, ami egyben a vad ellenértékét is jelenti.

3. §

A zárttéri vadtárt létesítési engedélye visszavonásának eseteit a hatályos jogszabály nem részletezi kimerítően, ugyanakkor a gyakorlatban rendszeresen előfordulnak olyan élethelyzetek – például az engedélyes jogutód nélküli megszűnése vagy a tevékenység önkéntes megszüntetése –, amelyek kezelése szabályozást igényel. A módosítás a Vtv. 27/B. §-ában egyértelműen rögzíti azokat az esetköröket, amikor a vadászati hatóság a létesítési engedélyt kérelemre vagy hivatalból visszavonja. A felsorolás célja, hogy biztosítsa az eljárások jogoszerűségét és kiszámíthatóságát, valamint hogy megelőzze a zárttéri vadtárt létesítmények jogalap nélküli vagy rendezetlen működését.

A visszavonási okok között szerepel az engedélyes kérelme vagy megszűnése, és a jogszabályosító működés.

A módosítás egyértelműsíti továbbá azt a helyzetet, amikor a zárttéri vadtárt létesítmény vadászatra jogosultja a felszámolással kapcsolatos kötelezettségeinek nem tesz eleget. A módosítás előírja, hogy ilyen esetben szükségszerűen minden költség és minden felelősség azt a vadászatra jogosultat terhel, aki a felszámolási kötelezettségeit nem teljesítette, amely felelősséggel semmilyen jogcímen nem hárítható át az új jogosultra.

A felszámolási terv végrehajtásának elmulasztását szankcionálni szükséges. Nem engedhető meg, hogy mulasztással, kötelezettségek nemteljesítésével, rosszhiszemű magatartással vagy visszaéléssel vagyoni előnyök legyenek szerezhetők. A felszámolási terv végrehajtásának hiánya nem eredményezhet spekulatív nyeréskedést. Az engedélyes a sorozatos rosszhiszemű eljárása eredményeképpen teljes kompenzációban nem részesülhet. A visszaélések elkerülése, valamint a mulasztás szankcionálása érdekében a megtérítési igény felső határa ilyen esetekben a zárttéri vadtárt létesítményben ténylegesen fennmaradó, de legfeljebb a maximálisan fenntartható vadállomány vadgazdálkodási értékének tíz százaléka; ennél magasabb kompenzációban mulasztó engedélyes nem részesülhet. A vadgazdálkodási érték tíz százaléka megegyezik az elszámolással érintett vadállományra irányadó vadhús piaci értékével. Felszámolással érintett vadállomány más módon történő hasznosítása a felszámolási időszakban már nem lehetséges. A vadállomány észszerűen kizárolag húsértéken (vadhusként) értékesíthető és hasznosítható.

4. §

Amennyiben a vadaskertet az engedélyes mulasztásából eredően az új vadászatra jogosult számolja fel, úgy a kényszerhasznosítás helyett az új jogosult általi felszámolásra irányadó új szabályok érvényesülnek.

5. §

A tartós telepítésű kerítések engedélyezési eljárása során egyes speciális esetekre – nevezetesen az állattartó létesítményekhez szoros kapcsolódó, legelő művelési ágú területek tartós telepítésű kerítéssel történő bekerítésére – sajátos szabályok megalkotása szükséges a Vtv. 29/A. §-ában. Figyelemmel a hatályos élelmiszerlánc-biztonsági szabályokra, a mezőgazdasági haszonállatok védelme érdekében szükséges annak biztosítása, hogy – ahol már nem elegendő a villanypásztor és a természetes alapanyagú kerítés létesítése – az állattartók tartós telepítésű kerítésekkel védjék állataikat, ezáltal hozzájárulva az állategészségügyi és járványvédelmi kockázatok csökkentéséhez is. A jelenlegi szabályozás szerint minden esetben szükséges a vadászatra jogosult hozzájárulása, amely – az állattartó létesítmények esetében – aránytalan akadályokat gördíthet a járványvédelmi előírások betartása elé. Az állatvédelmi és járványvédelmi szempontok érvényesülését szakkérdésként szükséges vizsgálni a vadászati hatóság eljárásában. A rendelkezés annak biztosítását is szolgálja, hogy a tartós telepítésű kerítésekre vonatkozó többi garanciális szabály – így például az engedélyezés időtartama, a kerítés lebontásának feltételei – ez esetben is érvényesüljön.

6. §

A Vtv. 37/A. §-ának új (5) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy az elektronikus képnagyítóból vagy képátlakítóból álló célzóeszközök – a vadászat biztonságos és balesetmentes lefolyása érdekében – csak egyéni vadászat során használhatóak, tekintettel arra, hogy ezen eszközökön a megjelenő kép nem minden esetben tükrözi pontosan a valóságot.

7. §

A Vtv. 47. § (3) bekezdése módosításának célja, hogy az éves vadgazdálkodási terv kiadása során a vadászati hatóság ne kizárolag a populációra vonatkozó paramétereket (például korösszetétel) vegye figyelembe, hanem értékélje a vadállomány környezeti hatásait is. A vadfafajok – különösen túlszaporodás esetén – jelentős hatást gyakorolhatnak az erdőfelújításokra, védett növényfajokra, valamint az élőhelyek biodiverzitására is. E hatások figyelmen kívül hagyása hosszú távon ökológiai egyensúlyzavarhoz és ágazatok közötti konfliktusokhoz vezethet. A vadállomány és a környezet kölcsönhatásának vizsgálata különösen indokolt erdővel érintett területen, ahol annak megújulása a túlzott vadléltszám miatt veszélybe kerülhet. A módosítás így hozzájárul a fenntartható vadgazdálkodáshoz, az ökoszisztemá-szolgáltatások megőrzéséhez, valamint az agrár- és természetvédelmi érdekek közötti jobb egyensúly kialakításához.

A módosítás egyértelműsíti továbbá, hogy a vadászati hatóság az éves vadgazdálkodási terv kiadása előtt külön-külön köteles beszerezni az érintett tájegységi fővadász, valamint a területi vadgazdálkodási tanács véleményét. A tájegységi fővadász elsősorban a szakmai, ökológiai szempontokat, míg a területi vadgazdálkodási tanács a delegáló szervezetek többségének véleményét képviseli, ezért szükséges, hogy a hatóság a tájegységi fővadászokat és a területi vadgazdálkodási tanácsot önálló véleményezőként kezelje.

8. §

A gyakorlatban szakmai igényként jelentkezett, hogy a hivatásos vadászok a saját részükre lőfegyvertartási célból engedélyezett vadászlőfegyverüket is használhassák szolgálati vadászlőfegyverként a törvényben rögzített, vadgazdálkodással összefüggő feladataik ellátása során. A Vtv. 54. §-ának kiegészítése ennek a lehetőségnek a törvényi alapjait teremti meg.

9. §

A Vtv. 57. §-a módosításának célja annak egyértelművé tétele, hogy az azonosító jel (krotália) felhasználási kötelezettsége nemcsak elejtés, hanem elhullás esetén is fennáll, amennyiben az elhullott vadnak egy részét vagy teljes egészét a fellelés helyéről elszállítják. A szabályozás összhangban van a Vtv. 74. § (1) bekezdésével, miszerint

a vadászati hatóság kizárolag annak a nagyvadnak a trófeabírálatát folytatja le, amely egyedi azonosító jelének számát a teríték-nyilvántartásba bevezették.

10. §

A Vtv. 65. § (1) bekezdésének utolsó fordulata alapján a vadászati hatóság – a vadászlőfegyver tartását engedélyező hatóság egyidejű tájékoztatása mellett – a vadászjegyet vagy a vadászati engedélyt az elkövetett cselekmény súlyától függően három hónaptól öt évig terjedő időtartamra visszavonja attól a vadásztól, akivel szemben a bíróság orvvadászat bűnttében jogerős marasztaló döntést hozott.

A vadászati hatóságuktól érkezett visszajelzések alapján számos esetben problémát okoz, hogy egyáltalán nem, vagy csak jelentős nehézségek árán jut a vadászati hatóság tudomására az, hogy az érintett személlyel szemben a bíróság orvvadászat bűnttében jogerős marasztaló döntést hozott, így a vadászati hatóság a tevékenység végzésétől történő eltiltás, azaz a vadászjegy, illetve vadászati engedély visszavonása mint közigazgatási szankció alkalmazásának nem tud érvényt szerezni. A módosítás célja ennek kiküszöbölése azáltal, hogy jogerős marasztaló döntés esetén a döntést hozó bíróság erről a vadászati hatóságot tájékoztatni fogja.

11. §

A Vtv. 73. § (1) bekezdése módosításának célja, hogy a vadászatra jogosultaknak a szikaszarvas agancsa, a muflon csigája és a vaddisznó 16 centiméternél hosszabb agyara esetében a hatályos szabályozás szerinti 30 nap helyett hosszabb – 90 napos – határidőt biztosítson a trófeabírálatra történő bemutatásra. A módosítás egyrészt csökkenti a vadászatra jogosultak adminisztratív terheit, különösen az intenzívebb vadászati időszakokban, amikor az erőforrásaiak a vadászat szervezésére és a vadgazdálkodási feladatokra koncentrálódnak, másrészt a vadászati hatóság munkaterhelését is egyenletesebbé teszi, mivel a szikaszarvas, a muflon és a vaddisznó trófea ák bírálata nem szorítkozik a 30 napos, gyakran zsúfolt határidőre. Szakmai szempontból azért is indokolt, hogy éppen a muflon és a vaddisznó esetében történjen a határidő hosszabbítása, mivel e fajok esetében nem áll fenn szakszerűtlen elejtés esetén annak vadászati hatóság által történő szankcionálása, így a módosítás nem gyengíti a vadászati hatóság ellenőrző funkcióját, ugyanakkor hozzájárul a gyakorlati végrehajtás észszerűsítéséhez és a hatósági, valamint gazdálkodói erőforrások hatékonyabb kihasználásához.

12. §

A Vtv. 74/A. § (1) bekezdése módosításának célja annak egyértelmű rögzítése, hogy a vadászati hatóság az elejtés szakszerűségének kérdésében nem hozhat határozatot, ha a Vtv. 74. § (4) bekezdése szerinti igazolást állít ki, hiszen ez esetben a trófeaát az Országos Trófeabíráló Testületnek felülbírálatra be kell mutatni.

A hatályos jogszabály szerint a trófeabírálatot követően a vadászati hatóság nyolc napon belül dönt az esetleges szakszerütlenségről. Ugyanakkor a 74. § (4) bekezdése alapján lehetőség van arra, hogy – meghatározott nemzetközi ponthatárt elérő trófea á esetén – a vadászati hatóság az elsőfokú bírálatot követően igazolást adjon ki a trófea trófeabírálaton történt bemutatásáról, és a trófea felülbírálatra kerüljön. E felülbírálat eredményeként a miniszter hatósági bizonyítványt ad ki, amely meghatározza a trófea minősítését és szakszerűtlen elejtés esetén – figyelemmel a Vtv. 74/B. § (4a) bekezdésére – a vadászati hatóság a hatósági bizonyítvány alapján hivatalból dönt az elejtés szakszerütlenségéről.

A módosítás ezzel összhangban biztosítja, hogy a vadászati hatóság ne hozzon idő előtti döntést az elejtés szakszerűségének kérdésében olyan esetben, amikor a trófeaát felülbírálatra be kell mutatni.

13. §

A települések vadászterületnek nem minősülő területén esetlegesen megjelenő, illetve jelen lévő egyes vadászható állatfajok által okozott károkkal vagy jelenlétékből eredő kockázatokkal összefüggésben szükségessé vált a Vtv. keretein belül külön törvényi rendelkezések megalkotása. Az új IV/A. Fejezet ennek megfelelően rögzíti a kárt okozó vagy kockázatot jelentő vad befogásával, illetve szükség szerinti elejtésével kapcsolatban az e feladat elvégzése tekintetében irányadó szabályokat.

14. §

A Vtv. 86. § (2) bekezdése módosításának célja a hatályos szöveg pontosítása. A jelenlegi szabályozás nem tesz egyértelmű különbséget a miniszter által vezetett miniszteriumban vadászati hatósági, illetve igazgatási feladatkört ellátó személyek, valamint a területi vadászati hatóság alkalmazásában álló, vadászati hatósági feladatokat ellátó személyek között. Az új megfogalmazás kifejezetten nevesíti e két kört, és egyértelművé teszi, hogy minden csoport jogosult az egyenruhára, továbbá a vadászati hatóság alkalmazásában állók részére az igazolvány, a szolgálati jelvény és a szolgálati fegyver biztosítása is kötelező. A miniszter által vezetett miniszteriumban vadászati hatósági, illetve igazgatási feladatkört ellátó személyek részére igazolvány nem jár, feladataikat megbízólevél alapján látják el.

15. §

A Vtv. 94. §-ának célja, hogy a tájegységi fővadászok egységes megjelenéssel láthatassák el feladataikat. Az egyenruha biztosítása hozzájárul a tájegységi fővadászok kiemelt szerepének láthatóvá tételehez, megkülönbözteti őket a vadászati tevékenység más résztvevőitől, valamint erősíti a közbizalmat a vadászati igazgatás iránt. Az egyenruha viselése a magyar vadászati kultúrához és hagyományokhoz is szorosan kapcsolódik, ezért indokolt annak törvényi szintű rögzítése, hogy a tájegységi fővadászok részére feladatai ellátásához a vadászati hagyományoknak megfelelő egyenruhát kell biztosítani.

A rendelkezés meghatározza továbbá, hogy mely esetekben kerül az egyenruha a kihordási idő vizsgálata nélkül a viselésére jogosult vagy az örökösi tulajdonába.

16. §

Indokolt az elektronikus vadászati napló és teríték-nyilvántartás bevezetését a vadászati év kezdetéhez kötni, ezért a beépülő átmeneti szabály az ehhez kapcsolódó rendelkezések alkalmazását 2026. március 1-jétől írja elő.

17. §

A Vtv. 120. §-a szerinti átmeneti rendelkezés szerint a Vtv. 29/A. §-ának új, az állattartó telephez tartozó, vadászterületen létesítendő, legelő művelési ágú ingatlanon létesítendő tartós telepítésű kerítéssel kapcsolatos rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni szükséges.

A rendelkezés az állattartó telephez tartozó, vadászterületen létesítendő, legelő művelési ágú ingatlan tartós telepítésű kerítéssel történő bekerítése esetében a törvényben meghatározott, a vadászterületen létesítendő, a vad mozgását befolyásoló, tartós telepítésű kerítésekre előírt szabályok alól meghatározott mentességet, kivételt biztosít, amely az ilyen állattartó telepek üzemeltetőit, tulajdonosait mint a norma címzettjeit nem érinti hátrányosan, figyelemmel arra, hogy a Vtv.-ben meghatározott feltételek közül szűkebb kör vonatkozik rájuk, illetve a feltételek egy része állattartó telepek esetében egyébként sem értelmezhető. Mindamellett az állattartó telepek esetében a más jogszabályokban előírt járványvédelmi intézkedéseknek, állategészségügyi előírásoknak ugyanúgy eleget kell tenni, azzal, hogy az ilyen telepek tartós telepítésű kerítéssel történő bekerítése a korábbinál könnyebb módon valósul meg a szabályozással.

18. §

A Vtv. 9. § (3) bekezdésének pontosítása a kárt okozó vagy kockázatot jelentő vad belterületről történő eltávolításával kapcsolatos új szabályok beiktatásához kapcsolódó, a törvényen belüli koherenciát biztosító, jogtechnikai jellegű módosítás.

A Vtv. 11. § (3) bekezdésének módosítása a Magyar Államot tulajdonjoga alapján megillető vadászati jog hasznosításával kapcsolatos jognyilatkozatok körét pontosítja a 12. § (1) bekezdésére utalással, amely a tulajdonosi közösségi gyűlésén megjelent földtulajdonosok döntéshozatalára (képviselet formájáról, képviselő személyéről, vadászterület határának megváltoztatásáról, vadászati jog gyakorlásának, hasznosításának módjáról, feltételeiről) vonatkozik.

A Vtv. 16. § (3) bekezdésének módosítása egyértelművé teszi, hogy amennyiben a tényleges vadlét szám nem haladja meg a zárttéri vadtárt létesítmény megszűnésékor maximálisan fenntartható vadlét számot, úgy az új

jogosult kizárolag a tényleges állomány után tartozik megtérítéssel, ellenkező esetben a korábbi engedélyes a tényleges állományt meghaladó vadléltszám tekintetében indokolatlan gazdagodásra tehetne szert.

A Vtv. 27/F. § (4) bekezdés b) pontjának módosítására arra figyelemmel kerül sor, hogy a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény értelmében a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartása a bejegyzés időpontjától számított három év elteltéig tartalmazza az adott döntéssel összefüggésben nyilvántartott adatokat.

A Vtv. 37/A. § (1) bekezdés 11. pontjának módosítása a tiltott vadászati eszköznek minősülő elektronikus képnagyítóból vagy képáltalakítóból álló célzóeszköz meghatározását pontosítja.

A Vtv. 37/A. § (3) bekezdésének módosítása annak egyértelműsítésére irányul, hogy a tiltott vadászati eszköznek minősülő, elektronikus képnagyítóból vagy képáltalakítóból álló, éjszakai lövésre alkalmas célzóeszközök – meghatározott vadfajok esetében a vadállomány hatékony szabályozása érdekében vagy állategészségügyi indok fennállása esetében a vadászati hatóság engedélyével – éjszakai vadászat során is használhatók.

A Vtv. 71. § (1) bekezdés 5. pontjának módosítása szövegpontosító jellegű.

A Vtv. 71. § (1) bekezdés 3. pontjának módosítása arra figyelemmel szükséges, hogy a Vtv. korábbi módosításának eredményeként hazánkban is megteremtődtek és kialakultak az ifjúsági vadászat jogi keretei, amelyek meghatározott szabályokkal lehetőséget biztosítanak a 18. életévét be nem töltött személyek számára a különböző egyéni vadászati módok gyakorlására, és amelyek a vadászlőfegyverrel folytatott egyéni vadászaton túlmenően kiterjednek a ragadozó madárral, vadászijjal és magyar agárral folytatott egyéni vadászatra is. Az ifjúsági vadászat lehetőségeinek megteremtődésére tekintettel indokolt a törvényi szabályozás megfelelő pontossása is, akként, hogy a tizenhatodik életévét be nem töltött személy egyéni vadászaton, míg a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy társas vadászaton vadászként való részvételle minősül a vadászat rendje megsértésének.

A Vtv. 71. § (1) bekezdés 7. pontjának módosításának indoka, hogy az előltöltő fegyver esetén meghatározott kaliberkorlátozás fenntartása kizárolag azon vadászható vadfajok tekintetében indokolt, amelyek elejtését a jogszabályok egy bizonyos csőtorkolati energia korláthoz kötik. Az apróvadfajok elejtéséhez egy .36-os vagy .40-es öbnagyságú előltöltő fegyver is elengedő.

A Vtv. 73. § (2) bekezdésének módosításával a vadászatra jogosult számára a róka, az aranysakál és a borz koponyájának trófeabírálat céljából történő bemutatására az elejtéstől számított harminc nap helyett kilencven nap fog rendelkezésre állni.

A Vtv. 100. § (1) bekezdés c) pont 36. alpointjának módosítása a vadászati egyenruhára vonatkozó felhatalmazó rendelkezést pontosítja.

19. §

A Vtv. 65. § (4) bekezdésének hatályon kívül helyezésére azért van szükség, mert a vadászati engedély „fizikális” visszavonása a Kamara részéről nem történik meg, az érvénytelenítést a Kamara elektronikus úton végzi [Vtv. 65. § (3) bekezdés].

20. §

A Fenntartható Fejlődési Célok és az Agenda 2030 keretrendszer, valamint az Európai Unió körforgásos gazdálkodásra vonatkozó cselekvési terve alapján a mezőgazdaságban keletkező melléktermékek és zöldhulladékok helyben történő felhasználását elő kell segíteni. Ennek egyik eleme annak a szabályozási környezetnek a kidolgozása, ami lehetővé teszi ezen anyagok mezőgazdasági területen történő komposztálását, úgy, hogy a tevékenység ne jelentsen kockázatot a talajok termőképességére, valamint a felszín alatti vizeinkre. A hangsúly a helyben képződő, a mezőgazdasági termelőtevékenység során képződő növényi eredetű nem veszélyes természetes szerves anyagok hasznosításának elősegítésén van, amely a táblán történő komposztálás révén – szállítási díj nélkül – azonnal kijuttatható.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfvt.) 2. §-a a mezőgazdasági komposztálás fogalmát határozza meg.

21. §

Jogalkalmazói tapasztalatok alapján szükségessé vált a cél-kitermelőhely, anyagnyerő hely és külfejtéses bányászati tevékenység céljára igénybevett területek újrahasznosítására vonatkozó szabályozás felülvizsgálata. Ezen bányászati tevékenységet követő újrahasznosítás esetében tényleges újrahasznosításra soha nem kerülhet sor. Az inert anyaggal feltöltött bányatavak helyén szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, fásított terület, erdő művelési ág szerinti hasznosítás nem lehetséges, hiszen a visszahordott termőréteg vékonyssága miatt a növénykultúrák nem lesznek életképesek, így a terület hasznosítása is gazdaságtalan lesz. Gyakorlati tapasztalatok alapján kizárálag legelő vagy rét művelési ágba lehet ezeket a területeket helyreállítani, erre figyelemmel módosul a Tfvt. 6. § (1) bekezdése.

22. §

A vízkivételt biztosító vízilétesítmény vagy mezőgazdasági vízellátást szolgáló vízilétesítmény, valamint az ezekhez kapcsolódó műtárgyak létesítése, illetve az öntözést szolgáló vízilétesítmények létesítése – különösen a csapadékvíz összegyűjtésére szolgáló tározó létesítése, üzemeltetése, bővítése, illetve kisebb helyi víztározók építése – a mezőgazdasági művelés elősegítése érdekében, illetve az öntözött területek növelése érdekében szükségessé teszi, hogy ésszerű területi korlátozással ezen létesítmények és építmények esetén az igénybevétel mentesüljön – a Tfvt. 10. § (2) bekezdésének módosításával – a földvédelmi engedélyezés alól.

A vízügyi hatóság vízjogi létesítési engedélyéhez termőföldterület érintettsége esetén a 10. § (3) bekezdése szerint szükséges a más célú hasznosítási engedély, ellenkező esetben a vízügyi hatóságnak – a földvédelmi engedély beszerzéséig – az eljárását fel kell függesztenie. Az ingatlanügyi hatóság a földvédelmi engedélyezés aloli mentesség fennállását csak utólag tudja ellenőrizni, előzetesen nem áll rendelkezésre véglegessé vált vízjogi létesítési engedély. Az engedélymentesség feltételeinek utólagos ellenőrizhetősége érdekében szükséges előzetes bejelentési kötelezettséget meghatározni.

A vizek kártételei elleni védekezés hatékonyabb elősegítése érdekében szintén szükséges a vízkárelhárítási célú vízilétesítmények esetében az engedélymentes esetek közé történő átsorolás, azzal, hogy az engedélymentes igénybevétel területi maximuma itt is 2 hektár. Nem szükséges továbbá az ingatlanügyi hatóság engedélye az időleges más célú hasznosításhoz, ha a rendeltetésszerű mezőgazdasági hasznosítást nem befolyásol módon – vagyis jellemzően a rét vagy legelő vegetációs időszakán kívüli időszakban – közjóléti tevékenységgel összefüggésben létesített sípálya céljára is használják a termőföldet.

23. §

A Tfvt. 11. § (3) bekezdés f) pontjában hivatkozott 21. § (3) bekezdés f) pontja hatályon kívül helyezésre kerül, emiatt szükséges pontosítani a rendelkezést, a jogosulti kör meghatározásával együtt.

24. §

A belterületbe vonási kérelmek esetén – a Tfvt. 15. § (5) bekezdés d) ponttal való kiegészítésével – új kötelező elutasítási okként kerül nevesítésre, ha a kérelem benyújtását megelőzően az önkormányzat részére engedélyezett bármilyen célú belterületbe vonást engedélyező határozat alapján a tényleges felhasználásra 4 éven belül nem került sor és az önkormányzat nem intézkedett a terület külterületbe visszacsatolása iránt. A szabályozást indokolja, hogy a jogalkalmazói tapasztalatok alapján az önkormányzatok a belterületbe vonáskor ugyan nyilatkoznak arról, hogy 4 éven belül felhasználják a belterületbe vonni kívánt területet, azonban sok esetben mindenkorral a fekvéhatár-változás átvezetésére kerül sor, azonban a termőföld tényleges igénybevételére, azaz a kérelmezett cél megvalósítására nem.

25. §

A cél-kitermelőhely, anyagnyerő hely és külfejtéses bányászati tevékenység céljára igénybevett területek jövőbeli gazdaságos és jellegüknek megfelelő hasznosítása érdekében szükségessé vált, hogy az ingatlanügyi hatóság ezen területekről önálló nyilvántartást vezessen. A Tfvt. 15/B. § új (1a) bekezdése ennek jogi alapjait teremti meg.

26. §

A mezőgazdasági komposztálás kapcsán – tekintettel arra, hogy az a mezőgazdasági termelőtevékenység során képződő növényi eredetű nem veszélyes természetes szerves anyag előállítás szerinti ingatlanon történő felhasználását segíti elő –, indokolt járulékfizetési mentességet biztosítani a Tfvt. 21. § (3) bekezdésének kiegészítésével.

27. §

A mezőgazdasági komposztálás során biztosítani kell a talajokra és a vizekre vonatkozó kockázatok kezelését, valamint a keletkező komposzt minőségét, ezért a Tfvt. 49. § (1) bekezdése előírja, hogy a mezőgazdasági komposztáláshoz a talajvédelmi hatóság engedélye szükséges.

28. §

A Tfvt. mellékleteinek módosításával kapcsolatos rendelkezés.

29. §

A jogalkalmazói gyakorlatban felmerült jelzések alapján a településfejlesztési és településrendezési tervez véleményezési eljárásában szükségessé vált az ingatlanügyi hatóság számára a kifogásemelés lehetőségének meghatározása a különleges beépítésre nem szánt területek, a közparkok és közkertek esetében is. Ezt a célt szolgálja a Tfvt. 6/B. §-ának módosítása.

A Tfvt. 11. § (1a) bekezdésének módosítása a Tfvt. 21. § (3) bekezdés f) pontjának hatályon kívül helyezésére és a 11. § (3) bekezdés f) pontjának módosítására figyelemmel szükséges.

2024. július 1-jétől törvényi vélelem mondja ki, hogy az adott földrészleten begyűjtött terménynek vagy mellékterméknek, illetve a területre kijuttatni tervezett istállótrágyának az időszervű mezőgazdasági munkavégzésnek megfelelő módon és időtartamban, de legfeljebb 6 hónapig a termőföldön történő átmeneti tárolása nem minősül időleges más célú hasznosításnak, ezáltal ilyen tevékenység esetén nem kell engedélyezési eljárást sem lefolytatni. A jogalkalmazói gyakorlatban felmerült az igény, hogy egyértelműen beazonosítható legyen a hat hónapos időszak kezdete. Abban az esetben ugyanis, ha az ingatlanügyi hatóság nem rendelkezik információval arról, hogy az adott termőföldön a tárolás időtartama nem haladja meg a hat hónapot, akkor hivatalból engedély nélküli más célú hasznosítási eljárást kell indítania, mely eljárásban az igénybevezető feladata annak bizonyítása, hogy a tárolás időtartama nem érte el a 6 hónapot, tehát engedélymentes tevékenység folytatásáról van szó. A bejelentési kötelezettség 14. § (1b) bekezdésében való előírásával elkerülhető az engedély nélküli más célú hasznosítási eljárás megindítása, ezáltal pedig az intézkedés jelentős adminisztráció-csökkentést eredményez.

A Tfvt. 15. § (5) bekezdésének módosítása jogtechnikai jellegű.

A cél-kitermelőhely, anyagnyerő hely és külfejtéses bányászati tevékenység céljára igénybevett, majd újrahasznosított terület esetén a jelenlegi járulékmérték figyelembevételével számított 50%-os járulék visszafizetés indokolatlan előnyt jelent a bányavállalkozóknak, ezért a Tfvt. 15/B. § (7) bekezdése szerint megfizetendő összeg maximalizálása szükséges legfeljebb az adott területre korábban megfizetett földvédelmi járulék összegével azonos összegben.

Ha a termőföld használójának személye eltér a tulajdonostól, akkor a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó más célú hasznosítás iránti igény a használó érdekkörében merülhet fel. Erre tekintettel szükséges ezen járulékményes igénybevétel esetében a Tfvt. 21. § (3a) és (3c) bekezdésében az igénybevezetői kör bővítése a földhasználati nyilvántartásban rögzített földhasználókkal, aik a Tfvt. 12. § (2) bekezdés g) pontja alapján az igénybevétel engedélyezését változatlanul a tulajdonos hozzájárulásával kérelmezhetik.

A Tfvt. 22. § (6) bekezdésének módosítása korábbi jogszabályváltozásból eredő nem megfelelő szóhasználat miatt indokolt.

A Tfvt. 22. § (8) bekezdése alapján, ha a termőföld igénybevételére nem került sor, a földvédelmi járulékot megfizető személy vagy szervezet a járulék összegének visszafizetését az engedély hatályának lejártát követő egy éven belül

kérheti. A jogalkalmazói gyakorlatban felmerült joghézag kitöltését szolgálja, hogy a módosítás a földvédelmi járuléket befizető személy vagy szervezet jogutódját is nevesíti a visszatérítési igény érvényesítésére jogosult kérelmezőként, mivel az állam jogalap nélküli gazdagodását eredményezné, ha a befizető természetes személy örökösei, illetve a befizető szervezet jogutoda a meg nem valósult igénybevétel ellentételezéseként korábban az örökhagyó vagy a jogelőd által befizetett járulék összegét nem igényelhetné vissza.

A 26. § (6) bekezdésének módosítása pontosító jellegű, az ingatlanügyi hatóság a földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő összeg megfizetésének vagy visszafizetésének kérelmezése esetén a kérelmezőt hiánypótlásra akkor szólítja fel, ha a hiányosság pótolható.

A Tfvt. 24. § (1) bekezdés g) pontjának módosítása arra figyelemmel szükséges, hogy a Tfvt. 10. § (2b) bekezdése és 14. § (1b) bekezdése szerinti új bejelentési kötelezettségek elmulasztása esetén földvédelmi bírság szabható ki.

A Tfvt. 49. § (5) és (8) bekezdésének módosítása a Tfvt. 49. § (1) bekezdésének e) ponttal való kiegészítésére figyelemmel szükséges.

A Tfvt. 66. § (2) bekezdés e) pontjának módosításával a mezőgazdasági komposztálás részletes szabályainak megállapítására kap felhatalmazást a földügyért felelős miniszter.

A 4. melléklet módosítása a jogalkalmazói gyakorlatban felmerült pontosítást tartalmaz, tekintettel arra, hogy belterületbe vonás esetén nem releváns kategória a beruházási célterületté vagy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé és kiemelt beruházássá nyilvánítás.

30. §

A Tfvt. 21. § (3) bekezdés b) pontjának módosítása arra figyelemmel szükséges, hogy vízkárelhárítási vagy öntözési célú vízilétesítmény létesítése a továbbiakban nem minősül engedélyköteles tevékenységnek, ezért földvédelmi járulékfizetési kötelezettség fel sem merülhet.

A Tfvt. 21. § (3) bekezdés f) pontja szerinti mentességi eset a Tfvt. 21. § (3a) bekezdésében került szabályozásra, míg az I) pont szerinti járulékmennességi eset – a csapadékvíz összegyűjtésére szolgáló tározó létesítése, üzemeltetése, bővítése – a továbbiakban nem minősül engedélyköteles tevékenységnek, ezért földvédelmi járulékfizetési kötelezettség fel sem merülhet, így a rendelkezések hatályon kívül helyezése indokolt.

A Tfvt. 21. § (3d) bekezdésének módosítása jogtechnikai pontosítás, figyelemmel arra, hogy a Tfvt. 21. § (3) bekezdés I) pontja hatályon kívül helyezésre kerül, így a rá vonatkozó hivatkozást is hatályon kívül kell helyezni.

Fentieken túl a rendelkezés jogtechnikai jellegű, illetve pontosító hatályon kívül helyezéseket tartalmaz.

31. §

Az állami tulajdonnal való gazdálkodás szabályaira tekintettel az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben (a továbbiakban: Evt.) szükséges meghatározni azokat az eseteket, amikor az egyenruha a kihordási idő vizsgálata nélkül a viselésére jogosult vagy az örököslő tulajdonába kerül.

32. §

A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 22/A. § (1) bekezdésének módosítása a bevett egyházak és azok belső egyházi jogi személyei számára lehetővé teszi, hogy Nemzeti Földalapba tartozó földrészletet az oktatási, hitéleti és szociális feladatok ellátása mellett (az illetékes önkormányzattól átvállalt feladatként) temető létesítése, bővítése vagy üzemeltetése céljából téritésmentesen tulajdonba vagy vagyonkezelésbe kaphassanak.

33. §

A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) módosítása a szőlő aranyszínű sárgaság szőlőbetegség terjedésének lassításához szükséges szabályok törvényi szinten történő megállapításához szükséges. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa a Hktv. 38. §-ának új (5) bekezdése értelmében alapot hoz létre a szőlőültetvények kivágásával kapcsolatos feladatok elvégzésének finanszírozására.

34. §

A Hktv. 40. § (2) bekezdésének kiegészítése értelmében a hegybíró feladata lesz azon szőlőtőkék megsemmisítésének végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása, amelyek megsemmisítését az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv elrendelte, de a kötelezettség a végrehajtást a határozatban szereplő határidőig nem végezte el.

35. §

Jogtechnikai jellegű módosítások.

A Hktv. 45/A. §-ának módosítása jogtechnikai jellegű, ami szorosan összefügg a Hktv. 40. § (2) bekezdésének új I) pontjával.

36. §

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény (a továbbiakban: Hhtv.) módosításával bevezetésre került a „horgász kísérő” fogalma, amellyel lehetővé válik, hogy a horgászat megismertetése, jogosztály gyakorlása érdekében törvényes képviselőnek nem minősülő személy egy vagy több kiskorúnak is kísérője lehessen a horgászat során.

37. §

A kiegészítés célja, hogy a nyílt pályázati eljárás útján hasznosított halgazdálkodási vízterületek esetében az előző halgazdálkodásra jogosultat – a meder 50%-át meghaladó tulajdoni hányad hiányában is – előhaszonbérleti jog illesse meg a korábbi haszonbérleti ciklusban megvalósított és még meg nem tért halgazdálkodási célú beruházás(ok) esetében. A kiegészítést indokolja a tárgyi beruházások jellemzően jelentős forrásigénye és a megtérülési idő hossza, amelyek a beruházás ütemezése tekintetében gyakran nem összeegyeztethetőek a haszonbérleti ciklus lejáratával.

38. §

A papíralapú fogási napló választási lehetőségeinek fenntartása még sokáig szükséges, ugyanakkor opcionálisan megjelenik az e-napló használatának lehetősége a horgász applikáció segítségével. A fogási naplót kiváltó személynek szükséges döntenie arról, hogy az adott évben melyik típusú naplót szeretné használni, azonban az éven belüli típusváltás kivitelezése ellenőrzési szempontból nem támogatott. A halász fogási napló esetében hasonló fejlesztések várhatók.

39. §

A Hhtv. rendelkezéseihez korábban bevezetett elektronizáció folytatódik, így az állami horgászjegy 2025. július 1-jétől már kizárolag elektronikus formában kerül kiadásra, külön a fogási naplótól, aminek a sorszáma már nem fog megegyezni az állami horgászjegyével, ezért szükséges a külön sorszámozott okmányonkénti kiadás lehetőségét önálló rendelkezésként is rögzíteni.

40. §

A halgazdálkodási vízterületek hasznosítása, védelme érdekében elengedhetetlen azok azonosítása és nyilvántartásba vétele, illetve elkülönítése a haltermelési létesítményektől. Utóbbiak nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal látja el. Az adatbázisok összekapcsolásával javul a halgazdálkodási hatóságok adatellátottsága, hatékonyisége, illetve a tárgyi hatósági eljárásokban csökken az ügyfelek adminisztratív terhe.

41. §

A Halgazdálkodási és Vízi Ökológiai Kutatóintézet tevékenységének megalapozása, valamint a Kutatóintézet támogatási forrásintenzitási pozíciója érdekében szükséges módosítás biztosítja, hogy a „Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz” kutatásra és fejlesztésre fordítható forrásai lehívhatók legyenek.

42. §

A Hhtv. szövegcserés rendelkezései főként az egyes fogalmakkal, valamint a horgászokmányok digitalizációjával összefüggő pontosításokat tartalmaznak.

A „kiegészítő területi jegy” kifejezés így – a törvény szóhasználatát követve – lecserélésre kerül a „kiegészítő jegy” fogalomra, a „gondviselő” szó az újonnan bevezetett „horgász kísérő” fogalmára, az „állami horgászjegy” és „az állami halászjegy” kifejezést pedig felváltja a minden okmányt magába foglaló „állami horgászokmány” kifejezés az érintett rendelkezésekben.

A Hhtv. 38/B. § (2) bekezdés a) pont ai) alpointja kiegészül a horgász fogási napló számával és kiadásának időpontjával, a 38/B. § (2) bekezdés d) pont dc) alpointja pedig a halász fogási napló számával és kiadásának időpontjával, amit a horgászszövetség szintén nyilvántart.

A horgászokmányok digitalizációjával összefüggésben módosul az állami horgászokmány visszavonásának eseteit meghatározó 39. § (12) bekezdés a) pontja, figyelemmel arra, hogy az elektronikus formában kiadott horgászokmányok esetében a halfogásra irányuló tevékenység jogosultságának igazolását a horgász applikáció biztosítja, valamint szintén a digitalizációra figyelemmel változik a 39. § (18) és (20) bekezdése, valamint 56. § (7) bekezdés e) pontja.

A Hhtv. 53. § (1) bekezdése arra figyelemmel kerül pontosításra, hogy az állami horgászjegy már kizárolag elektronikus formában kerül kiadásra, külön a fogási naplótól, aminek a sorszáma már nem fog megegyezni az állami horgászjegyével.

A Hhtv. 62/C. § (5b) bekezdése meghatározza, hogy a horgászsövetség az általa haszonbérelt állami vagy többségi állami tulajdonban álló nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek esetében mikor minősül ügyfélnek. A felsorolás kiegészítése indokolt a halgazdálkodási jog gyakorlásának korlátozásával kapcsolatos közigazgatási, hatósági eljárással.

A horgászsövetség bevételeinek felhasználási esetkörét szükséges kiegészíteni a 63. § (5) bekezdés a) pontjában a továbbképzés nyújtása igénybevételével, valamint az innovációval.

A Hhtv. 66. § (4) és (4a) bekezdése értelmében a halgazdálkodási hatóság halgazdálkodási bírságot szab ki arra a halgazdálkodásra nem jogosult természetes vagy jogi személyre, aki halgazdálkodási vízterületen halgazdálkodási tevékenységet folytat (ideértve különösen a horgászat lehetővé tételeit állami horgászjegy és horgász fogási napló vagy turista állami horgászjegy és fogási napló nélkül, továbbá a jogosulatlan haltelepítést), valamint aki halgazdálkodási vízterületről kifogott halat – meghatározott kivétele körtől eltekintve – más halgazdálkodási vízterületre, illetve haltermelési létesítménybe telepít. A módosítás ezen súlyos jogszertésekre nézve kizárja a figyelmeztetés lehetőségét a Hhtv. 70. § (2) bekezdés b) pontjában.

A 72. § (1) bekezdés 19. pontjában a felhatalmazó rendelkezésben a már nem használt halászati ór kifejezés lecserélésre kerül hivatásos halőrre.

43. §

A halgazdálkodási jog haszonbérletére vonatkozó szerződés maximális idejének – sarkalatos rendelkezésként történő – meghatározása megalapozza, hogy a 2030-ban tömegesen, majd azt követően időszakosan lejáró haszonbérleti szerződéseket – különösen a jelentős állami vízterületek kijelöléssel történő haszonbérlete esetében – hosszabb időre lehessen újra kötni, tekintettel arra, hogy egy átlagosnál nagyobb méretű (kapitális) hal súlyának eléréséhez a legtöbb esetben több idő szükséges, továbbá azt is figyelembe véve, hogy a horgászturizmus folyamatban lévő, Nemzeti Horgászturisztikai Stratégia általi megalapozása is idő- és költségigényes folyamat.

44. §

A 2025. évtől kezdődően a horgászokmányok digitalizációja következtében az elektronikus állami horgászjegy és az elektronikus vagy papíralapú horgász fogási napló okmányok különváltak egymástól, ami indokolja a pontosításra irányuló hatályon kívül helyező rendelkezéseket.

Az 56. § (9) bekezdés g) pontjában a halőr szolgálati naplóját megszüntető korábbi törvényi módosítás kerül átvezetésre.

45. §

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi törvény) 2. §-a egyszerűen arra figyelemmel módosul, hogy nem tartozik a törvény hatálya alá, ha a földnek minősülő ingatlant a rendeltetésszerű mezőgazdasági hasznosítást nem befolyásoló módon – vagyis jellemzően a rét vagy legelő vegetációs időszakán kívüli időszakban – közjóléti tevékenységgel összefüggésben létesített sípálya céljára is használják.

A módosítás másrészt megteremti a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület részére történő vagyonjuttatás lehetőségét a hátrányos helyzetű, beteg, illetve sérült gyermek fejlesztésével, kezelésével, nevelésével és integrációval, a gyermekok oktatásával, táboroztatásával, környezetvédelmi szemléletformálásával, valamint a hazai lovassport és lovas parasport fejlesztésével összefüggő állami feladatok ellátásában való közreműködés és az ilyen tárgyú közérdekek tevékenység Egyesület általi minél hatékonyabb ellátása érdekében.

46. §

A Földforgalmi törvény kiegészítésével a 100%-os állami tulajdonú gazdasági társaságok a továbbiakban nem lehetnek mező- és erdőgazdasági föld tulajdonosai, a korábbi 1/1 arányú ingatlanainak tulajdonjogát pedig át kell adni a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv részére, amely gondoskodik a hasznosításhoz szükséges szerződéskötésekről. A 100%-os állami tulajdonú erdészeti társaságok a rendelkezés alól kivételt képeznek. Kivételt képeznek továbbá a rendelkezés alól azon mező- és erdőgazdasági ingatlanok, amelyek valamely fejlesztési célú beruházás céljából kerültek megszerzésre, vagy fejlesztési célú beruházással érintettek.

A vagyonelemek körét a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv és az érintett gazdasági társaság az állami tulajdonszerzést követően együttesen elkészített, ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre alkalmas jegyzékben állapítja meg, amely tartalmazza az érintett földrészletek ingatlan-nyilvántartási adatait. A jegyzék alapján az ingatlanügyi hatóság köteles a Magyar Állam tulajdonjogát és a Nemzeti Földalapba tartozás tényét az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezni.

Az ingatlanokat a gazdasági társaságok könyv szerinti nyilvántartási értéken vezetik ki, az ehhez kapcsolódó tőkerendezés pedig a tervezet szerint nem minősül tőkeleszállításnak. A tulajdonátszállással, valamint az ehhez kapcsolódó elszámolással összefüggő ingatlan-nyilvántartási, telekalakítási és egyéb hatósági eljárások adó-, illeték-, díj- és járulékmentesek.

47. §

Földek vétele esetén, amennyiben a felek devizában állapítják meg a vételárat, azt forintban is meg kell határozniuk, amihez a Földforgalmi törvény 8/A. § új (2a) bekezdése előírja, hogy az árfolyamot a Magyar Nemzeti Bank honlapján meghatározott váltási ár szolgáltatja.

48. §

A Földforgalmi törvény 9. § (2) bekezdése értelmében a különvállással, kivállással, levállással, egyesüléssel (beolvadással, összeolvadással), szervezeti formaváltozással (szervezeti átalakulás) létrejött jogi személy – ide nem értve a bevett egyházat, vagy annak belső egyházi jogi személyét – a jogelőde által a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény szerint, vagy annak hatálybalépését megelőzően megszerzett tulajdonát képező föld tulajdonjogát nem szerezheti meg. Az új jogi személyek létrejöttét ugyanakkor nem akadályozza a jogelőd jogi személy tulajdonában lévő föld, a jogutód jogi személyek nyilvántartásba vétele során a jogelőd földtulajdona nem kerül vizsgálatra. Ha a jogi személy jogutódlása során nem a kellő gondossággal járnak el, és a jogelőd jogi személy a megszűnését megelőzően nem gondoskodik a földek tulajdonjogának átruházásáról, az az eset következik be, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonos – a megszűnt jogelőd jogi személy – már nem létezik. A tulajdonjog átruházására, illetve az érintett ingatlannal kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatok kiadására ezt követően nincs lehetőség, hiszen a nem létező jogi személy nem tud érvényesen semmilyen jognyilatkozatot tenni. A probléma a vagyonrendezési eljárás alkalmazásával orvosolható. Bár a vagyonrendezési eljárás alapvetően a cégtől jogutód nélküli törlését követően fellelt vagyontárgy jogi helyzetének rendezését szolgálja, a földtulajdon esetében azonban – a jogutódlás kizártására tekintettel – a helyzet analóg a jogutód nélküli megszűnéssel. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 119. § (1b) bekezdése értelmében

vagyonrendezési eljárást kell lefolytatni – kérelemre vagy hivatalból – akkor is, ha jogszabály így rendelkezik. E lehetőség alapján a Földforgalmi törvény a vagyonrendezési eljárás lefolytatását rendeli alkalmazni a megszűnt jogi személyekhez kötődő földek esetében is.

49. §

Nem minősül a használat átengedésének a Földforgalmi törvény 13. § (2) bekezdése új g) pontja értelmében, ha az átengedés haszonbérleti szerződés megkötésével történik.

50. §

A Földforgalmi törvény 17. §-ának (2a) bekezdéssel való kiegészítése arra tekintettel indokolt, hogy törvényes öröklés esetében a földszerzési maximum túllépéssére ne csak a törvényes öröklés útján megszerzett föld csere jogcímén történő átruházása esetén legyen lehetőség, hanem a törvényes öröklést megelőzően bármilyen jogcímen megszerzett földnek a törvényes öröklés útján megszerzett terüettel történő birtokösszevonási célú cseréje esetében is.

51. §

Amennyiben egy földműves a használatában álló földet áدادta a családi mezőgazdasági társaság részére, azonban a földhasználat együttesen legalább 3 éve fennáll, a földművest – a Földforgalmi törvény 19. § (2) bekezdésének kiegészítésével – továbbra is megilleti a 18. § (1) bekezdés b) pont szerinti elővásárlási jog.

52. §

Indokolt, hogy a felek az adásvételi szerződésükben hivatkozzanak az elővásárlási jogot kizáró mentességi okok fennállására. Különösen a hatósági jóváhagyáshoz nem kötött ügyletek esetében fontos annak megjelölése, hogy a felek a szerződés közzététele iránt mely okból nem intézkedtek. Ennek érdekében egészül ki a Földforgalmi tv. 20. §-a új (5) bekezdéssel.

53. §

A módosítás célja a jogszabályi rendelkezések logikai átrendezése érdekében szükséges alcím cím beiktatása.

54. §

A korábbi szabályozáshoz hasonlóan a föld tulajdonjogának átruházása esetén az általános ingatlan adásvételhez képest speciális előírásokat is figyelembe kell venni, kiemelkedő szerepet kap az elővásárlási jog intézménye. A föld tulajdonjogának átruházásáról szóló szerződést a mezőgazdasági igazgatási szervként eljáró kormányhivatalnak főszabályként jóvá kell hagynia.

A technikai fejlődéseknek köszönhetően a földekkel érintő adásvételi szerződék benyújtása a mezőgazdasági igazgatási szerv részére az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben történik.

A mezőgazdasági igazgatási szerv a részére megküldött szerződést először az érvényességi és hatályosulási feltételeknek való megfelelőség szempontjából vizsgálja meg, illetve ellenőri. Amennyiben a szerződés közzétételre alkalmas, megtörténhet a közzététele, továbbá a föld tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés benyújtása tényének az ingatlan-nyilvántartásban történő bejegyzése.

A mezőgazdasági igazgatási szerv a jogszabályban meghatározott hibák esetén megtagadja a szerződés jóváhagyását már a közzététel megtörténte előtt, ezzel rövidítve az adásvételi realizálásának idejét.

Pontosításra kerül a megtagadási okok körében, hogy a 14. § szerinti nyilatkozat valótlanulásága is – amennyiben ez a hatóság tudomására jut – azonnali megtagadási oknak minősül.

A Polgári Törvénykönyv bizonyos esetekben a törvényes képviselő jognyilatkozatának érvényességét a gyármhatóság jóváhagyásához köti. A gyármhatósági jóváhagyás ilyen esetekben az adásvételi szerződés érvényességi feltétele, melynek meglétét a mezőgazdasági igazgatási szervnek az előzetes vizsgálat során ellenőriznie kell. Föld adásvételle esetén ugyanakkor jelentős számban fordul elő, hogy a tulajdonjogot

szerző vevő nem az eredeti szerződő fél, hanem a szerződésbe belépő elővásárló lesz. Tekintettel arra, hogy a földforgalmi tárgyú jogszabályi előírások vizsgálata a gyámhatósági jóváhagyás megléte nélkül is lefolytatható, ezért – elkerülendő az elővásárlási joggyakorlás esetén esetlegesen szükségesen váló ismételt gyámhatósági eljárás lefolytatását – a Földforgalmi törvény az érvényességi feltételek vizsgálati körében a gyámhatósági jóváhagyás meglétét kivételként kezeli. A gyámhatósági jóváhagyás meglétét a tulajdonjog-bejegyzési eljárásban az ingatlanügyi hatóság vizsgálja.

A helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Hövtv.) elővásárlási jog alapítását teszi lehetővé önkormányzati rendeletben, továbbá a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban Méptv.) elővásárlási jogot biztosít meghatározott ingatlanok körére. Ugyanakkor nem zárható ki, hogy mind a Hövtv., mind a Méptv. szerinti elővásárlási jog a Földforgalmi törvény 5. § 17. pontja szerinti mező-, erdőgazdasági hasznosítású földnek minősülő ingatlanokra is kiterjedjen. A Földforgalmi törvény 4. §-a értelmében ugyanis, ha a tanyának nem minősülő földrészleten belül az 5. § 17. pontjában meghatározott művelési ágban nyilvántartott alrészlet van, annak területnagyságától függetlenül – a törvény eltérő rendelkezése hiányában – a teljes földrészletre a törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezen ingatlanok esetében – a Földforgalmi törvény 2026. január 1-jétől hatályba lépő 21. § (1d) és (1e) bekezdése alapján – a mezőgazdasági igazgatási szerv felé a szerződést akkor kell megküldeni jóváhagyás céljából, miután a Hövtv. és a Méptv. szerinti elővásárlási jog gyakorlássára vonatkozó eljárás lefolytatása megtörtént. A Földforgalmi törvény 21. § (1f)–(1h) bekezdése értelmében a szerződéshez mellékelní szükséges annak igazolását, hogy azok számára, akiknek a Hövtv. alapján az önkormányzati rendelet elővásárlásra jogot alapított, a szerződés közlése megtörtént.

A gyorsabb ügyintézés érdekében az adásvételi szerződést a mezőgazdasági igazgatási szerv a jegyző megkeresése nélkül közzéteszi az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben. Az iratküldési és feldolgozási idők kiiktatásával a szerződések realizálásának ideje a jegyzők tehermentesítésével egyidejűleg csökken. A törvény módosítása leköveti a már korábban bekövetkezett strukturális változásokat, ezzel egyidejűleg a hatósági eljárás részévé teszi a szerződések közzétételét.

Amennyiben a mezőgazdasági igazgatási szerv megállapítja, hogy a közzétételre előírt szabályokat az elővásárlásra jogosultak számára hátrányos módon megsértették, visszavonja a hirdetményt és elrendeli a szerződés ismételt közzétételét.

Az elővásárlási joggal rendelkezők is az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben tehetik meg, illetve vonhatják vissza az elfogadó nyilatkozatukat. A nyilatkozat papír alapú megtételének lehetősége megszűnik.

55. §

A mezőgazdasági igazgatási szerv az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerből letöltheti a közzétételről szóló igazolás mellett az elővásárlási jogot gyakorolni kívánók által feltöltött okiratokat.

Amennyiben a mezőgazdasági igazgatási szerv megállapítja, hogy a közzétételre előírt szabályokat az elővásárlásra jogosultak számára hátrányos módon megsértették, intézkedik a szerződés jogoszerű, ismételt közzétételéről. A korábban megtett nyilatkozatok érvénytelenné válnak.

A Polgári Törvénykönyv bizonyos esetekben a törvényes képviselő jognyilatkozatának érvényességét a gyámhatóság jóváhagyásához köti. A gyámhatósági jóváhagyás ilyen esetekben az adásvételi szerződés érvényességi feltétele, melyet a mezőgazdasági igazgatási szervnek a Földforgalmi törvény 23. § (1) bekezdése alapján az előzetes vizsgálat során vizsgálnia kell. Föld adásvétele esetén ugyanakkor jelentős számban fordul elő, hogy a tulajdonjogot szerző vevő nem az eredeti szerződő fél, hanem a szerződésbe belépő elővásárló lesz. Tekintettel arra, hogy a földforgalmi tárgyú jogszabályi előírások vizsgálata a gyámhatósági jóváhagyás megléte nélkül is lefolytatható, ezért – elkerülendő az elővásárlási joggyakorlás esetén esetlegesen szükségesen váló ismételt gyámhatósági eljárás lefolytatását – a Földforgalmi törvény az érvényességi feltételek vizsgálati körében a gyámhatósági jóváhagyás meglétét kivételként kezeli.

A megtagadási okok köre bővül, illetve pontosításra kerül, így az elővásárlási jognyilatkozat bármilyen jellegű érvénytelensége is megtagadási oknak minősül.

A Hövtv. és a Méptv. szerinti elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó eljárásnak meg kell előznie a Földforgalmi törvény szerinti eljárást, melynek megtörténtét a kérelmetőnek a mezőgazdasági igazgatási szerv felé igazolnia szükséges a Földforgalmi törvény 21. § (1f)–(1h) bekezdése értelmében.

56. §

Az önkormányzatok vagyona a nemzeti vagyon részét képezi. Erre tekintettel az önkormányzati vagyon hasznosítását elsősorban a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szabályozza. Emellett az önkormányzatoknak a vagyongazdálkodás szabályait önkormányzati rendeletben kell meghatároznak. A nemzeti vagyonnal való átlátható és felelős gazdálkodás követelményeinek megfelelően az önkormányzati tulajdonban lévő vagyontárgyat főszabály szerint csak versenyeztetés útján, az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő részére lehet elidegeníteni. Ezen speciális előírások mellett szükségtelen, hogy a szerződést a helyi földbizottság is megvizsgálja.

57. §

Amennyiben a szerződés megtagadására nincs ok, és a mezőgazdasági igazgatási szerv az adásvételi szerződést a szerződés szerinti vevővel hagyja jóvá, úgy a szerződést ennek megfelelő záradékkal látja el.

58. §

A módosítás az állami vagyonnal való felelős és takarékos gazdálkodás elvét szem előtt tartva az adminisztratív terheket hivatott csökkenteni. Azok az örökösek, akiknél a mezőgazdasági igazgatási szerv megtagadja a tulajdonszerzés jóváhagyását, a hagyatéki eljárás során keletkezett adó- és értékbizonyítvány megküldésével kérik a kártalanítás megfizetését. Tekintve, hogy mind a hagyatéki eljárás során, mind pedig külön a tulajdonosi jogokat gyakorló szerv által meghatározásra kerül az ingatlan értéke, gyakran félreértések alakulnak ki abból, hogy kétszer kerül felértékelésre az érintett földrészlet. A gyakorlati tapasztalatoknak megfelelően ezért módosításra kerül az érintett rendelkezés.

59. §

Azon esetben, amikor az adásvételi szerződés nem tartozik a mezőgazdasági igazgatási szerv jóváhagyásához kötött szerződések közé, azonban fennáll az elővásárlási jog, a szerződésnek az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben történő közzététele az eladó kötelezettsége. Az elővásárlásra jogosultak ebben az esetben is az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben tehetik meg a nyilatkozatukat.

Az eladó az elfogadó jognyilatkozatokat megvizsgálja, illetve ellenőrzi, majd az elővásárlásra jogosultat vagy jogosultakat, valamint az adásvételi szerződés szerinti vevőt a törvény által meghatározott sorrend alapján rangsorolja, és arról jegyzéket készít, ezzel igazolva a megállapításait. A jegyzék készítésének célja, hogy a végleges vevő személyét meg lehessen állapítani és jogvita esetén azt ellenőrizni lehessen.

60. §

A rizsteleppek kiépítése jelentős gazdasági beruházást igényel, így a terület volt haszonbérlete számára speciális előhaszonbérleti jogot szükséges biztosítani a Földforgalmi törvény 46. § (3) bekezdésében.

61. §

Ha egy szerződésbe több föld haszonbérbe adásáról rendelkeznek, melyek vonatkozásában megtagadásnak van helye, úgy indokolatlan a szerződés közzététele és a mezőgazdasági igazgatási szervnek a jóváhagyást valamennyi ingatlan vonatkozásában meg kell tagadnia.

62. §

Ha a mezőgazdasági termelőszervezetben öröklés útján válik taggá egy földműves, a Földforgalmi törvény 48. § új (3) bekezdése értelmében a földet előhaszonbérleti jog fennállása nélkül adhatja haszonbérbe a mezőgazdasági termelőszervezetnek, amennyiben az örökö és az örökhagyó tagsága együttesen legalább egy éve fennállt.

63. §

A módosítás célja a jogszabályi rendelkezések logikai átrendezése érdekében szükséges alcím cím beiktatása.

64. §

A korábbi szabályozáshoz hasonlóan a föld használatának átengedése esetén az általános szabályokhoz képest speciális előírásokat is figyelembe kell venni. A föld használatának átruházásáról szóló szerződést a mezőgazdasági igazgatási szervként eljáró kormányhivatalnak főszabályként jóvá kell hagynia.

A technikai fejlődéseknek köszönhetően a földeket érintő haszonbérleti szerződések benyújtása a mezőgazdasági igazgatási szerv részére az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben történik.

A mezőgazdasági igazgatási szerv a részére megküldött szerződést először az érvényességi és hatályosulási feltételeknek való megfelelőség szempontjából vizsgálja meg, illetve ellenőrzi. Amennyiben a szerződés közzétételre alkalmas, megtörténhet a közzététele. A mezőgazdasági igazgatási szerv a jogszabályban meghatározott hibák esetén megtagadja a szerződés jóváhagyását már a közzététel megtörténte előtt.

Pontosításra kerül a megtagadási okok körében, hogy a 42. §-ban tett nyilatkozat valótlanúsága is – amennyiben ez a hatóság tudomására jut – azonnali megtagadási oknak minősül. Ezen túl a módosítást követően önálló megtagadási ok lesz, ha az ingatlan tulajdoni lapján a föld tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés benyújtásának ténye szerepel. Amennyiben a tulajdonos adásvételi szerződést kötött egy ingatlanra, abban a vevőnek – főszabályként – vállalnia kell, hogy a földet maga használja. Ennek a vállalásnak pedig nem tud eleget tenni, ha időközben egy másik földhasználati szerződés kerül jóváhagyásra és bejegyzésre.

A gyorsabb ügyintézés érdekében a haszonbérleti szerződést a mezőgazdasági igazgatási szerv a jegyző megkeresése nélkül közzéteszi az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben. Az iratküldési és feldolgozási idők kiiktatásával a szerződések realizálásának ideje a jegyzők tehermentesítésével egyidejűleg csökken. A törvény módosítása leköveti a már korábban bekövetkezett strukturális változásokat, ezzel egyidejűleg a hatósági eljárás részévé teszi a szerződések közzétételét.

Amennyiben a mezőgazdasági igazgatási szerv megállapítja, hogy a közzétételre előírt szabályokat az előhaszonbérletre jogosultak számára hátrányos módon megsértették, visszavonja a hirdetményt és elrendeli a szerződés ismételt közzétételét.

65. §

A Földforgalmi törvény 51. § (2) bekezdésének kiegészítése értelmében erők esetében a mezőgazdasági igazgatási szerv vizsgálja, hogy a haszonbérleti szerződés megfelel-e az Evt.-bem meghatározott feltételeknek.

Ha az ingatlan tulajdoni lapján a föld tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés ténye szerepel, annak fennállása alatt tulajdonos nem kérheti haszonbérleti szerződés hatósági jóváhagyását, mivel azzal akadályozná, hogy a vevő a 13. § (1) bekezdésben megkövetelt nyilatkozatának megfelelően a földet maga használja.

Az előhaszonbérleti joggal rendelkezők is az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben tehetik meg, illetve vonhatják vissza az elfogadó nyilatkozatukat 2027. január 15-étől. A nyilatkozat papír alapú megtételének lehetősége megszűnik.

66. §

Amennyiben a mezőgazdasági igazgatási szerv a szerződés szerinti haszonbéről helyett más előhaszonbérletre jogosult javára hozna jóváhagyó döntést, a mezőgazdasági igazgatási szerv a haszonbérbeadót nyilatkozattétel adásra hívja fel a belépő személlyel kapcsolatosan. A szerződés abban az esetben jön létre, ha a szerződő félhez hozzájárul a haszonbérbeadó. A rendelkezés a tulajdonosi pozíciót erősíti az előhaszonbérleti szerződésekben.

67. §

A Földforgalmi törvény 84. §-a a Földforgalmi törvénybe beépülő új rendelkezésekhez kapcsolódó átmeneti szabályokat állapít meg.

68. §

A Földforgalmi törvény 85. §-a szerinti átmeneti rendelkezés biztosítja, hogy az elfogadó nyilatkozatot akkor kelljen az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben megtenni, ha a közzétételre is ott került sor.

69. §

A Földforgalmi törvény szövegcserés rendelkezései a technikai jellegű pontosítások mellett a következő módosításokat foglalják magukban:

A fiatal földművesek felső korhatárát 45. évre szükséges emelni, mivel a statisztikai adatok is azt támasztják alá, hogy kevés a 40. év alatti fiatal gazdálkodók száma. A rendelkezés az agrártámogatási értelemben vett fiatal mezőgazdasági termelői korhatárt nem érinti, kizárolag a földforgalom tekintetében értelmezendő.

Az 5. § 22b. pontjában a rizstelep fogalommeghatározása kerül pontosításra, arra tekintettel, hogy a rizs termesztési jellegéből adódóan a művelésből kivett területeken túl szántó művelési ágú ingatlanok képezhetik annak részét.

A Tfvt. 10. § (4) bekezdése szerint, ha az érintett termőföld tulajdonjoga megszerzésének napjától a más célú hasznosítás iránti kérelem benyújtásának napjáig 5 év még nem telt el, és a tulajdonos a tulajdonszerzés alapjául szolgáló okiratban a Földforgalmi törvény 13. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett, a termőföld más célú hasznosítása az igénybevezető személyétől függetlenül fő szabály szerint kizárolag a Földforgalmi törvény 13. § (3) bekezdésében meghatározott célú igénybevételekre engedélyezhető. A Földforgalmi törvény 13. § (3) bekezdésének g) pontja a föld más célú hasznosításának esetei között csak a lakóépületet nevesíti, ugyanakkor annak megközelíthetősége érdekében a jogalkalmazói gyakorlatban felmerült jelzés alapján indokolt a kivételi kör bővítése a lakóépülethez tartozó, legfeljebb 500 négyzetméter területű udvar és út tekintetében. Ugyanígy a Földforgalmi törvény 13. § (3) bekezdésének f) pontja csak a mezőgazdasági termeléshez, erdőgazdálkodáshoz szükséges gazdasági épület létesítését nevesíti a föld más célú hasznosításának esetei között, ugyanakkor szükséges a kivételi kör bővítése a gazdasági épület megközelítését szolgáló, legfeljebb 200 négyzetméter területű út tekintetében.

A Földforgalmi törvény 20. § (1) bekezdés i) pontjának megalkotásával a jogalkotó célja a mezőgazdasági pályán elindulni kívánó vevő segítése földforgalmi adminisztratív eszközzel. A szabályozásnak ugyanakkor a törvény eredendő céljaival ellentérben álló, visszaélésszerű jogalkalmazás lehetőségét ki kell zárnia. Ennek érdekében a 20. § (1) bekezdés i) pontja által biztosított, privilegizált tulajdonszerzés egyik fontos feltétele, hogy a vevő a tulajdonszerzést követően az érintett földrészletben kizárolagos tulajdonat szerezzen. Ez azonban nem csak olyan módon valósulhat meg, ha az ügyletben eladóként szereplő személy a földrészletnek 1/1 arányú tulajdonosa. A vevő kizárolagos tulajdonossá válhat úgy is, ha az osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanban már tulajdonostárs és a fennmaradó tulajdoni hányad megszerzésével kizárolagos tulajdonossá válik, de a kizárolagos tulajdon megszerzését jelentheti az is, ha egy osztatlan közös tulajdonban álló ingatlan valamennyi tulajdoni hányadát egyazon adásvételi szerződés keretében egyidejűleg valamennyi tulajdonostártól megszerzi. Fontos tehát, hogy a kizárolagos tulajdonnak nem az eladói oldalon, hanem a vevői oldalon kell fennállnia, ezért szükséges a vonatkozó törvényi rendelkezés pontosítása. A jogalkalmazás tapasztalatai alapján azon kérdés is pontosításra került, hogy a kedvezményes 10 ha nagyságú terület megszerzése során kizárolag a Magyarország területén fekvő földeket kell figyelembe venni.

A 24. § (2) bekezdésének módosítására arra figyelemmel kerül sor, hogy a helyi földbizottság a vizsgálat során csak azon szempontokat köteles részletesen megvizsgálni, amelyek az adott ügy vonatkozásában jelentőséggel bírnak.

Föld árverése esetén olyan földműves részvételle is indokolt, aki az ingatlanban legalább 3 éve tulajdonos, mivel így a tulajdonosok száma csökkenhet, adott esetben a föld osztatlan közös tulajdon helyett kizárolagos tulajdonba kerülhet. Erre figyelemmel kerül sor a 35. § (3) bekezdésének módosítására.

A 48. § (1) bekezdés a) pontjának módosítása a családon belüli generációváltást támogató jogszabályi rendelkezés.

Az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben történő közzététel bevezetésével egyidejűleg az egységes joggyakorlat biztosítása érdekében a mezőgazdasági igazgatási szerv jóváhagyásához kötötté válnak – az 59. § (1) bekezdés f) pontjának módosításával – a Földforgalmi törvény 40. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott földhasználati szerződések.

70. §

A Földforgalmi törvény módosításával összefüggésben technikai jellegű hatályon kívül helyező rendelkezések megalkotása szükséges.

Az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben történő közzététel bevezetésével egyidejűleg, az egységes joggyakorlat biztosítása érdekében, a mezőgazdasági igazgatási szerv jóváhagyásához kötötté válik az önkormányzat tulajdonában álló földek elidegenítése és haszonbérbe adása, a 36. § (1) bekezdés b) pontjának és az 59. § (1) bekezdés a) pontjának módosításával.

71. §

Amennyiben egy állattartó telepen állatjárványügyi veszély elhárításaként az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt állatölést hajtottak végre, az állatállomány létszáma átmenetileg jelentősen csökken. Az állatok leölését követő 3 éven belül lejáró haszonbérleti szerződék esetében indokolt, hogy az állattartó telep tulajdonosa továbbra is hivatkozhasson a kedvezményes birtokmaximumra. Ennek törvényi hátterét teremti meg a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: Fétv.) 6. §-ának új (1a) és (1b) bekezdése.

72. §

A technikai fejlődéseknek köszönhetően a földeket érintő adásvételi szerződések közlése az elővásárlási jogosultakkal az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben történik. A könnyebb ügyintézés érdekében az elővásárlási joggal rendelkezők is ezen rendszerben tehetik meg az elfogadó nyilatkozatukat. A nyilatkozat papír alapú megtételének lehetősége a Fétv. 18. §-a értelmében megszűnik.

73. §

A Fétv. 19. §-a előírja, hogy közös elfogadó nyilatkozat megtétele esetén az elővásárlóknak ki kell jelölniük maguk közül egy elővásárlót, aki az elfogadó nyilatkozatot megteszti az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben, mellékelve a részére adott meghatalmazást és a többi elővásárló adatait is tartalmazó elfogadó nyilatkozatot.

74. §

A Fétv. 30. § (2) bekezdésének módosítás következtében az eljárási idő csökken a jegyzővel történő közlés idejével, ideértve a jegyző részére az eljárási cselekményre rendelkezésre álló időt is, valamint a levételt követően a jegyző által történő iratküldés idejét is.

75. §

A mezőgazdasági igazgatási szerv a helyi földbizottság részére a korábban a jegyző által megküldött iratok helyett az anonimizált és az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben közzétételre került adásvételi szerződés másolatát küldi meg a Fétv. 35. § (2) bekezdés a) pontja értelmében.

76. §

A föld tulajdonjogának a helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény szerinti elővásárlási joggal történő megszerzésére vonatkozó különös eljárási szabályokat önálló alcímben indokolt rögzíteni.

A helyi önazonosság védelméről szóló törvény jogvédelmi eszközeinek alkalmazására vonatkozó szabályokról szóló 240/2025. (VII. 31.) Korm. rendelet értelmében a zártkerti földek esetében az érvényes elfogadó nyilatkozat benyújtásának feltétele a mezőgazdasági igazgatási szerv által a föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló szerzési képesség fennállására vonatkozó hatósági bizonyítvány becsatolása. A rendelkezés a hatósági bizonyítvány kiállításának jogszabályi alapjait teremti meg, valamint a Hövtv.-ben alapított elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó különös, elsődlegesen eljárási szabályokat állapít meg.

77. §

A Fétv. 65. § (1) bekezdése szabályozza azt az esetet, amikor a haszonbérlet földön megtermelendő termény vetésforgó, illetve túlnyomó részben élőmunka ráfordítás alkalmazását igényli. Ebben az esetben a haszonbérlet a haszonbérbeadó hozzájárulásával megállapodhat más földművessel vagy mezőgazdasági termelőszervezettel, hogy részére a föld használatát egyes, a vetésforgó alkalmazásához szükséges vagy túlnyomó részben élőmunka ráfordítást igénylő mezőgazdasági munkák elvégzésére átengedi. A 2025. január 1. óta hatályos szövegezés az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján, valamint a mezőgazdasági termelőktől érkezett visszajelzésekre reflektálva az időbeli megkötések vonatkozásában a korábbi szabályozásnak megfelelően kerül visszaállításra.

Nem lehet alhaszonbérleti szerződés tárgya olyan terület, amely már egy másik alhaszonbérleti szerződés tárgyat képezi.

78. §

A hatékony és gazdaságos földművelés biztosítása, a birtokelaprózódások csökkentése, az élet- és versenyképes mezőgazdasági termelés folytatásának elősegítése érdekében a Fétv. 65/A. §-a lehetőséget teremt a haszonbérben álló ingatlanok esetében a földhasználat cseréjére, mely az alhaszonbérlet egy speciális és tipizált esete.

Annak érdekében, hogy a szabályozás ne kerüljön szembe az előhaszonbérleti jogra vonatkozó rendelkezések céljával, legfeljebb 5 hektár nagyságú, szántó, rét, legelő vagy szőlő művelési ágú földterületek esetében van lehetőség földhasználati csereszerződés kötésére. Továbbá az egységes művelés biztosítása érdekében legalább az egyik cserélő fél részéről teljesülnie kell azon kritériumnak, hogy a csere létrejöttekor a cserébe kapott terület szomszédos a már használatában álló földdel, melynek helyrajzi számát a földhasználati csereszerződésben is meg kell jelölni.

A földhasználati csere időtartama legalább egy gazdasági év, de nem haladhatja meg az alapjául szolgáló haszonbérleti szerződések közül a korábban lejáró szerződés lejáratú időpontját.

Földhasználati csereszerződés nem köthető olyan földek esetében, ahol a haszonbérlet az előhaszonbérleti jogát a Földforgalmi törvény 46. § (3) bekezdés a), b), c) vagy e) pontjára alapította, mivel az ellentétes lenne az ezen pontokban biztosított előhaszonbérleti jogok céljával. Továbbá nem köthető rizstelepnek minősülő földre sem, mivel az nem szolgálná a rizstelep egységes használatát.

A földhasználati csere nem érinti a földtulajdonos és a vele szerződő haszonbérlet között fennálló jogviszonyt, ugyanakkor a haszonbérleti tájékoztatni köteles a szerződés megkötéséről a tulajdonost. Amennyiben a csere alapjául szolgáló bármely haszonbérleti szerződés megszűnik, a törvény erejénél fogva megszűnik a földhasználati csereszerződés is.

79. §

Egy rizstelep több helyrajzi szám alatt felvett ingatlanból is állhat, amelyek bejelentett földhasználója nem szükségszerűen ugyanazon személy. A jogszabály rendezi azon esetköröket, amikor több földhasználó is érintett, akik a meghatározott feltételek teljesülése esetén kijelölhetik maguk közül, hogy ki lesz a jövőbeni földhasználó.

Az egységes jogértelmezés érdekében a Földforgalmi törvényben meghatározott fogalomban szereplő egységes művelés kritériumhoz magyarázó rendelkezések kerülnek be a Fétv.-be.

A rizstelep öntözését biztosító elárasztó csatorna, valamint a víz elvezetését biztosító lecsapolási befogadó terület jellemzően, de nem kizárolagosan állami tulajdonban van. A jogszabály célja, hogy már kiépített és működő rizstelep folyamatos működésének biztosítása érdekében az öntözését biztosító elárasztó csatorna tulajdonosa vagy kezelője, valamint a víz elvezetését biztosító lecsapolási befogadó terület tulajdonosa a jövőben ne akadályozhassa a vízhez való hozzáférést, illetve a víz elvezetését.

A Fétv. 76/A. § (10) bekezdése továbbá megadja az eljárás lefolytatásához szükséges adatkezelési felhatalmazást az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek a rizsteleppe nyilvánítással kapcsolatos eljárása során vizsgálnia kell, hogy az érintett terület rendelkezik-e vízjogi létesítési engedéllyel. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény

33. §-a alapján a vízügyi hatóság az engedélyezett tevékenységekről vízikönyvet vezet, ami közhiteles nyilvántartás. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 36. § (2) bekezdése értelmében a vízjogi engedély mindezek okán a kérelmezőtől nem kérhető be, azt a hatóságnak szükséges beszereznie. Szükséges ezért a Fétv. módosításával rendelkezni arra vonatkozóan, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a rizsteleppekkel kapcsolatos feladatai ellátása érdekében és az ahhoz szükséges mértékben a vízikönyvből – ideértve a vízikönyvi okirattárat is – téritésmentesen igényelhet adatot.

80. §

A rizstelephez tartozó földek vagy azok egy része állhatnak a rizstelep használójának vagy a használó közeli hozzátarozójának, illetve a családi mezőgazdasági társaságnak minősülő használó tagjának tulajdonában is. Ezen esetekben is biztosítani szükséges a rizstelepek egységes művelését, azonban ennek jogcíme nem kizárolag haszonbérlet lehet.

Amennyiben olyan személy ruházza át a tulajdonát, aki nem része az egységes haszonbérleti szerződésnek (hanem például saját használat vagy szívességi földhasználat jogcímen biztosította a használatot), az átruházás esetén az új tulajdonosnak vállalnia kell, hogy a jövőben is biztosított lesz a területek egységes használata.

81. §

Az egységes haszonbérleti szerződés esetén azon személyeknek, akik a szerződés ellen már az ajánlat kiküldését követően a nyilatkozattételre nyitva álló időben tiltakoznak, azonban ezen álláspontjukkal olyan mértékű kisebbségbe kerültek, amely mellett a szerződés létrejött, lehetőséget biztosít a Fétv. 76/F. §-a arra, hogy a haszonbérlnél kezdeményezzék a haszonbérleti díj emelését a piaci haszonbérleti díj mértéke erejéig. Az eljárás alkalmazandó a Fétv. 50/A. § (2) és (4) bekezdése, melynek értelmében a piaci haszonbérleti díj mértékét igazságügyi szakértői vélemény alapján kell megállapítani és ezt csatolni szükséges a haszonbérleti szerződés módosítására irányuló kezdeményezéshez. Ha a haszonbérő a kezdeményezéssel nem ért egyet, a haszonbérő a kezdeményezés kézhezvételétől számított 30 napos jogvesztő határidőn belül a bíróságtól kérheti a piaci haszonbérleti díj meghatározását; ellenkező esetben a haszonbérleti díjat a kezdeményezésben megjelölt mértékben módosítottnak kell tekinteni. A bíróság a szerződés hatálybalépésétől állapítja meg a piaci haszonbérleti díjat.

Ezzel biztosítható, hogy a földhasználó, valamint azon tulajdonosok, akik azonos érdekeltségi körbe tartoznak a rizstelep használójával, a haszonbérleti díj mértékét ne tudják a piaci mérték alatt meghatározni.

Abban az esetben, ha az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv bármely okból a rizsteleppe minősítés visszavonásáról dönt, az egységes földhasználati szerződés funkcióját veszti, melyre figyelemmel a törvény erejénél fogva megszűnik. Az érdekelt felek előtt megnyílik a lehetőség arra, hogy a földhasználati kötelezettségüknek az általános szabályok szerint tegyenek eleget.

82. §

A rizstelepekre kötött egységes földhasználati szerződés olyas speciális feltételek között jött létre, amely indokolja az alhaszonbérbe adás kizárását.

A Fétv. 76/G. §-a emellett biztosítja a földhasználati szerződés bíróság előtti megtámadásának lehetőségét a tulajdonos számára a rizstelep használatba adására vonatkozó rendelkezések megsértése esetén.

83. §

A rizstelep jogi jelleg feljegyzését követően a rizstelep használójának egy év áll rendelkezésére az egységes földhasználati szerződés megkötésére. Azonban azon esetekben, amikor valamely érintett él a bírósági jogorvoslati jogával, indokolt a Fétv. 76/H. §-ában ezen időszak meghosszabbítása a jogerős döntés meghozataláig terjedő időtartammal.

84. §

Pontosító jellegű rendelkezéket tartalmazó módosítás.

85. §

Az erdészeti hatóság számára az Evt. 105/A. § (8) bekezdésében meghatározott közigazgatási feladatok, illetve egyéb hatósági feladatai jogoszerű és megalapozott ellátásához, továbbá az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv számára az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 38/A. § (17) bekezdése szerinti hatósági feladatainak ellátása érdekében szükséges, hogy a földhasználati nyilvántartás számítógépes adatbázisából elektronikusan feldolgozható formában jogosultak legyenek adatot igényelni.

86. §

A problémamentes hatósági ügyintézés érdekében átmeneti rendelkezést szükséges beépíteni az adásvételi és haszonbérleti szerződések közzétételével és az elfogadó nyilatkozatok benyújtásával kapcsolatos módosítások tekintetében.

87. §

Jogtechnikai pontosításokat tartalmazó, sarkalatos szövegcserés rendelkezések.

A 18/B. § (1) bekezdését és az 55/B. § (1) bekezdését érintő módosítás a visszaélések megelőzése érdekében szükséges.

A 64. §-ra és a 65. §-ra vonatkozó jogtechnikai módosítások a Fétv. 65/A. §-ának megállapítására figyelemmel szükségesek.

88. §

Jogtechnikai pontosításokat tartalmazó szövegcserés rendelkezések.

A használati megosztásról szóló megállapodás elkészítése – különösen olyan földek esetében, ahol a tulajdonosok száma nagy – időigényes folyamat, amelyre figyelemmel a hiteles szemle másolat elfogadhatósági ideje 30 napról 90 napra változik.

A 107. § módosítása a sarkalatossági záradékra vonatkozik a Fétv. 44/A. és 65/A. §-ának megállapítására figyelemmel.

89. §

Jogtechnikai pontosításokat tartalmazó szövegcserés rendelkezések.

A 110/F. § (3) bekezdésnek módosítása jogtechnikai, figyelemmel arra, hogy a Fétv. 34/A. §-át és 81/A. §-át a törvényjavaslat 80. § e) és k) pontja hatályon kívül helyezi, így a rájuk vonatkozó hivatkozást is a koherencia biztosítása érdekében hatályon kívül kell helyezni.

90. §

Sarkalatos hatályon kívül helyező rendelkezések.

91. §

A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület (a továbbiakban: Egyesület) tevékenységével érintett egyes állami tulajdonú ingatlanok vagyonkezelésének rendezéséről szóló 2019. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: 2019. évi XXXI. törvény) módosítása a 2. mellékletében meghatározott egyes ingatlanok tulajdonjogának Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület részére történő átruházását szolgálja, a hátrányos helyzetű, beteg, illetve sérült gyermekek fejlesztésével, kezelésével, nevelésével és integrációjával, a gyermekek oktatásával, táboroztatásával, környezetvédelmi szemléletformálásával, valamint a hazai lovassport és lovas parasport fejlesztésével összefüggő állami feladatok ellátásában való közreműködés és az ilyen tárgyú közérdekű tevékenység Egyesület általi minél hatékonyabb ellátása érdekében. A vagyonjuttatás az Egyesület közfeladat ellátását segíti elő.

92. §

A 2019. évi XXXI. törvény az Egyesület részére történő vagyonjuttatásnak megfelelően új melléklettel egészül ki.

93. §

A szövegcserés módosítások a 2019. évi XXXI. törvény pontosítására vonatkoznak.

94. §

A szövegcserés módosítások a 2019. évi XXXI. törvény sarkalatos rendelkezéseinek pontosítását szolgálják.

95. §

A 2019. évi XXXI. törvény egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése a tulajdonátruházásra figyelemmel szükséges.

96. §

A hatályon kívül helyezés a 2019. évi XXXI. törvény sarkalatos rendelkezésének pontosítását szolgálja.

97. §

A kegyeleti jogok érvényre jutásának biztosítása érdekében a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény már jelenleg is tartalmaz speciális rendelkezéseket a sírhelyet tartalmazó, közös tulajdonban álló ingatlanok vonatkozásában. A kegyeleti jogok érvényre juttatását azonban akkor is szükséges biztosítani, ha az ingatlan 2. alcím szerinti megosztásának, illetve 3. alcím szerinti, egy tulajdonostárs által történő tulajdonba vételének nem állnak fenn a feltételei. Erre tekintettel abban az esetben, ha a közös tulajdonban álló földrészleten akár jelölt, akár jelöletlen sírhely található, és az állam rendelkezik a földrészletben a sírhely szerinti terület kijelöléséhez szükséges mértékű tulajdoni hányaddal, az állam részére a sírhellyel érintett terület önálló ingatlanként úgy is leválasztható, hogy az ingatlan fennmaradó része közös tulajdonban marad. Amennyiben az állam a sírhely szerinti terület kijelöléséhez szükségesnél nagyobb tulajdoni hányaddal rendelkezik, abban az esetben is csak a sírhely szerinti terület leválasztására jogosult, míg a fennmaradó tulajdonrész a közös tulajdonban maradó ingatlanban marad.

Az önálló ingatlan kialakításához a tulajdonostársak hozzájárulása és egyezség megkötése nem szükséges, elegendő a tulajdonosi joggyakorló erre irányuló kezdeményezése. Ebben az esetben a területi minimumról szóló szabályokat nem kell alkalmazni. Az állam ugyanakkor ebben az eljárásból nem jogosult más tulajdoni hányad bekebelezésére sem. Az önálló ingatlan leválasztásából eredő vitájuk esetén a tulajdonostársak az általános szabályok szerint bírósághoz fordulhatnak.

98. §

A szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban: Btv.) 5. §-ának módosítása a rendeltetésszerű művelés alatt nem álló ültetvények kivágásával kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg, a szőlő aranyszínű sárgaság szőlőbetegség terjedésének lassítása érdekében.

99. §

A Btv. 23. § (1) bekezdésének új 22. pontja felhatalmazást ad a Kormány számára a közérdekű kivágás elrendelésével és elvégzésével kapcsolatos részletes végrehajtási szabályok megállapítására.

100. §

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény továbbhasznosításra vonatkozó rendelkezéseinek módosítása.

101. §

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény mellékletének módosítása a Jövő Nemzedék Földje Alapítvány közfeladatait egészíti ki.

102. §

Sarkalatossági záradék módosítása.

103. §

A módosításra tekintettel a Jövő Nemzedék Földje Alapítványnál biztosítottá válik a Nemzeti Földalapba tartozó földek közfeladathoz rendelt vagyonkezelése. Amennyiben állami feladatellátás szükséges a földterületen, úgy a vagyonkezelő haszonbérleti szerződésben átadhatja a használat jogát.

104. §

A Jövő Nemzedék Földje Alapítványról, a Jövő Nemzedék Földje Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról és az ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XV. törvény kiegészül egy új, 3. melléklettel, amely tartalmazza a Nemzeti Földalapba tartozó közfeladathoz rendelt vagyonkezelésbe adott földek felsorolását.

105. §

Sarkalatossági záradék módosítása.

106. §

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LX. törvény módosítása a Gazdálkodói Talajvédelmi Program (a továbbiakban: Program) bevezetésével függ össze. A Program egyik célja a gazdálkodói társadalom szélesebb rétegű és specifikusabb oktatása, érzékenyítése a talajvédelem iránt. Az előkészítő folyamatok során bebizonyosodott, hogy a Program követelményeinek meghatározásához, valamint a gazdálkodói társadalom megfelelő felkészítéséhez további idő szükséges, ezért a bevezetésére vonatkozó rendelkezés hatálybalépéseknek elhalasztása indokolt.

107. §

Az agrárgazdaságok átadásáról szóló 2021. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: gazdaságátadási törvény) „gazdaság” és „gazdaságátadó” fogalmának pontosítása – a gazdaságátadó tulajdonában, illetve használatában álló mező-, erdőgazdasági hasznosítású földek közül a gazdaságátadási szerződésben átadható földek tekintetében – az egységes jogértelmezés érdekében szükséges.

108. §

A gazdaságátadási törvény új 2/B. §-a meghatározza, hogy ha gazdaságátadói oldalon több személy szerepel, a 2. § b) pont bb) alpont szerinti ¾-es szabálynak hogyan kell megfelelni.

109. §

Az agrárgazdaságok átadásáról szóló 2021. évi CXLIII. törvény 13/A. § (2) bekezdésének módosítása egyértelművé teszi, hogy a gazdaságátadási szerződés megkötéséről és módosításáról, valamint a gazdaság tulajdonjoga átruházásának időpontjáról mikor szükséges a gazdaságátadónak tájékoztatni a gazdaságátadási szerződésben meghatározott polgári jogi és munkajogi szerződésekben maradó feleket.

110. §

A gazdaságátadási törvény 2. § a) pont ab) alpontjának pontosítása – a gazdaságátadó tulajdonában, illetve használatában álló mező-, erdőgazdasági hasznosítású földek közül a gazdaságátadási szerződésben átadható földek tekintetében – az egységes jogértelmezés érdekében szükséges.

111. §

A gazdaságátvevő jogutódlással a gazdaságátadó helyébe lép a támogatási jogviszonyokban, abban az esetben, ha megfelel a támogathatóság jogosultsági és tartalmi feltételeinek. Ha nem felel meg, akkor a támogatási jogviszonyt meg kell szüntetni és a gazdaságátadó mentesül a támogatás visszafizetésének kötelezettsége alól. Az előleggel azonban ebben az esetben is el kell számolni, ezért az agrárgazdaságok átadásáról szóló 2021. évi CXLIII. törvény 15. § (2) bekezdését ebben a tekintetben is indokolt módosítani.

A szövegcserés rendelkezések továbbá az újonnan beiktatandó 2/B. § szerinti rendelkezés sarkalatosságát állapítják meg.

112. §

Az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Eredetvédelmi törvény) 1. §-a szerinti fogalommehatározások módosítását az Eredetvédelmi törvény kihirdetését követően elfogadott, a borokra, a szeszes italokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzőkről, valamint a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekéről, az 1308/2013/EU, az (EU) 2019/787 és az (EU) 2019/1753 rendelet módosításáról, továbbá az 1151/2012/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2024/1143 rendelet], valamint végrehajtási rendeletei teszik szükségessé.

113. §

Az Eredetvédelmi törvény 9. § (5) bekezdésének kiegészítése meghatározza a standard módosítás esetében az Agrárminisztérium honlapján közzéteendő dokumentumokat.

114. §

Az Eredetvédelmi törvény 13. §-ának pontosítása az (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendeletre figyelemmel szükséges.

115. §

A rendelkezés az Eredetvédelmi törvény 34. §-ában feltüntetett jogharmonizációs záradékot módosítja az új uniós rendeletekre figyelemmel.

116. §

Az Eredetvédelmi törvény 6. § (1) bekezdése az (EU) 2024/1143 rendeletre figyelemmel módosul, az agrártermék földrajzi árujelzése oltalmának megszerzése, valamint a hagyományos különleges termék elnevezés bejegyzése iránti kérelem esetében az Agrárminisztérium hivatalos lapjában közzéteendő adatok tekintetében.

A szövegcserés rendelkezések egyebekben szövegpontosításokat tartalmaznak.

117. §

Az Eredetvédelmi törvény 34. §-a szerinti jogharmonizációs záradékból törlésre kerülnek a hatályon kívül helyezett európai uniós rendeletek.

118. §

Az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény módosítása technikai jellegű rendelkezést tartalmaz a Földforgalmi törvény módosításával összefüggésben.

119. §

Hatályba léptető rendelkezések.

120. §

Sarkalatossági záradék.

121. §

Jogharmonizációs záradék.

1. melléklet

Az ingatlanügyi hatóság nyilvántartást vezet az általa lefolytatott földvédelmi eljárásokban kiadott engedélyekben szereplő termőföldekről. A földvédelmi nyilvántartás vezetésével kapcsolatban a jogalkalmazói gyakorlatban felmerült az igény a nyilvántartás adattartalmának az igénybevétel megkezdésének napjával történő kiegészítésére, amelyre figyelemmel módosul a Tfvt. 4. melléklete.

2. melléklet

A cél-kitermelőhely, anyagnyerő hely és külfejtéses bányászati tevékenység céljára igénybevett területek jövőbeli gazdaságos és jellegüknek megfelelő hasznosítása érdekében a Tfvt. 15/B. § (1a) bekezdése az ingatlanügyi hatóság számára előírja, hogy ezen területekről önálló nyilvántartást kell vezetnie. A Tfvt. új 6. melléklete a nyilvántartás adattartalmát határozza meg.

3. melléklet

A 3. melléklet a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület tulajdonába kerülő ingatlanok felsorolását tartalmazza.

4. melléklet

A közeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény mellékletének módosítása a Jövő Nemzedék Földje Alapítvány közeladatait egészíti ki.

5. melléklet

A Jövő Nemzedék Földje Alapítványról, a Jövő Nemzedék Földje Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról és az ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XV. törvény új 3. melléklete tartalmazza a Nemzeti Földalapba tartozó közeladathoz rendelt vagyonkezelésbe adott földek felsorolását.

Végső előterjesztői indokolás**a tisztegtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2025. évi XCIII. törvényhez****ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS**

Különösen az erősen koncentrált vagy oligopolisztikus piacok, illetve a vertikálisan integrált ágazatok esetében az összefonódás-ellenőrzéstől mentes vállalatfelvásárlásokból, a piacról való kilépésekkel, a belső növekedésből vagy a jelentős piacra lépési korlátok miatti alacsony (potenciális) versenyből származó, konkrét versenyjogi jogosításhez nem köthető strukturális problémák előidézhetik a piaci verseny jelentős és folyamatos torzítását vagy korlátozását, amelyek a versenyhatóság rendelkezésére álló jogi eszközökkel nem vagy nem elég hatékonyan kezelhetők.

A tiszteges gazdasági verseny feltételei fennállásának, és az ezt elősegítő egészséges piacszerkezetnek a biztosítása, továbbá a fogyasztók jogainak védelme teszi szükségessé a szabályozást. A rendelkezés olyan objektív körülmények figyelembe vételét írja elő döntések meghozatalakor, melyek egyig olyan helyzetet teremtenek

egy vállalkozás számára, hogy az piaci erejét felhasználva a maga oldalára billentheti a piacot, a piacnak uralkodó feltételeket.

A piacokon átívelő jelentőséggel rendelkező vállalkozás olyan piaci helyzetet idézhet elő vagy konzerválhat, amely a verseny meglévő szintjének fenntartása és a versenytörzsis elkerülése érdekében beavatkozást igényelhet a Gazdasági Versenyhivatal részéről. A versenyvédelem érdekében a Gazdasági Versenyhivatalnak egy ilyen esetben folyamatos ellenőrzést kell gyakorolnia, hogy az üzleti döntések az érintett piacot hátrányosan befolyásoló belsei vagy külsei ok elhárítását és a verseny meglévő szintjének fenntartását célozzák.

E törvénymódosítás preventív célokat is szolgál (pl. a tájékoztatási kötelezettség előírásával), annak érdekében, hogy ha az érintett piacon már fennáll egy piaci erőhöz köthető helyzet, akkor a felmerülő belső vagy külső piaci strukturális ok ne eredményezzen további versenytorzítást.

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 3. cikk (2) bekezdése lehetővé teszi egyoldalú magatartások esetén, hogy az uniós erőfölényes szabályozásnál szigorúbb nemzeti szabályok szülessenek. Az elmúlt évtizedben világossá vált, hogy az erőfölénynel való visszaélés tilalmába ütköző magatartásokat vizsgáló eljárások rendkívül hosszúak, gyakran elhúzódnak, és a versenyhatósági szankció sem tud minden esetben kifejteni konkrét piaci hatást, mert mire realizálódik a Gazdasági Versenyhivatal döntése, a piaci magatartás vagy meghaladottá vált, vagy a piaci környezet megváltozott. Ezen túl a törvénymódosítás olyan speciális ágazati sajátosságokra kíván reagálni, amelyek hagyományos versenyjogi jogalkalmazással (azaz a monopólium- vagy kartelltilalmi szabályok alkalmazásával) nehezen megfoghatóak, így példának okán egyedi piaci struktúrákhoz, egyoldalú keresleti erőhöz, piacralépéshez, illetve piacról való kilépéshez kapcsolódó korlátozásokhoz, vagy vertikális beágyazottsághoz kapcsolódó kiszorításhoz.

A törvénymódosítással a vállalkozások tulajdonhoz való joga ezzel az alkotmányogi követelményeknek megfelelően kerül korlátozásra, és a módosítás tiszteletben tartja a vállalkozások tisztelességes eljárásban fűződő jogát, mivel a tisztelességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) eljárási garanciái teljes körűen érvényesülnek a védekezéshez való jog és a jogorvoslati jog kapcsán. A vállalkozások az újonnan beiktatni kívánt versenyhatósági kötelezetések ellen bírói felülvizsgálatot kezdeményezhetnek, melynek során a versenyügyekben szokásos teljes felülvizsgálat elve érvényesül.

Az indokolás szövege a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1–8. §-hoz

Az előterjesztéssel érintett módosítás célja, hogy a strukturális versenyproblémák elleni fellépés hatékonyságának növeléséhez megfelelő eszközöket biztosítson a versenyhatóság számára, német (GWB 19a és 32f §) és angol (UK Enterprises Act 2002) minta alapján. Ha a Gazdasági Versenyhivatal által lefolytatott gyorsított ágazati vizsgálat eredményeként elfogadott jelentés megállapítja, hogy a gyorsított ágazati vizsgálattal érintett piacokon jelen van egy piacokon átívelő jelentőséggel rendelkező vállalkozás, amelynek következtében valószínűsíthető, hogy a verseny jelentősen és folyamatosan korlátozódik vagy torzul, versenyfelügyeleti eljárás indítható, amelynek eredményeként az eljáró versenytanács jogosítás megállapítása nélkül is meghozhatja azokat a magatartási vagy szervezeti korrekciós intézkedéseket, így a Tpvt. új 76/A. §-ában foglalt döntések, amelyek a versenykorlátozás és versenytorzulás kiküszöböléséhez szükségesek. Ez a szabályozási struktúra megfelel a német és angol mintának, azaz a gyorsított ágazati vizsgálat lefolytatása után a Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárás keretében megállapítja az érintett vállalkozás piacokon átívelő jellegét (kijelölés), majd ehhez kapcsolódóan hatósági intézkedést alkalmaz (kötelezés). A piacokon átívelő jelleg megállapítása nem jelenti a jogosítás megállapítását, csupán a vállalkozás, illetve vállalkozáscsoport kiemelt jelentőségét az érintett piaci struktúrában.

A módosítás érvényesíti a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága szakértelmét és piaci tapasztalatát – a Gazdasági Versenyhivatal által lefolytatott – a szilárd ásványi nyersanyagok bányászatára vony építőiparra

vonatkozó gyorsított ágazati vizsgálatban. Amikor a Gazdasági Versenyhivatal a vállalkozás piacokon átívelő jelentésének fennállása körében a vállalkozás

- piaci részesedését,
- vertikális integráltságát, illetve az egymással egyéb módon összefüggő piacokon való tevékenységét,
- által nyújtott szolgáltatás, illetve előállított vagy forgalmazott áruk fogyasztók vagy a gazdaság szempontjából alapvető jelentőségét, illetve
- tevékenységének jelentőségét harmadik felek vagy a fogyasztók beszerzési és értékesítési piacokhoz való hozzáférése szempontjából, valamint ezzel összefüggésben a vállalkozás harmadik felek üzleti tevékenységére gyakorolt befolyását

vizsgálja, egyidejűleg kikéri a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának állásfoglalását, amely köti a Gazdasági Versenyhivatalt. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága eljárási határideje hatvan nap.

A kötelezetek a tájékoztatási kötelezettség előírásától, az önprefereciális kezelés tilalmán át a vállalkozásrész értékesítésig terjedhetnek. Ez utóbbit – tulajdoni viszonyokat is érintő – hatáskör már most is része a versenyjogi eszköztárnak az összefonódás vizsgálatára irányuló ügyekben [76. § (1) bekezdés ab) pontja], továbbá a kartelltilalomba és erőfölényvel való visszaélés tilalmába ütköző magatartások [Tpvt. 76. § (1) bekezdés i) pontja] esetében is.

A 9. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás

a távollévők között kötött pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződésekéről szóló 2025. évi XCIX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közigyi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

2023 novemberében az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértekesítéssel történő forgalmazásról szóló 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről és a 2011/83/EU irányelvnek a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekkel történő módosításáról szóló (EU) 2023/2673 irányelvet. A Javaslat a hazai szabályozást hozza összhangba a közösségi irányelvvel, biztosítva az annak való megfelelést. Ahhoz, hogy a fogyasztók a pénzügyi szférában távollévők számára kínált szolgáltatásokat vegyenek igénybe, a fogyasztói bizalom további erősítésére van szükség. A bizalom erősítésének egyik eszköze a fogyasztóvédelem magas szintű biztosítása. A Javaslat ennek érdekében aktualizálja és korszerűsíti a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó jogi keretrendszert és arra vállalkozik, hogy a pénzügyi szférában történő távértekesítés során biztonsági hálóként működjön, azaz uniós, vagy hazai pénzügyi ágazati szabály hiányában e Javaslat szabályai alkalmazandók a távollévők között kötött pénzügyi szerződések távértekesítése során.

A Javaslat célja a meglévő jogi keret egyszerűsítése és korszerűsítése, a pénzügyi szolgáltatói szféra fogyasztót megillető jogok szélesítése az egyes fogyasztói jogoknak a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre történő kiterjesztésével. Bár az általános hatályú szerződések szabályozása és a pénzügyi szolgáltatási szerződések szabályozása között a komplementaritás biztosított, ugyanakkor bizonyos, általános (nem pénzügyi jellegű) szabályok alkalmazása nem szükséges a pénzügyi ágazatra, azok sajátos jellege okán.

A Javaslat a fogyasztók új digitális környezetben történő magasabb szintű védelme, a szükségtelen fogyasztói és szolgáltatói terhek csökkentése, valamint a határokon átnyúló szolgáltatások nyújtásának elősegítése érdekében

a pénzügyi szolgáltatók közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítására törekszik. Szolgáltatások tartalmának szabályozása esetében ezt leginkább maximum harmonizációval lehet biztosítani, ami azt jelenti, hogy a lefektetett szabályuktól csak abban az esetben lehet eltérni, ha azt az Irányelv kifejezetten lehetővé teszi.

A szolgáltatók és a fogyasztók közötti jogviták rendezése továbbra is a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényben foglalt eljárás szerint történik. A jogviták rendezésére természetesen nyitva áll a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó Magyar Nemzeti Bank mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület eljárása, amely ellátja a pénzügyi fogyasztói jogviták bírósági eljáráson kívüli rendezését.

A Javaslat rendelkezéseinek szolgáltatói oldalon történő maradéktalan betartatása a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó jogkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank feladata.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Javaslat hatálya az Európai Parlament és a Tanács a 2011/83/EU irányelvnek a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében történő módosításáról és a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. november 22-i (EU) 2023/2673 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) alapján került meghatározásra.

Az Irányelv a banki, hitel-, biztosítási, magán-nyugdíjpénztári, befektetési, vagy fizetéssel kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozik. Ezzel összhangban a Javaslat hatálya a pénzügyi ágazati szolgáltatásokra terjed ki, amelynek pontos körét – az ágazati jogszabályok által meghatározott fogalomrend szerint – a 2. § határozza meg.

A Javaslat célja, hogy a Magyarország területén nyújtott szolgáltatásokat fedje le, így természetesen a fogyasztóvédelmi szabályok a határon átnyúló szolgáltatások esetén is alkalmazandóak.

Amennyiben a szolgáltató és a fogyasztó között szolgáltatási alapmegállapodás jön létre, a Javaslat rendelkezéseit kizárolag ezen alapmegállapodásra kell alkalmazni, az alapmegállapodás mint egyfajta keretszerződés alapján megkötött szerződésekre, tipikusan megbízási szerződésekre nem.

Miután az ágazati törvények a pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződések megkötéséhez kapcsolódóan speciális követelményeket rögzítenek, szükséges annak egyértelművé tétele, hogy a Javaslat a pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződések alakiságára vonatkozó rendelkezéseket nem érinti, azok a Javaslat hatálya alá tartozó szerződések megkötésének továbbra is követelményei maradnak.

2. §

A Javaslat az egységes jogértelmezés és joggyakorlat érdekében meghatározza az alapvető fogalmak tartalmát, jelentését.

Alapmegállapodásnak minősül az a megállapodás, amely meghatározza azokat a feltételeket, amelyek alapján a felek között a jövőben szerződések, tipikusan megbízási szerződések létrejönnek. Ezen megállapodások, egyoldalú nyilatkozatok az alapmegállapodás szempontjából műveletnek minősülnek. Jellemző alapmegállapodás egy bankszámlaserződés megkötése, ennek keretén belül adott átutalási megbízások pedig műveletsornak vagy annak elemének minősülnek.

A fogyasztó fogalmának meghatározása illeszkedik a fogyasztóvédelemről szóló törvény és a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény fogalomhasználatához.

A törvény teljeskörűen felsorolja azokat a jogviszonyokat, amelyek az alkalmazása szempontjából pénzügyi ágazati szolgáltatásnak minősülnek, a hazai szabályozásba szervesen beillesztve az Irányelv alkalmazási körét.

Szolgáltató az a szervezet vagy személy, aki a törvény szerint pénzügyi ágazati szolgáltatást végez.

A tartós adathordozó lényege, hogy lehetővé teszi bizonyos adatok tárolását és a tárolt adatok változatlan formában és tartalommal az adat céljának megfelelő ideig történő megjelenítését. Tartós adathordozónak minősülnek

különösen a CD-ROM-ok, DVD-k, és adott esetben internetes weboldalak is, amennyiben a törvényben foglalt kritériumoknak megfelelő tárhelyet biztosítanak.

Távollévők között kötött szerződéskötésnek kell tekinteni minden olyan szerződéskötési módot és eljárást, amelyre a felek, vagyis a szolgáltató és a fogyasztó szerződési nyilatkozattételére egyidejű fizikai jelenlét nélkül kerül sor függetlenül attól, hogy esetlegesen például a tájékoztatás megtétele fizikai jelenlét mellett történt meg.

A távollévők között kötött szerződés lényege, hogy a felek, azaz a szolgáltató (vagy képviselője) és a fogyasztó (vagy képviselője) a szerződési nyilatkozatukat fizikai jelenlét nélkül, kizárolag távközlő eszköz alkalmazásával teszik meg. Ez önmagában nem zárja ki, hogy a szerzőést megelőzően bizonyos kötelezettségek teljesítése pl.: igényfelmérés fizikai jelenlét mellett történjen.

A távközlő eszköz lényege, hogy alkalmas a szerződési nyilatkozat megtételére a felek távollétében. Távközlő eszközök minősül például a közvetlen üzletszerzés célját szolgáló címzett vagy címzés nélküli nyomtatvány, a telefon, az automata hívókészülék, az internetes honlap, az elektronikus levél (e-mail), a szöveges vagy képi üzenetküldés. A kommunikációs eszközök folyamatos fejlődésére tekintettel nyitottak kell lenni a fogalom megalkotása során arra, hogy olyan eszközök is beletartozhassanak, amelyek a széles körben még nem használt vagy egyelőre még nem ismert eszközökre is vonatkoznak.

Az online interfész alatt kell érteni minden szoftvert – ideértve honlapot és annak egy részét is – és alkalmazást, ideértve a mobilalkalmazásokat is.

3. §

A Javaslat pontokba szedve, egzakt módon határozza meg az adatok és információk azon körét, amelyeket a szolgáltatónak a szerződés megkötését megelőző szakaszban kell megadnia. Ezeket az információkat a fogyasztónak a szerződéskötésre irányuló jognyilatkozatát megelőzően, kellő időben kell rendelkezésére bocsátani. A kellő idő meghatározása során figyelemmel kell lenni a szolgáltatás jellegére és a távközlő eszköz jellegére is.

A tájékoztatás módját illetően a Javaslat az egyértelműséget, a közérthetőséget, a pontosságot, valamint az igénybe vett távközlő eszközök megfelelő módot írja elő, mint követelményt. Ez a rendelkezés a szaktörvényekben foglalt előírásokkal összhangban van. A tájékoztatás minőségére, formájára és nyelvére vonatkozóan is tartalmaz előírást a Javaslat.

A szerződéskötést megelőző tájékoztatás körében a Javaslat szabályozza, hogy a szerződéskötést megelőző tájékoztatást milyen terjedelemben, hogyan és mikor kell megadni, hogy a fogyasztók elegendő időt kapjanak arra, hogy megértsék a szerződéskötést megelőzően kapott információkat, és azokat a szerződés tényleges megkötése előtt képesek legyenek feldolgozni. A korábbi szabályok korszerűsítésre kerültek annyiban, hogy kiegészültek például az e-mail-cím pénzügyi szolgáltató általi megadásával.

A tájékoztatási kötelezettség megadása minden esetben a szolgáltatót tereli. A fogyasztó szempontjából szolgáltatónak minősül az is, aki ügynökként, közvetítőként jár el a szolgáltató nevében. Ha a szolgáltató – adott esetben – a szolgáltató közvetítőjétől, ügynökétől elérő közreműködőt is igénybe vesz, a tájékoztatásnak e közreműködőre is ki kell terjednie.

4. §

A Javaslat külön szabályozza azt az esetet, amelynél az ajánlattétel vagy az ajánlattételre felhívás útján, többnyire telefonon történik. Főszabály szerint a tájékoztatást ilyen esetben is a 3. §-ban foglaltak szerint kell megadni.

Kivételt képez ez alól az az eset, amikor a fogyasztó kifejezetten hozzájárul a korlátozott, egyszerűsített tájékoztatáshoz. A szolgáltató által kötelezően nyújtandó tájékoztatás minimális tartalmát ebben az esetben is meghatározza a Javaslat.

A fogyasztó figyelmét minden esetben kifejezetten fel kell hívni a szerződéskötési szándékra és adott esetben a kommunikáció hangfelvétellel való rögzítésére. Amennyiben a fogyasztó által választott adathordozó típusa

miatt a szerződés megkötése előtt nem lehet a tájékoztatást tartós adathordozón megadni, arra a szolgáltató a szerződéskötést követően haladéktalanul köteles.

5. §

A Javaslat a fogyatékkal élő fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében a szolgáltatók számára külön tájékoztatási követelményeket fogalmaz meg.

6. §

A szerződéskötést megelőző tájékoztatás elektronikus úton történő megadásakor az információkat egyértelműen és érthetően kell közölni. Amennyiben a szolgáltató a tájékoztatás elektronikus úton történő megadása során az információk hatékony kiemelésére és rendezésére szolgáló rétegekbe rendezést alkalmazza, úgy a szerződéskötést megelőző tájékoztatás alapvető elemeit szembetűnő módon, az első rétegen, míg a tájékoztatás további részletezett adatait a kísérő rétegeken kell feltüntetnie. A rétegekbe rendezés alkalmazása esetén minden információnak könnyen hozzáférhetőnek kell lennie a fogyasztó számára, és a kísérő rétegek alkalmazása nem vonhatja el az ügyfél figyelmét a dokumentum tartalmáról, továbbá ezek a rétegek nem fedhetnek el alapvető információkat. A tájékoztatás megadásának egy további módja lehet, hogy a szolgáltató egy lenyitható címsorokból álló „tartalomjegyzéket” bocsát a fogyasztó rendelkezésére. Ez esetben is a legfelső szinten kell, hogy megjelenjenek a tájékoztatás alapvető elemei, amelyeket a címsorokban további részletek követhetnek.

Lehetővé kell tenni, hogy a szerződéskötést megelőző tájékoztatás valamennyi részét egyetlen dokumentumban lehessen kinyomtatni.

7. §

Annak érdekében, hogy a fogyasztók a tények teljes ismeretében dönthessenek, a teljeskörű szerződéskötést megelőző tájékoztatást a távollevők között kötött szerződés megkötése vagy bármilyen ennek megfelelő ajánlat előtt kellő időben, nem pedig azzal egy időben kell megkapniuk. Abban az esetben, ha a szerződést megelőző tájékoztatásra a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződés megkötése előtt kevesebb mint egy nappal kerül sor, a megalapozott fogyasztói döntés meghozatalának érdekében a szolgáltató tartós adathordozón köteles emlékeztetni a fogyasztót a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződéstől való elállás lehetőségére.

8. §

A Javaslat a fogyasztók védelmének biztosítása céljából telepíti a bizonyítási terhet bizonyos esetekben a szolgáltatóra. A Javaslatban biztosított jogosultságok a fogyasztót minden esetben megilletik, azokról nem mondhat le.

9. §

A személyre szabott tájékoztatás fő célja annak biztosítása, hogy a fogyasztó még a szerződés aláírása előtt értelmezni tudja a szolgáltató által kínált konkrét pénzügyi szolgáltatást. E cél érdekében ezt a speciális tájékoztatást kellő időben kell megadni úgy, hogy a fogyasztónak a szerződés megkötése előtt elegendő ideje legyen annak átnézésére és célzott tájékoztatást kapjon a szerződés alapvető jellemzőiről, beleértve a lehetséges kapcsolódó szolgáltatásokat, valamint azt, hogy a javasolt szerződésnek milyen konkrét hatásai lehetnek rá nézve.

A szerződés alapvető jellemzői tekintetében a szolgáltatónak az ajánlat fő elemein túl, annak a fogyasztót érintő hatásait is ismertetnie kell. A személyre szabott tájékoztatás módjának igazodnia kell a különböző pénzügyi jogviszonyokat rendező szerződések jellegéhez, fogyasztói tapasztalatokhoz és ismeretekhez.

A Javaslat biztosítja, hogy online eszközhasználat esetén pl. csevegőrobotok, robottanácsadás, interaktív eszközök keresztül vagy hasonló módon nyújtott tájékoztatás esetén akár a szerződéskötést megelőzően, akár a szerződés fennállása alatt a fogyasztó jogosult legyen emberi közreműködést kapni.

10. §

A tavollévők között létrejött pénzügyi ágazati szolgáltatási jogviszonyok esetében a fogyasztó számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy a szerződés jogkövetkezményeit annak megkötése után felmérje, és adott esetben attól visszalépjön. Ezt biztosítja az elállási, illetőleg felmondási jog.

Az elállási jog gyakorlására nyitva álló határidő tizennégy nap, önkéntes kölcsönös biztosító pénztári tagság esetén harminc nap. Miután a biztosító szolgáltatása a rendelkezésre állás, és ez a szolgáltatás jellegét tekintve visszafordíthatatlan, azaz nem lehet meg nem történtté tenni, a biztosítási jogviszonyoknál az elállási jog helyett azonnali hatályú felmondási lehetőséget biztosít a Javaslat. A felmondási jog gyakorlására nyitva álló határidő tizennégy nap, életbiztosítások esetén harminc nap.

Miután a fogyasztó az elállási, illetőleg felmondási jogát csak azt követően tudja gyakorolni, hogy részére a szolgáltató valamennyi szükséges információt megadta, szükségszerű az elállási, illetőleg felmondási jog gyakorlására nyitva álló határidőt meghosszabbítani abban az esetben, ha a szolgáltató ezen kötelezettségének határidőben nem tett eleget.

A Javaslat – a fogyasztói hitelekről szóló rendelkezésekkel való összehangolás és a jogbiztonság megerősítése érdekében is – a fogyasztó elállási jogára vonatkozó határidőt tizenkét hónap és tizennégy napban határozza meg, amennyiben a fogyasztó nem kapta meg a megfelelő szerződéses tájékoztatást. Szigorúbban szankcionált a tájékoztatás hiánya, ha az egyáltalán nem történt meg, így amennyiben a fogyasztót magáról az elállási jogról nem tájékoztatták, úgy az elállási jognak nincs időbeli korlátja.

Az elállásra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazandóak a fogyasztói kölcsönszerződésekre, tekintettel arra, hogy ezen viszonyok az említett jogszabályban már szabályozást nyertek.

A Javaslat szabályozza a pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződésekhez kapcsolódó, ugyancsak a felek tavollétében létrejött szerződések jogi sorsát.

11. §

A Javaslat pontosan rögzíti az elállási, illetőleg felmondási jog gyakorlását követő elszámolási szabályokat. Az elállásra, illetőleg felmondásra nyitva álló idő alatt a teljesítés feltétele a fogyasztó részéről történő hozzájárulás. Az elszámolás az arányosság elve alapján történik, azaz a ténylegesen teljesített szolgáltatásnak megfelelő, arányos ellenérték követelésének van helye. A mellékszolgáltatás minden esetben osztja a főkövetelés jogi sorsát.

Az elállási, illetőleg felmondási jognak a Javaslat előírásainak nem megfelelő tájékoztatás miatti meghosszabbított ideje alatt teljesített szolgáltatás ellenértékére a szolgáltató nem jogosult, mint ahogyan akkor sem jogosult az ellenértékre, ha a teljesítéshez a fogyasztó hozzájárulását nem adta meg. Ez utóbbi esetben azonban az elállási, illetőleg felmondási jog ideje alatt teljesített szolgáltatásainak ellenértékére sem jogosult.

A Javaslat az elállási, illetőleg felmondási jog gyakorlása esetére a felek közötti elszámolásra legfeljebb harminc napos határidőt tűz.

12. §

Az elállási, felmondási jog, mint alapvető fogyasztói jog az elállási funkció kialakításával is megerősítésre kerül. A szolgáltatónak biztosítania kell egy ún. elállási funkciót abban az esetben, ha a fogyasztó online interfészen keresztül (pl. online vagy mobilapplikáció útján) köt pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződést, amivel könnyebben válik a fogyasztó számára e jog gyakorlása.

Az elállási funkció olyan új eszköz, mely a fogyasztók elállási joga és a szerződéstől való elállási lehetőségek tekintetében növelheti a fogyasztói tudatosságot, célja, hogy a szerződéstől való elállás ne legyen megerhelőbb, bonyolultabb, mint a szerződés megkötése.

A Javaslat meghatározza továbbá, hogy mikor tekinthető érvényesítettnek az elállási, illetve felmondási jog gyakorlása.

13. §

A Javaslat a fogyasztói magatartás befolyásolására, torzítására alkalmas, valamint a megalapozott fogyasztói döntés meghozatalát akadályozó szolgáltatói gyakorlatot és megoldásokat tilalmazó rendelkezéseket tartalmaz.

14–15. §

Ezen rendelkezések általánosságban védk a fogyasztó személyét, helyzetét a vele történő kapcsolatfelvétel során. A fogyasztó hallgatása nem tekinthető az ajánlat elfogadásának minősülő ráutaló magatartásnak.

A távközlő eszközök szolgáltató általi alkalmazása a fogyasztónál nem eredményezhet költséget.

16. §

A Javaslatban biztosított jogosultságok a fogyasztót minden esetben megilletik, azokról nem mondhat le.

17. §

A Javaslat rendelkezéseinek maradéktalan betartatása a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó jogkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank feladata.

18. §

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezést tartalmaz.

19. §

A korábbi távértekesítésről szóló pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződéskről szóló törvényt hatályon kívül helyező rendelkezés.

20. §

A Javaslat sarkalatos rendelkezést tartalmaz, hiszen a Javaslat a Magyar Nemzeti Bank feladat- és hatáskörébe tartozó törvényi rendelkezést érint.

21. §

A Javaslat jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

22–24. §

A Javaslat az egyes szaktörvényekben való hivatkozások és rendelkezések pontosítását, illeszkedését tartalmazza.

Végső előterjesztői indokolás a pénzügyi közvetítőrendszerre érintő törvények módosításáról szóló 2025. évi C. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közigyi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelölésről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvénymódosítás elsődleges célja a pénzügyi közvetítőrendszerre érintő egyes törvények jogharmonizációs jellegű módosítása, míg a javaslatok másik csoportját a pénzügyi szektor állandó változásának, fejlődésének nyomon követésére vonatkozó igény, illetve az elmúlt időszakban felmerült gyakorlati tapasztalatok indokolják.

A törvényjavaslat egyrészt megvalósítja a 2011/61/EU és a 2009/65/EK irányelvnek az átruházásra vonatkozó megállapodások, a likviditásikockázat-kezelés, a felügyeleti jelentéstétel, a letétkezelői és letéti őrzési szolgáltatások nyújtása, valamint az alternatív befektetési alapok általi hitelnyújtás tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. március 13-i (EU) 2024/927 európai parlamenti és tanácsi irányelv hazai jogba történő átültetését.

A befektetési alapkezelési szektort érintően a legfontosabb újítás, hogy az alternatív befektetési alapok (úgynvezett ABA-k) a jövőben kölcsönt nyújthatnak, így új finanszírozási csatornát jelenthetnek a gazdaságban. A kockázatok nyomon követése és mérséklése fontos alappillére a szabályozásnak: ha egy alap kölcsönt nyújt, akkor a jövőben megfelelő eljárásokat és intézkedéseket vezet be ennek érdekében, illetve a kölcsönnyújtó alapoknak szigorú tökeáttételi korlátoznak is meg kell felelniük. A magyar szabályozás – befektetővédelmi szempontok elsődlegességére tekintettel – megtiltja, hogy a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló törvény hatálya alá tartozó fogyasztók kölcsönt vehessen fel az alapoktól.

Az irányelv átültetése egyéb területeket is érint az alapkezelési szektorban: a piaci turbulenciák nyomán fellépő likviditási problémák kezelése hangsúlyosabbá válik a szabályozásban. Az eddig elérhető likviditáskezelési eszközökön (pl. befektetési jegyek vásárlásának, illetve visszaváltásának felfüggésztése) túl a szabályozás bővíti az elérhető eszközök palettáját. Egy harmonizált lista kerül bevezetésre, az alapkezelők ezen listáról választhatnak bizonyos megkötések figyelembevételével.

Kiegészülnek a letétkezelésre, a kiszervezésre és a felügyeleti jelentéstételre vonatkozó rendelkezések is.

Továbbá, az egyes irányelveknek az egységes európai hozzáférési pont létrehozása és működése tekintetében történő módosításáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2864 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek történő megfelelést megvalósító rendelkezéseket is tartalmaz a törvényjavaslat. Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) 2027. július 10-ig létrehozza az úgynvezett egységes hozzáférési pontot, amely egy európai uniós szintű központosított platform a pénzügyi szolgáltatások, a tőkepiacok és a fenntarthatóság szempontjából lényeges információk hozzáférhetővé tétele céljából. A jogharmonizáció az irányelvi előírásoknak megfelelően több szakaszban valósul meg: a tőkepiaci törvény 2025 első féléves módosítása után most egyéb fontosabb pénzügyi tárgyú törvények kerülnek sorra, és írnak elő kötelezettséget az egységes hozzáférési pont részére történő adattovábbítás tekintetében.

A törvényjavaslat biztosítja a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2225 európai parlamenti és a tanácsi irányelv átültetését. Az irányelv célja, hogy magasabb szintű fogyasztóvédelmet biztosítson a fogyasztói hitelek nyújtása során, és elősegítse az ilyen hitelek belső piacának elmélyítését egy harmonizáltabb uniós szintű jogi keret biztosításával. Az új irányelv célul tűzte ki a 2008/48/EK irányelv egyes cikkeinek pontosabb megfogalmazását, továbbá hatályának bővítését olyan hitelekkel, amelyekre korábban nem kellett alkalmazni a fogyasztóvédelmi rendelkezéseket. A 2008-as irányelv elfogadása óta a fokozódó digitalizáció jelentős változásokhoz vezetett a fogyasztói hitelek piacán. Egyszerű új termékek és piaci szereplők jelentek meg a piacon, másrészt változtak a fogyasztói preferenciák, amelyek szintén szükségessé tettek a hatályos szabályozás módosítását, kiegészítését. Az új irányelv számos olyan rendelkezést, követelményt tartalmaz, amelyek a 2008-ban elfogadott irányelvben nem szerepeltek (pl. a megkülönböztetés tilalma, kérhetlen hitelnyújtás tilalma, adósságkezelési tanácsadási szolgáltatás).

Az (EU) 2023/2225 irányelv átültetése elsődlegesen a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Fhtv.) módosítása keretében valósul meg, egyes szabályok ugyanakkor szükségessé teszik a Hpt. és az MNBtv. módosítását is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. és 2. §

A 2022-es országgyűlési választási kampányban a baloldali pártszövetség választási kampányát külföldi pénzből, magyar jogi személyeken keresztül finanszírozták. A módosítás célja az, hogy erre még egyszer ne kerülhessen sor.

A pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 4. § (2) bekezdése alapján a jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet által közvetlenül a pártnak nyújtott, a párt által elfogadott mindenféle, akár pénzbeli, akár nem pénzbeli hozzájárulás tilos.

A valójában párt részére történő, de leplezett hozzájárulások kiküszöbölése érdekében a (2a) bekezdés alapján a nem közvetlenül párt részére nyújtott, de párt irányításától nem függetlenül végzett, vagy párt arcultattól nem megkülönböztethető módon végzett tevékenység a törvény által tiltott, nem pénzben nyújtott vagyoni hozzájárulásnak minősül, amennyiben azt külföldi forrásból finanszírozták.

3. §

A szövegpontosítás eredményeként a minimális értékelési időpont közötti időtáv növelésével optimalizálható az értékesítés időpontja az árfolyam változásokra is figyelemmel.

4. §

A javaslat a pénztári tagszervezők motivációjának növelése érdekében a tagszervezési jutalék emelését teszi lehetővé.

5. §

A javaslat a gazdaságossági szempontok mérlegelésének okán fokozott mértékben teszi lehetővé a pénztárok szervezeti együttműködését.

6. §

A pénztárak működési rugalmassága növekszik a vagyonkezelői díj szabad átalakításának lehetőségével.

7. §

Tekintettel arra, hogy az értékpapír-forgalmazói vizsga fennállására vonatkozó – a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvényben foglalt – szabályok hatálytalanok, illetve ilyen képzés nincsen, indokolatlan, és a pénzügyi ágazat követelményeivel is ellentétes e követelmény fenntartása.

8. §, 11. §

Az Eximbank külföldi befektetései esetében az adott jog alatti kollektív befektetési formák nem minden esetben befektetési jegyet bocsátanak ki. Erre tekintettel – a tőkekiegyenlítés bevezetésével az eredeti jogalkotói szándékkal összhangban – indokolt kiegészíteni a törvényi felsorolást a befektetési jegyek mellett más jogi formában fennálló érdekeltség megszerzésével.

9. §

Szövegismétlés miatti technikai módosítás.

10. §, 12. §

Pontosító rendelkezésen annak érdekében, hogy a központi költségvetésben meghatározott keretszám kizárálag a magyar állam készfizető kezességvállalása mellett nyújtott hitelre, pénzkölcsönre, valamint kötvényre vonatkozzon, azaz ha a Kormány – az Eximtv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – jóváhagy egy kockázatvállalási ügyletet, de állami készfizető kezességvállalásról nem dönt, úgy az ilyen ügyletek összege nem terheli a költségvetést. A javaslat egyértelműsíti továbbá, hogy a központi költségvetési törvény hivatkozott keretét minden kizárálag azon összegek terhelik, amelyekből az Eximbank Zrt.-nek (a továbbiakban: Eximbank) és így a magyar állam készfizető kezesnek is kötelezettsége származik vagy származhat. Így például egy állami készfizető kezességvállalással biztosított hitel kezesség beváltása nélküli megszűnését követően a hitel összege nem indokolt, hogy továbbra is terhelje a keretet, továbbá az adott ügylet kapcsán már visszafizetett tőkeösszegek vonatkozásában sem keletkezhet már a magyar állam kezesnek fizetési kötelezettsége, ezért nem indokolt ezen összegeket a költségvetési keretterhelés során továbbra is kimutatni.

13. §

A kizárolagos állami tulajdonban lévő szakosított hitelintézetekre vonatkozó egyes szabályok egységes kezelése.

14. §

A szövegcserés javaslat egyrészt az Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénnytársaság által végezhető pénzügyi szolgáltatási tevékenységek célját pontosítja akként, hogy törli a jogszabály által nem definiált „nemzetközi versenyképesség javításra” vonatkozó szűkítést. Másrészt a javaslat pontosítást tartalmaz az Eximtv. 2. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan, amely módosítás az Eximbank hatásköreinek bővítése nélkül kizárálag a döntési rend egyértelműsítését és a kiemelt ügyletek transzparens, eseti kormánydöntéssel történő jóváhagyásának lehetőségét szolgálja.

15. §

A javaslat kiegészíti a lakáscélú felhasználás fogalmát az egyes intézményesített ellátások keretében történő ápolásra, gondozásra rászorult személyek lakhatását biztosító otthonnal, intézménnyel.

16. §

A törvényjavaslat a lakástakarékpénztárak részére is engedélyezi kizárálag fedezési céllal derivatívák kötését. A módosítás egyértelművé teszi, hogy származtatott ügyletek kötésére korlátozott körben, csak fedezeti célból van lehetőség és a kockázat csökkenése esetén a derivatív ügyletek volumenét csökkenteni, a kockázat megszűnése esetén pedig a derivatív ügyletet zárni kell.

17. §

A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a lakástakarékpénztárak a szabad eszközeiket a jövőben állam által garantált értékpapírokba, továbbá az Európai Központi Bank, illetve a nemzetközi fejlesztési bankok által kibocsátott értékpapírokba, valamint az Európai Központi Bank vagy valamely tagállami jegybank által elfogadható fedezetnek minősülő fedezett kötvénybe is elhelyezhessék, ezzel növelve a befektetési lehetőségeiket.

18. §

A módosítás kiegészíti a jelzálog-hitelintézet által végezhető tevékenységeket szabályozó rendelkezéseket az építményi hitel nyújtásával. Az építményi hitel lehetővé teszi, hogy már a használatbavételi engedély megszerzése előtt, akár a tervezőasztalról hitelezhetővé váljanak az új építésű társasházak lakásai.

19. §

A jelzálog-hitelintézetről és a jelzáloglevélről szóló törvény előírja, hogy a jelzáloglevélnek tartalmaznia kell a kibocsátó megnevezését és cégszerű aláírását. Dematerializált jelzáloglevél esetén eltérésként szükséges rögzíteni, hogy a dematerializált jelzáloglevélnek nincs sorszáma, valamint a tulajdonos nevét az értékpapírszámla tartalmazza.

20. §

A javaslat a jelzálog-hitelintézetről és a jelzáloglevélről szóló törvény módosítása keretében rögzíti, hogy az (EU) 2023/2864 európai parlamenti és tanácsi irányelv megfelelően egyes információkat a Felügyelet [a kapcsolódó (EU) 2023/2859 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti gyűjtőszervezetként] az egységes európai hozzáférési pont részére továbbítja bizonyos metaadatokkal egyetemben.

21. §

Jogharmonizációs záradék kiegészítése.

22. §

A javaslat előírja, hogy a vállalkozó az éves beszámolónak, az összevont (konszolidált) éves beszámolónak, az IFRS-ek szerinti éves és összevont (konszolidált) éves beszámolónak, a könyvvizsgálói jelentésnek, a fenntarthatósági jelentésnek, az összevont (konszolidált) fenntarthatósági jelentésnek, a bizonyossági véleménynek (a bizonyossági jelentésnek) és adott esetben a nyilatkozatnak, a kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentésnek, valamint a kormányok részére fizetett összegekről szóló összevont jelentésnek a közöttételevel egyidejűleg teljesíti az (EU) 2023/2859 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: ESAP rendelet) által előírt benyújtási kötelezettséget, a felsorolt információk egységes európai hozzáférési ponton történő hozzáférhetővé tétele céljából.

Az egységes európai hozzáférési pont működése céljából gyűjtőszervezetet kell kijelölni, így a javaslat a céginformációs szolgálatot jelöli ki az információk gyűjtőszervezeteként, amely az ESAP rendelet előírásainak megfelelően jár el.

23. §

A javaslat az Európai Unió jogának való megfelelést tartalmazza.

24. §

Átmeneti rendelkezés.

25. §

A Tpt. 5. §-a úgy definiálja a tulajdonosi megfeleltetést, mint a központi értéktár által az értékpapírszámla-vezetők közreműködésével végzett, a dematerializált részvény tulajdonosának azonosítását szolgáló eljárás, amely fogalmat indokolt összhangba hozni a Tpt. 149. §-ában szabályozottakkal, amely helyesen nem csak részvények, hanem általában dematerializált értékpapírok esetén teszi lehetővé a tulajdonosi megfeleltetést.

A Tpt.-n belüli hivatkozás egyszerűsítése érdekében a módosítás definiálja a vállalati kötvény fogalmát, amely a kötvénymódosításra vonatkozó szabályok körében bír relevanciával. A definíció indokaihoz a Tpt. 12/C. §-ához fűzött magyarázat ad további kiegészítést.

26. §

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), és Tpt. jelenleg nem tartalmaz részletes rendelkezést a kötvény adatai változtatásának módjáról. A kötvénybe foglalt jogok minden más kötelemhez hasonlóan, a felek konszenzusa esetén módosíthatóak már jelenleg is. Ahhoz azonban, hogy a módosítás ne pusztán a kibocsátó és az aktuális kötvényjogosult között válson ki joghatásokat, hanem az értékpapírjogviszony részévé is váljon, az szükséges, hogy a kötvényjogosultak és a kötvény kibocsátójának egybehangzó konszenzusa alapján a kibocsátó utasítása alapján a központi értéktár a kötvényt módosítsa, amely módosításokra már jelenleg is átvezetők a központi értéktár által. Figyelemmel arra, hogy a kialakult gyakorlat során az érintettek jelentősen eltérően szabályozzák a kötvénybe foglalt jogok módosításának eljárását, valamint, hogy a központi értéktárra vonatkozó jogi szabályozás nem kellően részletesen rendezi a dematerializált kötvény módosítása során követendő eljárást, a jogalkotó részletes szabályokkal kívánta egységesíteni a kötvények módosításának gyakorlatát.

A szabályozás – figyelemmel a hazai értékpapíripiac sajátosságaira – azon kötvényekre vonatkozik, amelyeket nem pénzügyi vállalatok bocsátottak ki (a továbbiakban: vállalati kötvény). A szabályozás hatálya továbbá a dematerializált formában előállított vállalati kötvényekre terjed ki, tekintve, hogy a nyilvánosan forgalomba hozott vállalati kötvények csak ebben a formában állíthatók elő. A szabályozás tárgyi és személyi hatálya azonban nem jelenti, hogy e körön kívül ne lenne mód az értékpapírok módosítására. A tárgyi és személyi hatály ily módon történő meghatározása csupán azzal a hatással jár, hogy ezeken kívül a törvényben szabályozott eljárási szabályok nem érvényesülnek.

A szabályozás hatálya alá tartozó vállalati kötvények módosítására kötvényesi gyűlés útján kerülhet sor.

A kötvényesi gyűlés (kötvényesek közgyűlése) nem ismeretlen jogintézmény, a magyar királyi igazságügyminiszter 60.300/1922. I. M. számú rendelete a bemutatóra szóló vagy forgalmány útján átruházható részkötvények és záloglevelek birtokosainak képviseletéről, valamint a részkötvények birtokosait illető követelések telekkönyvi bejegyzéséről nem csupán a kötvénymódosítás lehetőségét teremtette meg, de a kötvényjogosultak döntéshozatalának megkönyítése érdekében szabályozta a közgyűlés (mai néven: kötvényesi gyűlés) szabályait is. Az uniós tagállamok nemzeti joga, valamint az angolszász jogrendszer széles körben elismerik a kötvény módosításának a lehetőségét.

A kötvényesi gyűlés szabályai kögensek, azaz a kibocsátó a vállalati kötvényben eltérő szabályt csak ott határozhatt meg ahol a Tpt. kifejezetten lehetővé teszi az eltérést (lásd például a határozathozatalhoz szükséges többség kérdését). A kötvényesi gyűlésnek a törvénytől eltérő szabályai akkor válnak a vállalati kötvény jogviszony részévé, ha ezt maga a vállalati kötvény tartalmazza, a Ptk. 6:565. § (1) bekezdésének megfelelően. Indokolt ezért annak kifejezett rögzítése, hogy a kötvényesi gyűlés Tpt.-ben meghatározott szabályaitól eltérő szabályokat érvényesen csak a vállalati kötvényben lehet kikötni, ebből következően a kötvényen kívüli, a kötvényjogosultak és a kibocsátó közötti ilyen tartalmú szerződésre értékpapírjogi jogosultságot alapítani nem lehet. A kötvényesi gyűlésre vonatkozó rendelkezés azonban nem válik a vállalati kötvény kötelező tartalmává, hiszen a kötvényesi gyűlésről való rendelkezésre kizárolag akkor van szükség, ha a kibocsátó a vállalati kötvény módosítása vonatkozásában a kötvényesi gyűlés Tpt.-beli szabályaitól el kíván tért. Ilyen esetben azonban ezt az eltérést a vállalati kötvénynek tartalmaznia kell, hiszen ellenkező esetben ezek a szabályok nem lesznek a vállalati kötvény jogviszony részei, és a vállalati kötvény átruházása esetén ezek a rendelkezések az új kötvényjogosult és a kibocsátó közötti jogviszonynak nem fogják a részét képezni. Az eltérés lehetőségével a kibocsátó akár a kibocsátás során, akár a vállalati kötvény módosításával, így például a kötvényjogosulti gyűlés összehívása során élhet, az eltérő szabályokat – mivel az a kötvényesi jogok része – a vállalati kötvénybe foglalva.

A Tpt. 12/B. §-a kiegészítésre kerül a kötvényben foglalt kötelezettségek teljesítésért vállalt kezesség mellett a garanciára vonatkozó szabályokkal. Amennyiben a kötvényhez olyan garancia kapcsolódik, amelyet a kötvény mindenkor jogosultja hívhat le, a kötvény piaci forgalom által megkívánt biztonságát erősítve is befektetővédelmi szempontból indokolt, hogy a garanciaállaló nyilatkozat, illetve a garanciaszerződés egy eredeti példánya elhelyezésre kerüljön a központi értéktárnál és tartalma az érdekeltek által megismerhető legyen.

A garanciaállaló nyilatkozat központi értéktár által történő megőrzése a kötvényből eredő jogosultság szerves részét képező biztosíték, azaz a garancia-jogviszony létrejöttének, tartalma bizonyíthatóságának célját is szolgálja. Ennek érdekében a Tpt. 12/B. § új (11)–(13) bekezdése rögzíti egyrészt azt, hogy az ilyen kötvény előállításának, ilyen garanciával való kiegészítésének feltétele a Tpt. által előírt okiratok mellett a garanciaállaló nyilatkozat egy eredeti példányának a központi értéktárnál történő letétbe helyezése. A transzparencia érdekében pedig a módosított szabályok előírják, hogy a garanciaállaló nyilatkozat tartalmáról a központi értéktár a mindenkor kötvényjogosult, vagy a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény szerinti szolgáltatást igénybe vevő ügyfélnek – annak kérésére – a letétben őrzött garanciaállaló nyilatkozat másolatát kiadja, azaz a nála őrzött garanciaállaló nyilatkozattal megegyező másolatot bocsát rendelkezésére, amennyiben a kérelmező nem a központi értéktár ügyfele, az értékpapírszámla-vezető útján.

27. §

Figyelemmel a hazai értékpapíripiac sajátosságaira, a Tpt. jelen alfejezete szűken vonja meg a szabályozás tárgyi hatállyát. A szabályozás három szempontból korlátozott. Egyrészt kizárolag kötvényekre vonatkozik, másrészt kizárolag a vállalati kötvény – azaz a hitelintézetnek, pénzügyi vállalkozásnak, befektetési vállalkozásnak,

kollektív befektetési forma kezelőjének, ezen intézmények magyarországi székhellyel rendelkező fióktelepének nem minősülő gazdasági társaságok, azaz a nem pénzügyi vállalatok által kibocsátott kötvény – tartozik a szabályozás hatálya alá, harmadrészt csak dematerializált kötvények esetében alkalmazandó. Mindez természetesen nem változtat azon, hogy a módosításra – hasonlóan a jelen törvénymódosítást megelőző tőkepiaci gyakorlathoz – a szabályozás itt rögzített tárgyi hatályán kívül is van mód.

A kötvényes gyűlés szabályai annak a lehetőségét teremtik meg, hogy a kötvényjogosultak konstruktív módon részt tudjanak venni a módosítás feltételeinek a megvitásában.

A törvény rendelkezik arról, hogy a kötvénymódosítás a kötvényes gyűlés hatásköre. Nem kizárt azonban, hogy a kötvényes gyűlés a kötvényjogosultak hitelezői érdekeit érintő kérdésben egyéb kérdésben is döntsön, így például bizonyos kötvényes jogok (pl. a lejárat előtti visszaváltási jog) gyakorlásáról, vagy a vállalati kötvényben a kötvényjogosultaknak biztosított jogról való lemondásról. A törvény azért nem rendelkezik kifejezetten ezekről a hatáskörökön, mert azok – főszabályként – szerződéses megállapodások a kötvényjogosultak között, amelyek megsértésének értékpapírjogi jogkövetkezménye nincs, csupán a kötvényjogosultak között vonhatóak le a szerződésszegés jogkövetkezményei; ugyanakkor amennyiben a kötvényjogosultak kívánják, a kötvényes gyűlés hatáskörébe akár ezen döntéseket is bevonhatják.

A törvény eltérést megengedő szabállyal biztosítja, hogy ha a vállalati kötvény meghatározott, technikai jellegű adatai megváltoznak (így a vállalati kötvény-sorozat elnevezése, valamint a kibocsátó közhites nyilvántartásban nyilvántartott adatai) a vállalati kötvény adatai módosításához nem szükséges a kötvényes gyűlés határozata, a központi értékű a kibocsátó megbízása alapján intézkedik a megváltozott adat vállalati kötvényen történő átvezetéséről. A törvény ezt a lehetőséget az vállalati kötvény-sorozat össznévértékének és darabszámának megváltozása esetére is biztosítja, amely azonban nem jelenti azt, hogy ne lehetne a vállalati kötvényben úgy rendelkezni, hogy a vállalati kötvény-sorozatba tartozó új kötvények forgalomba hozatalához, vagy a vállalati kötvények visszavásárlásához a kötvényjogosultak hozzájárulására van szükség. A szabályozás tehát nem teszi lehetővé, hogy a kibocsátó egyoldalúan döntsön a vállalati kötvény-sorozatba tartozó új kötvények forgalomba hozataláról vagy a kötvények visszavásárlásáról és törléséről, célja az, hogy elkerülje az olyan nehezen feloldható konfliktusokat, amikor az össznévérték, darabszám megváltozása alapját képező eseményhez a kötvényesek (akár kötvényes gyűlésen) hozzájárulnak, ugyanakkor – az időközben esetleg bekövetkező változások miatt – a vállalati kötvény módosítását már nem fogadja el a kötvényes gyűlés.

A kötvényes gyűlés határozathozatalát a kibocsátó kezdeményezi, kötvényes gyűlés összehívásával és a határozati javaslat Cékgözlönyben történő közzétételével.

Ez ugyanakkor nem érinti a más jogszabályok alapján esetleg fennálló további közzétételei kötelezettséget. Ha a határozatba foglat szándék bennefentes információinak minősül, akkor a piaci visszaéléséről szóló szabály alapján lehet szükséges a közzététel. Ha a határozatba foglat szándék a vállalati kötvény értékét vagy hozamát, illetve a kibocsátó megítélését közvetlenül vagy közvetve érintő információ, akkor a Tpt. rendkívüli tájékoztatásra vonatkozó szabályai alkalmazandóak. Ugyancsak további közzétételi-tájékoztatási kötelezettség lehet szükséges a tőzsdré vagy más kereskedési platformra bevezetett vállalati kötvények esetén.

Figyelembe véve a kibocsátó fentiekben említett közzétételi kötelezettségeit is, a kötvényjogosultaktól akkor várható, hogy jól megalapozott döntéseket hozzanak, ha lehetőségük van a kötvényes gyűlésen előterjesztendő határozati javaslatokhoz kapcsolódó információkat előzetesen beszerezni, azokat feldolgozni, és a döntésre felkészülni. Ehhez – a kötvényes gyűlés ülését érintő technikai részleteken (időpont, helyszín, döntéshozatal módja) túl – ismerniük kell a az eldöntendő kérdéseket is. A Tpt. normatív módon határozza meg azt, hogy a kötvényes gyűlésen előterjeszteni kívánt határozati javaslatokat ezen döntéseik meghozatalához szükséges részletességgel kell a kötvényjogosultakkal ismertetni.

A közzététel és a kötvényes gyűlés közötti időközt a kibocsátó szabadon határozhatja meg, azzal, hogy 3 munkanapnál rövidebb, 20 munkanapló hosszabb időköz nem rögzíthető. Ha a kibocsátó 3 munkanapnál rövidebb időközt határoz meg, a jogszabályi következménye, hogy az így tartott kötvényes gyűlés összehívása szabálytalan. Ezen határidők jogszabályi rögzítése amiatt is indokolt, hogy kellően röviden legyen meghatározható azon határidő, amíg a központi értékű a vállalati kötvényt nem módosíthatja, figyelembe véve a kötvényes gyűlés határozatának bíróság előtti megtámadására nyitva álló határidőt.

A Tpt. a Ptk. 3:17. § (5) bekezdését átvéve rögzíti, hogy a nem szabályszerűen összehívott kötvényes gyűlésen határozat csak akkor hozható, ha valamennyi kötvényjogosult, azaz a vállalatikötvény-sorozatba tartozó valamennyi kötvény jogosultja részt vesz a kötvényes gyűlésen és hozzájárul a gyűlés megtartásához. Szabályszerűtlen lehet a kötvényes gyűlés összehívása egrészt az időközre vonatkozó szabály meg nem tartása miatt, másrészről például a nem ismertetett módosítási javaslatra tekintettel.

A szabályozás azon alapul, hogy a kötvényes gyűlés döntése valamennyi fél egyetértését igényli, azaz a kötvényjogosultak egyhangú határozata szükséges a módosítás elfogadásához. Indokolatlannak tűnik azonban ezt a követelményt kórgens szabállyal rögzíteni, így kórgens szabály csupán a tekintetben szükséges, hogy 50%-nál alacsonyabb arány nem határozható meg. A jogszabálymódosítás meghatároz több olyan kiemelt jelentőségű kérdést, amelyben minősített többséget ír elő a módosításhoz.

A konszenzusos döntéshozatalhoz hasonlóan a Tpt. meghatározza, hogy a kötvényes gyűlésen az a kötvényjogosult vehet részt, aki a meghívó Cékgözlönyben történő közzétételének a napján a vállalati kötvény jogosultjának minősült. A szabályozás rögzíti, hogy a Cékgözlönyben való közzététel időpontjában ebből a szempontból „befagy” a kötvényjogosultak köre és az erre az időpontra készült tulajdonosi megfeleltetés határozza meg azoknak a személyeknek a körét, akik az elfogadásról dönthetnek. Mindez azzal jár, hogy ha ezt követően változik a kötvényjogosult személye, az nem érinti azt, hogy erről a határozatról a korábbi jogosult dönthet. Ez a megoldás szükségszerűen nem teszi lehetővé a későbbi jogosult számára, hogy a határozati javaslat elfogadásáról döntsön. Hasonló megoldás érvényesül a részvénnytársaságok szabályozása kapcsán, ahol a Ptk. 3:273. § (3) bekezdése a részvénys változása esetén is annak a részvénynak biztosítja a közgyűlésen való részvétel jogát, akit legkésőbb a közgyűlés kezdőnapját megelőző második munkanapon bejegyeztek a részvénnykönyvbe, és a részvénynak az ezt követő, a közgyűlés kezdőnapjáig bekövetkező átruházása már nem érinti ezen részvénys jogát a közgyűlési részvételre és a részvénys jogok gyakorlására. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a korábbi és a későbbi kötvényjogosult jogviszonyában ne lehetne erről rendelkezni, és feltétlenül jogkövetkezmény nélkül maradna, hogy a korábbi kötvényjogosult gyakorol egy olyan jogot, amely a későbbi kötvényjogosult jogait érinti. Mivel maga a szabályozás biztosítja a vállalati kötvény módosításának ezt a módját, elvárható lesz a vállalati kötvények vásárlói, hogy a vásárlás előtt tájékozódnak arról, van-e folyamatban módosítás, van-e egyéb, a vállalati kötvényt érintő kötvényes gyűlési határozat érvényben. Többek között ezt az információt biztosítják a kötelező közzétételek.

Annak érdekében, hogy a kötvényjogosult szavazati jog útján gyakorolt nyilatkozatával kapcsolatos ellentmondást, valamint az abból fakadó értelmezési problémákat és esetleges jogvitákat kizárja, javaslat rögzíti, hogy a szavazati jog egy határozati javaslat tekintetében nem osztható meg, azaz a kötvényjogosult egy határozati javaslatra egyféléképpen szavazhat érvényesen.

A kötvényes gyűlést követően a kibocsátó megállapítja az eredményt és intézkedik ennek a Cékgözlönyben való közzétételéről. A módosítást elfogadó határozat esetén gondoskodni kell a dematerializált vállalati kötvény módosításáról is.

A módosítás rögzíti, hogy az (EU) 2017/1129 rendelet 1. cikk (4) bekezdés a)-d) pontjában foglalt esetek szerint tájékoztató közzététele nélkül nyilvánosan forgalomba hozott vállalati kötvény az Tpt. 12/D. § bekezdéseiben meghatározott egyes előírásoktól eltérő szabályokat is megállapíthat, azzal, hogy nincs lehetőség ezektől a garanciális elemektől eltekinteni. Ezzel a szabályozás lehetővé teszi, hogy az olyan vállalati kötvények esetében, amelyeknél a forgalomba hozatal, illetve a forgalomba hozott vállalati kötvény sajátosságai magasabb befektetési képességet, szakértelmet feltételeznek, vagy amennyiben az ajánlatelettel célzott befektetők száma alacsony, a vállalati kötvény a kötvényes gyűlés összehívásának, és a döntéshozatalnak a Tpt.-ben meghatározott egyes szabályaitól eltérő szabályokat is meghatározzon, nem kizárva ezen témaörök kötvényben való szabályozását. Vagyis a vállalati kötvényben rögzített ezen eltérő szabályoknak biztosítaniuk kell, hogy a kibocsátó a kötvényes gyűlésre szóló meghívót a vállalati kötvényben meghatározott módon, de a Tpt.-ben előírt tartalommal és határidőkre tekintettel hozza a kötvényjogosultak tudomására. Amennyiben ezen vállalati kötvény nem tartalmaz eltérő szabályokat ezekben a kérdésekben, a Tpt.-ben előírt szabályok alkalmazandóak ezen vállalati kötvények módosítása esetén is.

A módosítás elvárja, hogy a kibocsátó biztosítsa a kötvényjogosultak számára, hogy személyes jelenlét helyett elektronikus hírközlő eszköz útján vegyenek részt a kötvényes gyűlésen. Ennek szabályait ugyancsak a Ptk. mintájára rögzíti a módosítás. E körben két megoldást biztosít a módosítás. Főszabályként bármikor helye van „konferencia gyűlés” tartásának, azaz a Ptk. 3:280. §-a mintájára annak, hogy valamely, vagy akár valamennyi

kötvényjogosult személyes részvétel helyett online vegyen részt a kötvényesi gyűlésen. Ugyancsak a Ptk. mintájára biztosítja a Tpt., hogy írásbeli döntéshozatal lehetősége és kezdeményezése esetén is össze kell hívnia a kibocsátónak a kötvényesi gyűlést a kötvényjogosult kérelme esetén, így biztosítva, hogy ne pusztán szavazásra kerüljön sor, hanem érdemi párbeszéd folyhasson az érintettek között. A módosítás rögzíti azokat a szabályokat, amelyekben az írásbeli döntéshozatali eljárás eltér a személyes jelenlettel lebonyolított kötvényesi gyűlés szabályaitól (pl. szavazólapok megküldésének határideje).

A módosítás biztosítja a kötvényesi gyűlés által hozott határozat bírósági felülvizsgálatának a lehetőségét, mivel a módosítás olyan anyagi jogi rendelkezéseket tartalmaz, amely a kötvényjogosult alanyi jogát érinti és ezen alanyi jog védelme az anyagi jog bírósági érvényesítése útján lehetséges.

Mivel a kötvény a kötvényjogosult számára bírósági úton érvényesíthető követelést keletkeztet, a kötvényjogosult bírósághoz kell, hogy tudjon fordulni abban az esetben is, ha kibocsátóval szembeni követelése jogszabálysértő módon megváltozik (pl. a lejárat későbbre tolódik vagy a kamatfeltételek kedvezőtlenül változnak).

A kötvénymódosítás kapcsán a speciális jogorvoslat hiánya nagyon komoly bizonytalanságot jelentene minden kibocsátó, mind a kötvényjogosult számára.

Tekintettel arra, hogy a dematerializált kötvény módosítását követően a jogosult értékpapírszámláján már nem tartanak nyilván olyan értékpapírt, amely alapján a kötvényjogosult egy perben az alaki legitimáció szabályai alapján igazolni tudná, hogy a kibocsátóval szemben az eredeti feltételek szerint illeti meg követelés, így a kötvényjogosult polgári perben követelhetné a kibocsátótól az eredeti feltételek szerint történő teljesítést. Komoly bizonytalanságot jelentene az eljárosok időtávja is. Egyéb jogorvoslat híján a Ptk. általános igényérvényesítési szabályai alapján lenne lehetőség a kötvénymódosítással kapcsolatos per megindítására az általános élérvülési határidőn belül, azaz a kötvényjogosult akár sok évvel a kötvény módosítását követően is indíthatna pert a kibocsátóval szemben. Továbbá ezeknek a pereknek az eredményeként az egységes kötvénysorozat szétszakadhatna, hiszen az egyes kötvényjogosultak által indított perekben eljáró bíróságok kizárolag az adott kötvényjogosult és a kibocsátó vonatkozásában vizsgálnák a módosítás jogosultságát, így elképzelhető, hogy ugyanazon kötvénysorozat esetén az egyik kötvényjogosult esetén a lejárat az eredeti, míg másik kötvényjogosult esetén a módosított kötvény szerint alakul.

Egy ilyen helyzet nemcsak, hogy összeegyeztethetetlen a kötvénysorozatokkal kapcsolatos jogi szabályozással, de praktikus szempontból sem vezetne kívánatos eredményre, így a módosítás speciális jogorvoslatot teremt meg.

A speciális jogorvoslatként került meghatározásra, hogy a kötvényjogosult a kötvényesi gyűlés által hozott határozat hatályon kívül helyezése iránt keresetet indíthat a kibocsátóval szemben, ha a határozat jogszabálysértő vagy a kötvényesi gyűlésre vonatkozóan a vállalati kötvényben foglalt szabályokba ütközik. A felperes keresetindítási jogosultságát – azaz annak tényét, hogy például a Tpt. új 12/D. § (12) bekezdésben meghatározottakon kívüli vállalati kötvény esetén a meghívó Céggözlönyben való közzétételének napján kötvényjogosultnak minősült – köteles a keresetlevél benyújtásával együtt igazolni értékpapírszámla-kivonattal. A keresetlevél tehát kizárolag akkor minősül perfelvételre alkalmasnak, ha a felperes a perindítási jogát a törvényben meghatározott módon igazolta, ennek elmaradása esetén a keresetlevelet a perbeli legitimáció hiánya miatt a Pp. 176. § (1) bekezdés g) pontja alapján hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve vissza kell utasítani.

A szabályozás a társasági határozat bírósági felülvizsgálatának a logikáját követi, azzal, hogy amíg a per folyamatban van, addig nem teszi lehetővé, hogy a központi értéktár vállalati kötvényt módosítsa. A szabályozás célja – figyelemmel a kötvénypiac igényeire –, hogy rendkívül gyors eljárásban születhessen ítélet. A módosítás ezért rövid eljárási határidőket határoz meg, több ponton eltér a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény szabályaitól és kizárra a rendkívüli perorvoslatokat.

28. §

A javaslat rögzíti, hogy az (EU) 2023/2864 európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének megfelelően a befolyásszerzéssel kapcsolatos információk egyes elemeit a Felügyelet (a kapcsolódó 2023/2859 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti gyűjtőszervezetként) az egységes európai hozzáférési pont részére továbbítja bizonyos metaadatokkal egyetemben. Egyértelműsítésre kerül, hogy az adott információk vonatkozásában szükségtelen a Felügyelet felé történő kétszeri jelentéstétel.

29. §

A módosítás célja, hogy rendezze a nemfizető számlatulajdonosok értékpapírjainak kezelését, biztosítva a számlavezető jogosérő eljárását az értékpapírszámla megszüntetése és a követelések érvényesítése során. A javaslat egyensúlyt teremt a számlavezető jogos érdekei és a jogosultak védelme között, hozzájárulva a tőkepiaci jogbiztonság és stabilitás erősítéséhez. Továbbá a javaslat kezeli azon adminisztratív terheket, amelyek azon értékpapírok nyilvántartása jelent, amelyek értesítése akadályozott, és amelyek a központi értéktár korlátozott rendeltetésű, elkülönítésre szolgáló központi értékpapírszámláján kerülnek átvezetésre.

30. §

A javaslat biztosítja, hogy a tőzsdeben történő részesedés megszerzésére, elidegenítésére, illetve módosulására vonatkozó információk nyilvánosságra-hozatalával egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell, hogy megküldésre kerüljenek a Felügyelet, mint gyűjtőszervezet részére.

Egyértelműsítésre kerül, hogy a tőzsde nem kötelezhető kétszeres adatszolgáltatásra.

31. §

A javaslat biztosítja, hogy a tőzsdei termékkel történő kereskedés felfüggesztése vagy a tőzsdei termék kereskedésből való törlése nyilvánosságra-hozatalával egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell megküldeni a Felügyelet, mint gyűjtőszervezet részére.

Egyértelműsítésre kerül, hogy a tőzsde nem kötelezhető kétszeres adatszolgáltatásra.

32. §

A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-i, 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 89. cikkének (10) bekezdésével összhangban a központi szerződő felek, elszámolóházak 2026. december 25-ig maradhatnak más központi szerződő felek klíringtagjai. Tekintettel arra, hogy e határidőtől biztosítani szükséges, hogy a KELER KSZF helyett más szervezet láthassa el a tagsági feladatokat, a Javaslat lehetővé teszi, hogy a tőzsde ennek elősegítésére alapítson és működtessen befektetési vállalkozást.

33. §

A javaslat a dematerializált vállalti kötvény módosítása során szükséges tájékoztatás vonatkozásában biztosítja a titokszabályozás pontossítását.

34. §

A központi szerződő fél által ellátott feladatokra – különös tekintettel a gáz- és energiapiaci elszámolásra és teljesítésre – tekintettel szükséges a hatékony együttműködés a releváns hatóságokkal, így az adóhatósági feladatokat ellátó Nemzeti Adó- és Vámhivatallal.

35. §

A módosítás csak a hatálybalépést követően kibocsátott vállalati kötvényekre vonatkozik.

Az átmeneti szabályozás biztosítja, hogy a kibocsátó és a kötvényjogosultak konszenzusa esetén nincs akadálya annak, hogy a módosítás hatálybalépését megelőzően kibocsátott vállalati kötvény esetén is alkalmazásra kerüljenek a kötvényesi gyűlés szabályai. Ehhez a konszenzusos döntéshozatal szabályainak a betartásával az szükséges, hogy a kibocsátó és a kötvényjogosultak úgy módosítsák a vállalati kötvényt, hogy az – akár a Tpt. új szabályaira való utalással, de figyelemmel az attól való lehetséges eltérésre is – biztosítsa a lehetőségét a kötvényesi gyűlés működésének.

36. §

A Tpt. 12/B. § (3) bekezdésének módosítása technikai jellegű, tekintettel a Tpt. 12/B. § (2) bekezdésének h) pontjának hatályon kívül helyezésére és a Tpt. 12/B. § (9) bekezdésének módosítására.

A Tpt. 12/B. § (4) bekezdésének módosítása szövegpontosító jellegű. Figyelemmel arra, hogy az értékpapírba foglalt jogok gyakorlásának lehetősége nem a tulajdonjoghoz, hanem az alaki legitimációhoz kapcsolódik, a kötvény tulajdonosa helyett a kötvény jogosultjára szükséges a rendelkezésben utalni.

A 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban a szankcionálható személyek köre pontosításra kerül.

37. §

A Tpt. 12/B. § (2) bekezdés h) pontjának hatályon kívül helyezésére azért kerül sor, mert a kezességvállalás nem a kötvény kötelező tartalmi eleme, hiszen arra csak akkor van szükség, ha a kibocsátó ilyen egyoldalú kezességvállaló nyilatkozattal kívánja biztosítani a kötvényben foglalt kötelezettségének teljesítését. Ilyen esetben azonban a kötvénynek tartalmaznia kell a kezességvállaló jognyilatkozatát és aláírását, hiszen egyszerűtől eltekintve a Tpt. értelmében a kezességet vállaló személy egyoldalú jognyilatkozata abban az esetben keletkezett kötelmet, ha ezeket a kötvény tartalmazza, másrészről a kezességet vállaló személy jognyilatkozata és aláírása hiányában az egyoldalú kezességvállalás nem válna a kötvény jogviszony részévé. Ennek megfelelően hatályon kívül helyező rendelkezéssel egyidejűleg módosításra kerül a Tpt. 12/B. § (9) bekezdése.

38. §

Szövegpontosítás.

39. §

A javaslat kiegészíti a Cégbölcökben közzéteendő információk körét.

40. §

A kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartásának, a könyvvizsgáló cégek nyilvántartásának, a harmadik országbeli könyvvizsgálók jegyzékének, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékének, valamint a kamarai minőségellenőrzések eredményének és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott intézkedéseknek a közzététele a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (a továbbiakban: kamara) hatáskörébe tartozik. A felsorolt információkat az ESAP rendelet szerint hozzáférhetővé kell tenni az egységes európai hozzáférési ponton, amelyhez gyűjtőszervezetet kell kijelölni, így a javaslat a kamarát jelöli ki az információk gyűjtőszervezeteként, amely az ESAP rendelet előírásainak megfelelően jár el.

41. §

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodókra vonatkozó, a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó szervezet (a továbbiakban: közfelügyeleti hatóság) által lefolytatott minőségellenőrzések eredményének és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott intézkedéseknek a közzététele a közfelügyeleti hatóság hatáskörébe tartozik. A felsorolt információkat az ESAP rendelet szerint hozzáférhetővé kell tenni az egységes európai hozzáférési ponton, amelyhez gyűjtőszervezetet kell kijelölni, így a javaslat a közfelügyeleti hatóságot jelöli ki az információk gyűjtőszervezeteként, amely az ESAP rendelet előírásainak megfelelően jár el.

42. §

Átmeneti rendelkezés.

43. §

A javaslat az Európai Unió jogának való megfelelést tartalmazza.

44. §

A javaslat biztosítja, hogy a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény javadalmazási politikájára vonatkozó általános alapelveinek közzétételével egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponton is hozzáférhetővé váljanak. Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell, hogy megküldésre kerüljenek a Felügyelet, mint gyűjtőszervezet részére.

45. §

A javaslat biztosítja, hogy a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény éves beszámolójára, éves jelentésére, valamint a befektetési politika elveiről szóló nyilatkozatára vonatkozó információk közzétételével egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponton is hozzáférhetővé váljanak. Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell, hogy megküldésre kerüljenek a Felügyelet, mint gyűjtőszervezet részére.

46–47. §

Jogharmonizációs záradékok kiegészítése.

48. §

Tekintettel arra, hogy az értékpapír-forgalmazói vizsga fennállására vonatkozó – a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvényben foglalt – szabályok hatálytalanok, illetve ilyen képzés nincsen, indokolatlan, és a pénzügyi ágazat követelményeivel is ellentétes a követelmény fenntartása.

Az adminisztratív terhek csökkentése érdekében nem szükséges a kötelezettség fenntartása.

49. §

A javaslat CRD VI. irányelvnek megfelelően az összevont alapú felügyelet alkalmazási szabályait rögzíti a befektetési vállalkozás-csoporthoz vonatkozóan.

50. §

A javaslat az 575/2013/EU rendelet 4. cikk (1) bekezdés 1. pont b) alpontjában foglaltakat teljesítő befektetési vállalkozásra vonatkozóan a hitelintézeti tevékenységi engedély benyújtása esetén alkalmazandó szabályokat egészíti ki. A rendelkezés rögzíti azt is, hogy a Felügyelet mikor tekinthet el az engedély megszerzésének követelményétől.

51. §

A javaslat rögzíti, hogy a befektetési vállalkozás vagy anyavállalat a Bszt. 123/A (3) illetve (4) bekezdéseiben meghatározott információkat a nyilvánosságra hozataltal egyidejűleg benyújtja a Felügyeletnek azoknak a (EU) 2023/2859 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján létrehozott egységes európai hozzáférési ponton való hozzáférhetővé tétele céljából.

52. §

A javaslat biztosítja, hogy olyan MTF vagy OTF működtetése esetén, amelyen árualapú származtatott termékekkel vagy kibocsátási egységek származtatott eszközeivel kereskednek, és erre vonatkozóan jelentésekkel hoznak nyilvánosságra, ezekkel egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell, hogy megküldésre kerüljenek az Európai Értékpapír-piaci Hatóság, mint gyűjtőszervezet részére.

53. §

A javaslat biztosítja, hogy az MTF-et, illetve OTF-et működtető befektetési vállalkozás vagy piacműködtetőben történő részesedés megszerzésére, elidegenítésére, illetve módosulására vonatkozó információk nyilvánosságra hozatalával egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek.

Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell, hogy megküldésre kerüljenek az Európai Értékpapír-piaci Hatóság, mint gyűjtőszervezet részére.

54. §

A javaslat biztosítja, hogy az MTF vagy az OTF szabályzatának nem megfelelő pénzügyi eszköz kereskedésből történő felfüggesztésének vagy törlésének nyilvánosságra-hozatalával egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell, hogy megküldésre kerüljenek a Felügyelet, mint gyűjtőszervezet részére.

Egyértelműsítésre kerül, hogy a befektetési vállalkozás vagy piacműködtető nem kötelezettséget kötelezhető kétszeres adatszolgáltatásra.

55. §

A javaslat biztosítja, hogy MTF kkv-tőkefinanszírozási piacként történő bejegyzése esetén információkat hoznak nyilvánosságra, ezzel egyidejűleg bizonyos információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információkat meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében kell, hogy megküldésre kerüljenek a Felügyelet, mint gyűjtőszervezet részére.

Egyértelműsítésre kerül, hogy a MTF működtetője nem kötelezettséget kötelezhető kétszeres adatszolgáltatásra.

56. §

A javaslat biztosítja, hogy a befektetési vállalkozások által megbízott függő ügynökökre vonatkozó információk nyilvánosságra-hozatalával egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információkat a Felügyelet meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kíséretében küldi meg.

57. §

A javaslat a befektetési vállalkozások összevonás alapú felügyeletére vonatkozó szabályokat pontosítja.

58. §

Jogharmozikációs klauzula.

59. §

Szövegpontosító rendelkezések.

60. §

Az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a befektetési vállalkozások és árutőzsdei szolgáltatóknak nem szükséges külön bejelenteni a cégegyezékben nyilvántartott adatok változását. Indokolt esetben a változás az engedélyezési eljárás tárgya, így a Felügyelet részéről ismert. Ugyancsak indokolatlan a belföldi fióktelepek bejelentése. A külföldi (EGT-államban vagy harmadik országban székhellyel rendelkező) vállalkozás fióktelepének engedélyezése, illetve bejelentése továbbra is fennmarad.

61. §

A javaslat biztosítja, hogy az egyéni vállalkozó gazdasági tevékenységének egyéni cég formában történő tovább folytatása esetén az adott üzembentartó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása ne sznjön meg érdekműlással.

62. és 65. §

A Javaslat biztosítja, hogy az ingyenes készpénzfelvétel adott esetben egy fizetési művelettel is megvalósulhasson.

63. §

Indokolt megteremteni annak lehetőségét, hogy a pénzforgalmi keretszerződés auditált elektronikus hírközlő eszköz útján is felmondható legyen.

A javaslat tételesen meghatározza azon eseteket, amikor a pénzforgalmi szolgáltatót nem terhelheti a felmondási kötelezettség.

64. §

Indokolt az automata bankjegykiadó gépből történő ingyenes készpénzfelvételi lehetőség összeghatárát tizenkét év eltelte miatt százötvenezer forintról háromszázezer forintra megemelni.

66. §

A Javaslat lehetővé teszi, hogy amennyiben a pénzforgalmi szolgáltató fizetési műveletkockázat-elemzése alapján csalás gyanúja merül fel, akkor a jóváhagyottnak minősülő, az ügyfél akaratával ugyan megegyező, de adott esetben pszichológiai manipulációval megtévesztett fizetési megbízás is visszautasítható legyen, függetlenül attól, hogy a benyújtás készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel vagy papír alapon történik.

67. §

A készpénz-helyettesítő fizetési eszközökkel kapcsolatos telefonon történő folyamatos bejelentésének biztosítását írja elő.

68. §

A javaslat szigorítja a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó felelősségi szabályokat.

69. §

A törvényjavaslat az (EU) 2023/2225 irányelv szabályaival összhangban pontosítja, illetve kiegészíti azokat a hiteleket, amelyekre a törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni. Meghatározásra kerülnek azok a feltételek, amelyek esetén a halasztott fizetésre nem kell alkalmazni az Fhtv. rendelkezéseit. Az irányelv ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a tagállamok olyan hitelekre is alkalmazzák a rendelkezéseket, amelyek nem tartoznak a hatálya alá. Az Fhtv. eddig is tágabban alkalmazta az irányelvi rendelkezések hatállyát, így rendelkezései például összeghatár nélkül kiterjednek minden fogyasztónak nyújtott hitelre.

70. §

A törvényjavaslat – figyelembe véve az Fhtv. módosítás új szabályait is – meghatározza, hogy a hiteltállépésre, a díjmentes hitelre, továbbá a jelzáloghitelre a törvény mely rendelkezéseit kell, illetve nem kell alkalmazni.

Indokolt egyértelműsíteni, hogy azoknál a rendelkezéseknel, amelyek a hitelezőre vagy a hitelre vonatkoznak, ott – amennyiben ez releváns – a halasztott fizetést biztosító termékértékesítő és szolgáltató, továbbá a halasztott fizetés keretében biztosított összeg is értendő.

71. §

A rendelkezés az (EU) 2023/2225 irányelvben bevezetett új, az Fhtv.-ben még nem szereplő fogalmak meghatározását tartalmazza.

A Javaslat a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló törvényben is bevezeti az építményi hitel fogalmát, továbbá a jelzáloghitel fogalmát kiegészít az építményi hitellel.

72. §

Az Fhtv.-ben előírt minden tájékoztatási kötelezettséget díjmentesen kell biztosítani a fogyasztó részére az (EU) 2023/2225 irányelv szabályozásának megfelelően.

73. §

A törvényjavaslat biztosítja, hogy a fogyasztókra vonatkozóan tilos a megkülönböztetés állampolgárság, tartózkodási hely vagy az Alapjogi Charta 21. cikkében említett bármely más ok alapján.

74. §

A felelős hitelezés és hitelfelvétel előmozdítása érdekében a hiteltermékek reklámjának figyelmeztetést kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy a hitelfelvétel nem ingyenes. A kereskedelmi kommunikáció során az információk megadásának igazodnia kell a használt adathordozó technikai lehetőségeihez, például a mobiltelefon kijelzőjének műszaki korlátjaihoz.

A magasabb szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében a törvényjavaslat megtiltja az olyan, a fogyasztók számára kockázatos reklámot, amely például azzal ösztönöz hitelfelvételre, hogy a hitel javítja a fogyasztó pénzügyi helyzetét, vagy növeli az anyagi forrásait.

75–80. §

A hitellel kapcsolatos előzetes tájékoztatás két lépcsőssé válik. Az első lépcsőt az általános tájékoztatás jelenti, amely a hitel alapvető jellemzőit tartalmazza (célok, futamidő, kamat típusai, reprezentatív példa, további költségek, a törlésztésre rendelkezésre álló különféle lehetőségek, az előtörlesztés lehetőségei, az elállási jog, a kapcsolódó szolgáltatások, nemteljesítés lehetséges következményei).

A szerződéskötést megelőző tájékoztatás második lépcsőjét az Fhtv. 1. melléklete szerinti formanyomtatvány felhasználásával nyújtott részletes tájékoztatás jelenti, amely már a fogyasztó által kifejezett preferenciák és információk alapján kerül összeállításra. A törvényjavaslat meghatározza azokat az elemeket, amelyeket a személyre szabott tájékoztató első oldalán (de legfeljebb két oldalon), feltűnő módon kell megadni annak érdekében, hogy a fogyasztók valamennyi lényeges információt egyszerre lássák. A feltüntetett információknak az előzetes tájékoztatás során is igazodniuk kell a használt adathordozók technikai korlátaihoz.

A hitelezőnek és a hitelközvetítőnek tájékoztatnia kell a fogyasztót arról, ha a felajánlott hitelfeltételek a személyes adatok automatikus feldolgozásán alapulnak.

A hitelközvetítő esetében a kereskedelmi kommunikáció során ki kell térti a megbízása terjedelmére.

81. §

A fogyasztók számára káros gyakorlat megakadályozása érdekében a törvényjavaslat megtiltja a kéretlen hitelnyújtást, vagyis az olyan hitelnyújtást, amit nem a fogyasztó kezdeményezett, ideértve a nem kért hitelkártyákat, fizetési számlához kapcsolódó hitelkeret vagy a hitelkeret túllépési lehetőségének egyoldalú bevezetését.

82. §

A törvényjavaslat kiegészíti az Fhtv. hitelképesség vizsgálatára vonatkozó szabályait a felelőtlen hitelezési gyakorlat és a túlzott eladósodottság megelőzése érdekében az (EU) 2023/2225 irányelv rendelkezéseiivel összhangban. A törvényjavaslat kimondja, hogy bár a hitelező betekinthet a hitelreferencia-szolgáltatás adataiba, a hitelképesség vizsgálata nem alapulhat kizárolag a fogyasztó hiteltörténetén.

Amennyiben a hitelképesség vizsgálat az adatok automatikus feldolgozásán alapul, a fogyasztó számára biztosítani kell a jogot arra, hogy egyértelmű és érthető magyarázatot kapjon az elvégzett vizsgálatról és az alkalmazott automatizált adatkezelés működéséről, továbbá a jogot arra, hogy kifejtse álláspontját, valamint kérje a döntés felülvizsgálatát.

83. §

A törvényjavaslat a jelzáloghitelre vonatkozó árukapsolás és csomagban történő értékesítés szabályait kiterjeszti minden fogyasztónak nyújtott hitelre. A jelzáloghitelkre vonatkozó szabályokat ugyanakkor azzal

az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a hitelhez kapcsolódó biztosítás megkötését csak az arányossági megfontolások figyelembevételével írhatja elő a hitelező.

84. §

A hitelhez jutást és a kapcsolódó szolgáltatásokat egyértelmű, átlátható módon kell bemutatni a fogyasztó részére. Ezért nem lehet a fogyasztó egyetértését vélelmezni például előre kipipált jelölőnégyszekkel. A fogyasztó vásárlási szándékát egyértelmű és félreérthetetlen cselekménynek kell bizonyítania, ideértve azt az esetet, ha a jelölőnégyzetet a fogyasztó kipipálja és aláírásával jóváhagyja.

85. §

A törvényjavaslat az (EU) 2023/2225 irányelv rendelkezéseinek megfelelően pontosítja a Szerződés tartalmi elemeit. Új elemként a Szerződésnek tartalmaznia kell az adósságkezelési tanácsadási szolgáltatást nyújtók elérhetőségeit is. A Szerződés áttekinthetősége érdekében rögzíti a törvényjavaslat, hogy az abban meghatározott információknak igazodniuk kell a használt adathordozó technikai lehetőségeihez.

86. §

A törvényjavaslat kiegészíti a kamatléttelek módosításáról történő tájékoztatás szabályait. Referencia-kamatlábbox kötött hitelkamat esetén a tájékoztatás a hitelező honlapján vagy mobilalkalmazásán keresztül is történhet a törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén.

87. §

Az Fhtv. 18/A. § a) pontjának kiegészítése szerint a fogyasztók tájékoztatásának tartalmaznia kell a jogszabály változása miatt szükséges módosítások magyarázatát is.

88. §

A törvényjavaslat kiegészíti a fizetési számlához kapcsolódó hitelre vonatkozó szabályokat a fogyasztóvédelem szintjének növelése céljából. Új szabály, hogy a fogyasztót legalább havonta egyszer tájékoztatni kell a hitelre vonatkozó adatokról. Szintén új elem, hogy a fizetési számlához kapcsolódó hitelkeret csökkenéséről vagy megszűnéséről legalább 30 nappal korábban tájékoztatni kell a fogyasztót.

89. §

A törvényjavaslat a fogyasztói jogok erősítése érdekében rögzíti, hogy a határozatlan idejű hitelszerződést a fogyasztó bármikor díjmentesen mondhatja fel, kivéve, ha a felek felmondási időről állapodtak meg.

90. §

Az Fhtv. a fogyasztók védelme érdekében előírja a hitelezők számára, hogy megfelelő szabályzatokkal és eljárásokkal rendelkezzenek a fogyasztók részére biztosított átstrukturálási lehetőségekről a végrehajtási eljárás megelőzése céljából. A törvényjavaslat kiegészíti az átstrukturálási lehetőségek körét a Szerződés teljes vagy részleges refinanszírozásával.

91. §

Az Fhtv. biztosítja a fogyasztó számára a szankció nélküli és indokolási kötelezettséggel nem járó elállás (felmondás) jogát. A jogbiztonság növelése érdekében a fogyasztó számára biztosított elállási (felmondási) jog mellett az Fhtv. ennek gyakorlásának módját, és az elszámolás szabályait is meghatározza. Az elállási jogról való tájékoztatás elmaradásához a törvényjavaslat szigorú jogkövetkezményt rendel, amikor kimondja, hogy a szerződéstől való elállásra nyitva álló időszak nem jár le, amennyiben a fogyasztót elállási jogáról nem tájékoztatták. A törvényjavaslat a kapcsolt hitelszerződés tárgyat képező termékek, vagy ezek értékesítéséből befolyt összeg elszámolására külön szabályt is megállapít.

92–93. §

Az Fhtv. minden fogyasztó számára alanyi jogon biztosítja, hogy a hitelt akár részlegesen, akár teljesen előtörleszthesse. Az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlata alapján a törvényjavaslat biztosítja, hogy előtörlesztés esetén a hitel a fogyasztó által viselt valamennyi költséggel csökkenjen – ideértve a hitel folyósításakor felmerülő költségeket is – a hitelszerződés fennmaradó időtartamával arányosan. Jelzáloghitelre ugyanakkor ez a rendelkezés nem vonatkozik, jelzáloghitel esetén a hitelszerződés fennmaradó időtartamára vonatkozó, a hitel futamidejétől függő kamattal és egyéb díjjal kell csökkenteni a hitel teljes díját.

94. §

Az Fhtv. 26. § (2) bekezdésének módosítása igazodva az új tájékoztatási szabályokhoz, kiegészíti a hiteltúllépésnél szükséges fogyasztói tájékoztatásra vonatkozó rendelkezést.

95. §

A törvényjavaslat kötelezi a hitelezőket arra, hogy a pénzügyi nehézségekkel küzdő fogyasztók korai azonosítására belső eljárásokat alakítsanak ki és szükség esetén az adósságkezelési tanácsadási szolgáltatóhoz irányítsa őket.

96. §

A törvényjavaslat a fogyasztóvédelem szintjének növelése érdekében a pénzügyi intézménynek nem minősülő termékértékesítő, szolgáltató által kínált termékek vagy szolgáltatások megvásárlásához biztosított halasztott fizetés esetén a tevékenység folytatásának feltételeként nyilvántartásba vételi kötelezettséget ír elő. A Magyar Nemzeti Bank eljárása magában foglalja e szolgáltatók felügyeleti hatóság általi nyilvántartásba vételét és hatósági felügyeletét. A Javaslat az elektronikus hírközlési szolgáltatók halasztott fizetéssel kapcsolatos tevékenységének felügyeletét a Magyar Nemzeti Bank helyett a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságra telepíti. Bizonyos mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősülő termékértékesítőket és szolgáltatókat az arányosság és szükségszerűség elvek mentén indokolt mentesíteni e követelményeknek való megfelelés alól.

Tekintettel arra, hogy a halasztott fizetést biztosító termékértékesítő vagy szolgáltató nyilvántartásba vételenél nincs igazolandó feltétel, így nincs szükség egyedi visszajelzésre. A nyilvántartásba vétel megtörténte a honlapon ellenőrizhető.

97. §

Felhatalmazó rendelkezést tartalmaz a szükséges végrehajtási rendelet megalkotására.

98–99. §

Átmeneti rendelkezést tartalmaz.

100. §

Jogharmonizációs záradék.

101. §, 1. melléklet

A módosuló tájékoztatási követelményeknek megfelelően az Fhtv. vonatkozó mellékletének módosítását tartalmazza.

102. §

Szövegcserés pontosításokat tartalmaz.

103. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

104. §

Külső hivatkozás pontosítása.

105. §

A módosítás pontosítja a kiegészítő felügyelet gyakorlásának kereteit.

106. §

A javaslat biztosítja, hogy a kiegészítő felügyelet alá tartozó vállalkozás a jogi felépítésére, az irányítására és a szervezeti struktúrájára vonatkozó információk nyilvánosságra-hozatalával egyidejűleg ezen információk az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információk meghatározott formai követelmények szerint és meghatározott metaadatok kísérében kell, hogy megküldésre kerüljenek a Felügyelet, mint gyűjtőszervezet részére.

Egyértelműsítésre kerül, hogy a kiegészítő felügyelet alá tartozó vállalkozás nem kötelezettséget kétszeres adatszolgáltatásra.

107. §

Jogharmonizációs klauzula.

108. §

A javaslat rögzíti, hogy a Magyar Nemzeti Bank alapvető feladatai közé nem tartozó feladatai nem veszélyeztetik a pénzügyi közvetítőrendszer MNB által ellátott felügyeletét. Ennek elsősorban uniós szabályozási okai vannak, tekintettel arra, hogy az utóbbi időben megjelentek olyan irányelvi – azaz átültetést igénylő – szabályok, amelyek egyértelműen kimondják, hogy a felügyeleti feladatok ellátását, hatáskörök gyakorlását nem akadályozhatják egyéb feladatok ellátása.

A felügyeleti feladatok ellátásának transzparenciája és követhetősége érdekében nyilvánosságra kell hoznia a tervezett stratégiáját és a céljainak irányvonalait, ezzel egységesítve az uniós felügyeleti stratégia kialakítási gyakorlatot.

109. §

Az uniós szabályok változása mentén a felügyeleti döntésben résztvevő vezetők tekintetében széleskörű elvárások kerülnek megfogalmazásra és ezáltal felelősségeük, elszámoltathatóságuk, kinevezési kritériumaik egyértelműsítésre, további mélyítésre került.

110. §

A könyvvizsgálat független vérehajtása érdekében indokolt az MNB könyvvizsgálójának rotációjára vonatkozó szabályok megteremtése, hasonló alapeltek mentén, mint amelyek a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók esetében a vonatkozó uniós szabályozás szerint alkalmazandóak.

111. §

A tőkepuffer meghatározására és alkalmazására vonatkozó szabályok pontosítása szükséges a hatékony és pontos alkalmazása érdekében.

112. §

A változó világ számos új kockázatot eredményez, így ezek jogszabályi megjelenítése a módszertanokba történő integrálása megkerülhetetlen, így a tőkepuffer hatóköre és számítási vonatkozásai pontosításra kerülnek.

113. §

A Javaslat a továbbiakban a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 39. § (1) bekezdésében nevesíti a nemteljesítő hitelmegállapodások hitelgondozóiról és a nemteljesítő hitelmegállapodások felvásárlóiról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyeletét.

114. §

A 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hazai szabályozással való összekapcsolása egyértelművé teszi a Magyar Nemzeti Bank folyamatos felügyelésének hatálya alá tartozó szervezetek és személyek köre.

115. §

A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2225 európai parlamenti és a tanácsi irányelvre tekintettel a hatályos 208/48/EK irányelv helyett az új irányelvre szükséges hivatkozni.

116. §

A rendelkezés kiegészül az adójogi eljárással.

117–118. §

A javaslat kiegészíti a bírság mértékére vonatkozó rendelkezéseket, valamint új elemként meghatározza a kényszerítő bírság napi mértékét.

119. §

Szövegpontosító javaslat annak érdekében, hogy a páneurópai egyéni nyugdíjtermékek esetében is egyértelmű legyen a piacfelügyeleti eljárás lehetősége.

120. §

A javaslat pontosító rendelkezéseket tartalmaz a Felügyelet és a Központi Bankok Európai Rendszere, illetve a Felügyelet és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság közötti együttműködés vonatkozásában, tekintettel az (EU) 2024/927 irányelv jogharmonizációjára.

121. §

A javaslat biztosítja, hogy az MNB egyes piaci szereplőkre vonatkozó információi (engedélyek megadása, visszavonása, szankciók meghozatala, stb.) az egységes európai hozzáférési ponthoz is megküldésre kerüljenek. Az információkat meghatározott metaadatok kísérében szükséges megküldeni.

122. §

Más EGT-tagállam által alkalmazott rendszerkockázati tőkepufferráta integrálható a puffer alkalmazásában és mértékének megállapításához.

123. §

A felügyeleti döntésben résztvevő vezetők tekintetében összeférhetetlenségi szabályok kerülnek meghatározásra, valamint a munkahelyváltással kapcsolatos esetknél olyan időszak és feltételrendszer kerül rögzítésre, amely mellett vállalhat új megbízást, munkát a korábbi felügyeleti vezető.

124. §

A adminisztratív terhek csökkentése érdekében és a bevallási kötelezettség alapjául szolgáló adatok rendelkezésre állása okán a negyedéves díjbevallás és díjbefizetés helyett féléves időintervallumok szerinti kötelezettség-előírásokra előírására kerül sor.

125. §

Átmeneti rendelkezés.

126. §

Jogharmonizációs rendelkezés.

127. §

Tekintettel arra, hogy a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2225 európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyzete a 2008/48/EK irányelvet, az új irányelv megfelelő rendelkezésére kell hivatkozni.

128. §

Szövegcserés pontosítás.

129. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

130. §

A javaslat előírja a pénzforgalmi intézmények, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény számára, hogy rendelkezzenek igazgatósággal és felügyelő bizottsággal.

131. §

Befolyásoló részesedés megszerzésére vonatkozó előírások módosítása. kiegészítése.

132. §

Szövegpontosítások.

133. §

A harmadik országbeli fióktelepek szabályozásának változása meglévő szolgáltatásnyújtási szabályokba történő integrálása is szükséges, ezért kerül kiegészítésre a külföldi szolgáltató szolgáltatási szabályozása.

134. §

A hitelintézet működésére vonatkozó uniós szabályok változása és szabályozott területek bővülése új definíciókat eredményez vagy a meglévő definíciók pontosítását, kiegészítését teszi szükségessé.

A javaslat a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben is bevezeti az építményi hitel fogalmát, valamint a jelzáloghitel fogalmát kiegészíti az építményi hitellel.

135. §

A javaslat bővíti a pénzügyi intézmények által a pénzügyi szolgáltatásokon kívül végezhető tevékenységek körét azzal, hogy a továbbiakban jogosultak lesznek – szerződéskötésre irányuló kötelezettségvállalás nélkül – a velük szerződésben álló harmadik személy szolgáltató felelősségeire szolgáltatások ajánlására.

136. §

A harmadik országbeli pénzügyi intézmény fióktelepe méret és rendszerkockázati fontosság alapján besorolásra kerül 1. vagy 2. osztályba, amely meghatározza a további rá vonatkozó részletszabályokat.

137. §

Pénzügy holdingtársaság és vegyes pénzügyi holding társaság jóváhagyására vonatkozó szabályozás pontosítása.

138. §

Harmadik országbeli pénzügyi intézmény fióktelepének engedélyezési feltételei jelennek meg.

139. §

Az alapítási, illetve részesedés szerzés iránti kérelemre vonatkozó szabályozás pontosítása, amennyiben az alapítandó, illetve a tervezett részesedésszerzés alapján a hitelintézet összevonat alapú vagy kiegészítő felügyelet alá kerül.

A vezető tisztségviselő megválasztására és a befolyásoló részesedés megszerzésére vonatkozó szabályok pontosítása.

140. §

A felügyeleti hatóságok engedélyezési és jóváhagyási eljárásai tekintetében az együttműködés formai elemei is rögzítettek.

141. §

A törvényjavaslat a függő ügynökök nyilvántartásba vételére harminc napos határidőt ír elő. Tekintettel arra, hogy a függő ügynök nyilvántartásba vételénél nincs igazolandó feltétel, így nincs szükség egyedi visszajelzésre. A nyilvántartásba vétel megtörténte a honlapon ellenőrizhető.

142. §

Egyesülések és szétválások a Felügyelet részére történő előzetes bejelentésére vonatkozó szabályok megalkotása.

143. §

A befolyásoló részesedés megszerzésére vonatkozó szabályok pontosítása a pénzmosás megelőzése tekintetében.

144. §

A tulajdonosok mellett a pontosítás keretében a tagokra is érvényesül a rendelkezés.

145. §

Pontosító rendelkezés.

146. §

A harmadik országbeli pénzügyi intézmény fióktelepe tekintetében az uniós szabályozás követelményeket határoz meg, amelyek a hazai jogszabályokban is megjelenve rendezik az engedélykérelmek visszautasításának vagy az engedély visszavonásának okrendszerbeli és eljárási kérdéseit.

147. §

A Hpt. hiteltanácsadásra vonatkozó rendelkezésének módosítása az (EU) 2023/2225 irányelv rendelkezéseinek való megfelelés miatt szükséges.

148. §

A kockázatok kezelésére több módszer lehetséges, azonban ezek többszörözése nem indokolható, így a korlátozásokat is ennek megfelelően szükséges előírni.

149–150. §

A javaslat egyértelműsíti a kifizetések korlátozására vonatkozó szabályozást.

151. §

A globálisan rendszerszinten jelentős intézmény fogalmi meghatározásának átvezetése.

152. §

A tőkepuffer-követelmény és az újonnan bevezetendő tőke-küszöbérték alkalmazási szabályozása összhangjának megteremtése.

153. §

A javaslat egyértelműsíti a kifizetések korlátozására vonatkozó szabályozást.

154. §

A pufferkövetelményekre vonatkozó szabályok pontosítása.

155. §

A javaslat előírja a hitelintézetek számára, hogy az ESG-kockázatok fedezésekor kifejezetten figyelembe kell venni a rövid-, közép- és hosszú távot.

156. §

Jelentős részesedésszerzés szándékolt megszerzésére vagy elidegenítésére állapít meg előzetes bejelentési kötelezettséget.

157. §

Jelentős eszköz- és kötelezettségátruházás előzetes bejelentésére állapít meg kötelezettséget.

158. §

Harmadik országbeli pénzügyi intézmények fióktelepeire vonatkozó prudenciális rendelkezések.

159. §

A javaslat az ESG-kockázatok kezelését is a vállalatirányítási rendszer részévé teszi.

160. §

A vállalatirányítási rendszerre vonatkozó szabályok kiegészítése.

161–162. §

A változó világ számos új kockázatot eredményez, így ezek jogszabályi megjelenítése új kockázati kategóriáként szükségszerű. A nyomon követés, értékelés, historikus ismeretek megalapozása forgatókönyveket és adatgyűjtéseket tesz szükséges, amelyek által a kockázat felmérése és észlelése az integráció érdekében megjelenhet. Ezt a folyamatot az irányító testület vezetőság irányítja, stratégiák, tervek kidolgozásával és alkalmazásával kell végrehajtani.

Az ESG-tényezőkből eredő kockázatok kezelése arányos alkalmazásának lehetővé tétele a kis méretű és nem összetett hitelintézetek számára.

163. §

Pontosításra kerül a kockázativállalási-kockázatkezelési bizottság feladata, valamint a feladatukhoz szükséges információkhoz való hozzájutási szabályok.

164. §

Bővül a kockázati ellenőrzésért felelős szervezeti egység feladatköre.

165. §

Pontosító rendelkezés.

166. §

Pontosító rendelkezés.

167. §

Harmadik országbeli pénzügyi intézmények fióktelepeire vonatkozó prudenciális rendelkezések.

168–170. §

A Javaslat az ellenőrzési feladatokért felelős vezetők helyett az ennél tágabban meghatározott belső kontroll funkcióért felelős személyeket nevesíti a javadalmazási politika tekintetében.

171. §

A nyilvánosságra-hozatali szabályok kiegészítése.

172. §

Az alapítási, illetve részesedés szerzés iránti kérelemre vonatkozó szabályozás pontosítása, amennyiben az alapítandó, illetve a tervezett részesedésszerzés alapján a hitelintézet összevont alapú vagy kiegészítő felügyelet alá kerül.

173. §

A részesedésszerzési engedélyezési eljárás tekintetében az eljárási szabályok határidőre vonatkozó és harmadik országbeli pénzmosás megakadályozására vonatkozó szabályok kezelése tekintetében történő kiegészítése.

174. §

Pontosító rendelkezés.

175. §

Vezető állású személyek, felelős vezetők alkalmassági értékelésének előírása.

176. §

Pontosító rendelkezés a vezető tisztségviselőkkel kapcsolatos hitelnyújtási szabályokra.

177. §

Összeférhetetlenségi rendelkezés.

178. §

Pontosító rendelkezés.

179. §

A banktitok megtartására vonatkozó rendelkezések pontosítása.

180. §

A tőkekövetelmény számítására alkalmazott egyes módszerekre vonatkozó rendelkezések kiigazítása.

181. §

Az összevont alapú felügyelet gyakorlásáért felelős hatóság kijelölésekor a hatóságok együttesen dönthetnek a felügyeleti hatóság kijelöléséről relatív piaci súly alapján is.

182. §

Intézményspecifikus prudenciális követelményekre vonatkozó együttes határozatok meghozatalának pontosítása.

183. §

Pontosító rendelkezés.

184. §

A harmadik országbeli pénzügyi intézmény fióktelepe tekintetében az összevont alapú felügyelésre vonatkozó szabályok kerülnek rögzítésre, ahol tisztázásra kerül a felügyelési feladatot ellátó felügyeleti hatóság kijelölésének eljárása és a felügyeleti kollégium felállításának hatóköre.

185. §

Pontosító rendelkezés.

186. §

A javaslat bővíti a felügyeleti felülvizsgálat és értékelés keretében vizsgálandó elemeket, így különösen az ESG-kockázatokkal és a kriptoeszközökkel szembeni kockázatokkal.

187. §

A belső modell megfelelő alkalmazásának kikényszerítéséhez szükséges intézkedések bővítése.

188. §

A változó világ új kockázatai kihívásokat jelentenek, ideértve azok felmérését és kezelését is. Ezért is kiemelten fontos, hogy az ESG kockázatok tekintetében a Felügyelet felülvizsgálati, értékelési és kezelést elősegítő feladatokat és felelősséget kap a felügyeleti tevékenysége tekintetében.

189. §

A harmadik országbeli pénzügyi intézmény fióktelepe tekintetében a Felügyelet a feltételekben rögzített paraméterek teljesülése esetén elvárja, hogy leányvállalatként működjön és az ahhoz igazodó engedélyezési és működési szabályokat teljesítse.

190. §

A felügyeleti szankció intézkedések pontosítása és kiegészítése történik az új szabályozási területek és a változó szabályozott környezet lekövetése és válaszainak adása tekintetében.

191. §

A befolyásoló részesedés engedély nélküli megszerzése általi cselekmények nem lehetnek fenntarthatóak, elfogadottak, így az ehhez kapcsolódó eljárásokat, semmissé nyilvánítást szükséges rögzíteni.

192. §

A többlettőke követelmény tekintetében a felhasznált tőke minősége is meghatározó, így ennek a pontosítás fontos prudenciális megerősítés.

Mindezek mellett az 575/2013/EU rendelet által bevezetett tőke-küszbérték alkalmazása okán is szükséges módosítani.

193. §

A harmadik országbeli pénzügyi intézmény fióktelepei tekintetében rögzítésre kerülnek a felügyeleti speciális intézkedések és hatáskörök annak érdekében, hogy ezen intézmények is a szektor felügyelt intézményeivel egyenfajsúlyos megközelítésben legyenek, megerősítve a pénzügyi stabilitást és a szektor intézményeivel szembeni bizalmat.

194. §

A javaslat a csoportszintű pénzügyi támogatási szerződéseknek az egységes európai hozzáférési ponton történő hozzáférhetősége biztosítása érdekében állapít meg rendelkezéseket.

195. §

A könyvvizsgálókra vonatkozó különös rendelkezések harmadik országbeli pénzügyi intézmények könyvvizsgálóira történő kiterjesztése.

196. §

A Hpt. hiteltanácsadásra vonatkozó rendelkezésének módosítása az (EU) 2023/2225 irányelv rendelkezéseinek való megfelelés miatt szükséges. Az eddig csak jelzáloghitel nyújtásánál alkalmazott előírásokat minden fogyasztónak nyújtott hitelre vagy pénzügyi lízingre alkalmazni kell.

197. §

A felhatalmazó rendelkezések kiegészítése.

198. §

A Javaslat alapján a más EGT-államban székhellyel rendelkező pénzügyi intézmény fióktelepének a belföldi fizetési rendszerhez való csatlakozása érdekében a szolgáltatásra vonatkozó szerződéseit úgy módosíthatja, hogy az ügyfelei számára nem okoz a termékellemzők alapján Magyarországon nyújtott, versengő, hasonló szolgáltatások átlagos piaci feltételeihez képest érdeksérelmet a szerződés teljesítése során.

199. §

A harmadik országbeli pénzügyi intézmény már működő fióktelepei tekintetében a megfelelési, eljárási időszak tekintetében a véghatáridő megjelölése segíti a már működő intézményeket az új elvárásokra való felkészülés és engedélyezési eljárás lefolytatására való előkészület tekintetében.

200. §, 2. melléklet

Jogharmozikációs záradék kiegészítése.

201. §

Szövegpontosítások.

202. §

Hatályát vesztő rendelkezések.

A harmadik országbeli pénzügyi intézmények fióktelepeire vonatkozó szabályozás a továbbiakban nem teszi szükségessé a dotációs tőkére vonatkozó külön előírást.

203. §, 221–223. § és 235. §

A javaslatoknak megfelelően a zártkörű befektetési alapok kezelési szabályzatára vonatkozóan a jövőben engedélyezési eljárás vonatkozik, némileg egyszerűsített eljárással. Korábban a Felügyelet részére történő benyújtást írt elő a jogszabály, de a szigorúbb fellépés hatékonyabb pénzügyi felügyeletet eredményez. Továbbá, a kezelési szabályzathoz és annak módosításához egy felelősségvállalási nyilatkozatot is szükséges beadni a kezelési szabályzatban feltüntetett információk tényszerűségéről, pontosságáról. Továbbra is engedélyköteles marad a minősített befolyás megszerzése, illetve esetleges változása; ennek megadásakor legalább a jó üzleti hírnévre vonatkozó feltételek vizsgálandók.

204. §

A javaslat a törvényben használt új definíciókat taglalja, megvalósítva az (EU) 2024/927 irányelv jogharmonizációját. Ennek megfelelően a definíciók többsége irányelvi meghatározottságú. Kölcsönnyújtó ABA meghatározásakor a kölcsön nettó eszközértékre vonatkozó hányszámát, illetve a befektetési stratégiát kell releváns szempontként figyelembe venni. A likviditási szabályok is bővülnek és hangsúlyosabbá válnak a jogharmonizáció nyomán, így bevezetésre kerül a likviditási eszköz fogalma, amely kilenc különböző típusú eszközt nevez meg. A „jegyzésre és visszaváltásra” vonatkozó szókapcsolat minden esetben lefedi a vétellel kapcsolatos rendelkezéseket is, figyelemmel arra, hogy a livenítéskezelés a folyamatos forgalmazás tekintetében is értelemszerűen alkalmazandó. A szakmai befektető fogalma is módosul, a zökkenőmentes átmenet biztosítása érdekében két éves átmeneti időt került előírásra.

205. §

Bővülnek az ÁÉKBV-alapkezelő által végezhető tevékenységek az EU-s előírásoknak megfelelően [pl. a megbízás felvétele és továbbítása befektetési szolgáltatási tevékenységgel, illetve referenciautató-kezeléssel az (EU) 2016/1011 rendeletnek megfelelően]. Módosulnak az alapkezelők által együttesen végzendő tevékenységi szabályok, és előírásra kerül, hogy befektetési szolgáltatási tevékenység végzése esetén pontosan mely Bszt.-s rendelkezést kell alkalmazni.

206. §

A jogharmonizációt biztosítandó, módosulnak az ABAK-ok által végezhető tevékenységi szabályok. Legfontosabb újítás a kölcsönnyújtás lehetősége. Ezen kívül a lista bővül pl. a hitelgondozási és hitelfelvásárlási tevékenységgel, a megbízás felvétele és továbbítása befektetési szolgáltatási tevékenységgel, referenciautató-kezeléssel. Módosulnak az alapkezelők által együttesen végzendő tevékenységi szabályok, és előírásra kerül, hogy befektetési szolgáltatási tevékenység végzése esetén pontosan mely Bszt.-s rendelkezést kell alkalmazni.

207. §

A javaslat az EU-s rendelkezésnek megfelelően bővíti az ÁÉKBV-alapkezelő engedélyezésekben benyújtandó iratok, információk körét. Újdonság, hogy a működési terv benyújtásakor a fenntarthatósági kockázatok figyelembe vételevel kapcsolatos módozatokról is információt kell nyújtani a Felügyelet részére. Szintén újdonság, hogy a kiszervezésre vonatkozó információkról is tájékoztatást kell nyújtani.

208. §

A javaslat az ABAK esetében is kiegészíti az engedélyezési kérelemhez benyújtandó információk körét. Így szintén előírás lesz a fenntarhatósági szempontok kezelésére vonatkozó módszerek, intézkedések bemutatása. A kiszervezést érintően a törvény a jövőben tételesen meghatározza a szükséges adatokat.

209. §

A jogharmonizáció mentén a javaslat új előírásokat vezet be a befektetési alapkezelő ügyvezetésére vonatkozóan, így előírásként megjelenik a teljes munkaidős kötelezettség is. Az ügyvezetésben résztvevőnek kellő tapasztalattal kell rendelkeznie ahhoz, hogy megfelelően meg tudja ítélni, az ABA vagy ÁÉKBV kezelése a befektetők érdekét legjobban figyelembe véve történik.

210. §

Új előírások kerülnek bevezetésre arra az esetre, ha az ÁÉKBV-alapkezelő harmadik fél kezdeményezésére kezel alapot.

211. §

A likviditáskezelés területe hangsúlyos elemként jelenik meg az (EU) 2024/927 irányelvben, azaz a piaci turbulenciák hatékony kezelése érdekében részletes likviditáskezelési szabályok kerülnek bevezetésre az ÁÉKBV-k vonatkozásában. Cél a befektetők védelmének és az alap működési stabilitásának elősegítése piaci stresszhelyzetekben. Ennek megfelelően az ÁÉKBV-alapkezelőnek legalább két különböző, a jogszabályban meghatározott likviditáskezelési eszköz kell kiválasztania és alkalmaznia, pénzpiaci alap esetében pedig – azok jelentős likvid jellegét figyelembe véve – egyet. Az új szabályozás kitér a természetbeni visszaváltás, illetve az elkülönített eszközszámlák alkalmazásának különös feltételeire, illetve a Felügyelet felé történő jelentési kötelezettségre is.

212. §

Új előírások kerülnek bevezetésre arra az esetre, ha az ABAK harmadik fél kezdeményezésére kezel alapot.

213. §

A javaslat – megvalósítandó az (EU) 2024/927 irányelv jogharmonizációját – az ABA kölcsönnyújtási tevékenységeire vonatkozóan részletes szabályozást ír elő. Ennek megfelelően kölcsönnyújtási tevékenységek esetén a ABAK-nak hatékony szabályzatokat és eljárásokat kell végrehajtania a kölcsön nyújtására vonatkozóan, ezzel erősítve a prudens működést és a kockázatkezelést ebben a tevékenységi körben. A javaslat felső korlátot állapít meg az egy kölcsönfelvételnek nyújtható kölcsönök mértékére (20% az ABA tőkéjéhez viszonyítva), ha a kölcsönfelvétel meghatározott, jellemzően pénzügyi típusú intézmény. A módosítás tőkeáttételi limiteket is meghatároz a kölcsönnyújtó ABA-k vonatkozásában. A szabályozás lehetőséget ad az említett 20%-os limit alkalmazásának halasztására, illetve ideiglenes felfüggesztésre, amennyiben az ABA működésének sajátosságai vagy a tőke mozgása azt indokolják. A módosítás egyértelműen kizára a fogyasztóknak történő kölcsönnyújtást, melyet befektetővédelmi szempontok indokolnak. Szintén nem megengedett, hogy az ABA kölcsönnyújtási tevékenysége kizárolag a követelések harmadik félre történő továbbterjesztésére korlátozódjon. A Felügyelet számára a módosítás megerősített ellenőrzési jogosítványokat biztosít a szabályrendszer ellenőrzése érdekében.

Összességében a javaslat a prudens kölcsönnyújtási gyakorlatokat kívánja erősíteni az alternatív befektetési alapok esetében, különösen a kockázatkezelés, monitoring és belső szabályozás terén. Ugyanakkor arányosságot is biztosít, mivel bizonyos kockázatilag kevésbé jelentős esetekre (pl. kisebb mértékű tulajdonosi kölcsönök) mentességet enged.

214. §

A javasolt módosítás célja, hogy a jogharmonizáció jegyében részletes szabályokat határozzon meg a kölcsönnyújtó alternatív befektetési alapok szerkezeti kialakítására, különös tekintettel a nyílt és zárt végű forma alkalmazásának feltételeire. Az új rendelkezések a javaslat értelmében biztosítják, hogy a nyílt végű kölcsönnyújtó ABA-k csak szigorú feltételek teljesülése esetén működhessenek, különös figyelemmel a likviditási kockázatok megfelelő kezelésére. A szabályozás rögzíti, hogy a kölcsönnyújtó ABA alapvetően zárt végű formában működhet, ugyanakkor lehetőséget biztosít nyílt végű működésre is, amennyiben az ABAK igazolja a Felügyelet felé, hogy a likviditásikockázat-kezelési rendszere összhangban van az ABA befektetési stratégiájával és visszaváltási politikájával.

A javaslat továbbá előírja, hogy a nyílt végű ABA-k esetén az ABAK-nak legalább két különböző, a jogszabályban meghatározott likviditáskezelési eszközt kell kiválasztania és alkalmaznia – kivéve, ha az ABA pénzpiaci alap. Ezáltal a jogalkotó célja, hogy a befektetők védelmét és az alap működésének stabilitását elősegítse. A javaslat részletezi a természetbeni visszaváltás feltételeit is. Előírja továbbá a Felügyelet történő jelentéstételt a felügyeleti kontroolt és az átláthatóság biztosítását.

215. §

A módosítás egyértelműsíti a ÁÉKBV-alapkezelő által kiszervezhető tevékenységek körét.

216. §

A javaslat számos pontosító rendelkezést tartalmaz az ÁÉKBV-alapkezelőt érintő kiszervezési szabályokra vonatkozóan, az (EU) 2024/927 irányelvnek megfelelően. A rendelkezések egyértelműsítik, hogy a kiszervezéssel kapcsolatban az ÁÉKBV-alapkezelő gondoskodik a tevékenységek ellátásának megfelelőségéről, függetlenül a kiszervezett tevékenységet végző fél szabályozási besorolásától és földrajzi helyzetétől. A módosítás részletezi, mikor nem minősül kiszervezésnek a forgalmazó igénybevétele.

217. §

A javaslat számos pontosító rendelkezést tartalmaz az ABAK-ot érintő kiszervezési szabályokra vonatkozóan, az (EU) 2024/927 irányelvnek megfelelően. A módosítás így többek között rögzíti, hogy az ABAK ügyfelei iránti felelősséget sem befolyásolja a kiszervezés ténye. A rendelkezések egyértelműsítik, hogy a kiszervezéssel kapcsolatban ABAK gondoskodik a tevékenységek ellátásának megfelelőségéről, függetlenül a kiszervezett tevékenységet végző fél szabályozási besorolásától és földrajzi helyzetétől. A javaslat részletezi, mikor nem minősül kiszervezésnek a forgalmazó igénybevétele.

218. §

A javaslat az (EU) 2024/927 irányelv jogharmonizációját megvalósítva az ÁÉKBV letétkezelőinek kiválasztására vonatkozó, illetve a letéti őrzési funkció kiszervezésére vonatkozó szabályokat pontosítja.

219. §

A módosítás az EU-s rendelkezéseket átültetésével pontosítja az alternatív befektetési alap letétkezelőjét érintő szabályokat. Egyértelműsítésre kerül a nem együttműködő államok listája adózási és pénzmosási szempontból, amennyiben a letétkezelő harmadik országban, azaz EU-n kívüli országban található. A javaslat pontosítja a letéti őrzési funkció kiszervezését, valamint a releváns felügyeleti hatóságok (letétkezelő, ABA illetve ABAK felügyeleti hatósága) közötti információcserét érintő szabályokat.

220. §

Zártkörű alap kezelési szabályzata tartalmi elemeinek pontosítása.

224. §

Tekintettel arra, hogy az ingatlanalapok különböző sorozatai más-más visszaváltásúak lehetnek, a javaslat előírja, hogy – eltérően a többi befektetési alaptól –, ingatlanalapok esetében az egyes sorozatok lejáratához szükséges igazítani a forgalmazás-teljesítési, forgalmazás elszámolási napok számát.

225. §

A javaslat az irányelvi rendelkezéseknek megfelelően pontosítja a természetbeni visszaváltásra vonatkozó szabályozást.

226. §

A módosítás egyértelműsíti, hogy az ABAK forgalmazhatja egy, túlnyomórészt egy adott vállalkozás részvényeibe befektető uniós ABA befektetési jegyeit ugyanazon vállalkozás által foglalkoztatott munkavállalók részére munkavállalói részvényprogram keretén belül.

227. §

A javaslat az (EU) 2024/927 irányelv jogharmonizációját megvalósítva módosítja a befektetési jegyek forgalmazására és visszaváltására vonatkozó szabályokat, figyelembe véve, hogy az irányelvhez kapcsolódó másodszintű szabályok számos részletszabályt tartalmaznak erre vonatkozóan. A módosítás rögzíti azt is, hogy a Felügyelet minden szempontot mérlegel a likviditáskezelési eszközök alkalmazásának előírásakor.

228. §

A felfüggesztés idején alkalmazott előírások módosulnak a nettó eszközértékszámításra vonatkozóan.

229. §

Az (EU) 2024/927 irányelv alapján az ABAK által kezelt nem uniós ABA esetében a javaslat módosítja a belföldi forgalmazás feltételeit, a pénzmosás megelőzésére vonatkozó egyes legújabb rendelkezések figyelembevételével.

230. §

A javaslat a nem uniós ABAK által kezelt ABA befektetési jegyeinek belföldi forgalmazására vonatkozó szabályozást részletezi a pénzmosás megelőzésére vonatkozó egyes legújabb rendelkezések figyelembevételével.

231. §

A javaslat rögzíti, hogy a Kbftv. új 137. §-a alapján amikor a befektetési alapkezelő az általa kezelt ÁÉKBV-k vonatkozásában meghatározott információkat hoz nyilvánosságra, azokat egyidejűleg továbbítja a Felügyeletnek az információknak az (EU) 2023/2859 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti egységes európai hozzáférési ponton (ESAP) való elérhetővé tétele céljából.

232. §

A módosítás az ABAK nem uniós ABA kollektív befektetési értékpapírjait érintő forgalmazási szabályokat részletezi a pénzmosás megelőzésére vonatkozó egyes legújabb rendelkezések figyelembevételével.

233. §

A javaslat a nem uniós ABAK-ra vonatkozó szabályok közül a referenciatagállam meghatározó szabályozást részletezi a pénzmosás megelőzésére vonatkozó egyes legújabb rendelkezések figyelembevételével.

234. §

A módosítás a nem uniós ABAK-ra vonatkozó szabályokat részletezi a pénzmosás megelőzésére vonatkozó egyes legújabb rendelkezések figyelembevételével.

236. §

A javaslat – jogharmonizációs jelleggel – módosítja a felügyeleti adatszolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseket. A jelenleg az ABA tekintetében fennálló, a kereskedési piacokkal, eszközökkel és kitettségekkel, valamint kockázati profillal és stresszesztek eredményével kapcsolatos jelentéstételi kötelezettség némileg szigorodik, és a jövőben az ÁÉKBV-ra is vonatkozni fog. A jelentéstétel részei lesznek az ÁÉKBV-ra vonatkozóan a likviditáskezelésre szolgáló intézkedések. A módosítás tételesen felsorolja a portfoliókezelési vagy kockázatkezelési funkciókat érintő kiszervezési megállapodás azon elemeit is, amelyeket a Felügyelet részére be kell jelentenie a befektetési alapkezelőnek.

237. §

A javaslat a felügyeleti eljárásokra vonatkozó titoktartási szabályokat egészíti ki az (EU) 2024/927 irányelvnek megfelelően.

238. §

A módosítás a szankciós rezsimet érintően az EU-n belüli felügyeleti együttműködés szabályait részletezi az ÁÉKBV-alapkezelő vonatkozásában.

239. §

A javaslat az ÁÉKBV-alapkezelőre vonatkozó információk kapcsán a Felügyelet, az érintett EGT-államok felügyeleti hatóságai és az EU-s felügyeleti hatóságok közötti információcserét biztosítja.

240. §

A javaslat a befektetési jegyek jegyzésének, illetve visszaváltásának felfüggesztéséhez kapcsolódó felügyeleti jogkör tekintetében az EU-n belüli felügyeleti együttműködés szabályait részletezi az ÁÉKBV-alapkezelőket érintően, megvalósítva az (EU) 2024/927 irányelv jogharmonizációját.

241. §

A javaslat a felügyeleti szankciós rezsim kapcsán az EU-n belüli felügyeleti együttműködés szabályait részletezi, bővíti, külön eljárási szabályokat megfogalmazva befektetési jegyek jegyzésének ill. visszavásárlásának felfüggesztését érintő felügyeleti jogkörre az (EU) 2024/927-es irányelvnek megfelelően.

242. §

A javaslat az ABAK-ra vonatkozó információk érintően a Felügyelet, az érintett EGT-államok felügyeleti hatóságok és az EU-s felügyeleti hatóságok közötti információcserét érintő szabályokat egészíti ki az (EU) 2024/927-es irányelvnek megfelelően.

243. §

Pontosító rendelkezés a harmadik országokra vonatkozó szabályok hatályba lépével kapcsolatban.

244. §

Átmeneti rendelkezések.

245. §

Jogharmonizációs záradék kiegészítései.

246. §, 3–4. melléklet

Mellékletek módosítása.

247. §

Szövegcserés módosítások.

248. §

Hatályukat vesztő rendelkezések.

249. §

A javaslat a törvény hatálya alá tartozó szervezetek egyes, legalább évente nyilvánosságra hozandó adatok vonatkozásában az egységes európai hozzáférési ponton történő hozzáférés biztosítása érdekében állapít meg rendelkezéseket.

250. §

A javaslat a szanálási feladatkörébe eljáró MNB egyes intézkedéseinek az egységes európai hozzáférési ponton történő hozzáférés biztosítása érdekében állapít meg rendelkezéseket.

251. §

Jogharmonizációs záradék kiegészítése.

252. §

Szövegpontosítás.

253. §

A javaslat a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) módosítása keretében rögzíti, hogy a Bit. új 108/B. §-a alapján a biztosítók és a viszontbiztosítók meghatározott információkat – így különösen a fizetőképességre és pénzügyi helyzetre – a Felügyelet útján kötelesek továbbítani az (EU) 2023/2859 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti gyűjtőszervezet részére, annak érdekében, hogy az egységes európai hozzáférési ponton (ESAP) nyilvánosan elérhetők legyenek.

A módosítás célja az (EU) 2023/2864 európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikk (1)–(3) bekezdéseinek a végrehajtása. Ennek érdekében a Bit. 108/B. § (2)–(5) bekezdése előírja az adatszolgáltatási kötelezettségek formai követelményeit, valamint az ESAP működéséhez szükséges metaadatok körével, továbbá meghatározza, hogy a biztosítók és a viszontbiztosítók az információk benyújtása során egyedi jogalany-azonosító kód (LEI) alkalmazásával kötelesek eljárni.

A javaslat egyértelművé teszi, hogy a Felügyelet látja el a gyűjtőszervezet feladatait a biztosítási szektor vonatkozásában. A módosítás hozzájárul a piaci átláthatóság erősítéséhez, valamint az uniós szabályozással való összhang biztosításához.

254. §

A biztosításközvetítést végző hitelintézetekre eltérő rendelkezés megállapítása.

255–256. §

Jogharmonizációs záradékok kiegészítése.

257. §

A javaslat kiegészíti a felügyeleti együttműködés kereteit.

258. §

Jogharmonizációs záradék kiegészítése.

259. §

A hosszú távú részvényszerzési szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi LXVII. törvény módosítása rögzíti, hogy az egyes irányelteknek az egységes európai hozzáférési pont létrehozása és működése tekintetében történő módosításáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2864 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5.cikkének megfelelően, meghatározott nyilvános információkat az intézményi

befektetőknek, az eszközkezelőknek, a részvényszerzési képviseleti tanácsadónak és a társaságnak a gyűjtőszervezet részére is továbbítani kell az egységes európai hozzáférési ponton való hozzáférhetővé tétele céljából.

260. §

Szükséges a törvény jogharmonizációs záradékának kiegészítése az egyes irányelteknek az egységes európai hozzáférési pont létrehozása és működése tekintetében történő módosításáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2864 európai parlamenti és tanácsi irányelvre való hivatkozással.

261. §

A hitelgondozókról és hitelfelvásárlókról, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv módosításáról szóló, 2021. november 24-i (EU) 2021/2167 európai parlamenti és tanácsi irányelv pontosabb átültetése.

262. §

A Magyar Nemzeti Bank elnökének felhatalmazása arra, hogy a hitelgondozók panaszkezelésére vonatkozó részletszabályokat rendeletben állapítsa meg.

263. §

Szövegpontosító javaslat.

264. §

Hatályba léptető rendelkezések.

265. §

Sarkalatossági záradék.

266. §

Jogharmonizáció záradék.

Végző előterjesztői indokolás

a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2025. évi Cl. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közigyűjtemény szervezetek közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás célja elsődlegesen jogharmonizációs kötelezettség teljesítése.

A munkájuk során azbeszettel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2009/148/EK irányelv módosításáról szóló, 2023. november 22-i (EU) 2023/2668 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) átültetése kapcsán szükséges a hazai jogszabályok, ezeken belül a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) módosítása is. Az átültetési, illetve végrehajtási határidő az Mvt.-t érintően: 2025.12.21. napja.

A fentieken túl a tervezet néhány technikai, a jogértelmezést és jogalkalmazást segítő pontosítást tartalmaz.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A rendelkezés módosítása, kiegészítése szükséges annak érdekében, hogy minden jogalkalmazó számára egyértelmű legyen, hogy mi minősül munkavédelmi szabálynak.

2. §

Technikai módosítás, amely szerint rögzítésre kerül, hogy az időszakos biztonsági felülvizsgálat munkabiztonsági szaktevékenység. Ez korábban is szerepelt az Mvt.-ben.

3. §

Az Irányelv átültetéséhez kapcsolódó módosítás. Az azbeszt rákkeltő anyag. Azokról a munkavállalókról, akik rákkeltő anyaggal dolgoznak eddig is kellett a munkáltatónak nyilvántartást vezetni az Mvt. 63/B. §-a értelmében, azonban a nyilvántartott adatok köre bővült, valamint az Irányelv alapján rendelkezni kell arról, hogy a nyilvántartás adatait kik ismerhetik meg.

4. §

Az Irányelv átültetéséhez szükséges módosítás.

Az Irányelv szerint azon vállalkozásoknak, amelyek azbesztbontási vagy azbesztmentesítési munkát szándékoznak végezni, a munkálatok megkezdése előtt engedélyt kell beszerezniük az illetékes hatóságtól. A munkáltatónak az azbeszttel végzett tevékenységet eddig is be kellett jelenteni a tevékenység megkezdése előtt a területileg illetékes munkavédelmi hatóság számára és a munkavédelmi hatóság erről egyrészt nyilvántartást vezet, másrészt helyszíni ellenőrzést is végez. A meglévő munkaegészségügyi és munkabiztonsági szakismeret miatt célszerű, ha az engedélyt is a területileg illetékes munkavédelmi hatóság adja ki.

A kérelem benyújtásával a munkáltatók teljesítik az Irányelvben meghatározott bejelentési kötelezettséget is. A rendelkezés tartalmazza az engedélykérésre, nyilvántartás vezetésre vonatkozó szabályokat.

5. §

Az Irányelv átültetéséhez kapcsolódó módosítás. Tekintettel arra, hogy az azbesztbontási, azbesztmentesítési tevékenység elvégzése engedélyhez kötött, szükséges annak szankcionálása, ha az azbesztbontási, azbesztmentesítési tevékenységet engedéllyel nem rendelkező vállalkozás végzi, azzal szemben is szankció alkalmazása szükséges, aki a veszélyes tevékenység elvégzésével olyan vállalkozást bíz meg, aki nem rendelkezik a szükséges engedéllyel továbbá annak szankcionálása is szükséges, aki a váratlan, előre nem tervezett azbesztexpozícióval járó munkavégzésről nem értesíti a munkavédelmi hatóságot.

6. §

Az Irányelv átültetéséhez kapcsolódó módosítás. Az azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenységre vonatkozó engedély kiadását követően a munkavédelmi hatóságnak helyszíni ellenőrzés során meg kell győzödnie arról, hogy a munkavégzés az engedélynek megfelelően történik.

7. §

Az Mvt.-t szükséges kiegészíteni az Irányelvre vonatkozó jogharmonizációs záradékkal.

8. §

Szövegcserés és technikai módosításokat tartalmaz.

9. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

10. §

Hatályba léptető rendelkezés.

11. §

Jogharmonizációs záradék.

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

**a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet, valamint a településrendezési és építési követelmények
alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló
398/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletéhez**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közigyi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás a szélerőművek létesítését könnyíti meg bizonyos övezeti besorolású területeken, valamint pontosítja a 700 méteres védőtávolságra vonatkozó szabályokat.

Az erőművi engedélyezési eljárás során lehetőséget biztosít a módosítás arra, hogy igény esetén 50 MW alatti erőműként lehessen engedélyeztetni a szélerőmű parkokat, tekintettel arra, hogy egyes szélerőmű parkokra kérelmezett építés engedélyezési eljárások során kerülhet felkutatásra egy-egy újabb alkalmas terület, és a beruházó arra külön kérelmezné az erőművi engedélyezési eljárást. Az engedélyeztetés felosztása csak erőművi engedélyezésre vonatkozik, így a környezeti és természetvédelmi szempontból a környezetre gyakorolt hatás együttesen vizsgálandó a továbbiakban is.

Végső előterjesztői indokolás

**a fogyasztói hitel nyújtásával, közvetítéssel kapcsolatos eljárásra, a hiteltanácsadásra és a foglalkoztatottak
szakmai ismereteire vonatkozó szabályokról szóló 399/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletéhez**

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közigyi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A kormányrendelet-tervezet célja a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2225 európai parlamenti és a tanácsi irányelvnek való megfelelés biztosítása. A tervezet hatályon kívül helyezi a jelzáloghitel nyújtásával, közvetítéssel kapcsolatos eljárásra, a hiteltanácsadásra és a foglalkoztatottak szakmai ismereteire vonatkozó szabályokról szóló 462/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet annak érdekében, hogy szabályainak többségét az új kormányrendelet minden fogyasztói hitel nyújtásával kapcsolatban előírja.

Végső előterjesztői indokolás**a látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatásról szóló****490/2020. (XI. 11.) Korm. rendelet módosításáról szóló 400/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletre**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közzétértele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás célja a jogszabályi rendelkezésekben foglalt, látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatás igénybevételi feltételeinek, valamint a módszertani, koordinációs és pályázati támogatással kapcsolatos feladatok egyértelmű meghatározása, az érintett szereplők jogalkalmazásának elősegítése.

Végső előterjesztői indokolás**az útdíjrendszerrel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló****402/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletre**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közzétértele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A kapcsolódó törvénymódosításnak megfelelően az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény végrehajtásáról szóló 209/2013. (VI. 18.) Korm. rendeletben hatályon kívül helyezésre kerülnek a bevallási közreműködőre vonatkozó rendelkezések.

A felhatalmazás címzettjének módosulása miatt rendelkezni kell a használatidőj-rendszerrel és az útdíjrendszerrel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 181/2025. (VI. 30.) Korm. rendeletnek a bevallási közreműködői tevékenység részletes szabályait 2026. január 1-jei hatállyal módosító rendelkezéseinek hatályba nem lépéséről.

A kormányrendelet további módosításai jogharmonizációs célúak, az Unión belüli elektronikus útdíjszedési rendszerek átjárhatóságáról és az útdíjfizetés elmulasztásával kapcsolatos információk határokon átnyúló cseréjének elősegítéséről szóló, 2019. március 19-i (EU) 2019/520 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálják.

Végső előterjesztői indokolás**a használatidíj-rendszer és az útdíjrendszer üzemeltetésének és fejlesztésének koordinálásáról szóló
403/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletre**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában kerül közzétételre.

A használatidíj-rendszer és az útdíjrendszer műszaki-informatikai üzemeltetése és fejlesztése összetett, speciális szaktudást igénylő, költséges feladat.

A jogalkotó e feladatellátás kapcsán célul tűzte ki az állami szerepvállalás növelését annak érdekében, hogy az üzemeltetés és a fejlesztés minél átláthatóbb, hatékonyabb, és takarékosabb legyen, és hogy elkerülhetőek legyenek az üzemeltetési és fejlesztési tevékenységek közötti párhuzamosságok, valamint, hogy kisszűrhetővé váljanak a nélkülözhető fejlesztések, és hogy csökkenthető legyen a közreműködők igénybevételének mértéke.

E célok megvalósulása érdekében nyújt szakmai támogatást az érintett szereplők számára a rendeletben kijelölt koordináló szervezet.

Végső előterjesztői indokolás**a használatidíj-rendszerben és az útdíjrendszerben ellátott egyes közfeladatok átadásáról szóló
404/2025. (XII. 16.) Korm. rendeletre**

Jelen indokolás a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján közzétételre kerül.

A Kormány döntése alapján a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. a használatidíj-rendszerben és útdíjrendszerben ellátott útdíjszolgáltatási gazdasági társasági, útdíjszedői, egyetemes útdíjszolgáltatói, valamint útdíjellenőrzés-támogatói feladatait 2026. január 1-jei hatállyal a Magyar Közút NZrt. látja el.

A rendelet meghatározza az üzletágátadás részletes szabályait, és a közfeladatok új címzettjére tekintettel elvégzi a technikai jellegű módosításokat más érintett kormányrendeletekben.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet száraztésztakról szóló előírása tekintetében történő módosításáról szóló 50/2025. (XII. 16.) AM rendeletehez

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közigyi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás elsődleges célja a magasabb minőségű termékek előállításának és megkülönböztethetőségének elősegítése, illetve az „egyéb száraztészta” termékek kategóriájának szűkítése, pontosítása. A savfok mint minőségi paraméter a száraztészta előállításánál nem befolyásolható és pontatlannal mérhető, ezért kikerül a szabályozásból. Meg kell teremteni a magasabb minőségű „friss tojásos” vagy „friss tojással készült” száraztésztermékek megkülönböztethetőségét alapanyag- és jelölési szinten. A fogyasztói szokások változásával, az egészségesebb táplálkozás előtérbe kerülésével az irányelv kibővül a „teljes kiőrlésű” száraztésztermék szabályozásával. Az „ízesített, dúsított, színezett száraztészta” kategória bevezetése a búzaalapú gabonaörleményekből előállított száraztésztaknál szűkebb, de pontosabb szabályozást ír elő az „egyéb száraztészta” kategória helyett.

Végső előterjesztői indokolás

a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet mézre, gyümölcslevékre, gyümölcsdzsemekre, valamint tartós tejtermékekre vonatkozó módosításáról szóló 51/2025. (XII. 16.) AM rendeletehez

A Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet módosítása a mézről szóló 2001/110/EK tanácsi irányelv, a gyümölcslevékről és egyes hasonló, emberi fogyasztásra szánt termékekéről szóló 2001/112/EK tanácsi irányelv, az emberi fogyasztásra szánt gyümölcsdzsemekről, zselékről, marmeládokról és a cukrozott gesztenyekrémről szóló 2001/113/EK tanácsi irányelv, valamint az egyes emberi fogyasztásra szánt, részben vagy teljesen dehidratált tartós tejekről szóló 2001/114/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1438 európai parlamenti és tanácsi irányelv hazai jogba való áltültetését valósítja meg.

A tervezet módosítja a Magyar Élelmiszerkönyv mézről szóló 1-3-2001/110 számú, a gyümölcslevékről és egyes hasonló, emberi fogyasztásra szánt termékekéről szóló 1-3-2001/112 számú, az emberi fogyasztásra szánt gyümölcsdzsem, zselé, marmelád és cukrozott gesztenyekrérm termékekéről szóló 1-3-2001/113 számú, valamint a részben vagy teljesen dehidratált, emberi fogyasztásra szánt, tartós tejtermékekéről (Sűrített tej és tejpor) szóló 1-3-2001/114 számú előírását.

A hazai jogalkotás, az európai uniós szabályozás módosítását megelőzve, már korábban bevezette, hogy a több országból származó mézkeverékek esetében valamennyi származási ország nevét jelölni kell a felhasznált mézek tömegének csökkenő sorrendje szerint. Ez a rendelkezés kiegészül a mézek százalékos arányának feltüntetésére vonatkozó kötelezettséggel.

A méz származásjelölésének szigorítása kiemelten fontos annak érdekében, hogy a fogyasztók azonnali és pontos információhoz juthassanak, így megalapozott vásárlási döntést hozhassanak, és a származásjelölés a mézhamisítás visszaszorításának egyik kiemelt eszköze.

A gyümölcslevékről és egyes hasonló, emberi fogyasztásra szánt termékekéről szóló előírás módosítása a csökkentett cukortartalmú termékek iránti növekvő keresletre és a technológia fejlődésére figyelemmel bevezeti a „csökkentett cukortartalmú gyümölcslé”, a „csökkentett cukortartalmú gyümölcslé koncentrátumból”

és a „koncentrált csökkentett cukortartalmú gyümölcslé” termékmegnevezéseket. Emellett a fogyasztók jobb tájékoztatásának érdekében a gyártók és forgalmazók a gyümölcslé esetében feltüntethetik a termék csomagolásán az „a gyümölcslevék csak természetesen előforduló cukrokat tartalmaznak” állítást.

A szabályozás pontosítását indokolttá teszi, hogy a termékek címkéin keresztül a fogyasztók átfogóbb és teljesebb képet kapjanak az adott termékek hozzáadottcukor-tartalmáról, továbbá a sűrítménnyel vagy részben sűrítménnyel készült termékek összetételéről.

Az emberi fogyasztásra szánt gyümölcsdzsem, zselé, marmelád és cukrozott gesztenyekrérm termékekről szóló előírás módosításának célja az érintett termékek minimális gyümölcstartalmának növelésével a hozzáadottcukor-tartalom csökkentése. Az új rendelkezések elősegítik, hogy a fogyasztók egészségesebb étrendet tudjanak követni, és megalapozottabb vásárlói döntéseket hozhassanak.

A részben vagy teljesen dehidratált, emberi fogyasztásra szánt, tartós tejtermékekről szóló előírás módosítása megengedi a részben dehidratált tej és a teljesen dehidratált tej laktóztartalmának csökkentését glükózzá vagy galaktózzá történő átalakítás révén. Az eljárás csak abban az esetben megengedett, ha ezt a termék jelölésén jól láthatóan feltüntetik. Bővül a felhasználható anyagok köre az európai uniós jog szerint engedélyezett élelmiszer-adalékanyagokkal.

A módosítás követi a technológiai lehetőségeket, valamint az enzimekre és adalékanyagokra vonatkozó uniós szabályozással nagyobb összhangot teremt.

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezettszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkezony.hu> honlapon érhető el.